Ion Bucheru

Afacerea Beautiful College

Editura Planet

Ion Bucheru

Afacerea Beautiful College

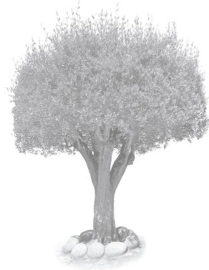
Editura Planet

Pentru Ancuța

Ștefan Ireș Ion Bucheru

Afacerea Beautiful College

roman

Întrucât vestea apariţiei unui roman cu dublă paternitate a făcut, rapid, ocolul lumii, pe marginea evenimentului s-a organizat inevitabila conferinţă de presă, din a cărei stenogramă spicuim :

Împuternicitul ziarului *Pravda*: — Vă revendicaţi modelul celebrilor Ilf şi Petrov ?

Autor I: — Eu nu, pentru că ştiu cum a pierit Ilf.

Autor II: — Nici eu, însă din motivul diametral opus : nu știu cum a dispărut Petrov...

Trimisul special al lui *Washington Post*: — Este cartea dvs. un roman poliţist în sens occidental ?

Autor I: — Nu. Cum nu a accedat, până acum, la o veritabilă economie de piaţă, deocamdată României îi lipsesc nişte veritabili Dillinger sau Capone...

Autor II: — Ba da. Gangsterii noştri sunt nu numai veritabili, ci şi absolut competitivi.

Corespondentul lui *Le Monde*: — Atunci, semnaţi o scriere satirică ?

Autor II: — Exact. Că doar în ţara lui Caragiale trăim !

Autor I: — Inexact. Nenea Iancu are, în actuala tranziție, un singur purtător de cuvânt; o europarlamentară agramată!

...Reprezentanţii ziarelor *România liberă. Azi, Dreptatea. Adevărul, Caţavencu, România Mare* (spontan şi la unison): — Dacă nu sunteţi niciodată de acord, cum aţi ieşit la liman, domnilor?!

Autor I + II: — Păi, asemenea dumneavoastră : în interesul cauzei comune, bătându-ne, în deplin consens, cu maximă înverşunare.

Motto:
”Cauza salvării înecaţilor
este cauza înecaţilor înşişi”...
ILF şi PETROV

Capitolul I
MON NOM SUS RĂSARE

• Un trio la răscruce • Ideea fixă a unui bărzăun • Trei izvoare şi trei părţi constitutive: miliţia, neîncadraţii, eternul femenin • Ghici cine va posti la cină • Vivat clientul nostru, stăpânul nostru • Ăsta nu mai e Bucureşti,
e Chicago! • Directorul comercial îşi impune condiţiile • 197 de familii pe drumul către înalta societate • Totul e bine când se încheie cu... un avans!

— Dacă nici azi nu pică primul client, eu unul, cu tot regretul, mă retrag din combinaţie!

Departe de a cădea ca o bombă, replica plutea de atâta vreme în aer, încât singura problemă reală fusese - cine o va rosti primul.

Autorul era un bărbat de cel mult 23-25 ani, subţire, dar numai fibră, cu expresia feţei foarte mobilă. Avea un gest favorit - să-şi tragă pe ochi ciuful de un blond-arămiu, tic care-l cam dezavantaja, deoarece, dacă te uitai bine la el, partea cea mai reuşită a capului era fruntea.

— Să te retragi e uşor, neică. E, dar după...? Constatarea, plus interogaţia, ambele parcă ridicate pe o undă de lamentaţie, aparţin unui ins numărând cel puţin dublul anilor celui dintâi. E un tomnatec. Curios, la şanţurile pe

care timpul i le-a brăzdat pe figură, se adaugă unul care, asemenea unui ecuator frontal, s-ar vădi (la o privire mai atentă) urma unui chipiu îndelung îndesat la acest nivel.

— Client? Aici? Păi, cum să treacă, domnilor, cineva prin barajul de pubele din curtea asta nenorocită? Dar hai să zicem că unul ar trece. Şi? Îl vedeţi rezistând cinci minute în duhoarea cu care ne-am deprins noi? A propos, Titi, suie-te tu pe ceva şi închide geamlâcul ăla. Că nu se mai poate respira!

Într-adevăr, dacă ar fi să judecăm strict statistic, a treia parte din viciatul aer al mizerei încăperi era anevoie aspirată de o ultimă persoană, cea mai jună dintre cei prezenţi. O fată cel puţin drăguţă.

— De hatârul tău, Olguţo... Maiorule, ţine-mi lada.. Şi Titi, întinzându-se agil, zăvorăşte ferestruica plasată la nivelul asfaltului. Prin praful gros de pe geam continuă a se întrezări afară receptaculele cu resturi menajere, adevăraţi străjeri în armuri cilindrice la paza curţii interioare Simultan, numita Olguţa se deplasează în spaţiul celor 2,80 metri de interior şi deschide uşa. Imediat, dinspre coridorul de acces răzbat miasmele unor WC-uri de mare capacitate, care, în comparaţie cu emanaţia curţii, par totuşi o boare de aer proaspăt.

— Prin urmare, bilanţ general! exclamă Titi, (căruia îi putem adăuga acum pentru conformitate, şi numele de familie: Neguş). Dezastru, domnişoarelor şi domnilor. Eu unul v-am prevenit de la bun început. Pictarea artistică a firmei noastre nu ne rezolvă situaţia - nu tu, Olguţo; Van Gogh s-o fi ticluit, cu geniul lui. Şi dumneata, nea Pantelică... Te-ai umilit, te-ai dus la foştii colegi, din Miliție, că daţi-ne şi nouă firimituri de cazuri, că aşa, că pe dincolo... Eu unul v-am spus că nu ţine. Eu...

— M-ai înnebunit cu „eu unul”, domnule! i-o retează agasat omul cu ecuatorul imprimat pe frunte. Mai schimbă placa!

— Nea Pantelică, mătăluţă nu înţelegi esenţa epocii. Trăim vremea „eu unului”. Cu colectivismul, uite unde ajunserăm... Un pas mai era până la groapa comună.

— Bun; şi ce propui? Lichidăm?

— Nu ştiu. Dar în continuare eu, pardon, la plural nu mai conjug. Eu investesc, tu investeşti, ea investeşte - sau nu, dar separat.

Bâzâitul unui muscoi bombardând ferestruica închisă subliniază, paradoxal, consternarea auditoriului la declaraţia lui Titi Neguş.

— Ce investeşti, băiatule? Ce mai investeşti? Câţi bani ţi-au rămas? Singur mi-ai declarat că îngheţata vafă cu care m-ai tratat azi dimineaţă te-a decavat. Atunci?

Ca la un adevărat moment al adevărului, începe auto-scotocirea. O poşetă şi patru buzunare. Pe colţul principalei mobile din chiţimie, un birouaş trecut prin multe, totuşi dotat cu sertare şi chei, se depune capitalul asociaţiei.

— Cu mărunţişul acesta, stimaţi colegi, se pot achiziţiona, mari şi late, două pizze. Rezultă că, deseară, unul dintre noi posteşte.

— Nu-i nevoie să-l tragem la sorţi, zice vârstnicnl. Eu oricum am cam început să iau proporţii... din cauza inactivităţii, probabil (şi îşi plimbă palma, nu fără afecţiune, pe rotunjimea abdomenului). Vreau să vă previn, totodată, împotriva defetismului. Să nu abandonăm! Să nu-mi spuneţi mie Pantelimon Marghilomănescu dacă poimâine, la ora asta, n-o să avem de ales între două, trei sau mai multe oferte!

— Aşa te vreau, unchiule! exclamă Olguţa. Bravo! Consideră că te-am premiat cu un pup.

— Las’ că ştiu eu pe cine ţi-ar conveni să premiezi, fetiţo, mârâi fostul ofiţer, nu fără o umbră de satisfacţie că măcar cineva din familie apreciază bunele sale intenţii.

Pocnete repetate în geam dovedeau că bătăiosul muscoi nu se împăca deloc cu ideea că nu mai este lăsat să se alimenteze liber de la pubele.

Titi:

— Să dea sfântul să ai dreptate, nea Pantelică. Vivat optimismul nostru călit în nenorociri! Dar te fac atent că, până poimâine la ora asta, ar mai fi cinci mese, socotind fără cina de azi. Ei, cu alea ce facem? Să recapitulăm. Ai avut ideea acestui, cum să-i zic? business. Eu unul, cum-necum, m-am lăsat convins. Biiine. Câte zile au trecut? Nouăspre-zece-lucrătoare. Câţi clienţi au venit? Zero. Câte afaceri au trecut pe lângă noi în răstimp? Milioane, domnule! Eu unul pun punct. Vrei să continui? Perfect, ai binecuvântarea mea, dar... de la distanţă. Sigur, numele firmei se modifică. O croisem echitabil şi echilibrat. Oricum îi luai, Marghilomănescu şi Neguş erau la paritate, de la cap la coadă şi de la coadă la cap: MON NOM. Ei, eu îmi iau N-ul meu imperial şi plec. Fiţi sănătoşi cu ce vă rămâne.

Cu o privire încărcată de îngrijorare, Olguţa se uită lung la autorul declaraţiei de secesiune. Era evident că numărătoarea pizzelor lipsă nu

justifica, singură, neliniştea fetei.

— Şi încotro vrei s-o apuci, Titi?

— Adică, iarăşi, cu ce bază, deşi sunt lefter?

— Nu neapărat cu ce. M-ar interesa la ce... la cine... cu cine...

Ciuful blond-arămiu se lăsă tras bine pe frunte.

— Asta, domnişoară, rămâne de văzut. Cât despre capital (nu ăla în trei volume...), experienţa mondială dovedeşte indubitabil că nu doar banii se pot investi. Mai ai nevoie de picioare, ca să-ţi alerge, şi de minte, care să-ţi umble. Capitole la care, eu unul, nu mă plâng.

Pantelimon Marghilomănescu tuşeşte semnificativ:

— Am înţeles aluzia, tinere. Merci. Dar tocmai de-aia te chemasem lângă mine. Să îmbin tinereţea, fantezia şi puterea de muncă, nu-i aşa, cu îndelungata mea experienţă...

— Ştii ce, nea Pantelică? Ascunde-o, domnule, dracului. Să nu ne întrebe cineva de unde atâta experienţă.

Marghilomănescu, sărind ca ars:

— Adică ce vrei să zici? N-am avut şi părţi bune? Dacă nu vedeam larg... dacă nu treceam atunci peste... dacă aplicam strict litera legii, cu tine cum ar fi trebuit să procedez, hai?

— Hopa! ricană Neguş, ne uităm la cerul nopţii senine şi vorbim cu nostalgia stelelor căzătoare... de pe epoleţii care-au fost.

— Iar începeţi? se interpuse exasperarea Olguţei. De nouăsprezece zile n-am parte de altceva decât de înţepăturile voastre. Încetaţi odată!

Te poţi opune unei porunci atât de categorice? Tace nenea Pantelimon. Închide gura şi Titi. Stă locului tot ce e suflare. Cu excepţia bărzăunului. Bâzâind ca un avion din primul război mondial, bondarul încearcă străpungerea altei suprafeţe acoperite cu sticlă de geam. Ce-i cu muscoiul ăsta, are o idee fixă? Sub sticlă stă (Neguş pretinde că zace) un semicarton înrămat, cu un colţ trasat de o dungă tricoloră, din textul tipărit în care se distinge cuvântul dintâi şi esenţial: ACORD... Este actul legalizând funcţionarea agenţiei.

Cele trei personaje îl contemplă în tăcere. Cine ar vrea să emită supoziţii speculative, ar avansa ideea că această trifurcată tăcere păstrează o anumită legătură cu firea celor trei oameni rămaşi, vreme de un minut, în muţenie: e o tăcere morocănoasă (Marghilomănescu), optimistă (Olguţa) şi

batjocoritoare (Neguş). Neândoios este, totuşi, o linişte de consens, cu toată diversitatea nuanţelor ei de exprimare.

O siluetă pirpirie, brusc ivită în cadrul uşii larg deschise, îi făcu să tresară. Cu dificultăţi de adaptare la lumina săracă, trei perechi de retine se fixară pe imaginea unui străin. Cuvintele acestuia, deşi abia bâiguite, le sunară asociaţilor cu forţa trompetelor din cetatea Ierihonului:

— Nu ştiţi cumva... undeva pe-aici... o agenţie de detectivi particulari? Îi zice... staţi aşa, că am aici anunţul... îi zice...

Cât ai clipi, cele trei ipostaze ale inerţiei resemnate de adineauri se făcură vârtej ospitalier - confirmări energice, poftiri călduroase, desprăfuire de scaun, afişări de „smile”, fasonări pripite de ţinută -, cu un cuvânt, tot ce, în imaginaţia trio-ului, înseamnă întâmpinarea şi seducerea unui client. La capătul cascadei de îmbieri, „clientul nostru, stăpânul nostru” ocupa singurul jilţ valid al chiţimiei, privind năuc şi neîncrezător în toate părţile.

— Aici? Dumneavoastră? Agenţie?!

— Cea mai bună, stimate domn, punctă Titi cu voce sigură. Noi nu ne cheltuim inventivitatea pe cadru scenografic.

Olguţa, cu instinct de gospodină, minţi elegant:

— Sigur că o frumoasă garnitură de hol nu strică. A noastră e comandată pentru viitorul sediu.

Probabil că substantivul sediu a fost declicul intervenţiei lui Marghilomănescu, în fond tot atât de bine intenţionat ca şi egalii săi:

— La noi, ca peste tot, personalul contează. Ştiţi dumneavoastră: omul e cel mai preţios ca...

Un bombeu de pantof, plasat energic pe sub birou, îl făcu atent că tânărul său asociat e nemulţumit de sorgintea citatului. Fostul maior o cârmi din mers:

— Cadrele, ziceam, hotărăsc totul. Nu sunteţi de părere? Fulgerându-şi partenerul de afaceri cu privirea, Titi Neguş simţi nevoia unei răsuciri de timonă decisivă pentru „captatio benevolentiae” în dificila perioadă de tranziţie către o economie de piaţă.

— Ar fi greşit, domnul meu, să căutaţi fast, zorzoane şi sclipiciuri acolo unde se munceşte exclusiv cu creierul.

Nu uitaţi că partea cea mai nobilă a omului se numeşte materie cenuşie. Alte culori par mai atrăgătoare, însă creierul nu le-a ales.

Revenindu-şi din şocul atâtor elocinţe, vizitatorul se decise să desfăşoare ziarul, din a cărui rubrică de mica publicitate începu, conştiincios, să citească:

„MON NOM - agenţie de detectivi particulari, oferă servicii înalt calificate în depistări infracţionale, recuperări de bunuri...

Asociaţii continuară în cor:

— „...infidelităţi conjugale şi intimităţi în derivă. Eficacitate garantată. Discreţie absolută.”

Clientul ridică ochii din anunţul publicitar:

— P-astea din urmă nu le-aţi mai pus. De la „infidelităţi” până la adresă - lipseşte.

— Costa prea scump cuvântul, mărturisi Marghilomănescu, cu sinceritatea care-i atrăgea nu puţine ponoase în noua carieră (ca şi în cea anterioară, de altminteri).

Musafirul mai panoramă o dată spaţiul meschin împreună cu cei trei ocupanţi, iar bilanţul mental al argumentelor pro şi contra se lăsă destulă vreme aşteptat; deşi, pe parcurs, ochiul ager al lui Neguş înregistra, ca pe un panou de ordinator, o sumedenie de senzori la lucru, în ultrarapida lor interacţiune.

În sfârşit, vizitatorul se hotărâ:

— Domnilor! Domnişoară! Eu nu mă prea pricep la chestii d-astea, aşa, chiţibuşăroase. Eu am venit aici pentru că am fost es-cro-cat. Adică m-au jumulit de parale nişte bandiţi care, în loc să arate ca bandiţii, trăzni-i-ar Dumnezeu, păreau seniori din lumea cea mai înaltă. Că altfel nu mă lăsam eu dus. Nici eu, nici alţii. Fiindcă au pungăşit o mulţime de creduli.

— Ştiţi, cumva, aproximativ, câţi păgubaşi sunt? se interesă Titi, dornic să palpeze balonul afacerii, în elasticitatea rotunjimii virtuale.

— Nu aproximativ, domnule. Posed cifra exactă. O sută nouăzeci şi şapte de fraieri am fost.

— Oho, dar ştiu că a lucrat di granda partea adversă!... iar cifra o deţin fără eroare, continuă domnul cam iritat de întrerupere, pentru că sunt preşedintele asociaţiei de părinţi escrocaţi, în povestea aia cu institutul fantomă. Aţi auzit de „Beautiful College”, nu?

Marghilomănescu începu să-şi mişte capul a negaţie, dar, întâlnind privirea-pumnal a asociatului Neguş, viră ţeasta de pe axa orizontală pe cea

verticală, aşa încât clătinatul deveni, printr-o curbă uşor ameţită, o confirmare energică. El, bineînţeles, a auzit de colegiul ăla. Titi nu emise nici o vocabulă, dar ciocăni cu degetul mijlociu în dulapul scorojit, cu sensul că tot ce mişcă pe această planetă, inclusiv fantomele ei, se găseşte, gata fişat, pe rafturile şi în sertarele agenţiei MON NOM. Vocea inocenţei, Olguţa, exclamă însă, spre stupoarea generală:

— Fantomă? De ce - fantomă? „Beautiful College” e o treabă foarte serioasă. Şi o fostă colegă de-a mea, dinainte de treapta a doua, începe cursurile acolo peste câteva zile. De la ea ştiu că a fost o bătaie la admitereee!...

— Da? Şi cum o cheamă pe norocoasa colegă? întrebă preşedintele fraierilor, în timp ce scotocea în buzunarul hainei.

— Marinela. Prislop Marinela, parcă...

— Un moment, să vedem ce zice lista. Dintr-un carnet liniat aritmetic, frunzărit rapid şi cu bolmojeli pe sărite, omuleţul extrase numele, plus două prenume complete: Prislop Ioana Marilena. Este. Şi a fost bună de plată, drăguţa de ea, cu suma de cincisprezece mii. Asta e!

— Cincisprezece mii? ceru o confirmare Marghilomănescu, ţuguindu-şi buzele.

— Dumneata, domnule detectiv, fluieri a mirare, ce te costă, dar noi, părinţii... fluierăm a pagubă.

Cincisprezece mii taxa cheş! Başca seturi de poze color, başca înregistrările audio, başca probele de lucru manual... şi câte-or mai fi fost. Noi toate astea le-am pus jos. Cursurile..

— Duduia Olguţaaa! La telefon! modulă un glas ascuţit de femeie, dezvăluindu-i astfel clientului adevărul semi-alarmant, semi-încurajator, că agenţia MON NOM, deşi nu a atins forţa economică necesară instalării unui post telefonic la sediu, deţine persuasiunea care i-a permis a se lipi de vreo familie de locatari din acelaşi imobil cu biroul ei. Secretara acestei agenţii o zbughi pe uşă, nu înainte de a îngâna un „vă rog să mă scuzaţi”, semn că este pe cale de a-şi însuşi instrumentarul funcţiei sale.

Urmărind o sumedenie de detalii în legătură cu mobilul demersului onor clientului potenţial, Titi Neguş îşi compuse fără efort o expresie de ascultare concentrată, dedesubtul căreia spiritul său, luând ca punct de sprijin în spaţiu foaia parcelată în pătrăţele din carnetul musafirului, începu să viseze contabil, altfel spus să jongleze cu cifrele.

„O sută nouăzeci şi şapte de păgubaşi. Cincisprezece mii cheş de căciulă. Obiecte plus cheltuieli concurs - o mie?... e puţin... trei? prea mult... hai două mii. Cât ar fi totalul?: 3.349.000 lei. Când, după încă o verificare, avu certitudinea cifrei, cugetul său porni să o lustruiască dinspre dreapta spre stânga, de la unităţi către grosul bănetului, stăruind până în clipa când cele trei milioane sclipiră fascinant şi dominator, ca trei safire enorme, încrustate în vârful unui obelisc de marmură geamăn cu acela din Place de la Concorde! Atunci zâmbi.

— Ce vă amuză în nenorocirea noastră, mă rog? se aprinse clientul.

— Nu, dragă domnule. Mă bucur cu anticipaţie pentru clipa când vi-i vom da legaţi. Parcă-i văd...

Şi Neguş făcu gestul împreunării a două mâini la nivelul încheieturii. Adăugă, modest, că deocamdată agenţiei îi lipsesc din inventar cătuşele, dar că vin şi alea, promisiune întărită cu solemnitate de Marghilomănescu.

— Deci ne daţi speranţe? îi luciră ochii solicitantului.

— Vai de mine, mai încape discuţie? Uşor nu va fi, să fim bine înţeleşi. Dar tocmai aici e totul: iată, în sfârşit, cazul pentru a cărui rezolvare merită să ne folosim capacităţile. Ce zici, colega? se întoarse Titi către Pantelimon, nu eşti de părere să lăsăm deoparte toate celelalte dosare în lucru?

De frica unui răspuns-catastrofă, Neguş se grăbi să-şi dea singur avizul favorabil, traducând ad usum clienţi privirea năucă a Marghilomănescului, încă insuficient rodat la subtilităţile economiei de piaţă în branşa lor. Trânti:

— Toţi ceilalţi să ne-aştepte!

Asociatul, intuindu-şi condiţia subalternă şi chiar pericolul totalei marginalizări, simţi nevoia să-şi ridice prestigiul cu un efort personal. Derulă cât putu de repede informaţiile oferite de client şi, oprindu-se la descrierea sumară a bandei, trase un fir:

— Care va să zică, escrocii păreau aristocraţi. Ei, mormăi el, asta ar fi un indiciu...

Şi se cufundă într-o reverie ceţos-călduţă, în care numai apartenenţa de clasă a făptaşilor se distingea cât de cât, aproximativ în felul cum apare indicatorul de marcaj montan, pe platoul arid al Bucegilor, într-o seară pâcloasă de noiembrie.

— Asta rămâne de văzut, rosti scurt Neguş, şi se întoarse către preşedintele fraierilor. Domnule, noi vă stăm la dispoziţie. Să discutăm

condiţiile.

Muşteriul se declară de acord, luă loc pe scaun (nu înainte de a-i cerceta discret, prin două-trei hâţâneli, soliditatea încheieturilor), declară că dânsul este domnul Vintilă Moja, de profesiune merceolog, dar îndeplinind, în actuala perioadă, funcţia de administrator al câtorva blocuri din Titan, şi lansă, onest:

— Cât cereţi?

Dacă răspunsul ar fi fost dictat stricto senso de nevoia momentului, el ar fi luat în consideraţie o ceaşcă de făină, 200 grame caşcaval, 4 ouă, trei roşii mărime mijlocie, 1/4 pacheţel unt şi 2-3 linguriţe de Ketch-up; adică materia primă necesară unei pizze consistente. Cu responsabilitatea sa multiplă - unchi al Olguţei, cel mai vârstnic membru al asociaţiei şi fost ofiţer crescut în ideea că orice trupă trebuie hrănită, Marghilomănescu fu ispitit să ceară preţul acestor produse, drept onorariu. Dar experienţa recentă începea să-l înveţe că nu e bine să se precipite; şi se autofelicită pentru înţelepciune când îl auzi pe Titi Neguş cum declară, cu aplombul unui business-man la cea de a mia tranzacţionare a unui contract:

— Zece la sută din suma recuperată.

Dl. Vintilă Moja regretă că spaţiul agenţiei nu-i permite să se plimbe, cu mâinile la spate, ori fumând, pentru a delibera în forul intim. Pe de o parte, pretenţia îl aranja: deocamdată, aşadar, nu deschide punga. Pe de altă parte, procentul din suma recuperată („dă, Doamne!”) înseamnă peste trei sute de mii; cât întreţinerea la patru scări cu tot atâtea ascensoare uzate.,. Păi, ăştia-s bani, nu glumă! Şi oare împuternicirea din partea păgubiţilor mergea până la arvunirea, cu semnătură, a sumei?

Nehotărârea stăruia încă, în momentul când Olguţa intră val-vârtej, atât de agitată de cele aflate, încât trânti uşa în urma ei, fără să-i pese de riscul sufocării colective.

— Domnule, aţi avut dreptate. Un scandal! Ăsta nu mai e Bucureşti, e Chicago! Săraca fată, Marinela, (de fapt Ionela-Marilena o cheamă, am uitat eu...)... cincisprezece mii reprezintă totuşi o sumă, dar mai e şi trauma morală, vă daţi seama? Câte vise şi-a făcut... ce de perspective a îngropat... Povestea şi plângea! Să mi se facă şi mie rău, nu alta!

— Mie-mi spuneţi, domnişoară? Angela mea nu-i în aceeaşi situaţie? Păi, să vă spun eu ce i s-a promis... şi nu pe vorbe, ci ferm, cu prospectul pe masă. Două limbi străine la perfecţie....educaţie estetică... plus-un

instrument la bază, maniere veritabile... etichetă care-ţi deschide... stai, cum ziceau tâlharii? „uşile înaltei societăţi şi marii finanţe”... Cum să nu scoţi banii dacă-ţi iubeşti copilul? I-am scos şi-acum plâng!

— Domnule Moja, n-aveţi de ce să plângeţi. Eu am zâmbit, dumneavoastră, la urmă, o să râdeţi. Contaţi, deci, pe banii dumneavoastră... minus cei zece la sută.

Siguranţa de sine a detectivului tânăr, solidaritatea fetei cu o păgubaşă ce i-a fost colegă, teama că orice zi, chiar oră irosită permite escrocilor să ronţăie capitalul, şi, de ce n-ar mărturisi-o, neîncrederea în eficienţa tinerei noastre poliţii, toate la un loc îl făcură pe Moja să se ridice cu un suspin:

— Domnilor, batem palma.

Trei vorbe ca un balsam pe rană. Prin urmare, există o Providenţă!

— O batem. Vă rog doar să lăsaţi în această palmă... un mic aconto. Ştiţi, pentru primele cheltuieli...

Văzând la Moja sprâncenele ridicate a îngrijorare, Neguş aruncă pe masa tratativelor a treia şi ultima pilulă amară fiindcă, simţea el, dacă solicitantul n-o înghite repede, odată cu acceptarea procentelor şi a acontului, afacerea moare.

— Cât despre eventualele cheltuieli decontabile... că umblăm după nemernici până-n pânzele albe, fiţi convins... vom mai discuta. Văzând şi făcând.

Vintilă Moja ţinu şi el să precizeze că un proaspăt fript suflă cu intransigenţă în toate iaurturile.

— Nici un ban peste 10%. E prea destul.

Fostul maior, văzând cu disperare cum visul pizzei păleşte, se micşorează şi începe să cadă sub linia orizontului, interveni conciliant-rugător.

— Dar nu-i „peste”. E un simplu avans...

Schimbul rapid de priviri între Titi şi Olguţa, cu intervenţia celei din urmă, dovedea că tânăra generaţie îşi reglează instinctiv frecvenţa pe aceeaşi lungime de undă.

— Fără supărare: ca director economic al acestei agenţii, eu mă opun. E şi o problemă de principiu, şi una de practică curentă. Avansul se deduce din procent... că de-aia îi zice avans.

— Olguţo, o mustră Titi, domnul e versat în administraţie. Grădinarului... castraveţi?

— Mă scuzaţi, n-am ştiut. Dar cu atât mai mult. Olguţa, nu prea feminin, dar convingător, îşi îndoi degetele mâinii drepte, enumerativ: Nu solicităm diurnă. Nu decontăm cheltuielile de reprezentare. Nici bacşişurile. N-o să cerem noi chitanţă de la şoferii de taxi, deşi nu putem urmări bandiţii cu maşina agenţiei, ca să nu simtă filajul. Luăm asupra noastră toate cheltuielile neprevăzute. Dar tren, avion, vapor, la nevoie - fără bilet, nu se poate! Domnule, astea-s condiţiile.

Impresionat, Moja lăsă sprâncenele să i se elibereze din crisparea circonflexă, semn că e permeabil la negocieri; întrebă, totuşi:

— Clasa întâi?

Marghilomănescu, într-o veritabilă tinereţe spirituală, regăsită miraculos, sub efectul coasociaţilor, dar şi cu reflexul vechilor lucrători de administraţie socialistă, punctă fără şovăire:

— Peste 300 kilometri, da.

Oftând încă o dată, tatăl ghinionistei Angela Moja se apropie de Autorizaţia înrămată de pe perete, o citi şi o reciti cu multă atenţie, după care, în fine, concedă:

— Bine. Să semnăm întâi contractul.

O pană educată în spiritul prozei obiective a marilor clasici ar zăbovi minuţios asupra căutării şi netezirii hârtiei ce avea să consfinţească înţelegerea. Un ochi balzacian ar iscodi în înfloriturile semnăturilor, ba chiar în duetul cernelii, simţămintele celor patru personaje. Dar astăzi se scrie cu pix, iar lumea este foarte grăbită.

Se poate trece deci (nu fără regret) la secvenţa acontoului. Vârându-şi mâna uscăţivă şi uşor tremurândă în buzunarul interior al hainei, preşedintele Asociaţiei Păgubiţilor de către „Beautiful College” extrase un portvizit lunguieţ, care trăda o folosinţă îndelungată. Îl desfăcu, şi, mişcând între degete colţul primelor bancnote, se uită întrebător la membrii agenţiei. Când un anglo-saxon ţi-e gazdă şi îţi toarnă în pahar tradiţionalul whisky, el toarnă încet-încet, ba te şi îndeamnă: say when. Adică, în traducere foarte liberă: „zi-mi când să mă opresc”. Întocmai aşa, foşnind tot mai rar din colţul hârtiilor de o sută, domnul Vintilă Moja aşteptă, din partea detectivilor, un semnal de cumpătare. Dar fiindcă ne aflăm pe malul betonat al Dâmboviţei, nu al Tamisei ori al Potomacului, oprirea nu veni din afară. Aşa că numărătorul se opri singur.

— Poftim, zise el şi, dintre cei trei, o alese pe directoarea comercială a agenţiei pentru a-i înmâna banii. Număraţi-i, vă rog, şi să trecem avansul în contract.

Ce simţeau, în clipa aceea, eroii noştri? Un condei proustian, exersat la şcoala prozei psihologice, s-ar considera ofensat dacă ar acorda unui moment de atare importanţă mai puţin de şapte-opt pagini cutremurător de dense. După cum un autor scientist ar ţăcăni înfrigurat la maşina sa de scris, consemnând pe tot atâtea pagini că, sub imperiul emoţiei devastatoare, milioane de celule muriseră brusc în organismele celor trei asociaţi, şi încă vai, celule aparţinând materiei nervoase respective, ce n-aveau a se mai regenera vreodată.

Dar, cum spuneam, trăim într-o lume gâfâind de grăbită ce-i, şi, culmea nenorocirii, rigorile epocii de tranziţie au pus punct risipei de hârtie. Constrânşi la asceza conciziei- vegheată şi de editori, de altminteri-, sărim peste prezentarea aranjamentelor concret-prozaice prin care dl. Vintilă Moja înţelegea să păstreze legătura cu angajaţii săi conjuncturali. De asemenea, economisim cititorilor şi efuziunile punctate cu chiote şi pupături, toată dezlănţuirea produsă după ieşirea lui Moja din scenă, respectiv din chiţimia de la demisol, sediu al agenţiei până la ivirea unor vremuri mai bune.

Nu ne permitem a încheia capitolul unu fără a ne recunoaşte calitatea de martori ai unui eveniment epocal. F B I-ul, Scotland Yardul, Interpolul, Secţiunea criminalistică a K G B-ului şi cine ştie câte alte instituţii omoloage vor mai fi existând pe acest pământ, aveau de ce să se îngrijoreze scrutând viitorul: de sub malul betonat al Dâmboviţei, deci de la nivelul modestului demisol străjuit de pubele prost închise, apăruse, începându-şi urcuşul pe firmament, un astru tânăr, o stea care are şi nume, nu ca altele; un nume cu totul demn de a fi reţinut şi învăţat pe de rost, nu numai pentru că e scurt şi simetric, ci şi pentru că universul criminalisticii va răsuna, acuşica: MON NOM.

Şi când te gândeşti că acest astru are în structură straturi atât de neomogene - un fost maior de miliţie pensionat prematur, o candidată la studenţie cu două eşecuri la activ, un vântură-lume oprit cândva în pragul infracţiunii - şi că aceste contradictorii straturi au găsit (cum naiba?) resursele unei alcătuiri unitare, propulsată sus, şi departe, şi scânteietor! Dar să nu ne batem atâta capul cu problemele Genezei, în fond, nimeni nu ştie ce a fost înainte de marele BANG. Bine că s-au născut stelele.

Capitolul II
CU FEŢE LUNGI, PERPLEXE, LA FAŢA LOCULUI, PUSTIE

Viziuni • în clarobscur • Cine-i vânătorul, care este vânatul? • Încă un elogiu încăpătoarei clipe • Logica lui Aristotel în varianta Tăbârcă • O doamnă într-un cadru domnesc • Mari lipsuri în tiparniţele Londrei: ă, î, ş, ţ • Evoluţia crizei din golful Herăstrău! • Scurta fericire a iubitorilor părinţi • Atenţie, fetelor: Edward, prinţ de Windsor, este încă burlac

Marghilomănescu era un matinal. Din convingere intimă şi din obişnuinţă cazonă. Credea nestrămutat în adevărul zicalei „cine se scoală de dimineaţă, departe ajunge”, deşi îndelungata sa experienţă îi oferise nenumărate exemple de puturoşi ajunşi foarte departe, precum şi de harnici stagnaţi sau chiar aruncaţi înapoi. Greu, dar înţelesese în cele din urmă că viaţa - în complexitatea ei contradictorie - nu poate încăpea, toată, într-un singur concentrat de înţelepciune populară. Zorii zilei următoare îl găsiră, deci, la faţa locului. În cazul nostru, „faţa locului” era un hangar cu aspect de clădire părăsită, aflat undeva, pe malul lacurilor din Nordul Capitalei.

„Altădată, la ora asta veneau lucrătorii Salubrităţii, cu tomberoanele lor”, îşi zise el cu mâhnire, lovind cu vârful pantofului un ghemotoc de hârtie dintre multele resturi vizibile ale promenadelor din ajun. „Omul nostru tot necivilizat a rămas, vântul suflă şi-i împrăştie gunoaiele... Of, muică, of! Unde nu-i cultură, vai de natură!” Totuşi, pentru că era pe malul lacului.— şi, după cum ştia, aerul şi luciul de apă se ajută reciproc în a face planetă locuibilă, fostul maior inspiră adânc, îşi dezmorţi muşchii pectorali şi cei dorsali prin câteva mişcări ritmice, îşi ajustă ţinuta şi se hotărî să treacă la treabă.

Ce treabă? Deţinea de la Moja această aiuritoare indicaţie: „Beautiful College” ar fi fost aici! Adică... unde? Cu cea mai mare bunăvoinţă, dar şi cu cea mai sinceră nedumerire, roti privirea. Dincolo de lac, tot ce se lasă văzut erau sălcii, tei, castani, două gherete prăfuite, un postament de bancă fără bancă şi, undeva, departe, dominând toate astea, ţuguiul unei clădiri cu o antenă în chip de fleşă la turn. „Iar aici? Păi... în hangarul de aici se ţineau, când se ţineau, nişte expoziţii. De mobilă, parcă.”

Venise până la zidul hangarului, examinând luminatoarele plasate extrem de sus, sub acoperişul uşor bombat şi încercând să-şi aducă aminte de

lumina artificială, neon desigur, ce făcea vizibile exponatele care dăduseră, cândva, un rost clădirii. Trecu prin faţa uşii masive şi, într-o doară, îi apăsă clanţa, aşteptându-se la rezistenţa opusă de zăvoare şi broaşte ferecate. Clanţa se aplecă docilă şi, la împingere, uşa se lăsă deschisă, acompaniind surpriza matinalului detectiv cu un scârţâit prelung. „Ei, drăcie, und' te uiţi, und' te-ntorci, sat fără câini, se bucură şi se înfurie el în acelaşi timp. Proşti ar fi bandiţii să nu-şi facă de cap! Dar nu-s proşti".

Păşise înăuntru, lăsând uşa deschisă în urmă. Şuieratul lui involuntar, urmare a aceleiaşi surprize, îi fu întors, amplificat în tranşe, de hăul acelui spaţiu ascuns în semiobscuritate. Dacă ar fi să comparăm cu ceva imaginea oferită privirilor lui Pantelimon Marghilomănescu, ar trebui să numim un imens platou de filmare.

Spaţiul, oricum considerabil, părea infinit. Difuză, lumina se filtra doar atât cât să ghiceşti, mai curând decât să vezi, o scară interioară, lipită de unul din pereţi şi conducând la o pasarelă întinsă pe o jumătate din paralelipipedul hangarului, în rest, dacă prin nebuloasa volumetrică nu se putea distinge nimic precis, în schimb se putea bănui orice. Un tărâm al iluziilor. Locul ideal pentru scenograful inspirat care, numai să vrea, în colţul din dreapta încropeşte un apartament de bloc, la stânga înjghebează un arhondaric mănăstiresc, dincoace iveşte o cabină de vapor, iar dincolo, în adâncimea visului, din bagheta magică a fanteziei face să ţâşnească o sală de recepţie cu marmoră, candelabre, catifele şi vitralii.

Ca întotdeauna în momentele sale de cumpănă sau de profundă nedumerire, Pantelimon îşi palpă fruntea dinspre dreapta spre stânga, la nivelul presiunii fostului cozoroc.

Altădată, într-o asemenea clipă, şi-ar fi scos chipiul şi i-ar fi şters, cu batista, meşina transpirată. Făcu, indecis, câţiva paşi către centrul bănuit al pustietăţii şi, din nou, ecoul îi întoarse, mult sporit, ţăcănitul şi aşa puternic al pantofilor săi, tălpuiţi cu două rânduri de pingele şi cu blacheuri groase, adevărate potcoave îngropate la bombeu şi la toc. Acestor zgomote le răspunse parcă, dinspre uşa de care abia se depărtase, o frântură de melodie orchestrală, brusc retezată. Auzul, încă ager, al detectivului aflat la prima misiune privată, înregistra fragmentul melodic. Numai că în uriaşul laborator de fantasme în care, de cinci minute, se afla, armonioasa sonoritate îi păru o iluzie în plus.

De fapt, nu era o iluzie. Nicidecum. Asociatul lui Neguş n-avea de unde şti că, la ora aceea matinală, nu era singurul iscoditor al hangarului. Un bărbat între două vârste, purtând ancorat la gât un radio-tranzistor incapabil să prindă alt post decât Bucureşti I şi II, venise aproape tot atât de devreme ca şi Marghilomănescu. Făcuse şi el turul de orizont, adulmecase în sus şi în jos ca un ogar şi se oprise, în cele din urmă, fascinat, în dreptul uşii deschise larg a clădirii. Cu zece minute înainte, aceeaşi uşă fusese închisă! Dezmeticirea se traduse într-un gest: suci butonul volumetric al tranzistorului. „Valurile Dunării" - nemuritorul hit al lui Ivanovici - se opri brusc, ca în faţa unui stăvilar. Străinul era încălţat cu nişte adidaşi, încălţăminte uşoară, care se mişcă natural şi mai posedă marea calitate că, dacă ţi-e frică (tocmai era cazul), îţi reamintesc deviza: dacă vrei, poţi. Astfel că, adunându-şi toate resursele, necunoscutul păşi tiptil, în vârful picioarelor, pe urmele - deloc greu de depistat, după ţăcănituri - ale înaintemergătorului său.

Într-o pândă lucrurile sunt, de bine de rău, clare, atâta vreme cât ştii cine-i urmăritul şi cine urmăritorul. Dar când cei doi termeni ai ecuaţiei sunt şi urmăritor şi urmărit, ori mai bine spus, îşi comută perpetuu calitatea, atunci... descurcă-se cine poate! Marghilomănescu şi Necunoscutul habar n-aveau de asemenea consideraţii, hai să le zicem teoretice. Cert este, totuşi, că ambii intraseră „în pielea" termenilor ecuaţiei de mai sus. Căci, spre cinstea trecutului său de copoi bătrân, Pantelimon Marghilomănescu simte, deodată, prezenţa intrusului. Se opreşte în aceeaşi clipă.

Îşi ţine respiraţia. Şi-ar reţine şi o bătaie de pleoapă, ca nu cumva mişcarea imperceptibilă să-i trădeze poziţia. Nu cumva îşi ia precauțiuni devenite inutile? N-o fi fost reperat? Îşi blestemă butucănoşenia încălţărilor, din pricina cărora orice pas devine o primejdie. Singurul avantaj de care dispune - dar pentru cât timp? - este adaptarea ochilor săi la semiobscuritatea hangarului. Celălalt abia a intrat. Cu infinită grijă, detectivul întoarce lent capul către uşă. Da, nu s-a înşelat. O siluetă incertă se prelinge din dreptunghiul de lumină, topindu-se în pata cenuşie a peretelui lateral. „Şi de astă dată criminalul s-a întors la locul crimei. Pantelimoane, şo pă el!"

Dar şi Celălalt, între timp, a dobândit certitudinea că nu vântul a deschis uşa hangarului. Mai mult: ştie precis că insul dinăuntru a bocănit până adineauri, iar acum stă încremenit undeva. Unde? Singur, l-ar putea prinde? Şi, dacă pleacă după ajutoare, îl mai găseşte?

Brusc, Necunoscutul se decide. Ai o şansă, nu-i voie s-o ratezi. Ajutat de silenţiozitatea unor adidaşi făcuţi cu un singur gând: să câştigi, intrusul se aventurează mai adânc în necunoscut. El este un vânător conştient că orice incident, cât de minuscul, îl transformă instantaneu în vânat. Or, acest incident se produce: Hapciu! protestează sonor mucoasele nazale la agresiunea aerului închis şi prăfuit din imensa hală. În atari împrejurări, un strănut se dovedeşte tot atât de catastrofal ca o pereche de tălpi potcovite. Din această clipă, zarurile sunt aruncate: nimeni nu se mai fereşte de nimeni. C-ar fi degeaba.

Din câteva salturi, Marghilomănescu este cu mâinile încleştate pe haina adversarului. Care adversar se zbate, dar nu ca să fugă, ci să-l înşface, la rândul său, cât mai zdravăn. O zmucitură. O încercare de piedică. Un cot repezit în coaste. Alt cot înfipt în pântec. Un „tur de cap” aplicat ca la karate. O eschivă salvatoare în ultima clipă. Cine- în cine? Ar fi superfluă atribuirea fiecărui punct în această rundă, desfăşurată sub ochii nimănui... Deşi s-ar părea ca, în vânzoleala cu care se trag reciproc către uşă, către lumină, către lume şi către justiţie, tot fostul ofiţer de miliţie are câştig de cauză. Era şi normal; pledau pentru el anii de experienţă, masa musculară şi, nu în ultimul rând, ambiţia de a se impune în agenţie la primul contract al acesteia. Şi celălalt este mânat de o îndârjire feroce - a cărei explicaţie cititorul o va afla curând -, aşa încât Marghilomănescu, în chiar toiul luptei, aproape că stimează un inamic atât de redutabil.

„De la musique avant toute chose !” În secunda când cei doi potrivnici, tot înşurubându-se unul într-altul, îşi făcură apariţia în cadrul uşii, din radio-tranzistorul care, bălăbănindu-se de cureluşă, îi jenase cumplit pe amândoi combatanţii, izbucni asurzitor, răcnit din toate puterile unei. soliste de taraf, următoarea confesiune meteo-erotică:

„Aseară vântul bătea, măi, Badea-n braţe mă strângea, măi!”

Pasă-mi-te, un cot sau un pumn - cine mai ştie, în înghesuială? - răsucise butonul, mărise la maximum volumul, informându-i astfel pe cei doi combatanţi că la orele 7,43, înaintea celui de al doilea buletin de ştiri al dimineţii, postul Bucureşti I trecuse de la valsuri, la muzică populară.

Aşa i-au găsit privirile uimite ale unui grup format din Olguţa, prietena ei uitată-regăsită Marinela şi tatăl acesteia din urmă, cititorul de contoare IREB, Mitică Prislop.

* * *

Multă cerneală a curs, de-a lungul istoriei cugetării omeneşti, pe tema dilatării timpului. CLIPA! Ah, clipa i-a frământat pe cei mai luminaţi şi reprezentativi gânditori, de la Heraclit la Montaigne, de la Immanuel Kant la Dinu Săraru. Cât este ea de încăpătoare! Cât de subiectivă este dilatarea ei, în fericitele conjuncturi tinzând către infinit, şi cât de nemiloasă alteori este necruţătoarea-i contracţie, până la iminenţa implacabilului sfârşit; ori... poate invers, la voia dumneavoastră..

Fapt este că, într-una şi aceeaşi clipă, s-au produs următoarele reacţii:

• Necunoscutul răcni victorios: „Banditule! Ai să dai socoteală! Al meu eşti!”... deşi este greu de spus cine al cui devenise, deoarece:

• Pantelimon Marghilomănescu îl ţinea pe celălalt zdravăn de gât şi, zgâlţâindu-l, îi făcea morală: „Te învăţ eu să minţi şi să mai storci bani de la oameni, escrocule!”

• Vecine, ce are domnul cu dumneata?! găsi Mitică Prislop, om paşnic de felul lui, forţa să se dezmeticească din paralizia în care îl azvârlise lupta dintre cei doi;

• Unchiule, fără violenţă! imploră Olguţa, adăugind şi ea un argument de ordin familial-afectiv: „Dacă mă iubeşti, şi ştiu cât ţii la mine, fără violenţă, te rog!”

• Tiii, ce ţeapăn ţine la bătaie dom’ Tăbârcă! Cine ar fi crezut? Arde-l, dom’ Tăbârcă! Nu te lăsa, dom’ Tăbârcă! strigă Marinela, ca un suporter înfierbântat la ultima rundă a unui meci de box contând pentru categoria cocoş.

Două precizări. 1) Este inutilă orice obiecţie la ordinea scrisă a reacţiilor de mai sus, întrucât, în realitate, ele s-au produs simultan. Şi 2) De unde ştim că totul s-a petrecut într-o clipă? Din faptul că populara solistă de la postul Bucureşti I n-a apucat, în acest infim interval, să sloboadă, din generosu-i piept acoperit cu ie, decât ultimele vorbe ale catrenului:

„De-ar fi bătut vântul mult,

M-ar fi strâns de m-ar fi rupt, măi!”

Un „măi” scurt, tăiat, ca un gong final. Care îi încremeni pe cei doi combatanţi. Se priviră întrucâtva îmblânziţi, măcar pentru că se vedeau înconjuraţi de unele figuri cunoscute. Sigur că erau încă departe de

instituirea acelui atât de necesar şi mult dorit dialog (ca să nu mai vorbim de consens) dar, ca un prim-pas, nu-şi mai cărau pumni.

Explicaţiile reciproce ar solicita un număr prea mare de cuvinte pentru a încărca memoria şi timpul cititorului. Oricum, din studiourile de pe strada General Berthelot, fostă Nuferilor, fostă-fostă Berthelot, se transmiseseră şi buletinul meteo, şi revista presei, şi o halcă din melodia preferată, până când toţi cei de faţă s-au lămurit între dânșii cu cine au de-a face.

Acum, Marghilomănescu ştia cu precizie că prinsese şi maltratase un părinte păgubit de „Beautiful College”, iar acest păgubit, domnul Aristotel Tăbârcă, lucrător la cimitirul Sfânta Vineri şi în orele libere mare consumator de literatură enigmistică, deţinea informaţia că, la rându-i, a molestat - atât cât apucase - un detectiv pornit pe urmele bandei. Se priveau cu colţul ochiului, fiindcă... simpatie, deh, de unde? fiecare căutând, în străfundurile conştiinţei, un mijloc onest de a drege lucrurile.

Dintr-un impuls pacifist, fostul maior întinse două degete către butonul tranzistorului, oprind aparatul din funcţiune.

— Ca să nu se consume bateria... se justifică el, stângaci.

Nefericită găselniţă! Apreciind greşit gestul de bunăvoinţă, domnul Tăbârcă făcu o eschivă rapidă, comentând bodogănit:

— Ce-ţi pasă dumitale de bateriile mele? Intri aşaaa, cu bocancii în sufletul omului!

Şi se uitase semnificativ, în continuare, nu la propriul său suflet, ceea ce ar fi fost o performanţă absolut remarcabilă, ci la urmele murdare de pe încălţămintea sa adidas, ghete care se mişcă natural, cine nu ştie, dar nu şi destul de rapid încât să nu poată fi strivite într-o încăierare ca aceea. Domnul Aristotel Tăbârcă era - în raport cu Asociaţia Păgubiţilor - exact ceea ce, prin anii ‘80, însemna Albania vis-a-vis de ţările semnatare ale Tratatului de la Helsinki: se interesase, dar nu semnase. Aceea era în Europa şi nu vroia să ştie de continent, cestălalt fusese pungăşit de mii de lei, dar nici prin cap nu-i trecea să adere la o formă organizată de recuperare a banilor. „Să mai şi plăteşti ca să ţi se întoarcă banii tăi?! “se indigna el. În general trebuie spus că domnul Aristotel Tăbârcă se indigna repede şi miza exclusiv pe soluţii proprii.

Cât de eficiente, rămâne de discutat; dar originale - sigur. În liniştea ţintirimului - un invidiat loc de muncă, avea timp din belşug să-şi lărgească necontenit orizontul cunoaşterii prin apariţiile din „Enigma”, „Clepsidra”,

„Masca” şi, mai ales, nemuritoarea colecţie a celor 15 lei, miraculoasă - dar glorioasă supravieţuitoare a 45 de ani de dictatură comunistă. Singurul regret major al existenţei sale, dl. Tăbârcă îl încerca în legătură cu necunoaşterea limbilor străine. Aceste ferestre închise către opera clasicilor genului poliţist îl costau sănătatea. Atâta cât izbutise să soarbă prin mijlocirea dulcii limbi materne, învăţase aproape totul despre reţeta dezlegării enigmelor. „Detectiv particular? la noi?! Fugiţi de aici, domnilor! Mai deştept decât Agatha Christie? Decât Edgar Wallace, Chandler şi Simenon? Hai să fim serioşi! Alta e soluţia. Vreau să zic altundeva... Mă rog, pentru cine nu-i purtător ilegal sau inutil de tărtăcuţă!”

Vorbe spuse la furtunoasa adunare de constituire a Asociaţiei Păgubiţilor de către falsul „Beautiful College” - A.P.F.B.C. Vorbe însoţite de gestul ciocănirii insistente a propriului creştet - urmate de părăsirea demonstrativă a acelui conclav de prostănaci cărora, de la uşă, le mai aruncase, cu milă, o ultimă sfidare:

— Eu am să vi-i prind! Uitaţi-vă bine la mine. Eu. Şi nu pe bani grei, cum vă învaţă acest domn Moja, care, fiindcă v-a citit o listă de agenţii particulare, v-a luat minţile. Sau cum vă adoarme grupul ”legitimiştilor”, cu... hai la poliţie, că numai poliţia... Poliţia îţi prinde unul, scapă trei! Eu vi-i prind pe toţi. Gratis. S-auzim de bine, porumbeilor. Angajaţi-vă ce uliu vreţi. Eu lucrez cu mine însumi!

Momentul de punere în temă luă sfârşit prin cuvintele Olguţei.

— Marinelo dragă, eu mi-aminteam de tine ca de o fată isteaţă. Dar acum nu te-nţeleg deloc; păi, din magazia asta nenorocită, din şopronul ăsta de la capătul pământului pornea, după tine, drumul spre înalta societate? Ce căutai tu aici?

Marinela nu răspunse nimic, şi nici tatăl ei, care o înscrisese, nu ridică mănuşa. D-l Aristotel Tăbârcă, în schimb, luă act de caracterul vexatoriu al întrebării, îl trecu în cont personal şi se hotărî să replice cu energie:

— Eu nu mă lăsam fraierit, domnişoară. Pe mine nu m-a fraierit încă nimeni. Să fie clar: eu n-am înscris aici nici o fată. Că n-am. Dar împiedicata de soră-mea, care o viaţă întreagă s-a lăsat amăgită de unii şi de alţii, a picat în laţul ăsta. Ca o curcă! Iartă-mă, vecine, încercă el să lumineze un pic expresia lui Prislop, indirect definit şi dânsul drept o orătanie de curte. Curte unde... ce sau cine mişună? Cocoşi şi găini, curci şi curcani, ici-colo, rar, câte-un clapon; oricum, nici o ipostază prea

avantajoasă. Am vrut să zic, doar, conchise dl. Tăbârcă Aristotel, că eu, până azi dimineaţă, n-am mai călcat pe aici.

Mitică Prislop avea şi el demnitatea lui.

— Să fie şi mai clar, domnilor: dacă aţi fi venit odată cu mine, tare mă tem c-aţi fi înghiţit toţi nada!

— Eeeeuuuuu?!

— Da, da, stimabile, n-o mai tot ponegri pe sora dumitale, că nu-i ea bleaga pământului! Cum adică? Toţi cei o sută nouăzeci şi şapte am fost cretinii României?! Aflaţi că nu, domnilor. Recunosc, exteriorul clădirii nu spunea mare lucru. Ca şi acum. Dar ni s-au dat explicaţii. “ Colegiul de-abia lua fiinţă, era în organizare. Cu ce să fi început? Cu zugrăvelile exterioare şi cu amenajarea parcului? Sau cu clase, cancelarie, sală de repetiţii, secretariat? Că doar n-aveam de adus nişte vrăbii la ţopăit pe ciubucul streşinilor! Eram părinţi şi vroiam să le fie bine fetiţelor noastre. În interior, domnule, acolo era treaba serioasă. Am văzut-o cu ochii. Haideţi înăuntru, invită energic întregul grup iubitorul tată al Marinelei.

— Haidem înăuntru..., acceptară, într-un glas, Marghilomănescu şi Tăbârcă, pentru prima oară concilianţi (de nu cumva şi înfrăţiţi) în intonaţia ascuns-batjocoritoare a acestei concesii.

Şi toată lumea se puse în mişcare, cu sentimente amestecate, pătrunzând în burta acestui pustiu Coloseum unde, în urmă cu vreo jumătate de oră, doi dintre spectatori se agitaseră în ipostaze de gladiatori solitari.

La primul pas dincolo de prag, domnului Prislop îi căzu, literalmente, faţa: nimic. Cum, nimic? Dar chiar nimic! „Gladiatorii” revăzură un nimic ceva mai bine luminat, prin bunăvoinţa soarelui urcat - între timp - cu câteva palme mai sus pe bolta cerească, deci şi cu nişte raze trecând mai spornic prin praful geamurilor.

— Ei? Cum stăm cu interioarele, dragă vecine? Erau pe când nu s-au zărit - sau invers? ,

Mitică Prislop înghiţi în sec, apoi deschise gura larg, nu o singură dată, ci cu disperatul efort al unui peşte adus acasă în găleată, apoi scos, asfixiindu-se pe o masă în bucătărie. Mediul natural din care Mitică Prislop fusese smuls cu atâta bruscheţe şi a cărui lipsă îl ameninţa cu moartea - era Adevărul adevărat.

— Să nu mă mişc d-acilea! Mă jur pe ce-am mai scump! Să n-am parte... Să n-ajung la nunta fetei mele, na!... exclamă părintele distrus, dacă nu era un palat pe locul ăsta! O frumuseţe! O minunăţie! Marineluţo, spune tu, fata tatei: ce-ai văzut tu aici? poate pe tine te-or crede. Eram eu beat când am venit de te-am înscris?

Marinela, întâi şi-ntâi, îl dezvinovăţi pe Mitică. Era martoră: tatăl ei nu pusese în gură nici un strop, tot aşa cum putea depune dânsul că ea, Marinela, nu visase. Intraseră, amândoi, împreună, aievea, într-o şcoală ca-n poveşti... dacă în poveşti s-ar fi descris vreodată vreo şcoală.

Intrarea... mda, nu întrecea grozav măsura; deşi, în institutele de îuvăţământ ale epocii de aur, unde bietul copil se lăsa educat prin muncă şi pentru muncă, nu te prea întâmpinau asemenea holuri. Cu, într-un colţ, o statuetă a lui Hermes, Zeul având aripi la glezne şi o faclă într-o mână, prin sticla mată a faclei trecând o lumină scăzută, brun-aurie. Şi cu o oglindă ovală, înaltă cât un stat de om, bordată de o ramă masivă, de lemn sculptat, prezentă acolo - după cum explica amabilul secretar al instituţiei -, pentru ca orice colegiană chemată la direcţie să-şi poată corija, chiar şi în ultima clipă, ţinuta.

Nici chiar secretariatul nu-ţi tăia răsuflarea: o încăpere relativ mică, funcţională, unde secretarul nu mai prididea să vorbească la cele două telefoane instalate pe birou. Şi de aici sursele convenţionale de lumină (de tipul odiosului tub de neon) fuseseră izgonite, făcând loc unor mănunchiuri de raze pale, protejate de scafe sub cercul cărora chiar şi piesele de mobilier practic, funcţional, precum fişetul colegiului, dobândeau o solemnitate aparte.

Ei, dar când păşeai din acest secretariat în cancelaria directorială... Oh, my God ! Impresia fundamentală, înainte de orice. Solicitantul căruia Dumnezeu, punându-i mâna în cap, îi ajutase să treacă pragul, se simţea aidoma nomadului din stepa mongolă ajuns în faţa incredibilului Zid chinezesc; ori ca mujicul din străfundul pravoslavnicei Rusii trezit, prin cine ştie ce minune, între bulbii coloraţi ai turlelor bisericii Vasili Blajenâi şi marele turn Spaski al Kremlinului, la ora 12, bătută rar şi tare, să se audă pe a şasea parte a globului pământesc. Mobilierul? Era alcătuit numai din piese grele, mahon cu intarsii; iar dacă ochiul smeritului solicitant mai păstra agerimea de a percepe detalii, păi atunci, în bucăţelele de sidef cât unghia de la degetul mic al unei domnişoare, ar fi zărit, răsfrânte şi jucate

şanjant, luminile, mai bine spus fascicolele de raze, savant dirijate din scafe laterale. Clar-obscurul rembrandtian era, aici, la el acasă, cu toate că punea în valoare nu un interior olandez, ci un tipic produs al geniului de pe ţărmul opus al Mării Nordului. Până ajungea la biroul plasat în extremitatea somptuosului spaţiu, vizitatorul păşea pe un covor căruia, dacă nu-i distingea perfect desenul şi culorile, îi simţea, în schimb, moalea, delicioasa adâncime. Astfel încât, când era poftit să ia loc într-unul din cele două fotolii de piele, el ghicea că va avea acolo alte voluptăţi spaţial hărăzite corpului său, cel atât de bătucit prin îndelungatul contact cu suprafeţele tari, colţuroase şi neprimitoare de pe aiurea.

Iar la biroul acela... !

O doamnă, sigur din altă lume, dar parcă şi din alte vremuri, trona, dominând prin distincţia ei totul. Nu s-ar fi încumetat nimeni să-i precizeze vârsta. Probabil că prestanţa rar întâlnită făcea să te simţi ruşinat de întrebări atât de meschine, mai ales când, copleşit, te vedeai nu numai primit în compania doamnei directoare Kitty Pârloaga-Wilson, ci şi călăuzit de ea însăşi în nobila istorie a colegiului. Aici, pe malurile betonatei Dâmboviţe, „Beautiful College” de-abia se înfiinţa, dar tradiţiile, rădăcinile, blazoanele lui vieţuiau, pe malurile Tamisei, de un veac şi jumătate. Iar dacă întâmplarea este de vină că răposata mamă a doamnei Kitty şi-a urmat soţul, Mr. David Wilson, pedologul, în Bărăgan, dacă fetiţa a petrecut, tot printre noi, câţiva ani de copilărie, în fine, dacă - fatalitate! - destinul i l-a scos în cale, şi dânsei, pe navigatorul Archibald Pârloagă, după decesul căruia nimeni nu l-a mai putut înlocui, ei bine, educaţia britanică rămâne - cum s-o spunem mai convingător? - tot educaţie britanică. Este, probabil, şansa popoarelor mici, însă dornice de civilizaţie elevată, să primească, din când în când, asemenea semne ale generozităţii hazardului.

Când se convingea, din discuţii, că tu, ca părinte, iubindu-ţi copila ca pe ochii din cap, eşti gata să jertfeşti pe altarul educaţiei tot ce-ţi permit condiţia ta materială şi vremurile tulburi în care trăim, d-na Kitty Pârloagă-Wilson se ridica încet din jilţul directorial, îşi netezea uşor cocul-rulou, coc a la Connie Francis, adevărat nimb de abanos al capului aristocratic, şi-ţi spunea, cu accent moderat, dar cu o pronunţie încărcată de siflantele specifice limbii lui Shakespeare:

— Mi se pare firesc să vă intereseze în ce lume o să-şi facă intrarea fiica dumneavoastră. Din păcate, internatul colegiului nu va fi gata în acest an;

fetele noastre venite din provincie sunt nevoite să-şi caute, temporar, gazdă. Şi la clase se mai lucrează încă. Poate auziţi ceva din neplăcerile sonore ale şantierului. (Le auzeai; în surdină, dar le auzeai). Poate că unele lucrări pe care le-am cerut expres, altora le-ar părea exagerate. De exemplu, în sala de balet. Urmaţi-mă, vă rog. Ah, văd că uşa este încuiată pentru moment... dar nu-i nimic, o puteţi privi convenabil de aici.

Şi, trecând cu o surprinzătoare uşurinţă printr-o deschidere, imperceptibil practicată undeva, în perete, apăsa pe un buton, poftindu-te cu un gest să te apropii de un geamlâc prin care ţi se oferea privirilor imaginea unei mirifice săli de balet. Oglinzi de sus până jos; nelipsita bară de-a lungul pereţilor; şi, mai cu seamă, un parchet ca un patinoar de culoarea lămâii.

Era o ambianţă în care imaginaţia de tată iubitor ţi-o proiecta glorios pe Marineluţa ta, aşa cum avea dânsa - în chinuri bucuroase - s-o ajungă din urmă pe Galina Ulanova, s-o egaleze pe Margot Lafontaine, s-o surclaseze pe Alicia Alonzo sau, de n-o vor ajuta pronia şi harul chiar într-atât, măcar să înveţe a întinde mânuţa spre a-i fi sărutată, cu gestul de lebădă al Maiei Pliseţkaia, gest inaccesibil unei fătuci ce n-a avut parte să transpire la bară şi nici să se înalţe pe poante deasupra unui parchet ca acesta!

Vocea uşor voalată a doamnei Kitty (oare fuma?) te readucea pe pământ. Te întreba dacă îţi place parchetul. Doamne, cum să nu-ţi placă perfecţiunea?!

— Ei bine, domnule, eu îl refac! Perfect o fi, poate, pentru alţii. Eu vreau ca fetele noastre să şi-l amintească tot restul vieţii, ca fiind al şcolii unde şi-au început zborul. I-am pus pe parchetari să desfacă centrul şi acolo să încastreze o rozetă-vignetă-emblematică, oh, cum să spun ca să înţelegi dumneata? Un C şi un B înlănţuiţi: iniţialele noastre. Nu le vezi, pentru că vor fi din esenţă de teck. Cargoul intră în port de-abia săptămâna viitoare. În paranteză fie spus, domnule, e de neimaginat ce dificultăţi întâmpin eu în ţara asta cu procurarea tuturor materialelor, de la marmora pentru capelă, până la esenţa de ceai indian pentru breakfast. Poftim, o simplă broşură, prospectul institutului nostru... (şi-ţi întindea o dactilogramă de patru pagini). Zace la tipografie de două luni. Directorul tipografiei îmi spune încontinuu să aştept, pentru că „nu suntem partid şi n-avem prioritate”, auzi! La Londra aş fi rezolvat editarea într-o oră. Numai că ar fi trebuit să duc „pălăriuţele”, „căciuliţele” şi „pintenii” pentru ă, î, ţ, ş... Nu le-am dus şi uite ce-am păţit.

Discuţia era întreruptă. Venea un bărbat roz la faţă, prezentabil, între doua vârste - administratorul colegiului.

— Numai dacă-i ceva realmente important, te rog. N-am apucat să-i arăt domnului, tatăl unei viitoare colegiene de a noastră, nici măcar coridorul care duce la clase.

— Este presant, doamnă directoare. Două veşti: una caldă, una rece.

— Începe cu cea rece, please.

— Echipamentul pentru laboratorul fonic: „Electronica” din Bucureşti se spală pe mâini. Poate, după ce se vor privatiza... Va trebui, aşa cum aţi prevăzut, altă opţiune. Probabil, între Phillips, Sharp şi Grundig.

Doamna Kitty îl tăia scurt:

— Nu. A patra. Suzuki-Mitsubitshi.

Se întorcea pe jumătate către oaspete, îşi aranja bentiţa pe gât a bluzei brodate, explicând:

— Ca să înveţi la perfecţie două limbi străine, nu poţi lucra pe orice râşniţă de utilaj. Cum se zice la noi: dai six pence, dar stai în faţă!... Şi cea caldă?

Administratorul prezenta o schiţă trasă în tuş.

— Sper că a cincea variantă de monogramă vă place. Scuzaţi-mi îndrăzneala, dar trebuie să vă spun: am înnebunit-o pe graficiană.

După ce examina atent schiţa, pretenţioasa doamnă Kitty ofta uşor: oh, no. Graficiană dumitale încă n-a prins atmosfera acestui lăcaş. I’m so sorry. Să mai încerce.

Şi îţi explica, răbdătoare, că dacă fetele (deci şi copila ta) nu vor purta, vreme de trei ani, deasupra sânului stâng, o mică dar inspirată broşa, tot cu monograma lui „Beautiful College”, o bună parte din duioasele nostalgii ulterioare ar fi grav compromise.

Domnul administrator se retrăgea cu un aer resignat, de mesager al unei exigenţe intratabile. Imediat, văduva lui Archibald Pârloagă îţi dovedea că, dincolo de orice paranteză managerială, mai presus de sâcâielile oricărei administraţii, tu, tăticul Marinelei Prislop şi alţi o sută nouăzeci şi şase de semeni eşti (sunteţi) centrul (multiplul centru) al intereselor ei directoriale.

Şi cu un gest geamăn celui ce îţi dezvăluie magnificienţa sălii de balet, deschidea o altă breşă într-un perete cu suprafaţa ascunsă de obscuritate. Înmărmurit, te pomeneşti în faţa unui imens coridor, Atât de lung, de lat,

atât de luxos, încât te-ai fi crezut la castelul unde regele Frederick al II-lea încerca să ţină piept, cu tachinerii prusace, maliţiosului spirit al musafirului său, un oarecare Voltaire. Cum, fata ta va ţopăi pe aici? Doamna directoare se răzgândea brusc. Se ridica în picioare.

— Să mergem, totuşi, să vedeţi totul. Aveţi acest drept. Sunt bucuroasă să vă conduc personal, spunea directoarea, cu o bruscă hotărâre, şi pe un ton parcă mai ridicat. Personal vă conduc..

Dar la cuvântul astfel subliniat şi prin repetiţie, tete-a-tete-ul directoare-solicitant lua sfârşit brusc, deoarece secretarul colegiului pătrundea în cancelarie, scuzându-se:

— Îmi pare rău, doamnă directoare. Direcţia învăţământului particular din Minister vă solicită urgent. Se discută Programa analitică. V-am şi chemat maşina.

Tu, fericitul părinte de atunci, încă nu nefericitul păgubaş de mai târziu, te grăbeai să faci temenele, te retrăgeai de-a-ndaratelea către uşa pe care secretarul ţi-o ţinea gata deschisă, nici nu era nevoie să o atingi, şi asigurai onor conducerea că ai văzut suficient, că eşti complet edificat, că rămâi la secretariat pentru a achita taxa de înscriere. Vai de tine dacă, rămas cu secretarul, băgai de seamă că, neavând asupra-ţi toată suma, toţi cei cincisprezece mii lei, mai pierzi vremea cu niscai treceri pe la CEC ori pe la rude.

Fiindcă secretarul nu mai prididea să răspundă la telefon:

— Da, doamnă (sau: da, domnule). Aici „Beautiful College”. Poftim? Nu. Din păcate, nu cred că se mai poate. Tocmai se află la noi un domn a cărui fetiţă va ocupa... un moment, să verific... antepenultimul loc. Să suplimentăm? Absolut exclus! Vai de mine, dar ce să am eu împotriva copilului dumneavoastră? Pur şi simplu nu cred că mai aveţi timpul fizic necesar să ajungeţi aici. Afară doar de cazul că domnul renunţă... Renunţaţi, domnule?

Să renunţi? Să omori viitorul fetei tale? De unde atâta iresponsabilitate paternă?! Când business-ul prinde aripi şi la noi, când marele capital din City porneşte, azi-mâine, către plaiurile noastre, când uşile cabinetelor capitonate aşteaptă să fie deschise de secretare şi translatoare tinere, frumoase, perfect educate, sarea şi piperul voiajelor de afaceri; când revistele ilustrate în două şi chiar patru culori îţi demonstrează negru pe alb că vechea aristocraţie de sânge a devenit permeabilă la alianţe, ca să se mai

împrospăteze, săraca, şi mai şti ce chef are vreun urmaş al ducelui de Wellington, ori la el acolo, ori la noi p-acilea... ba un Cotnari, ba o tămâioasă, ba o fetească... pe care tot trebuie să i-o servească o făptură... mă-nţelegi... cineva? Şi, la urma urmei, Charles s-a însurat cu Lady Di, Andrew şi-a pus şi el pirostriile cu Sarah, dar al treilea frate, Edward, prinţ şi el, încă e burlac, aşa că Edy ăsta... dacă ne grăbim niţel... mai ştii?... N-ai voie să fii scârţan.! Miza e prea mare...

Când ieşeai cu buzunarele goale din incinta lui „Beautiful College”, trăiai senzaţia posesorului unui diamant neşlefuit, căruia i-ai găsit, în fine, bijutierul de geniu, capabil să-l pună în evidenţă, prelucrându-l, şlefuindu-l, înmiindu-i valoarea în tot atâtea faţete strălucitoare.

Aşa plecase de aici un Mitică Prislop.

Tot aşa părăsise aceste locuri Vintilă Moja, în aceeaşi dimineaţă ori în ajun. Iar toţi ceilalţi o sută nouăzeci şi cinci -aşişderea.

„Of, doamne, doamne” obişnuiesc să se lamenteze, comic, fetiţele, atunci când îşi leagănă păpuşile bolnave, strângându-le capul în comprese şi făcându-le injecţii la funduleţ. „Vai, vai, dracii de copii. Numai mamă să nu fii!”

La care lamento, din spirit de echitate, ar trebui adăugat: şi nici tată! Că ei, taţii, dăduseră banii.

Capitolul III
TREZIRE DIN HIPNOZA COLECTIVĂ

• Cum se umple vidul cu ipoteze • A sosit diagnosticul: nici beţie, nici amintiri dintr-o existenţă anterioară! • Iluzia scenică se teme de un strănut • Marea montare trece prin Mica Publicitate • Doi la zero pentru Agenţia Mon Nom - aripa tânără • Ultima modă, rochie confecţionată din pereţii unei iluzii optice • Paza ce păzeşte, oameni buni?

— Săracu tăticu, exclamă Marinela, în timp ce, plictisită de apa de ploaie a supoziţiilor, a ieşit cu prietena regăsită, Olguţa, să măsoare cu pasul o alee din apropiere. O clipă nu-i tremurase tatei mâna, deşi număra atâta bănet. Numai că, după fiecare mie, mă privea drăgăstos, adică mia mi-o dă mie; îşi umezea buricele degetelor şi iar răscolea la Bălceşti, tot înainte... Dar ce vină am eu? Spune tu dacă am eu o vină! Acum - toată familia e la pământ. Tata îşi dă cu pumnii în cap după bani, eu îmi plâng iluziile pierdute,

mama... printre noi doi, se învârte ca un căţel care dă să-şi prindă coada şi nu poate...

Tot ascultând sporovăială, Olguţa, în calitatea ei de responsabil financiar al agenţiei MON NOM şi detectiv in spe, încerca să-şi explice mecanismele incredibilei mistificări. Cum este cu putinţă ca atâţia oameni în toată firea să intre ziua-n-amiaza mare într-un amărât de hangar, şi pe urmă să pretindă că au văzut acolo ceva ca-n basme?! Cum, unde s-au volatilizat - dac-au fost -, pereţi şi plafoane, jilţuri şi covoare, săli cu parchet şi oglinzi, lămpi în scafe, statuete şi telefoane, fotolii englezeşti din piele şi fişet din oţel de pe unde şi-a înţărcat dracul copiii?

Inutil să-ţi spui gândurile cu glas tare. Ţi-ai răci gura de pomană. De la Marinela, ca şi de la iubitorul ei tată, mai multe clarificări nu vei scoate. Încearcă, totuşi, încă o dată. Şi cu fler doveditor că începea să se califice la locul de muncă, nimeri într-un câmp care, deşi nu duce neapărat ancheta mai departe, elucidează totuşi o problemă parţial tehnică, logică în orice caz.

— Dar voi, păgubaşii, de unde aţi aflat unii de alţii? Aud că sunteţi vreo două sute? Cum v-aţi întâlnit?

Pe cale de a se desprinde din tensiunea emoţională a reconstituirii, Marinela, cu ochii la bretonul gen Mireille Mathieu al celeilalte, răspunde nonşalant:

— Păi, fiecare a reclamat la poliţie. Şi poliţia ne-a convocat pe toţi. Aoleu, să fi văzut ce halima s-a făcut acolo!.... Dar, unde-ai găsit, dragă, cerceluşii ăştia? Că-s foarte haioşi. Mi-aş lua şi eu, numai că... mai lungi. Îmi fac acuma o ţoală şui, şi cred c-ar merge bine cu două zdrăngănele cum ai tu. Mai că-mi vine să ţi le cer cadou...

„A naibii, Marinela! Păgubaşă pe-o parte, dar chilipirgioaică, pe de alta, şi oricum pusă pe îndesat un şifonier deja plin!” reflectă Olguţa, cu of-ul planificării unor pizze, chestie ipotetică şi complicată asemeni atâtor planificări centrale iluzorii din epoca defunctului regim. Orfană de ambii părinţi, pripăşită pe lângă un unchi (despre care am aflat că nu stă tocmai pe roze), şi-ar dori şi ea, la urma urmelor, un arsenal femeiesc bine asortat ca bază de operaţiuni prin care un asalt la inima băiatului în taină iubit să aibă mai mulţi sorţi de izbândă. Şi poftim, să-i cedezi ăsteia şi singura ta pereche de cercei!? Sfântă neruşinare!!

O intervenţie a fetei lui Prislop o ajută să-şi ascundă starea de spirit.

— Ia uite, tu, ce poartă gagica aia... Eu mă-nnebunesc după pete d-astea artistice, culoarea vântului turbat, nu ştii de unde bate, dar te ia pe sus. Ţie nu-ţi place? Hai că-i o cârpă foarte mişto. Pe bune!

Jargonul te ajuta să înţelegi pe loc de ce Marinelei Prislop îi trebuia un stagiu de şlefuială la „Beautiful College”. Trasă de cot, ca să admire „cârpa” şi să o preţăluiască, Olguţa se uită cu destulă indiferenţă la femeia ce tocmai trecuse pe lângă ele.

— Mda...

— Hai după tipă. Tre’ să ştiu de unde o are.

— Dom’şoară, duduie! strigă Marinela iuţind pasul, hello, sunteţi amabilă o clipă? Prietena mea ar vrea să ştie cum v-aţi procurat o rochie atât de reuşită...

Trecătoarea, măgulită de apreciere, se opri şi dădu câteva explicaţii. Olguţa, vexată de tupeul fostei colege, aproape că nu le ascultă.

Deocamdată era de-a dreptul furioasă pe această gâsculiţă de Berceni, amatoare de boarfe şi de minciuni inutile. Credea că nu va reţine absolut nimic din scena la care asista; nici o iotă din răspunsul femeii interpelate pe alee. Dar, când va fi nevoie (şi nevoie va fi foarte curând), din memoria pasivă a Olguţei va ţâşni, cu fidelitatea benzii de magnetofon, un răspuns complet, aparent banal dar deschizător de nebănuite orizonturi.

— O să râdeţi: e din pânză de sac. Ordinară, dar vopsită dumnezeieşte. Doamna Lentzi, Fondul Plastic, B-dul Magheru 173 B. Creatoare de modă. Să nu-i spuneţi că v-am rimis eu, atât vă rog. Că-mi stric relaţiile cu vrăjitoarea...

* * *

În hangar, marea cacealma, în versiunea Mitică Prislop,în loc să lămurească lucurile, mai rău le încurcă. Spaţiul vid contrazice cu obstinaţie, cu neruşinare chiar, toate faptele, amănuntele, nuanţele evocate cu atâta năduf de naratorul păgubaş.

Şi totuşi, nu se poate spune, cu referire la acest gol uriaş, că dacă niciun obiect nu e, nimic nu e. Vidul spaţial poate fi umplut cu teorii şi ipoteze.

Este ferma opţiune a lui Aristotel Tăbârcă. Prea multe zile şi nopţi petrecuse în compania marilor dosare ale criminalisticii mondiale ca să se

dea bătut în faţa unei nenorocite de relaţii contrazicătoare.

— Vecine Mitică, hai să te cred: ai văzut tot ce ne-ai spus că ai văzut... Dar adevărata problema este alta: mătăluţă eşti medium bun?

Mitică Prislop, luat prin surprindere, ba şi lipsit, din totdeauna, de instrumentul lexical, înţelege „mediu” şi – cam în genul replicii lui Bulă, cel întrebat dacă acasă avea bideu - , răspunde cât mai evaziv cu putinţă:

— Păi, mda... Nici prea-prea, nici foarte-foarte. Om sunt, ca toţi oamenii.

Tăbârcă face doi paşi în direcţia lui şi-l fixează dominator cu privirea, a la Kaspirovski,

Apoi decretează:

— Ai fost hipnotizat, Mitică.

— Euuuu? încearcă Prislop a se smulge din cleştele în care celălalt îl strânge.

— Nu numai dumneata. Toţi. Asta, vecine, se cheamă hipnoză colectivă. Du-e la literatura de specialitate. Rafturi întregi.

Om al probelor, başca modelarea şi formarea în spiritul materialismului niţeluş vulgar, dar dialectic, Pantelimon Marghilomănescu îngroapă ipoteza şi-i pune şi cruce:

— Aiureli. Stimate domnule Prislop, pentru banii dumitale ai primit o chitanţă, nu?

Chitanţierul s-a scos dintr-un fişet, este? Chitanţa a fost scrisă pe un birou, corect? Ia mai lăsaţi-ne-n pace cu parapsihologia, că sunt sătul de panglicării până în gât! Tot ce există sub soare face umbră şi lasă urme. Hai să căutăm urmele.

Zis şi făcut, în ceea ce-l priveşte. Detectivul măsoară din ochi suprafaţa hangarului, începe să decupeze, mental, încăperile parcurse de păgubaş; va să zică, un holl de acces („cam de-aici până-aici...”), secretariatul („parcă la dreapta”)... o cancelarie foarte mare („unu, doi... opt-nouă-zece”), mai că îşi aude proprii paşi bocănind în ritmul măsurătorii. Iar undeva, în profunzimea schiţei topografice, Sala Oglinzilor şi coridorul. Unde? Stânga? Dreapta? Nu-şi mai poate reprezenta.

Înapoi la martor.

— Domnule Mitică, te rog, fă un efort şi aminteşte-ţi. Pe ce uşă ai intrat în sala de balet?

— Păi, la balet n-am intrat. Directoarea mi-a arătat sala, printr-un geamlâc, parcă...

— Dar coridorul?

— Tot aşa. V-am spus: când să pornim într-acolo, să vizitez clasele, directoarea a fost chemată la minister.

„Ministerul Escrocheriei Publice”, mârâie fostul maior şi porneşte, de astă dată efectiv, să caute o urmă. Fiindcă din atâtea ziduri demolate este exclus să nu mai găseşti măcar o fărâmă de moloz, un grăunte de mortar, acolo... Din hectarele alea de oglinzi, la demontare, în cursul trambalării, e peste putinţă să nu se fi ciobit vreo margine, iar din puzderia corpurilor de iluminat, din telefoane, din prize, ceva, o sârmă, un chiţibuş, va fi scăpat de vigilenţa măturii... „Cască ochii mari, Pantelimoane!”

De la oarecare distanţă, acum, vecinii urmăresc silueta greoaie a detectivului care, uite la el – remarcă nu fără interesată simpatie păgubaşul – îşi dă osteneală, se apleacă deseori până la podeaua cea acoperită cu linoleum bitumat, o verifică metru cu metru. Aristotel Tăbârcă, în criză de prestigiu, schimbă ipoteza, lansându-se pe altă pistă.

— Te-au servit cu ceva? Vreo cafea, niscai apă minerală?

— Nu.

— Nimic în care să-ţi fi strecurat un halucinogen?

— Dac-am zis odată că nu?! Ştii ce, vecine? Tot dumnealui are dreptate. Hai să rămânem cu picioarele pe pământ!

Şi iată că, într-adevăr, atunci când e cercetat cu minuţie, pământul iveşte câte ceva. Exact ce anume, cuplul de spectatori nu percepe, dar e un fapt că detectivul, îngenuncheat la vreo 25 de metri mai încolo, culege cu gesturi scurte şi repetate nişte probe minuscule pe care le depune, cu mare grijă, într-o batistă. Care vra să zică, omul munceşte, culege primele roade, deci trebuie ajutat.

Mitică Prislop se urneşte în consecinţă, dar e prins de cordonul giacăi, şi supus celei de a treia ipoteze:

— Vrei să-ţi spun ceva? Rămâne o singură explicaţie. (Îi este dată pe şoptite, la urechea dreaptă, fiindcă alţii nu merită s-o audă). Toate câte le-ai povestit, admit, le-ai trăit. Dar într-o altă existenţă. Anterioară, Mitică.

— Dă-o dracului de anterioară! strigă păgubaşul, care-şi eliberează cu o smucitură cordonul din mâna maniacului şi dă fuga să vadă de-aproape

tezaurul obţinut prin minuţia Marghilomănescului. În batista acestuia, materialul probant: şapte ţinte de tapiţerie, unsprezece cuişoare ceva mai mari, o fâşie textilă maronie şi o bucată de sârmă, subţire, în teacă de plastic verde.

* * *

— Lucraţi, băieţi, lucraţi?

Peste diferenţele de metodă, viziune şi temperament, Marghilomănescu, Prislop şi Tăbârcă tresăriră exact la fel.

Din cadrul uşii, Titi Neguş îi privea cu ironie binevoitoare. Stătea acolo, cu un pas înaintea celor două fete şi a prezidentului asociaţiei păgubiţilor, şi îşi freca ostentativ mâinile, mimând satisfacţia unui şef de întreprindere mulţumit de hărnicia „furnicilor” inspectate inopinat.

— Se munceşte, merge treaba, îmi place!... Haideţi la lumină, să vedem recolta. Poftiţi.

Soarele, acum ridicat în tăria dimineţii, poate polei din înalturi un grup destul de măricel strâns mai mult sau mai puţin spontan împrejurul tânărului subţiratic, cu faţa mobilă şi cu ciuf blond-arămiu, nişte caracteristici la prima vedere, vocaţia de lider fiind observabilă aproape tot atât de lesne.

— Mai e nevoie de prezentări? Se cunoaşte toată lumea cu toată lumea? preia Neguş, cu mâna sigură, conducerea operaţiunilor. Şi când toate capetele se apleacă, a confirmare, cel ce se va dovedi, curând-curând, vioara întâi a agenţiei MON NOM se arată dispus să acorde note de trecere tuturor celor de faţă, cu o singură condiţie: ca aceştia să nu împiedice mersul cercetătorilor, dacă să-l accelereze n-ar fi, capabili.

— Mi se permite să văd şi eu conţinutul batistei? Ah, ţintele, cuişoarele, sârmuliţa... da.

Domnule, totul se leagă. Totul intră în ramă şi se fixează la locul potrivit. Magnific. Nu exagerez, colega: ai la activul zilei o cercetare de teren exemplară. Bravo!

Fostul maior nu prea ştie cum s-o ia. Recompensare verbală? Bobârnac delicat? Tachinare invidioasă? Pentru orice eventualitate, s-a înroşit puternic, precum câinele Pluto când e scărpinat între urechi. Dar n-are timp să se dumirească, deoarece Titi îl buimăceşte cu o temă absolut surpinzătoare:

— Vouă, paznicul ce v-a declarat?

— Paznicul? Care paznic?!

— Cum, nu l-aţi găsit? Aseară încă jura că n-o să mai lipsească de la serviciu câte zile o avea. Cât e ceasul? Zece? Ziua lui de muncă n-o fi început încă...

Mirarea lui Marghilomănescu abia acum se consumă.

— Ai fost aseară aici?

Titi, privind alternativ la asociaţii săi:

— Bine-nţeles. Dar voi unde m-aţi crezut? (unchi şi nepoată schimbară şi ei priviri semnificative). De la pizza, direct aici. Eu unul, domnişoarelor şi domnilor, am principii puţine, dar ferme. De exemplu; bate-ţi fierul cât eşti cald!

Această ultimă ajustare a unui concentrat sapienţal revărsă paharul răbdării lui Aristotel Tăbârcă. După ce te-ai format la şcoala maeştrilor enigmisticii universale, să te laşi dăscălit, ca un nimeni... de cine, dom’le? Exasperat, se adresează lui Moja, în calitatea lui „oficială” de credul-şef, dar şi lui Prislop, vecinul, cotizant de rând tot la naivitatea asta:

— Că-l plătiţi pe domnul (gest spre Marghilomănescu) ca să molesteze, hai, treacă-meargă. Nu i-am rămas nici eu dator, şi p-ormă, orişicât, e un om cu păr alb. Dar să daţi bani unui puştiulică – pariez că nici armata n-a făcut-o - , ca să se dea mare în faţa noastră, şi când? când n-a descoperit nimic... asta mi se pare culmea!

Nici Moja, nici Prislop nu se arătară dispuşi să dea vreo explicaţie în legătură cu investiţia. Se poate deci percepe cota de nervozitate la care franctirorul criminalisticii îl apostrofează direct pe obraznic:

— Ce ştii de fapt, băieţaş? Pe ce bază îţi dai atâtea ifose?

Pentru Titi Neguş, întrebare şi ajutor – nici nu există. Ignoră strivitor întreaga provocare. Are alte treburi.

— Fetelor, nici voi nu l-aţi zărit pe paznic? E un puturos cu două slujbe. Asta dacă, de aseară, nu şi-o fi găsit şi o a treia...

Olguţa:

— Dar ce-are de păzit, aici, un paznic? Pereţii?

Neguş:

— Acum, nimic. Dar, în urmă cu unsprezece zile, avea ce. Chiar sub ochii lui (umărul, de lene, nu l-a pus), escrocii montaseră şi demontaseră decorul. Piesă cu piesă. Domnul preşedinte Moja mi-a descris tot ce a fost de văzut, în zonă, între cele două operaţii – facere, desfacere. Şi am spus „tot ce a fost de văzut”, domnişoarelor şi domnilor, pentru că nu îndrăznesc să formulez „tot ce aievea a existat”.

Aristotel Tăbârcă, de unde că aproape întorsese spatele întregului grup, prinde ideea din zbor, şi mai că revine la sentimente mai bune faţă de imberbul infatuat.

— Teoria mea! Halucinaţii. Năluciri induse. Nu crezi ce vezi, ci dimpotrivă, vezi ce crezi. Asta-i! Asta-i!

Ca şi cum abia acum l-ar fi descoperit în preajmă, Neguş îl îngheaţă într-un zâmbet nemilos:

— Nu, nene. Cuvântul cheie pentru ce s-a petrecut aici, l-am rostit adineauri: decor.

Şi ca să nu vă osteniţi cu întrebări, cu supoziţii, pentru a vă scuti de alte bâjbâieli, poftiţi vă rog, cu mine. Vă invit să mă urmaţi.

Păcat că zveltul Titi Neguş nu era înveşmântat într-o largă mantie, pentru că atunci braţul său ridicat ar fi lansat de sus, fald imens, un val de brocart, ori alte catifele, demne să sublinieze un gest atât de spectaculos. Ca-n teatru!

Atraşi de magnetismul noului mag, membrii grupului se precipitară pe aleea pustie. Cu excepţia Olguţei, toţi sunt mânaţi de acea curiozitate care, dacă nu-i alimentată de bănuiala că ghidul e de-a binelea nebun, e sortită foarte repede să se stingă. Din fericire, după nici cincizeci de paşi, Neguş opreşte alaiul în dreptul unei grămezi de şipci şi stinghii, nestivuite. Pe jumătate înfundate în rămurişul unui boschet.

— Ia să extragem noi această urgisită părticică a frumoaselor noastre păduri de brad carpatin! Exclamă detectivul, şi apucă un capăt de şipcă, pregătindu-se s-o prezinte ca piesă capitală. Dar renunţând, îi dă drumul precipitat şi îşi duce la gură degetul mare.

— O aşchie? sare grijulie Olguţa. Dă că ţi-o scot eu...

— Ce aşchie!... Cui, domnişoară. Opt lei şaptezeci şi cinci kilul. Ia să vedem dacă nu-i geamăn cu alea din batista domnului Marghilomănescu. Exact, constată mulţumit Neguş, după confruntare. Şi îşi supse picătura de

sânge de pe policar. Deci, şipca plus cuişoarele aferente făceau parte din decor. Faptul că tăntălăul de paznic s-a gândit şi dânsul să le scoată din hală, să le dosească o vreme până le va căra acasă, le va tăia bucăţele drept vreascuri pentru godinul din bucătărie... asta e cu totul altă istorie; pentru noi – secundară. Dar aici, deocamdată, acest lemn e corp delict. Decorul sta pe el. Vă e clar?

Nu. L-am mânia pe Dumnezeu dacă am pretinde că îi este clar cuiva. Nici măcar Olguţei, altminteri din tot sufletul dornică să-şi vadă idolul cât mai sus pe soclul unei bune argumentări. Asupra acestui tânăr un bombardament de întrebări se declanşase din toate părţile, din toate gurile de colaboratori sau de clienţi, binevoitori sau cârcotaşi – deopotrivă.

Decor? Ce vrei să spui? Instalaţiile electrice – cum funcţionau? Şi telefoanele? Dar mobila, mobila... Nu s-a stat pe scaune? Nu s-a scris la birouri? Şi pereţii? Zidăria? Parchetul? Oglinzile? Un covor, hai, îl faci sul şi-l cari acasă, dar o şcoală plină de săli şi coridoare, ce, pocneşti din două degete şi-o faci să piară?!

— Pe rând, domnişoarelor şi domnilor, curmă gestul lui Neguş avalanşa. Mie unuia îmi place un pic de ordine. Mă întrebaţi ce fel de decor? Răspund: unul inteligent. Gândit şi executat de un profesionist. N-aţi fost niciodată să comparaţi realitatea scenei, descoperită dinspre culise, după ce aţi contemplat-o din sală? Dacă nu ştiţi, vă spun eu, din puţinul junei mele experienţe: una se încropeşte şi alta se aplaudă. Acolo stau catedrala, castelul, fortul, etcetera, de-ai zice că temeliile li-s săpate în cremene, pentru milenii bune, dacă nu pentru vecie; dincoace, dacă le vezi, pardon, dosul, mulţumeşte-te cu scânduri negeluite, cu cartonaşe fără grund, totul atârnat de prizăreală. Să nu strănuţi prea straşnic, ai grijă, că dai iluzia jos!

Pe chipurile auditoriului (şi, dacă am avea timp, am lua figura Marinelei Prislop în gros-plan) nu se desluşesc încă semnele înţelegerii. O sfidare pentru elocinţa lui Titi Neguş.

— Luminile? Ce să spun... Mare filozofie să tragi şase fire, cu şase fasunguri pentru şase becuri de câte 40 de waţi. Şi,mă rog, de ce au fost îngropate în scafe? C-aşa e mai nobil? C-aşa se poartă în colegiile britanice? Aş, de unde! E ca în Scufiţa Roşie, dar de-a-ndoaselea. De ce ai tu, nobile „Beautiful College”, lumina atât de chioară? Ca să mă vezi mai vag. Şi haţ!

Trecem la telefoane. Domnule Moja, domnule Prislop, aţi sunat vreodată „Beautiful College” din oraş? Poate că l-aţi sunat. Dar eu vă întreb: v-a răspuns?

După o clipă de meditaţie, chestionaţii se văzură obligaţi să nege. Într-adevăr, contact telefonic n-au luat, că nu s-a putut... aşa că au venit personal.

Ei, vedeţi? Vine de se leagă. Că escrocii ţineau toată ziua telefonul la ureche nemaipridididind cu aşa zisele solicitări, domnilor... a d’autres! Ştiţi ce trebuie ca să-ţi sune o sonerie improvizată? Uite, o sârmă ca asta, din batistă, plus un clopoţel de bicicletă. Vă asigur că declanşau drăcia cu piciorul, stând comod la birou.

Tensiunea momentului nu ne permite, nici ea, să panoramăm înregul grup; dar, zăbovind o clipă sau două numai asupra domnului Vintilă Moja, administrator-delegat al intereselor păgubiţilor, se citeşte acolo mulţumirea că, măcar şi de-ar fi să mai piardă un rând de parale, nu le-a dat unui prost.

— Mobila. Ei, cu mobila m-aţi dat mat, nu-i aşa?

Hm... Am lipsa de modestie să vă informeze că tocmai la capitolul „mobilă”, informaţiile mele sunt cele mai complete. Vă rog să citească cineva, cu glas tare, titlul acestei publicaţii contemporane, pe care –mă scuz pentru foşnet – am consultat-o îndelung spre binele dumneavoastră. Aşa, domnişoară Prislop: „Exclusiv publicitate”. Sună cam ciudat... dar dacă aşa se cheamă?! Ei bine, în această foaie, numită Exclusiv publicitate, iată anunţul apărut la 17 mai anul curent: Producţia filmului românesc. Când raţiunea aţipeşte închiriază mobilă stil pentru salon victorian, sală consiliu – administraţie, hol secretariat, covoare, statuete, recuzită belle epoque etc. Telefon, etc. orele etc. etc”.

Unde credeţi că se află toată această mobilă, acum? Pe platoul numărul 5 al Studioului Buftea, unde, din moţăiala raţiunii gvravide, se şi iveşte occipitul monstrului-făt. Unde era aceeaşi mobilă acum trei săptămâni? Aici, în hangar. Şi unde va merge ea după turnarea ultimului cadru? Înapoi la doamna şi domnul Ghidionescu, proprietarii care o cedaseră temporar, cu acordul echipei de filmare aflată, tot vremelnic, într-un impas. Beneficiu general: producţia filmului reduce taxa de locaţie, Ghidioneştii, nişte scăpătaţi, ciupesc şi ei un ban picat din cer, în fine banda face colegiul credibil, vă invită să-i călcaţi pragul, să-i lungiţi cataloagele şi să-i lăsaţi câte un suvenir a 15.000 de leuţi...

La capătul acestei reconstituiri cu virtuţi de tiradă, Titi Neguş rămase cu nişte priviri atât de visătoare, încât poate n-am greşi atribuindu-i regretul că n-a pus el pe picioare această afacere, pentru a se topi în ceaţă cu banii atâtor creduli.

— Nu e rău gândit, începu Marghilomănescu pe când inventaria din priviri recolta anchetei de teren. Numai că rămân prea multe chestii neclare, ce zic, obscure rău.

— Ca de exemplu?

— Ca de exemplu – tocmai partea aia foarte foarte luminată: sala de balet. Cu parchetul galben ca lămâia. Cu oglinzi de sus până jos. Mă uit în batistă şi nu văd niciun ciob. Unde o fi?

— Nu ştiu, recunoscu sec Neguş, înfăşurându-şi pe un deget moţul scurt, arămiu, un gest care-i trăda rarele puneri în dificultate. Nu ştiu, dar nici nu mor din pricina acestei ignoranţe. Cum ne învăţa materialismul dialectic, colega? Nu există adevăruri imposibil de cunoscut; există numai adevăruri necunoscute încă. Parcă aşa... Cine îşi mai aminteşte citatul exact este invitatul meu.

Pantelimon Marghilomănescu refuză să păşească pe calea persiflării celor sfinte. Cu două degete ridică zdreanţa şi o flutură sub nasul asociatului, pentru ca măcar praful astfel scuturat să demonstreze mucoaselor că principiul cognoscibilităţii lumii nu e chiar o prostie.

— De asta ce zici? Ce rol îi atribui?

Neguş săltă din umeri.

— O pânză de sac e o pânză de sac. Şi-or fi şters pantofii, la încheierea întregii afaceri. Văd că-i murdară.

— Nu-i murdară, interveni Marinela. E vopsită. Olguţo, nu-i ca materialul de rochie al tipesei de pe alee? Doar că e într-o nuanţă mai închisă.Nu?

Olguţa veni foarte aproape, să se uite atent. Pipăirea aparent jegosului corp delict declanşă în ea un lanţ de conexiuni. Pânza de sac, rochiile, Fondul Plastic... Lentzi... Scenografie, stinghii, ţinte, cuişoare... Culoare închisă, semiobscuritate, iluzie optică, decor... Gândul gonea ca o bilă năpustită cu putere exact în centrul careului de popice, acolo unde însuşi dragul ei Titi risca să îngroape, dintr-o superficialitate regretabilă, corpul

delict în neantul irelevanţei. Olguţa luă cârpa şi ce-i cercetă rugozitatea. După care veni, imperturbabilă, concluzia:

— Domnilor! Vă anunţ că ţin în mână... pereţii lui „Beautiful College”.

Cinci perechi de ochi se deschiseră, enormi.

— De asta n-aţi găsit niciun pic de moloz, nici fir de tencuială, nimic din zidărie.

În schimb o să găsim o anume doamnă Lentzi, colaboratoare la Fondul Plastic. Mare minune dacă această specialistă în eleganţa zdrenţei, en vogue, nu, Marinelo? n-o să ne confirme ipoteza. Întâmplător, am adresa.

— Vin’ la neica să te pupe! exclamă, cu sinceră bucurie, unul dintre cei doi colaboratori ai agenţiei MON NOM, şi anume cel mai puţin îndreptăţit, prin vârstă, la o tandreţe atât de sfătoasă.

Olguţa se mulţumi şi cu această sărutare, de altfel depusă numai declarativ, de către un Titi Neguş exuberant.

— Încă o victorie pe frontul cunoaşterii! În zidurile alea nu puteai ciocăni, că se mişca pânza. Mititico, află că eşti mare. Mare de tot.

— Ei nu, că asta e prea mult!

Domnul Aristotel Tăbârcă ieşi indignat din muţenia îndelungată în care-l blocaseră releele de supoziţii şi deducţii ale detectivilor. Ultima erezie era de nesuportat.

— Halal victorie, ce să zic. Te-i fi crezând Agatha Christie, domnişoară? Păi să-mi explici mătăluţă cum faci oglinzi din pânză de sac? Oglinzi! După modestele mele cunoştinţe, o gogoaşă ca asta, nici odioasa dictatură, nici tânăra noastră democraţie n-au reuşit să umfle.

Olguţa tăcu, dar Titi Neguş sări s-o apere, nu din spirit cavaleresc, ci în calitate de purtător de cuvânt al unei agenţii care ieri prelua un caz încâlcit, astăzi ştie multe deşi recunoaşte că mai are multe de aflat, iar mâine... n-are decât să tragă, mâine, de capătul firelor deja ţinute în mână.

— Domnule, ăă... Ivan Turbincă, dacă am reţinut exact...

— Pardon....! Protestez. Mă numesc Aristotel Tăbârcă!

— Pardon şi eu. Ştii dumneata de ce port eu bretele? Ca să nu fiu niciodată lovit sub centură, domnule. Cu asta vreau să spun că jignirile nu ne ating. Misterul oglinzilor nu l-am dezlegat încă, recunosc. Idem, parchetul, Ibidem, marele coridor către presupusele clase. Ei şi? Încă n-au intrat zilele în sac.

— În pânza voastră de sac, mârâi batjocoritor preopinentul.

— N-aveţi intuiţie, domnule, surâse Titi Neguş. Dar să lăsăm. Câştigurile noastre sunt certe. Vă mai îndoiţi cumva că mobila închiriată de la echipa de filmare a fost aici? A propos, stimaţi martori oculari: puteţi reconstitui şi pentru mine, piesele de mobilier? Vă rog frumos.

Vintilă Moja şi cei doi Prislop, tată şi fiică, începură să enumere, cu explicabile, fireşti şovăieli:

— Două fotolii de piele... O statuetă mare, cu personaj mitologic... biroul de mahon cu intarsii... masa de consiliu cu douăsprezece scaune...

Titi Neguş aşteaptă răbdător epuizarea listei, solicită descrierea eventualului covor persan din cancelarie, apoi, numai după ce obţinu şi ultima găleată din fântâna memoriei celor trei, scoase din buzunar o hârtie:

— Este inventarul redactat de Studioul Buftea, anexă contractului de închiriere. Verificaţi. Corespunde?

Corespundea.

Moja, ca preşedinte al asociaţiei păgubiţilor, crezu de cuviinţă să spună o vorbă de apreciere: da, s-a avansat întrucâtva...

— N-aveţi decât să vă tămâiaţi între voi, interveni acru franctirorul Aristotel. Niciun ban din câţi a pierdut neroada de soru-mea nu i s-a întors încă. Eu o să-i caut, eu o să-i găsesc!

— Dar nu vă împiedică nimeni, stimate domnule. Dimpotrivă, aveţi tot concursul nostru. Vi-l cedăm şi pe paznic, dacă vreţi. Gratis. Vă este de trebuinţă? Luaţi-l. Va fi, garantez, o achiziţie. Cine mă urmează acum la o bere – firma plăteşte – o să afle totul despre personaj...

... După nicio jumătate de oră, în jurul unei mese de berărie, eroii scenei de mai sus (mai puţin Aristotel Tăbârcă, impardonabil jignit în atâtea intime credinţe), ascultau o povestire mai spumoasă decât „gulerul” halbelor de bere Prahova, bere nu prea rece, în schimb acrişoară.

— De ce zicem că paznicul ăla e un personaj? Pentru că în ochii mei, domnişoarelor şi domnilor, el, amărâtul ăla, reprezintă chintesenţa perioadei de tranziţie pe care o trăim cu toţii. Una la mână: primeşte leafă de la stat ca să păzească un hangar absolut gol. Doi: crescut în ideea că hoţii vin să ia, în timp ce autoritatea de stat vine să pună, la apariţia unor escroci care clădesc ceva acolo, îi salută, îi ajută, descuie şi încuie la cerere. Trei: tembel, tembel, dar când banda, ca să nu fie deranjată, îi oferă o a doua leafă într-alt

loc, pentru o nemuncă prestată exact în orele primului serviciu, pleacă şi încasează biştarii fără să clipească. Mai departe. Ce face el acolo, mă veţi întreba? Senzaţie, domnilor. Păzeşte! Ce anume? Un alt şopron, de astă dată plin. Plin cu ce? Cu busturi! Ce fel de busturi? De bronz, de ghips, de piatră, dar claie peste grămadă. De prin parcuri adunate, la topit încă nedate. Ale cui busturi? Vă las să ghiciţi singuri...

Titi Neguş îşi cufundă buzele în lichidul neîmbietor, le şterge cu podul palmei, apoi îşi îngăduie o încheiere filozofică.

— Paznicul nostru, stimaţi clienţi şi iubiţi colegi, un prostănac lucrativ, plătit de stat ca să stea de strajă la nimic, şi de hoţi ca să nu-i încurce nici măcar din greşeală, este, ca să mă exprim aşa, un fel de ac pe cadranul dintre două platane goale. În loc de a fi un simplu paznic, el este însuşi Festivalul Naţional Cântarul României! Jos pălăria în faţa lui! Aţi vrea, poate, să-l vedeţi mort, şi, mai curând, să vărsaţi câteva picături de alcool în amintirea-i, dar, deocamdată el, un asemenea paznic, trăieşte, păzeşte, e plătit, e fericit. Să dăm din coate, fraţilor şi surorilor, că altminteri ne-ngroapă el pe noi!

Capitolul IV
INEFABIL ŞI SURPRIZE ÎN ARTA CU TENDINŢĂ

• Arca lui Noe peste potopul venit din „tărie” • De la un atelier de creaţie la altul • Suspiciunea şi vanitatea maestrului clandestin • Un scandal familial cu funcţie de bruiaj • Capete de rezervă pentru nudul Venerei • Ştiţi cum arată licuricii ziua? • Atenţie, se dublează potul! • Senzaţie: Tamisa miroase a Dâmboviţă! • Şeful operaţiunii ar fi binemeritat un desert

Unde pune d-na Lentzi mâna, punea şi Dumnezeu mila. Mai exact, harul. Şi mai exact, artista pregătea paharul, convinsă că n-are voie să-l lase cinci minute gol, dacă vrea să-i iasă bine lucrul. Despre această trebuşoară aveau, de multă vreme, cunoştinţă directorii de scenă şi regizorii de film, impresarii de trupe sărace în turneu şi administratorii caselor de cultură găzduind varii spectacole, toţi dornici să obţină, în ciuda bugetelor calice, nişte reţete maxime. Altfel spus, cât mai mulţi bani profit din cât mai puţini bani investiţi. Aici – doamna Lentzi făcea minuni. Cine mai scotea, asemeni ei, din jobenul vrăjit al imaginaţiei, nu iepuri sau porumbei, ci vreun salon cu moliciuni orientale sau o cale lactee cu pulsaţii siderale? Cine s-ar fi

mulţumit, ca ea, cu o retribuţie minimă, uneori cu un simplu plocon lichid, imediat consumabil? Tot de domeniul prestidigitaţiei ţineau, în fond, şi abilitatea de a crea universuri din te miri ce: deşeuri textile, cioburi şi şpan, staniol, paiete, hârtie creponată, şnururi şi panglici, ambalaje de tot felul, pe scurt – echivalentul plastic al sutelor de instrumente derizorii, extrase de-a dreptul din lumea domestică, aceeaşi din care un compozitor modern „scoate”, ca din neant, faimoasele concerte de muzică aşa zis concretă. Mai pe scurt, în d-na Lentzi recunoşteam un om al vremii când, dacă te ocupi cu arta, ţi se cere să faci bici din... ştiţi dumneavoastră, ce. Şi culmea: biciul, astfel confecţionat, trosnea.

La capătul unei „zile pline” cu mari satisfacţii, obiectele înconjurând silueta ei firavă se lăsau despărţite net, asemeni luminii de întuneric, apelor de uscat, şi cerului de pământ în miracolul Genezei: de-o parte se răsfăţau rochii de epocă, tapiserii moderniste sau paravane fantezi; de cealaltă, un adevărat cimitir al sticlelor golite. Balans: câtă sete astâmpărată, atâta creativitate pusă în operă. Şi alt balans, complementar: câte viziuni aşteptându-şi încă punerea în operă, atâtea evaluări, cu coada ochiului, ale stocului de „tărie” neatacat încă. Pentru exactitate trebuie spus că ultima butelcuţă se golea înainte ca forţa artistică să se epuizeze la rândul ei; însă decalajul era scurt, ultima reechilibrare fiind opera unui somn profund, fără vise.

Suntem în după amiaza frumoasei zile de mai a cărei descriere a făcut obiectul capitolului precedent. D-na Lentzi lucrează de câteva ore bune la o amplă compoziţie de tapiserie, deosebit de pretenţioasă prin dimensiunea şi complexitatea ei. Tema: Arca lui Noe. Comanditarul: o societate anonimă de creştere a animalelor, cu secţii de semipreparate din carne şi organe. Cum a mers lucrul? Păi, să privim la picioarele planşetei. Nu ne vom preta la meschina numărătoare de dopuri şi capsule, deoarece în artă, cine n-o ştie, numai produsul final contează. Vom nota, totuşi, că varietatea copleşitoare a dobitoacelor din schiţele doamnei Lentzi are un echivalent sub masă: varietatea ameţitoare de sticle, culori, dimensiuni şi etichete. Dar este oare o paralelă perfectă? Dacă pentru a duce lumea şi dincolo de potop, au suit pe arcă, perechi-perechi, toate jivinele pământului, la manutanţa inspiraţiei s-au produs şi împerecheri mai bizare: vermutul cu votca, basamacul cu şampania, lichiorul cu secărica. Fără nicio discriminare, butelcuţele au fost desfăcute la rând şi vidate egalitar. O şansă pentru fiecare la naşterea frumosului aplicat.

Mâna d-nei Lentzi continuă să se mişte ager, cu invidiabilă decizie, mereu pe drumul cel mai scurt între gând şi întrupare. Dar artistul nu e numai mână. Iar despre rest, să recunaştem, nu s-ar putea spune că nu trădează efectul bateriilor de sub planşetă. Memoria, barem, pluteşte într-un halou de ceaţă. Evenimente dintre cele mai recente îşi pierd conturul cronologic; chipuri se suprapun şi iar se delimitează haotic; şi, nu mai puţin capricios, probleme – întrebări şi răspunsuri-lămuriri dansează cadriluri ciudate,nu lipsite de un anume farmec, dar refuzând o identitate anume.

„Beautiful College”? N-am auzit de când mama m-a... Ah, hangarul de pe malul lacului... ce lac? Da. Nu. Decorul pentru film? Aici, pe planşeta asta s-a... dar nu ştiu ce film, nu m-a interesat. Niciodată nu mă preocupă ce fac alţii în decorurile mele, fiindcă prin natura mea... Au plătit cinstit... trei interioare. Suma? Ei, suma... S-a consumat, n-aveţi decât să râdeţi... Cine? Mai ştiu eu cine... parcă un bărbat foarte serios, în orice caz cu Johnny Walker, original, într-o vreme când şi un zaibăr e-o problemă... Îl ţin minte perfect... cum să uiţi un Johnny Walker?! Când arunci sticla goală, plângi...”

Jos, la picioarele planşetei, mai stau nedeschise două jumătăţi, „Cristal”. Se poate, deci, conta, pe un amurg în forţă creativă. De acesta vor beneficia ulterior întreprinzătorii din Bărăgan, cei ce, prin priceputa administrare a etapelor succesive (grajduri, abator, mezelărie, conservă) vor şti să fericească atâtea burţi. E o cale, de la un punct, sângeroasă, desigur. Dar, deocamdată, dobitoacele ce urcă în Arcă, sunt vii, juri că sunt vii, nu cunosc fiorul morţii, zootehniştii şi casapii privatizaţi n-au ajuns încă la grumazul lor. Compoziţia d-nei Lentzi le ignoră, voit, satârele lungi, pierzania ineluctabilă.

D-na Lentzi, cu mâna sa stângă, duce la gură sticla de bitter în timp ce cu dreapta conturează un prea gingaş cap de căprioară, întors, cu mirare, către privitorul tapiseriei viitoare. Ceva mai mult: iată cum, prin misterioasa decantare a impresiilor zilei, căprioara aceea dobândeşte, din câteva mişcări de penel, o expresivitate cvasi-umană... ba chiar, (de nu cumva ne lăsăm şi noi antrenaţi în jocul alunecărilor şi suprapunerilor înşelătoare)... ba chiar, ziceam, căprioara ce întoarce boticul către noi, către lumea obiectivă, seamănă cumva cu... Olguţa. Cerule, ca să vezi ce înseamnă exuberanţa etilică, la numai două sticle distanţă de închiderea unei şedinţe de atelier!

„Nu, drăguţilor, n-am proiectat nicio sală de bal... A, nu de bal? De balet? Mi-e totuna. N-am făcut eu sala. Oglinzi, parchet, candelabre? Dacă vă

spun că nu cunosc, credeţi-mă, nu cunosc. Materialul de bază – pânza... De sac... vopsită... cu mâna mea. Asta e mâna... asta, opera. De unde aveţi eşantionul? Nu vă reproşez nimic...nici eu nu primesc reproşuri de la nimeni. Dacă vă pot fi de folos, bine. A, nume, figuri, date să nu-mi cereţi. Bunăvoinţă am, dar memorie... Eu trebuie să-mi ocup spiritul cu lumea mea... De obicei, nu prea mai încape cea dinafară...

Şi aici doamna Lentzi, încheindu-şi expozeul semicoerent, se întoarse definitiv la vieţuitoarele bărcii lui Tata Noe, acelea care prinseseră un minunat contur şi-i surclasaseră toată vremea, ca acutizare a percepţiei, pe cei trei oameni în carne şi oase, musafiri inopinaţi şi, pentru artistă, atât de aburoşi, cu insistenţa întrebărilor cu tot.

— Ei, cunoscurăm şi noi o nobilă „sugativă”, constată acru Pantelimon Marghilomănescu, când cei trei asociaţi închiseseră pe dinafară poarta şi reintrară într-o lume prozaică. O fi făcând frumos în galeria de personalităţi cărora le-am pupat mâna, nu zic nu; însă, ca avansare a anchetei, aici agenţia noastră a dat-o-n bară. Nimic nu am aflat. Zero.

— Ce tot spui, nea Pantelică?! Află, mofturosule şi cusurgiule domn, că tocmai bâiguielile acestei doamne Lentzi formează temelia – eu cred solidă – a investigaţiilor noastre viitoare. Cum adică, „n-am aflat nimic”? Păi, adeverirea ipotezelor e nimic pentru dumneata? „Beautiful College”, adică nu cacealmaua, ci câtă brumă de adevăr fizic a existat acolo, a ieşit din fantezia acestei femei cu nărav. Ce-i drept, pe hoţi nu ni i-a dat legaţi, pentru asta o să fie de muncit. Dar ipotezele ni se confirmă punct cu punct.

Generosul *ni* în loc de mai firescul „*mi* se confirmă” urma să-i dea fostului maior sentimentul coautoratului, şi deci un tain de încredere.

— Bifăm doamnă Lentzi, spuse Olguţa. Cine urmează sau ce?

— Oamenii din Buftea, avansă Marghilomănescu. Ei au livrat mobila şi-au primit-o înapoi. Trebuie să ştie ei ceva.

Neguş:

— Bifaţi şi ăia. Fost, văzut, fişat, parafrază el, cu modestie, un celebru prodecesor.

Semnlamentele aşa-zisului administrator se află în acest carneţel. Dar e puţin. Ce să scoţi de la un şef de producţie din Buftea? Cred că nu-l interesa nici filmul de la care mânca o pâine... Din partea lui, cine-i pune mobila în platou n-avea decât să-l omoare şi pe tat-su. A, să fi fost vreo figurantă trăznet...!

— Deci, Buftea – drum înfundat, spuse cu regret Marghilomănescu. Ce rămâne?

— Rămâne fotograful, interveni, plină de vioiciune Olguţa. E un om care a tras în poză 197 de fete. Marinela Prislop a fost printre ele. Mi-a spus tot despre tip. Mi-a dat şi adresa. Staţi că o am aici...

— Perfect, bravo, dar nu-i nevoie. Fost, mirosit, prospectat.

Carneţelul fluturat de Titi Neguş promitea colaboratorilor noi cote de eficienţă.

— Ai fost şi la fotograf?! Când? Tânărul detectiv îşi privi confratele vârstnic (vârsta singură nu-ţi dă dreptul să te numeşti maestru) şi-l edifică:

— Nea Pantelică, nu înţelegi esenţa privatizării în domeniul nostru, regret că ţi-o spun. Dacă nu eşti lefegiu la stat, trebuie să-ţi meargă mintea şi chiar picioarele. Când tălică trăgeai pe dreapta, după „Actualităţi”, eu studiam topografia atelierului fotografic. Care, ai să râzi, nu există ca atare.

— Nu se poate, sări Olguţa. 197 de fete s-au fotografiat acolo!

— Da, dar clandestin. Individul n-are nici firmă, nici autorizaţie.

— L-ai căutat de autorizaţie şi nu i-ai găsit-o... mormăi fostul maior, ironic cât putu.

— Întocmai, nea Pantelică. Nu i-am găsit autorizaţia, dar i-am intrat omului în curte, i-am dat ocol casei, am văzut o cămară ataşată corpului principal, am notat că aceea are uşă cu intrare prin curte, nu însă şi ferestre, aşa încât am dedus că am dat peste camera obscură sau laboratorul de developare. Eu zic că am găsit ce căutam. Ce să fac, nea Pantelică, dacă-s harnic?

— Pe cât de harnic, pe atât de modest... îi strepezeşte micul triumf unchiul Olguţei. Bine, atunci nu ne rămâne decât să-i cădem în spate pozarului. Plecăm? Hai să-l luăm la întrebări! Cât mai repede!

— Şezi blând. Îl strângem, dar cu plan. Nu toţi odată şi nu dintr-o dată. Aminteşte-ţi câte ai studiat la lecţia „Diviziunea muncii în societate”, ce dracu!

Atacăm din părţi diferite şi uşor, pe nesimţite. De ce? Fiindcă ne convine lipsa autorizaţiei. Să bâzâim în ton cu această muscă de pe căciula fotografului. Să nu-l speriem. Am un plan, tactic, dar... vă rog: după ce-l discutăm şi-l aprobăm democratic, devine haşceme! Iată la ce m-am gândit...

La acest punct al acţiunii, un regizor de film ar fi inspirat indicând în decupaj: camera se ridică pe macara, cadrul se lărgeşte treptat, până când cei trei protagonişti apar în imagine la dimensiuni reduse, cum ar fi văzuţi, bunăoară, dintr-un vârf de plop ajuns la deplină maturitate. Distanţa considerabilă nu anihilează totuşi dinamica grupului, agitaţia lui, toată vânzoleala din care planul lui Neguş, deja zămislit, dar încă suportând obiecţii, îndreptări şi felurite puneri la punct, va ieşi la lumină, adică se va naşte, spre binele omenirii şi în folosul agenţiei.

Iar dacă acelaşi ipotetic regizor, în acelaşi elan inspirat, ar amplasa la sol, lângă cei trei, o altă cameră de luat vederi, pentru a fura câteva gros-planuri, filmul s-ar îmbogăţi, neîndoielnic, cu două portrete pline de semnificaţie. Al lui Marghilomănescu privind cu invidioasă admiraţie către mai tânărul său coleg. Şi al Olguţei, cu ochii topiţi de iubire admirativă, tot în beneficiul născocitorului de tactici. Care născocitor, luat în gros-plan, n-ar trăda, prin mimică, decât convingerea că dânsul merită, cu prisosinţă, ambele sentimente, deoarece, nu-i aşa, ori eşti lider deci eşti admirat – adulat , ori la loc comanda, şi-o dai naibii de democraţie!

* * *

Un bărbat pleşuv, obişnuit să-şi flateze partea centrală a creştetului cu pseudonimul de frunte foarte înaltă, stă plecat peste o masă oarecare, pătrată şi pătată, unde examinează, cu o lupă groasă, o serie de cartonaşe. Are degetele îngălbenite, asemenea unui fumător împătimit, dar nu produsul adus în Europa de diplomatul francez Jean Nicot (1535-1600) e vinovat, în cazul concret, de vicioasa alterare a epidermei. Gălbejirea şi ulcerarea pielii degetelor se datorează, de fapt, contactului îndelung cu substanţa chimică a revelatorului, iar cartonaşele dreptunghiulare, abia uscate, sunt de fapt extrase dintr-o cuvă de developare.

Din atenţia cu care îşi contemplă produsul muncii, îl smulge o discretă, totuşi repetată bătaie în uşă. Domnul Ilie Dobriţoiu nu şi-a instalat sonerie; mai mult, nici nu obişnuieşte să deschidă fără precauţiuni, deoarece la el nu se vine decât cu anunţare prealabilă şi la ora fixată. Ciocăniturile auzite nu fac parte din niciun program; dar, întrucât trădează o mână sfioasă, iar Dobriţoiu este de părere că viaţa conţine, totuşi, o anumită doză de neprevăzut, care uneori îi face farmecul, iată-l împingând cartonaşele într-un sertar, închizând sertarul fără grabă şi venind la uşă, unde iscodeşte, prin

„ochiul magic”, identitatea persoanei care-l solicită. De va fi fiind Măndiţa, privatizata furnizoare de brânză şi smântână, din fostul sector agricol Ilfov, o să-i deschidă, că merită. Dacă însă vine să-l bată la cap imposibila Eufrosină Cotunieţ, domnişoara sexagenară, din nou hotărâtă să-i plaseze vreun mâţ râios ori o cotarlă jegoasă, atunci va lăsa lanţul şi, prin crăpătura cât un lat de palmă, îi va pune în vedere miloasei că el zace doborât de o febră recurentă şi că ar fi o crimă strigătoare la cer să i se încredinţeze un suflet patruped, oricât de hoinar, neajutorat şi orfan ar fi acela.

Venind, în vârful picioarelor, la uşă, lipindu-şi ochiul de vizorul cât un biet firfiric de 5 bani, constată că ambele ipoteze îi sunt infirmate, dincolo, de un chip necunoscut, însă tânăr, bălai şi – pică bine – proaspăt. Cum să nu deschizi? Începutul de gastrită şi ura declarată împotriva animalelor de pripas, cu protectoarele lor cu tot, dispar şi lasă locul unei curiozităţi normale. Cine o fi fătuca? Nu e slută.

La pragul uşii deschisă întrucâtva mai larg, ba chiar puţin mai repede decât obişnuieşte mefientul domn Dobriţoiu, Olguţa, cu mâna pe piept, încearcă să-şi regleze o respiraţie precipitată; frumos conturatele buze stau feciorelnic întredeschise, într-un fel de rugă, nerostită încă şi totuşi, dintru început, plină de elocinţa situaţiei disperate:

— Domnule, nu mă refuzaţi. Viitorul meu e în mâinile dumneavoastră. Ascultaţi-mă!

Când o făptură, care nu e Eufrosina Cotunieţ, te imploră cu aceste cuvinte şi pe un asemenea ton, cum să n-o inviţi să poftească, să ia loc, să-şi spună pe îndelete păsul? Însă, atâta vreme cât n-aţi făcut cunoştinţă, prudenţa rămâne de rigoare. În altă ordine de idei, dacă nu-ţi face mare cinste tapiseria ferfeniţă până la zegras din fotoliul oferit domnişoarei, se pare că domnişoara vine, ea însăşi, cu un suflet cam zdrenţuit. Altminteri, de ce te-ar privi cu o expresie atât de implorândă?

— Bine, ascult. Deşi prefer să privesc...

— Nu ştiu ce părere aveţi despre mutrişoara mea...

— Părerea?! Colecţionezi păreri?!?

Noua venită îşi permite să se joace puţin cu lupa pe care a găsit-o pe masa domnului Dobriţoiu. O înalţă, cu braţul întins, până în dreptul ochilor bărbatului gazdă.

— Vi se pare că sunt cea mai oribilă fiinţă de sex feminin? Fiţi sincer.

— Da, oribilissimă duduie. Sincer să fiu, am văzut totuşi, la viaţa mea, şi câteva pocitanii mai... avansate. E bine aşa?

Olguţa oftează din rărunchi.

— Încă ar fi bine. Dar lăsaţi gluma. Ce vedeţi?

Venind mai aproape, domnul Dobriţoiu îşi recuperează lupa din mâna vizitatoarei şi, jucându-se la rândul său cu acest instrument strict profesional, se preface la rândul său că descoperă, prin lentila ciclopică, ansamblul din care, cochetărie cam greoaie, începe să pună în evidenţă detalii.

— Văd aici o pereche de ochişori nostimi verzi-cenuşii, cu un fel de pistrui-steluţe de culoarea prunei coapte. Despre năsuc, ce să spunem? Că ar fi cârn? Acvilin? Cărnos? Ei, tocmai faptul că nu putem aplica nicio etichetă prestabilită e semn că este exact ce trebuie. Dacă examinez gura,dă-mi voie, domnişoară, să mă lansez în ceea ce nu vreu să fie un compliment: natura a desenat-o şi a fardat-o cu talent.

Ei, ce mai dorim să ştim? Coborâm mai departe?

O ofensivă colorată erotic nu intrase în calculele Olguţei. Derapajele fiind greu de controlat, ea găseşte mai cuminte să încerce o frână cât mai e timp.

— Mulţumesc, domnule, mulţumesc foarte mult. Când sunt văzută, mi se spun lucruri plăcute. Dar când sunt reprezentată de astea... Poftim!

Cinci fotografii, extrase din poşetă, sunt zvârlite pe masa pătrată şi pătată, cu un gest în care dispreţul şi disperarea se topesc într-olaltă.

—... nişte mizerii! Descalificante. Să vezi şi să fugi. Domnule, trăim vremuri pragmatice. Spre deosebire de ce crede tatăl meu, o fată din vremea de azi este o gâsculiţă dacă aşteaptă ca stelele, conjuncţia dintre aştri ori alte asemenea să decidă asupra măritişului ei. Nu te căsătoreşte zodiacul... deşi o fi şi horoscopul bun la câte ceva, că prea a înnebunit lumea. Te căsătoreşte imaginea pe care o oferi lumii. Tu – despre tine. Pe hârtie fotografică, domnule. Or, iată imaginea mea, aşa cum mi-au dat-o cinci ateliere din Bucureşti. Dezolantă, domnule. Revoltătoare, îmi permit să cred. Or, ştiu că dumneavoastră, şi numai dumneavoastră, sunteţi salvarea mea!

Un clopoţel de alarmă sună discret în urechea internă a pleşuvului domn, temperându-i brusc elanul şăgălniciilor primăvăratice. Ca dovadă, ia lupa şi

o împinge în sertarul abia întredeschis, ca nu cumva să se zărească pozele dinăuntru.

— Nu înţeleg de ce aţi venit la mine. Eu nu sunt fotograf.

Olguţa, într-un avânt de ingenuă:

— Ştiu! O, ce bine ştiu! Fotografi, numai fotografi sunt alţii. Dumneavoastră sunteţi un artist. Ei bine, eu nu vă rog să transfiguraţi realitatea cu arta dumneavoastră. Redaţi-o, vă conjur, aşa cum o vedeţi. Dacă măcar o parte din vorbele pe care le-aţi spus adineauri corespund realităţii, copiaţi-o pe hârtia fotografică. Vă rog din suflet. Cum să vă conving?

Dobroiţoiu aude, peste rugăminte, acel clopoţel de avertizare, şi se pregăteşte să fie tranşant.

— Nu. V-am spus nu. Cu tot regretul, eu, cu acest gen de activitate, n-am nici în clin nici în mânecă.

— Să nu spuneţi asta. De ce mă refuzaţi? Adică să n-am eu şansa, şansa prinsă de nişte colege de-ale mele la fel de nefotogenice, să par frumoasă deşi nu-s? Păi, am văzut ce minuni aţi scos din Marinela Prislop, colega mea de bancă de la şcoala de pe Clopotarii Vechi. Nu vreau s-o bârfesc pe Marilena, dar... s-ar zice că întâi aţi operat-o estetic, şi abia pe urmă aţi fotografiat-o...

— Iarăşi? De câte ori să vă spun că eu nu fotografiez pe nimeni? Cu un ton de-a binelea iritat, Dobriţoiu se străduieşte s-o pună la punct pe „fătuca” a cărei neînţeleasă insistenţă i-a erodat, în ochii lui, aproape tot farmecul iniţial. Nu cunosc nicio Marinela Prislop şi vă asigur că nici ea nu mă cunoaşte.

Privindu-şi discret cesuleţul „Zarea” (fără rubine), Olguţa răspunde uşor insinuant, înţelegând că nu este în interesul ei să apese pe cuvinte:

— Poate că nu v-ar recunoaşte. Din descrierea ei ştiu că aveaţi mustăţi, ceva a la Groucho sau Lech Walesa, şi o... frunte... hm... mai puţin înaltă. Pentru un maestru în compunerea fizionomiilor, reuşita deghizamentului trebuie să fi fost un fleac. Dar nu despre asta e vorba, adăugă Olguţa repede-repede, cu iuţeala calificată a unui genist la dezamorsarea unei mine ce stă să explodeze. Ce, parcă eu, în locul dumneavoastră, aş fi admis ca nişte prostuţe mai mult sau mai puţin băftoase să ştie exact cine s-a jucat de-a Dumnezeu, retuşându-le atât de fericit?

— Dar despre ce este vorba, domnişoară? mârâie sumbru bărbatul. Că tot n-am înţeles.

— Despre viaţa mea! revine patetic, în forţă, duduia cu ochii verzi-cenuşii. N-am şi eu dreptul la fericire? O agenţie matrimonială din Bucureşti îmi poate facilita, să zicem, întâlnirea care să retuşeze, într-un vis-a-vis, efectul unor poze catastrofale. Dar eu vreau să mă mărit şi să trăiesc în străinătate, domnule. Or, apuc eu să bat personal drumurile la Frankfurt, la Milano, la Salzburg sau la Lausanne, ca un partener serios să vadă cum sunt? N-apuc. Aşa că trebuie să-mi trimit chipul. Şansa mea este talentul dumneavoastră. Eu, ca să-mi apăr şansa, sunt în stare să plătesc oricât, oricum, cu orice.

Nu numai sensul ultimelor cuvinte (care ar putea ispiti şi pe un sfânt) reduce substanţial angoasa domnului Dobriţoiu, ci toată patima aceea specială, năduful încărcat cu speranţă, totul pune surdină, în conştiinţa fotografului, clopoţelului-alarmă, la un moment dat atât de zgomotos.

O fată care îşi refuză cu oroare viitorul de fată bătrână, ba respinge chiar perspectiva unui măritiş banal între graniţele ţării natale, va plăti salvatorului fie peşin, fie în natură; domnul Dobriţoiu, sensibil la ambele moduri de plată, aşa receptează acel „oricât, oricum, cu orice”. Îmblânzit, încălzit, aproape fericit, o priveşte cu deliciu pe frumuşica aceasta care aşteaptă minuni de la aparatul său fotografic. Nu se mai pune problema să nege existenţa acestui aparat, ci, cel mult, să ştie ce obţine pe setul de poze.

— M-ai învins, frumoaso. Ţi-aş propune să mă şi îngenunchezi. Iar după aceea... Hai, spune DA.

— Nuuu! Niciodată! Nuuu!

Bufnetul uşii aproape scoase din ţâţâni de umărul, încă solid, al fostului maior de miliţie Marghilomănescu Pantelimon face strigătul acestuia încă şi mai dramatic. Căci el, nu Olguţa, dintr-un gâtlej înroşit de furie, a scos cele trei negaţii răcnite.

Se înţepeneşte în faţa fotografului ca un taur furios, gata să facă praf orice împotrivire.

— Monstrule! Satirule! Te-nvăţ eu minte să suceşti capul unei proaste ca fii-mea! Te văd de vârsta mea... nu ţi-ar fi ruşine, ţap bătrân?! Şi tu, nemernico! Te-am zărit de cum ai intrat aici, întoarse Marghilomănescu tirul către pretinsa fiică. Am fost pe urmele tale. Şi dacă mai stăteam pe trotuarul de vizavi şi aşteptam, ca un idiot, făceai prostia. Simt c-o făceai.

Dracu te mai lua?! Ţi-am spus de o mie de ori: dacă eşti atât de lihnită după măritiş extra, atunci trebuie să-ţi păstrezi ambalajul intact!

Olguţa sare ca arsă.

— Prostie, ai zis? Bine că n-ai zis dandana, ca acum o sută de ani! Trăieşti pe altă lume, papa! Ce crezi, mie norocul o să-mi pice cu hârzobul din cer? Că de la zece ani m-ai înnebunit cu hârzobul ăla, de care nimeni nu mai ştie ce înseamnă... Poate ştiau poeţii Văcăreşti. Da'azi? Azi, cum ai văzut în „Moştenirea familiei Guldenburg", mare contesă de-ai fi, tot trebuie să fabrici bere şi s-o vinzi bine, altfel pieri! Blazonul nobiliar se ţine cu herghelie, cu moşie, cu bancă, da' şi cu bere! Eu, care nu-s aristocrată, ca să mă mărit cum vreau, ce-mi trebuie? Poze trăznet pentru agenţii matrimoniale. De-aia sunt aici. Ce te răţoieşti la dumnealui? N-are nicio vină! Decât că vrea să mă ajute. Asta e vină? De ce te porţi ca un besmetic?

Este „besmetic" o vorbă pe care să i-o arunci, chiar la supărare, unui tată? De faţă cu un străin? Iubitorul tată nu cârpeşte numaidecât două perechi de palme impertinentei odrasle, în schimb ţipă ceva despre inexorabila lor necesitate, răcneşte ceva despre semnificaţia lor educativă, urlă din rărunchi părerea de rău că nu le-a aplicat când trebuia...

... Dar Ilie Dobriţoiu, un domn atât de interesat în păstrarea discreţiei faţă de propria-i persoană, poate rămâne pe tuşă, mai mult decât 3-4 minute, în condiţiile când la el în casă, un năvălitor îl face Casanova de mahala, ţap vârstnic şi câte altele? Fireşte că nu. Are şi el ceva de spus. De negat. De afirmat. De protestat. De precizat. De contrazis. De interzis. De ştii dumneata cine mi-s? Nu, ultima răţoială şi-o refuză, din motive personale, dar din toate celelalte se serveşte cu largheţe.

Şi nici Olguţa nu tace. Nicio clipă. Intervenţiile ei, în loc de a se suprapune pur şi simplu celor două voci bărbăteşti, au ciudatul talent de a le augmenta până la hărmălaie. Parcă ar fi un tel mânuit cu viteză şi virtuozitate de o gospodină emerită care, din două gălbenuşuri şi-un albuş, creează o compoziţie vâscoasă care, „bătută", creşte, creşte, creşte, până la buza castronului...

* * *

Lipit de zidul orb al cămăruţei dinspre curte, Titi Neguş constată cu mulţumire că vacarmul a atins cota de intensitate dinainte programată. „Dar

au s-o ţină? De n-ar uita că-mi trebuie cinci minute...”

Din acest buget de timp, nu mai mult de 30 de secunde sunt consacrate operaţiei de deschidere a uşii. Cu un simplu ac de păr, broasca yale, umilită, cedează. „O fineţe de execuţie!”, apreciază tânărul, odată intrat. „Ce artist al efracţiei s-a pierdut în mine...”, oftează justiţiarul privat.

Conul de lumină, ţâşnit din lanterna tubulară, confirmă imediat ipoteza de lucru. Da, cămăruţa orfană de ferestre este, efectiv, un laborator fotografic. Nimic nu lipseşte: aparatul de mărit, uscătorul, baia, masa cu faianţă, clemele... Filmele desfăşurate, agăţate de un fir de plastic, parcă ar aminti hârtiile de încleiat muştele imprudente din prăvălioarele trecute şi poate, de ce nu, viitoare.

Din bezna camerei, lanterna decupează forme. Se pare că la mare cinste este foarfeca. Pe masă se află trei bucăţi de diferite mărimi. Iată şi ce s-a lucrat cu ele: zeci de nuduri, în poziţii obscene. „E ceva cu aceste nuduri”, constată omul cu lanterna. Unele, iată, sunt decapitate. Altora li s-a aplicat un cap străin, dar lipitura este vizibilă şi e clar că de-abia retuşul de la recopiere va şterge urma „făcăturii”. La câteva exemplare, doar, falsul a fost dus până la capăt. „Ia te uită, ia te uită! îşi spune Titi, şi se apleacă atent peste o Marinelă Prislop surâzând candid, dar cu un trup ce se află într-un şpagat aerian, unghi acrobatic şi sexy care ar aduce reţeta maximă celei mai deşucheate boite de nuit din Place Pigale. „Senzaţional! Deci... < Beautiful College> şi serioasa doamnă directoare bat departe!

Neguş îşi întrerupe investigaţiile – 10 secunde jertfite ca să tragă cu urechea la cele se petrec în casă. Scandalul e în toi. Deci, liniştea e asigurată. Mai departe...

Şovăielnic, cercul de lumină descoperă un alt punct de interes. Masa cu faianţă pare suportul unui studiu de autopsiere. Fotograful a ţinut locul medicinistului, tăind tot atât de impersonal în carne moartă. Nici mila, nici ura n-au prezidat operaţia de substituire a unei siluete fotografice într-un tablou de grup. S-a incizat, s-a extras ce era de extras, s-a introdus un personaj nou pe locul rămas liber.

„Nici asta nu-i lipsit de schepsis”, mârâi detectivul. „Se confiscă”.

Şi tabloul, aflat în faza de montaj primar, dispare în încăpătoarea servietă, unde întâlneşte nudurile cu capete trucate.

Acelaşi drum îl ia, cu rapiditate, un potret de femeie, la descoperirea căruia spărgătorul-în-slujba-legii jubilează.

„Orb de-aş fi, şi tot aş recunoaşte-o, chit că n-am văzut-o niciodată!” îşi spune Titi.

După aprecierile lui, i-a mai rămas cel mult un minut. După trecerea căruia vehemența telurică a lui nea Pantelică şi chiar revolta guralivă a Olguţei nu mai pot ţâşni fără a da de bănuit: prea sunt sincrone şi prea ţin de mult. Mai e ceva pe aici? Repede!

Spotul lanternei, măturând spaţiul laboratorului, pare a nu mai întâlni nimic senzaţional. Poate că, la o examinare mai aşezată, cine ştie...? Dar secundarul ţopăie prea viu pe cesuleţul cu cifre romane. Detectivul se grăbeşte spre uşă. Ah, nimeni nu-i perfect, nici măcar un tânăr căruia i-a reuşit performanţa de a glisa din lumea răufăcătorilor în lumea făcătorilor de bine. O secundă de neatenţie: colţul servietei răstoarnă de pe colţul mesei un obiect – ba două – mici, uşoare, străvezii. Ce să fie? Se apleacă, le culege, le pipăie şi, cu intuiţia tuturor marilor detectivi ai lumii, le strecoară în buzunarul cămăşii, presupunând că îi vor fi de folos.

Ceea ce se va confirma mai curând decât credeţi.

Cu precauţiunile de cuviinţă, Titi Neguş închide uşa pe dinafară, se fofilează în umbra zidului, iese uşurel din curte; de acolo, cu paşi mai siguri, pe trotuar, traversează strada, ajunge pe trotuarul de vizavi, de unde, cu dezinvoltura care uneşte un ştrengar de mahala şi un imitator de profesie, sloboade semnalul. Cel mai insolit dintre semnale.

Un hămăit furios de câine.

Un scrâşnet lung de frâne.

Un schelălăit al potăii scăpate – dar nu de tot teafără – de sub roţile vehiculului.

Toate zgomotele acestea, întrepătrunse aparent prin virtuozitatea extremă a emitentului, năvălesc din stradă în camera unde scandalul nu s-a stins încă, deşi cei trei combatanţi dau, în sfârşit, semne de oboseală.

„Accidentarea” javrei are un efect miraculos asupra a doi dintre ei. „Tatăl” şi „fiica” amuţesc brusc. Ca şi când li s-ar fi întrerupt sonorul de la un comutator. Răguşit, fotograful clandestin tocmai îşi clama – pentru a câta oară? neamestecul în treburile interne ale familiei ce cu onoare găzduia, când băgă de seamă că rămăsese singurul furios. Preopinenţii îl privesc calm, cu detaşare, ceea ce este, oricum, bizar; mai mult, se examinează şi între ei cu reciprocă simpatie, ceea ce, după zgomotul şi furia de adineauri, e de-a dreptul stupefiant!

— Fetiţo, ştii ce? L-am necăjit destul pe domnu’. Hai acasă.

— Bine, tată. Hai.

Oferind fotografului (şi prin el, frământatei noastre societăţi) o mostră de consens nesperat, dar nu mai puţin pilduitor, părintele şi copila se iau de braţ, salută cu civilitate şi părăsesc, demn, locul. Domnul Dobriţoiu rămâne cu maxilarele binişor depărtate, ca la dentist, pentru operaţia de extragere a unei recalcitrante măsele de minte. Într-un târziu, dezmeticindu-se, aude cum clopoţelul alarmei, adormit o vreme, îi bubuie în urechi: „Dobitocule! Laboratorul!” Străbate casa în fugă, intră dintr-un salt în camera unde îşi ştie puse la loc sigur roadele muncii din ultimele săptămâni şi, dintr-o privire, constată dezastrul.

Aici, în această clipă de cumpănă, în existenţa nu lipsită de încercări a domnului Dobriţoiu, i-am putea atribui una sau alta dintre reacţiile îndeobşte acceptate: a) să-l vedem albindu-se la faţă; b) să-şi muşte mâinile şi să-şi smulgă părul (dacă l-ar avea); c) să constatăm că-i tremură genunchii şi alte balamale; în fine, d) să-l auzim izbucnind în imprecaţii, inclusiv la adresa zodiei sub care s-a născut, ca să nu mai amintim de blestemele ţintind semnul zodiei celor ce l-au adus pe el în halul ăsta. Etc., etc.

Dar realitatea este că niciuna dintre aceste descărcări nervoase clasice nu a fost omologată de solitarul aranjor de fotomontaje porno.

Domnia sa rămâne un lung minut cu privirile în gol, în timp ce degetele îngălbenite bat darabana pe ghebul tamburului de uscare a cartonaşelor scoase din cuvă. După care se îndreaptă neşovăitor spre telefon, ridică receptorul, aşteaptă tonul, formează un număr şi spune sec:

— Kitty? Alarmă. Împrăştiaţi-vă! Urgent. Pentru amănunte, sună-mă de unde poţi.

* * *

— Ce-aveţi, dom’le, cu „analiza muncii”? Ce nu vă place la ea? Numai pentru că te înnebuneau ăia, din zori până-n noapte, cu tâmpenii? Am muncit... eu zic c-am muncit. Hai să vedem ce-am realizat şi ce mai rămâne de...

— Las-o cu realizările, nea Pantelică. Da’încolo, ideea e bună. Eu unul ţi-o cumpăr! Să îmbucăm ceva, la botul calului, şi p-ormă ne muncanalizăm

cu plăcere.

Scena se petrecea în locuinţa de burlac tomnatec a lui Marghilomănescu, banal apartament de bloc în care fostul maior îşi duce existenţa şi se gospodăreşte împreună cu Olguţa, fata fratelui său decedat. Pe masă apar, din diligenţele domnişoarei, două platouri cu gustări. Ele se topesc văzând cu ochii deoarece, pe de o parte, foamea vine mâncând, iar pe de altă parte, când ai tăiat pâine, ţi-ai uns feliile şi le-ai garnisit cu legume, gândind, în timpul preparativelor, că de toate acestea se va bucura băiatul care ţi-e drag, parcă adaugi ori presari şi ceva din sufletul tău... (Pentru că, suntem siguri; perspicacele nostru cititor a înţeles de mult, în ciuda zgârceniei cu care i-am oferit datele problemei, că Olguţa, protagonista monologului despre Feţi-Frumoşi dinspre soare-apune contactaţi prin agenţii matrimoniale, visează de fapt la rotunjirea clipei prezente, şi n-ar părăsi acest apartament din Colentina, colţ cu Doamna Ghica, decât la braţul acestui flăcău autohton, care, în clipa de faţă, înfulecă avan, cât şapte capete de balaur).

Înghiţind ultima îmbucătură – preţ de 1 /3 sandviş, ciugulind de pe farfurie ultima, stingheră ridiche de lună, transformată în floricică sculptată de talentul şi de sentimentul Olguţei, creierul agenţiei MON NOM se şterge la gură cu un şerveţel de hârtie creponată, inspiră satisfăcut şi declară şedinţa deschisă.

— Deci, stimaţi colaboratori, cum stau lucrurile? Eu zic că binişor. Ce ne-a adus descinderea la fotograf? În primul rând acea verigă, până azi absentă, din lanţul existenţei fizice a lui „Beautiful College”.

— Despre ce e vorba, Titi?

— Sala Oglinzilor, pregătită pentru balet, şi imensul coridor cu ogive, despre care nimeni, inclusiv madame Lentzi, nu ştia nimic. Acele spaţii imense, de un lux nebun, pe care toţi păgubaşii le-au văzut, deşi nimeni n-a intrat în ele. Ţineţi minte „strâmba” lui Tăbârcă? „Oglinzi din pânză de sac – zicea dumnealui – nu s-a pomenit...”

— Şi ce s-a pomenit? mârâie Marghilomănescu, pe post de sceptic al grupului.

Neguş îşi înfrânge puternica ispită de a lungi suspensul; extrage din buzunarul cămăşii cele două obiecte minuscule pe care Providenţa detectivilor particulari i le-a oferit pe tavă, în ultima clipă a descinderii în camera obscură.

— Priviţi, dragii mei. Acest flecuşteţ de 2 x 3 centimetri cuprinde toată acea splendoare parchetată şi candelabrată, despre care se întrebau toţi dacă ar avea o suprafaţă de 200 ori de 300 metri pătraţi.

Sala aceea nici n-a fost, nici n-a dispărut. Era aici. În acest diapoztiv color. Atunci feeric luminat de un proiector, plasat cu ingeniozitate undeva, acum un simplu petec de peliculă, obscur, şi neinteresant, ca un licurici – ziua.

— Şi coridorul către clase? La fel? exclamă, cu tinerească vioiciune, Olguţa.

— Evident. Diapozitivul celălalt.

Maturului investigator îi scapă o laudă sinceră:

— Bravo, Titi, ai dat lovitura, recunosc...

Luat de valul sincerităţii fostului maior, Neguş se gândi să-şi aducă meritele la dimensiunea reală, adică să recunoască şi el: hazardul l-a favorizat, când cu răsturnarea, din greşeală, a diapozitivelor.

Maiorul, însă, continuă:

—... recunosc: discipolul e pe cale să-şi întreacă maestrul.

Liderul „Aripei tinere” a Agenţiei MON NOM îl privi lung pe nea Pantelică, strânse pleoapele („Ce spui, nene? Discipol? Abia pe cale...?”) şi renunţă brusc să-şi mai etaleze modestia.

Apoi, cu voce tare, continuă bilanţul:

— Punctul 2: fotomontajele sexy-porno. Pe acelea le-aţi văzut. Dragă Olguţo, scuze. Îţi înţeleg pudoarea, dar nu le-am montat eu, iar meseria e meserie. Ce cred eu? Pozele color, în poziţii obligate, cerute candidatelor la „Beautiful College” n-au fost un simplu ciubuc în plus oferit, contra procente, unui tip ca Dobriţoiu. În paranteză fie spus, acest Dobriţoiu trebuie ţinut strict sub observaţie. Face parte, evident, din bandă, şi n-am stors totul de la el. Oricum, escrocii băteau mai departe. Nu ştiu precis unde. Dar pot zice că afacerea cu pozele urma să le aducă parale grase. Concluzie provizorie: banda lucrează cu perspectivă. O lovitură pe rol, alta în pregătire.

— Cred că ai dreptate, îl sprijină, gânditor, Marghilomănescu.

— Merci, nea Pantelică. Asta e părerea mea şi o susţin. Deci, dacă finalizăm urmărirea la punctul oportun, picăm exact pe mutarea a doua. Notaţi: se dublează potul!

Olguţa:

— Ce înţelegi prin „punctul oportun”?

Titi:

— Să-i surprindem operând în afacerea următoare. Care este, vom vedea.

În privirea Olguţei se citeşte admiraţie, dar şi o sclipire de regret: păcat că bugetul nu i-a permis să încheie cina lui Titi cu un desert.

— Punctul 3 şi cel mai important. Domnişoarelor şi domnilor, vă comunic oficial: deţinem fotografia unui membru al bandei. Nu m-ar mira să fie însuşi creierul ei: doamna Kitty Pârloagă-Wilson. Iat-o.

Unchi şi nepoată întind gâturile către cartonul sustras din fototeca lui Dobriţoiu.

— Dacă vă îndoiţi c-ar fi ea, rog priviţi chipul tinerei introdusă în tabloul de promoţie al unui autentic colegiu britanic de domnişoare, după cum autentifică ştampila de pe verso... Daţi-mi voie să citesc: Brighton, Sussex Comitate, Florence Nightingale High-Scholl, 1957. Eu, de pronunţia mea englezească mă pot îndoi. Nu şi de identitatea persoanei: e Kitty Pârloagă, la frageda vârstă de 17-19 anişori.

”Ar fi meritat un tort Richard, ori măcar o tartă cu frişcă. Dar... de unde şi cu ce?”, oftă în gând Olguţa.

— E clar cât i-au călcat individei picioruşele pe gazonul Engliterei, dacă introducerea ei într-un tablou de promoţie din Brighton s-a operat cu foarfeca. Trebuie să-i căutăm cazierul în scumpa noastră patrie. Că-i de-a noastră, get-beget. Nea Pantelică, aici joci pe teren propriu. Ia-o. Faci ce ştii!

Fostul maior îşi scărpină faimoasa dungă lăsată de fostul chipiu, cu mulţumirea că i s-a delimitat, în sfârşit, o zonă concretă de acţiune. A lui şi numai a lui. Are s-o calce în lung şi-n lat, nestingherit, şi-o să le arate el că, după o viaţă de om, ştie ce face. Adică altceva decât depreciativul ”face ce ştie”.

CAPITOLUL V
ÎN CARE AUTORII ÎŞI FAC NOSTRA CULPA

... Şi promit. Rapid, ba chiar din mers.

Ajunşi la pagina 87 constatăm cu stupoare o gravă carenţă: cititorul nu s-a întâlnit încă niciodată cu escrocii – direct.

Ce va spune critica? Oare nu ne va acuza că, tributari realismului socialist, evităm să aducem în prim-plan personajele negative, de teamă că sinistrele figuri ar submina rolul formativ-educativ al literaturii? Nu ni se va atribui, oare, credinţa că unii cititori, mai ales cei foarte tineri şi necăliţi ideologic, ar fi în pericol să se infesteze de exemplul nociv, mai periculos decât ciuma, al mentalităţilor veroase călcătoare de etică şi echitate, acelea ce desfigurează profilul moral înaintat, învechind Omul Nou încă înainte de a fi el gata?

Asta – pe de o parte.

Pe de altă parte, domnul Aristotel Tăbârcă, adevărată enciclopedie ambulantă a romanelor poliţiste, cum s-a mai zis, ne va arăta cu degetul, batjocoritor, clamând: „Eroare, domnilor! Un roman poliţist în care detectivii se luptă cu Nimeni este un spanac. Criminalul trebuie să apară de la început – şi anume în cea mai onorabilă aparenţă. Cine nu posedă un paravan de perfectă onorabilitate, să nu se apuce nici de asasinate, nici de

escrocherii. Aparenţa şi numai aparenţa derutează cititorii şi anchetatori, deopotrivă. Bibliografie? Câtă vreţi!”

Recunoaştem ambele obiecţii ca îndreptăţite*. Ca atare, punct şi de la capăt.

Capitolul V bis
DOAMNA DE FIER
VARIANTĂ LOCALĂ ŞI SLUGILE SALE

• De ce se atrag contrariile Pe scurt despre arta conducerii.

• Transparenţa borcanelor goale. • Între parazitismul binemirositor şi miasma lumpenproletară se poate alcătui o alianţă? Se poate

• Un Las Vegas pe braţul Sulina • Rolul enormei elocinţe la reprimarea rebeliunilor mărunte • O muşcătură amânată.

Ajunşi aici, să menţionăm că în aceeaşi zi şi la aceeaşi oră cu analiza muncii de la agenţia MON NOM, găzduită, cum s-a văzut, de modestul apartament din Colentina, tot în Bucureşti, dar la extremitatea cealaltă a axei est-vest (fatidică polarizare; geopolitica ne urmăreşte ca un spectru!) şi anume în cartierul Cotroceni, pe o stradă cu nume de doctor, străjuită de venerabili castani, într-o vilişoară pe jumătate învelită în poetica iederă, banda escrocilor ţine şi ea o consfătuire. Tot analiza muncii, cum ar veni.

Convocând-o de urgenţă şi prevăzându-i consecinţele, doamna Kitty Pârloagă-Wilson a trebuit să decomande, prin telefon, plimbarea matinală de mâine şi acelea din zilele următoare. Căci faţeta de statut social demn cvasi nobil, şi-a construit-o în legătură cu cei 6-7 prichindei, foşti şoimi ai patriei, ţânci de ambele sexe pe care zilnic, între orele 10-13, îi plimbă prin parcurile învecinate, pe un traseu fix, familiarizându-i cu firimituri din limba lui Jack the Ripper şi a lui Mackie Messer, ba chiar cu elemente de educaţie pietonală şi bune maniere.

Au fost convocaţi – şi au răspuns prompt – cei doi asociaţi: Valerian H.Zbârcea, fostul „administrator” al colegiului fantomă, şi Florică Ţone, zis Tomberon, mezinul afacerii, un june care, înainte şi după ce şi-a dat contribuţia la înălţarea volumetrică a iluziei, a fost silit să stea, discret, la o parte.

Nimic mai contrastant decât acest cuplu bărbătesc. Domnul Zbârcea, căci are toate însemnele exterioare ale unui domn, ar putea fi crezut fără ezitare dacă, la un sondaj TV, pe stradă, şi-ar atribui calitatea de universitar. În realitate este un (deloc simplu) responsabil la Centrul 109 de achiziţii sticle şi borcane goale. Florică Ţone, dimpotrivă, este ceea ce pare, şi pare exact ce este: o secăturică, fugind ca dracul de tămâie numai la auzul cuvântului „slujbă”. La cei 49 de ani ai săi, Zbârcea este un ins care, scuturat bine şi luat la bani mărunţi, cum ar zice colegul său Ţone, s-ar dovedi trântor distins; îi place ca iniţiala intermediară să treacă drept haş-ul de la Henri, eventual Herbert, nu de la realul Haralambie; a acumulat ceva cunoştinţe până la vârsta majoratului, după care un soi de invizibilă grăsime i-a blocat spiritul, sufocând orice progres. Ţone, la polul opus, se înfăţişează lumii ca un cil vibratil, în perpetuă mişculaţie (formă a mişcării), cu refuz net şi oripilat în faţa oricărei gramatici, igiene, morale, inhibiţii. Fizic, contrastul este încă mai izbitor. Dacă Florică, puţin la trup, cu o faţă uscăţivă de la natură, dar încă subţiată de nişte plete neţesălate, dă privitorului senzaţia inconfundabilă a unui cuţit de bucătărie peste lama căruia n-au trecut nicicând detergenţii, domnul Valerian prezintă o faţă plinuţă, roză, cu piele perfect întinsă, parcă bărbierită din 5 în 5 minute, cu fieare por hrănit de loţiuni, creme, ape de colonie şi after-shave-uri rafinate, o statornică preocupare de igienă corporală înrudită cu mania.

Dar nu este locul, n-avem nici timpul să insistăm. Mai profitabil pentru cititor ar fi să încercăm a desluşi, principial, forţa centripetă capabilă să alăture două persoane atât de diferite. Grosso modo, este vorba, desigur, de interes. Cum ar putea domnul cu faţa roză să ajungă (în precaritatea aprovizionării din zilele noastre) la atâtea săpunuri fine, spray-uri de formulă sofisticată, loţiuni şi pomezi miraculoase, zeci de produse ale râvnitei societăţi de consum, acel rai odorific, dacă un Florică Ţone zis Tomberon n-ar procura la bişniţă (de unde, pe cât şi cu câtă alergătură numai el ştie!) TOTUL? Şi invers: cum ar parveni vreodată găinarul mărunt să învârtă pe degete sume considerabile, inclusiv în valută, fără vastele resurse ale organizaţiei, a cărei verigă intermediară este înmiresmatul trântor Valerian Zbârcea?

Dar să intrăm în subiect, odată cu protagoniştii.

— Am înţeles necesitatea disipării noastre momentane, spune ultimul dintre bărbaţii pomeniţi, dar, mai înainte a-mi da consimţământul, mi-aş permite să solicit...

— Lovelele! intervine (sau continuă) celălalt. O s-o roim, dar nu cu mâna goală. Când împărţim?

Doamna Kitty priveşte capetele celor doi.

— Nici nu înregistrez ce spui până nu stingi acea ţigară împuţită din care pufăi. Ştii că nu suport mahorca.

— Mă iertaţi.

Tomberon striveşte chiştocul între unghii, cu dexteritate, apoi îl vâră iute în buzunar.

Dacă ar putea, ar retrage şi fumul. Ştie că nu e bine s-o iriţi pe patroană.

Doamna întoarce capul coafat a la Connie Francis către fostul administrator al colegiului.

— Ce spuneai? Ce solicitai?

Valerian H.Zbârcea încearcă să dea o expresie mai elevată cererii prea frust formulată de Tomberon.

— Aveam în vedere un avans cheş! Necesarul subzistenţei pe timpul dispersării noastre. Sau chiar, de ce nu, să facem bilanţul şi să distribuim capitalul.

Privirile doamnei Kitty nu coboară din punctul acela aerian, încât e de mirare cum de observă nevinovata îndeletnicire pe care o va reprima de îndată.

— Lasă-ţi unghiile şi fă să dispară pila, imediat! Mă enervează, domnule. Bine că nu ţi-ai etalat toată trusa. Te anunţ că apartamentul meu nu e salon de manichiură.

Deocamdată, aşadar, gazda nu a răspuns nici unuia, nici altuia. Să fie o tactică? Modul de a-şi ţine colaboratorii la respect prin reprimări tăioase vrea să marcheze necontenit nivelurile ierarhiei interne, sau are şi alte scopuri? Vom spune noi (doamna n-ar face-o niciodată explicit) că în această asociaţie lucrativă fără firmă şi neînregistrată la vreun tribunal (tribunal? Brrrrr! Doamne fereşte!), există un singur creier, un unic strateg. O mână forte. Şefa îşi cunoaşte prea bine colaboratorii. Ea este, şi se ştie ca atare, centrul sistemului, masa de inteligenţă în jurul căreia gravitează ceilalţi doi sau (cu Dobriţoiu) trei. Cu Andi ar fi patru. Dar Andi, slavă domnului, e altceva... Totodată e conştientă şi de tendinţele centrifuge din sistem. Respectiv, mici sau măricele afaceri, ispitind complicii cu fascinanta atracţie a loviturii „pe cont propriu”. E nevoie de echilibru. E imperios

nevoie de unitate. Fără stabilitate nu se poate. Şi aşa cum binecunoscutul principiu leninist proclama dreptul republicilor unionale la autodeterminare, până la separare, dar nu l-a acordat niciodată, tot astfel patroana se arăta de acord cu libertatea de acţiune a colaboratorilor, în limita unei discipline de fier, impusă prin orice mijloace. De altfel, exmplele celebre – mult înainte de Lenin şi după el - nu i-au lipsit. Cum am concepe Germania modernă, acum reunificată a doua oară, fără mâna de fier a lui Otto von Bismarck, unificatoarea ediţie dintâi? Şi cum s-ar fi revigorat conservatorismul britanic fără alt pumn de fier, dar într-o mănuşă de catifea, cunoscuta efigie politică a distinsei noastre contemporane. Mrs.Margaret Thatcher?

Când nimeni nu se mai aşteaptă, când capetele culpabilizate se strâng între umerii parcă zgribuliţi, boss-ul în fustă atacă fondul chestiunii:

— Cât despre bani, poftim!

Şi distinsa doamnă, abdicând grav de la bunele maniere pe care, între orele 10-13, în zilele lucrătoare, le sădeşte programatic în inimioarele celor 6-7 preşcolari educaţi ambulatoriu, face impardonabilul gest de a strecura degetul mare al mâinii printre celelalte patru.

— Să vă intre bine în cap. Nu se operează niciun bilanţ. Nu împărţim niciun capital.

Nu dau niciun avans. Pe mine nu mă duceţi; aveţi voi din ce trăi două săptămâni.

— Ba eu sunt lefter, parol doner, protestează Ţone.

Doamna Kitty râde încet, îngheţat.

— Nu cred că ai şi cheltuit banii de pe pânza de sac. Cum a fost, Florică? Eu am spus: pânza trebuie arsă. Tu, fără vorbă, ai luat-o şi ai vândut-o. Credeţi că nu vă cunosc toate potlogăriile? E treaba voastră ce faceţi, dar numai atâta timp cât nu lăsaţi urme. Eu, în chestiuni serioase, nu mă joc!

Tăcerea care urmează ar fi fost bine să fie măcinată măcar de râcâitul pilei pe convexitatea unghiilor. Dar, aşa cum s-a remarcat, tot o admonestare dură l-a silit pe bine mirositorul Valerian să retragă micul instrument de toaletă. Aşa încât ceea ce spune acum, deşi timid, sporeşte tensiunea:

— Personal, nu pretind că n-aş avea ce mânca. Însă nivelul minim de trai, în optica mea, depăşeşte... cum să zic... strict umplerea burţii. Or, două

săptămâni de proastă întreţinere... La degradarea mea, doamnă Kitty, mi-e greu să consimt.

De data aceasta, doamna Kitty nici măcar îngheţat nu mai râde.

— Dacă nu consimţi, n-ai decât să te parfumezi din câştigul stors de macrameuri! Sau negi că le-ai vândut?

— De ce mă luaţi dumneavoastră aşa? se apără Zbârcea, lovit în specificul vanităţii sale, ca un nobil scoţian căruia un egal în rang, dar educat pe continent, îi ridiculizează Kilt-ul. Pe cuvântul meu, din macrameuri, până azi, n-am vândut decât câteva bucăţi.

— Niciuna nu trebuia să vinzi! Credeam că ne-am înţeles: două-trei luni nu facem valuri. Nimic pe piaţă care să ducă la „Beautiful College”. Mi-aţi promis amândoi că staţi locului. Şi nu staţi. Copoii, v-am spus, sunt pe urmele noastre. Că d-asta v-am chemat.

— O fi! ricanează Tomberon, sporindu-şi impertinenţa până la a-şi scoate din buzunar ţigara pe jumătate fumată şi gesticulând cu ea. Or fi, dar nu din vina noastră! Pozele cu gagici, de-acolo ni se trage. Şi, s-avem pardon, şefa, aia a fost o idee de-a matale...

Departe de a-i mulţumi lui Ţone că-l asociază la nevinovăţie, domnul Zbârcea se face mic în fotoliu. Resemnat, aşteaptă bubuiala. Doamna Kitty nu are exerciţiul democraţiei, şi nici nu-i vede rostul. Tot ce-ar putea nădăjdui nemernicul de Ţone ar fi să supravieţuiască, de bine de rău, mâniei punitive; dar nevătămat nu scapă. Cum zeul Heifastos (pe paşaportul latin numit şi Vulcan) a fost zvârlit de Zeul Zeilor din înaltul Olimpului pentru că l-a mâniat pe Zeus, de şi-a rupt în cădere piciorul şi a trebuit să şchiopăteze de-a lungul tuturor celorlalte poveşti mitologice, tot astfel Ţone-Tomberon (Zbârcea e sigur de asta) e pe cale s-o păţească.

Paradoxală, reacţia doamnei Kitty! Are în sine trăsnete de milioane de volţi, şi le lasă neconsumate. Nu-şi ucide complicii rebeli: îi scaldă în dispreţ. N-au decât să înoate până la mal, dacă sunt în stare...

— În general, ideile mele, începe patroana (rostind atât de încet încât subalternii fac un efort disperat să o audă) sunt prea mari pentru tărtăcuţele voastre. E dreptul oricărui idiot să ceară zgomotos socoteală pentru tot ce nu izbuteşte să priceapă. Pozele? Habar n-aveţi ce însemnau pozele în planurile mele. Vă închipiuţi voi, constipaţi la minte ce sunteţi, că m-aş fi bucurat la câteva mii în plus acolo? Mă mai încurcam cu albumul pentru un fleac? Fugiţi mă,de-aici! Eu, când încep ceva, văd în mare şi departe.

România are nevoie de un Las Vegas. Ei bine, cu banii de pe „Beautiful College”, şi cu ce vom lua de la atestări, în iunie, pontul doi, aveam de gând –şi, fireşte, am încă— să consruiesc un Las Vegas! Nu în deşert, ca al yankeilor. La vărsarea Dunării în mare. La Sulina. Ştiţi voi ce a fost cândva Sulina? Cafenea lângă cafenea, tripou lângă tripou, bordel lângă bordel. Împărăţia traficului de mărfuri nevămuite. Paradisul porto-franco! De la o astfel de tradiţie, chiar dacă s-a scurs o jumătate de veac, se poate porni când ai iniţiativă. Acum, la altă scară, fireşte. Cu hoteluri magnifice, construite aidoma ciorchinilor, fiecare apartament cu doza lui calculată de soare şi de lună. Cu şapte-opt cazinouri concurente în lux, în rafinamente, în parada modei, în de-toate-pentru - toţi-milionarii, veniţi cu helicoptere - taxi din Capitală, pentru câte o noapte de ruletă sau chemin-de fer. Şi, mai ales, găgăuţilor, cu hoteluri, somptuoase hoteluri ticsite de fete frumoase, năzuroase, năbădăioase, pe toate gusturile. Dar nu şi pentru toate pungile! Nu; exclusiv pentru cele garnisite excepţional! Ce rost avea albunul – mă întrebaţi? El trebuia să fie clenciul pentru atragerea primilor investitori, din Turcia şi până în Taiwan. Mandarinii bancari ai Levantului şi rechinii finanţei din Asia de sud-est, toţi cu parale grele... Fiindcă n-aveam de gând să comit gafa responsabililor de bordel socialist. Ăştia, când afacerea lîncezea, schimbau canapalele! Nu, drăguţilor, în trebuşoare de astea,sufletul afacerii e trupul. Fetele! Tinere, proaspete, ingenue. Candoarea Julietei lui Zefirelli! Copiliţe cu rouă pe trandafir, la vederea căreia toţi babalâcii Orientului să se înviorеze, toţi decadenţii Occidentului să se înzdrăvenească! Vă place? Cum să nu vă placă? Numai că.. vi se par probabil planuri pentru îndepărtata viitorime. Bun, hai să venim mai aproape.

Domnule Zbârcea, presupunând că ai fi tatăl unei fete; lasă, ştiu că nu e cazul, dar să presupunem... deci ai o fată, ţii la ea ca la ochii din cap. Şi primeşti un plic. Iar în plic îţi vezi progenitura pozată goală-goluţă şi promiţătoare cât cuprinde. Alături de poză, un scurt text ultimativ. Ce faci? Te învoieşti să vezi poza cât o pagină de revistă, vândută la toate gurile de metrou? Ori te repezi la Casa de Economii şi Consemnaţiuni să depui o sumă cu patru zerouri pe un carnet la purtător? Eu zic că preferi ultima solţie, ca părinte iubitor ce te afli. Asta... ca un mic aconto la beneficiile multiple ale pomenitului album. Afaceri multilateral dezvoltate, tovarăşi!...

După o scurtă pauză, închiderea cercului.

— Şi acum mă întorc la tine, Florică Ţone zis Tomberon. Tu... uită-te la mine când îţi fac cinstea să-ţi adresez cuvântul... te găseşti tu să-mi reproşezi ghinionul descinderii la atelierul lui Dobriţoiu?! Mie?! Toate loviturile, prezente, trecute şi viitoare mi le datorezi, de la A la Z, şi vii acum să-mi faci pe nebunul? Aa, de fapt... vinovata sunt eu: nu trebuia să lucrez cu stârpituri. Nici fizice, nici morale.

Acum cititorului i-a devenit clar, desigur, că nenorociţii astfel desfiinţaţi nu pot ajunge, oricât ar înota, până la celălalt mal al dispreţului în care i-a azvârlit doamna Kitty. Căci faţă de uneltele sale, dispreţul doamnei Kitty este neţărmurit. Ca al oricărui dictator care se respectă.

— Mai vrea cineva lichidare? Mai solicită cineva avans? Linişte religioasă. Chiştocul a pierit din nou în adâncul Tomberonului. Rozul din obrazul lui Val Zbârcea înconjoară, către pometţi, două insule vineţii. Regina neîncoronată a bandei verifică, într-o oglinjoară, integritatea impunătorului ei coc circular. Totul fiind în ordine, se poate conchide:

— Eu mă repliez, ca de obicei, la Borsec. Acolo, spre deosebire de alţii, care beau numai ape, am să şi meditez. Voi, în vremea asta, ştiţi de aveţi de făcut. Planul general nu se schimbă cu o iotă. Singurul element nou: prudenţă maximă! Nimeni nu face nimic ca să bată la ochi. Deci, nu cumva să se apuce Valerian să spargă sticlele centrului de achiziţie. Ori, într-un acces subit de hărnicie, să intre Florică în câmpul muncii. Nimic neobişnuit. Întâlnirea – la Constanţa, peste două săptămâni, ora 12 fix, în faţa simigeriei din piaţa Ovidiu. Sper să găsesc totul perfect pregătit, inclusiv un automobil nou-nouţ, cu acte în regulă, reglat cum scrie la carte, bun de drum. Şi cu asta – liber, domnilor.

... Ce mai plăcere!

Cu coada între picioare, parcă asta ar fi expresia curentă pentru revoltele strivite încă din faza primelor mârâieli, nu? Dar şi cu admiraţia stâlcită că, după ce stăpâna te-a pleznit nemilos peste bot, tot ea te face să salivezi de pofta promiselor ciolane, cu măduvă de milioane.

Aşa pleacă ajutoarele doamnei Kitty: un falnic aghiotant şi un trepăduş soios, după ce li s-a administrat un tratament prea puţin diferenţiat.

În stradă, Valerian H.Zbârcea, îndreptându-şi cu nervozitate nodul cravatei, găseşte un făgaş monden nemulţumirii ce-l macină:

— După toată papara, putea, barem să ne întindă mânuţa, să i-o sărutăm.

— Ba mai bine că s-a abţinut, mormăie Tomberon. Turbat cum sunt, poate i-o muşcam.

Parol doner!

CAPITOLUL VI
PELERINAJ LA TEMPLUL CARIEREI DINTÂI

• Cineva, acolo-n lift, te iubeşte! • Promovaţi şi buni în grad sau La vremuri nouă, uniforme noui. • Se aşteaptă un îndreptar de folosit zigzagul • Ce spune fişierul? Ce mai fură lumea? • Mare bâlci mare, două tobe două • Nevoie acută de balzaci • A fost odată ca niciodată un băiat bun, înhăitat cu un băiat rău... • Nobila codoaşă, din faţă şi din profil • Nouă persoane se gândesc, simultan, la K.P.W.

Pantelimon Marghilomănescu era nu numai un matinal, ci şi un bărbat cu exerciţiul autostăpânirii. Puteau clocoti într-ânsul sentimentele cu forţa lavei din vulcanul Etna, în ajun de erupţie; faţa lui se străduia să rămână impasibilă. Prea multă vreme pentru lecturi filozofice n-a avut niciodată, dar câteva rânduri despre şcoala antică a filozofilor stoici, din Micul dicţionar filozofic, tot îi furnizaseră un model de conduită. Până în urmă cu un an şi jumătate, e adevărat, în afara regulamentelor de ordine interioară, nu prea îi dăduse inima ghes la cuvântul tipărit; dar de la pensie încoace, nici nu mai cuteza să se aşeze la vreo coadă, fără ca în prealabil să arunce, pe fundul sacoşei, o cărticică din biblioteca nepoatei sale Olguţa. Obiectul devenise, pur şi simplu, o chestiune de supravieţuire. Bunăoară, când în gangul Alimentarei s-a băgat bere, iar dânsul, cetăţeanul Marghilomănescu Pantelimon, fiind a două sute optsprezecea ori a două sute nouăsprezecea persoană (în funcţie de cel ce va ajunge primul la tonetă, el sau sfrijitul de alăturea), nu se ştie dacă „apucă”; şi când, ivit din jale, cineva, probabil contabil, umblând de-a lungul cozii, numără fără abac, cu degetul, vestind ca o Cassandră că au rămas la vânzare numai nouă navete, că sunt douăsprezece sticle într-o navetă şi că, deci, berea se termină la doamna cu decolteul ăla frumos: în fine, când speranţa, apoi incertitudinea şi, curând, disperarea depind de raportul concret de forţe dintre codaşii însărcinaţi cu ordinea, aduşi în faţă, şi grupul colorat al anarhicilor apărând ca din pământ şi mai în faţă, - ei bine, care e singurul mijloc de a-ţi preveni infarctul? Să te calmezi gândindu-te, în răstimp, ce-ar fi făcut Zenon din Citium într-o situaţie analoagă. Desigur, paralela nu se susţine integral. Dar nu pentru că stoicii eleni renunţau de bună voie la vinurile de Chios sau la alte băuturi

de-ale lor; ci pentru că niciunul dintre aceia, spre deosebire de înţeleptul Pantelică, nu-şi dăduse demisia din rândurile organelor de pază ale Areopagului spre a fi silit, ulterior, să dea ochii cu foştii camarazi venind printre dânşii fără armură, fără suliţă, fără scut, doar cu urma coifului lipsă, încrustată la jumătatea frunţii.

Nouă ne-ar consuma prea mult spaţiu descrierea stării sufleteşti, trăită în ascuns de fostul maior pe când îşi făcea intrarea, prin strada Eforie, în marea clădire gris-şoarec, între zidurile căreia şi-a petrecut ani şi ani de existenţă activă. Oricare dintre cititori are însă mandat* să-şi imagineze ce simte Marghilomănescu pe parcurs. Când împinge uşa grea a instituţiei. Când îşi prezintă buletinul de identitate unui militar cam indiferent, dacă nu plictisit de-a binelea. Când aşteaptă să i se completeze bonul de intrare (oare şi pe vremuri dura atât?). În fine, la aşteptarea liftului şi la inevitabilele consideraţii generale, inspirate de mersul acestui aparat, în sus şi în jos, pe verticală abstractă a vieţii.

— Dom'... tova... domnu... tovaroşu'maior Marghilomănescu! Aţi mai vinit pe la noi, să ne vedeţi? No, că bine-mi pare! Chiar gândeam deunezi cu Anica de la bufet – ştiţi că s-o măritat cu Beldeanu, şoferu de la Intervenţii? – că pe unde-o mai umbla tovaroşu maior al nost', ziceam, că fain om o fost cu noi, ceştia mai mărunţii... Şi nu vă intre în grijă că zic tovaroş. Nu-i bai. Aici, în lift, n-are cine purta pâra. Ş-apoi eu mi-s femeie cu credinţă, în frica lui Dumnezeu. După mintea mea, Domn îi numa unul, acolo, sus, de unde-i vede şi-i aude pre toţi, dară singur Dânsul...

Al doilea membru al agenţiei MON NOM simte că, de nu-şi va impune un control sever, i se vor umezi ochii. Rozalia, femeia de serviciu, de felul ei de prin părţile Sălajului, altoi care n-a „prins" nici după 30 de ani petrecuţi în Capitală, îi mângâie mâneca hainei. O face cu tandreţea şi devoţiunea omului neatins de ciuperca falsităţii. Biata Rozalia! Câte mii de iaurturi şi batoane de 1 leu bucata nu i-a cărat ea de prin prăvălioarele Lipscanilor, merinde providenţiale pentru holteiul tomnatec, de al cărui mic dejun, până la venirea Olguţei, cine dracu să fi purtat grijă? Dacă, răsplătind-o, iar fi dat femeii numai câte o singură floricică – peste plata cinstită cu care se înţeleseseră dinainte – pentru fiecare butonieră răbdător fasonată la cămăşile civile ale maiorului, drăguţa Rozalia s-ar scălda în pajişti înflorite!

Bucuria de a reîntâlni instituţia la nivelul ei cel mai uman îl decide pe fostul ofiţer să-i acorde femeii de serviciu calitatea de călăuză neoficială. Îi cere şi primeşte de la ea informaţii utile. Cine a plecat, cine a rămas, cine a venit. Care pe care post şi cu ce resort. Pentru că, secret de serviciu neştiut femeii de serviciu n-a existat în România nici ante, nici post-revoluţionară. Marghilomănescu află cu această ocazie că fostul său sector este şi azi condus de colonelul Mitran, actualmente aflat într-o lungă deplasare în străinătate; că adjunct al acestuia a devenit un fost subaltern, căpitanul Preda, avansat între timp, pentru merite deosebite, locotenent-colonel; că maiorul Vancea, acela ce i-a fost coleg de birou, e bun în grad şi tot la acelaşi birou lucrează. De venit? Or vinit ei mulţi, da copii cruzi, cu caş la gură. Cu ei, altu-i baiul; se uită la tine da'nu te văd, parc-ai fi nemica. D-apăi atunci ei pierd, nu Rozalia!

Vizitatorul îi mulţumeşte afectuos, despărţindu-se de ea numai provizoriu, fiindcă a intervenit promisiunea unei cafeluţe mmmmmm... cum numai această bufetieră improvizată se pricepe a face de dragul cuiva...

Când părăseşte cabina liftului, la etajul ultim, inima pulsează, ca să zicem aşa, la pas; în faţa biroului, în dreptul uşii bine cunoscute (măi, au vopsit-o! ah, i-au schimbat şi numărul!), cordul a luat-o zdravăn la trap; iar de partea cealaltă a acelei uşi, acolo unde un Ionuţ Preda se ridică de pe scaun cu ambele mâini primitor ridicate, pompa centrală a sistemului circular marghilomănescian funcţionează la galop nebunesc, - deşi pe dinafară nu se vede aproape nimic.

— Tiii, ce surpriză! Deşi... surpriză şi nu prea. Să vă explic: la horoscopul meu se spune că azi mă aşteaptă o întâlnire plăcută.

Pantelimon strânge zdravăn mâna întinsă şi-l felicită cu toată sinceritatea pe fostul său subordonat.

— Felicitări pentru tot: tresele noi, saltul peste grad, marea încredere... Comparându-ţi cariera cu aceea a lui Bonaparte, aş zice că, de când nu ne-am văzut, ai deblocat Toulon-ul. Ca să vezi ce face revoluţia dintr-un militar talentat...

— Mulţumesc, zâmbeşte Preda, dar... toute proportion gardee. Să nu uităm; pe unul ca mine, Revoluţia îl face şef ca să instaureze imperiul democraţiei, cu voia dumneavoastră.

Petre Vancea, maiorul bun în grad, se ridică şi el, mai greoi, de la biroul unde l-a găsit şi l-a lăsat decembrie 1989.

— Hai să trăieşti! Ce vânt te-aduce pe coclaurii noştri, pensionarule?

Şi, în timp ce se consumă îmbrăţişarea P.V.— P.M., maiorul activ mormăie a glumă la urechea maiorului fost:

— Aşa, vasăzică: nouă ne-ai spus că te retragi în pensie fiindcă nu suporţi pasul de lambadă, uite-l nu e, dealul – valea, albă-neagră, şi când colo... ce-am auzit? Te-ai privatizat! Mare şmecher! Liber-schimbistule!

Adjunctul sectorului intervine împăciuitor:

— Lasă musafirul în pace, Vanceo, Omul ne face o vizită de curtoazie. Ce mi-l iei aşa?

— Curtoazie, domnule colonel? Nu-i cunoaşteţi pe privatizaţi! Ăştia sunt cu interesul în braţe.... fac prinsoare că, până-n trei minute, Pantelică ne cere o informaţie.

Regretând că va trebui să-i dea, în esenţă, dreptate lui Vancea, detectivul particular se străduieşte să-l contrazică, totuşi, încropind măcar 4-5 minute o discuţie neutră.

— Ce mai e, cum mai e pe aici? Vă întreb fiindcă urmăresc, ca tot omul, la televizor cum, una-două, sunteţi luaţi în focuri. Că unde-i poliţia? că de ce n-a reacţionat poliţia? că, dacă avem poliţie, de ce nu se simte deloc? Alţii, dimpotrivă, că de ce o simţim întruna?

Preda, sobru:

— Ne descurcăm, totuşi.

Vancea oftând:

— Dar numai noi ştim cum...

— Şi domnul colonel Mitran? Am auzit că lipseşte... că va mai lipsi...

Preda, la obiect:

— Se specializează în Statele Unite. Probleme de dotare, tehnici de intervenţie, organizare, and so on, and so forth...

Vancea, din rărunchi:

— Of, mânce-l tata! Eu îl aştept pe şefu ca pe un cireş copt! Să-mi facă lumină în cap.

Şi nu numai mie; lumii. Cum fac ăia de au şi poliţie, şi democraţie, domnule? Că la noi, asta-i nebunia: dacă intri în piaţă, e rău; dacă nu intri, e prăpăd; scoţi bastonul? te spurcă ţara şi străinătatea; nu-l scoţi? la primul colţ ţi se dă în cap! Înfingi mâna în gulerul bişniţarului? „Huuuooo, vii să

sugrumi libera iniţiativă!” Nu intervii? „Ce stai, curcane, de-o parte şi laşi bestia să jupoaie populaţia!?” Dracu să mai înţeleagă! Ia spune drept, Pantelică: nu ca să te vezi scăpat de zig-zagul ăsta infernal te-ai pensionat la cerere, înaintea limitei de vârstă?

Noroc că sună telefonul, că locotenent-colonelul Preda ridică receptorul şi porneşte o discuţie de serviciu, astfel încât Marghilomănescu e scutit de răspuns. Cu toate acestea, şi-l aude în sine, mai sincer decât l-ar da lui Vancea: da. Dacă a plecat, nu izgonit a plecat. Nici măcar sugestii n-au fost în acel sens. Dar, om al situaţiilor clare, cu albul bine delimitat de negru, cu deprinderea împărţirii oamenilor în buni şi răi, nu suportase întrepătrunderea suprafeţelor lunecoase. Probitatea lui, exersată exclusiv pe această bipolaritate, i-a spus într-o zi la ureche: „La cincizeci şi cinci de ani, e prea târziu, flăcăule”. De ce flăcău? Asta aşa, pentru cadenţa frazei. Nici Ocheanos nu e un copil, şi totuşi „Nu-nvie morţii, e-n zadar, copile...”.

De îndată ce şeful adjunct al sectorului pune receptorul în furcă, Marghilomănescu, apreciind drept consumate minutele-tampon, intră în subiect. Îşi declină calitatea, de altfel cunoscută pe aici, cum s-a văzut. Solicită ajutor pentru identificarea unei persoane şi consultarea eventualului cazier al acesteia. Mai mult nu dezvăluie, deocamdată; până şi poza doamnei Kitty o ţine în buzunar. De ce să stârnească curiozităţi nedorite? De ce n-ar folosi, atât cât îi îngăduie horoscopul locotenent-colonelului, o bunăvoinţă de fost subaltern, între timp devenit, prin merite proprii şi situaţii obiective, şeful local? De ce n-ar ocoli dibaci „concurenţa poliţiei”, al cărei sprijin îl cere, dar nu prea adânc? Vancea trebuie fentat. Economia de piaţă are legile ei: de întrebările sâcâitoare ale fostului egal în grad nu simte nevoia. Dar... o să-i meargă?

— Vă interesează fişierul, înţeleg? Nicio problemă. Vanceo, condu-ţi colegul la cartoteci şi ajută-l. În uniformă sau civil, dumnealui tot legea o slujeşte.

Mulţumind fostului căpitan, actualul locotenent-colonel Preda, şi exprimându-i satisfacţia că democraţia promovează cu discernământ cadrele tinere, după cum însuşi s-a încredinţat chiar azi în acest birou, detectivul porneşte pe coridoare lungi, însoţit de ofiţerul rămas bun în grad. Mirosul de vopsea se amestecă, deloc neplăcut, cu acele al terebentinei; asta înseamnă că împrospătarea lemnăriei, survenită după evenimentele din vara trecută, se conjugă olfactiv cu întreţinerea săptămânală a cimentului pestriţ.

Altele sunt cifrele de pe uşi. Albul pereţilor nu mai e spart de portrete, de citate, de lozinci mobilizatoare. Şi multe figuri noi trec încolo şi-ncoace. „Deci... ceva curăţenie s-a făcut între zidurile astea”, reflectează seniorul agenţiei MON NOM.

Iată-l în secţia „Documentare”. Aici, prezentările operate de maiorul Vancea sunt superflue, căci Olaru e un şoarece de arhivă prea încărunţit în instituţie ca să nu ştie cine i-a intrat în birouri. Aşadar, recomandările lui Vancea nu fac decât să transmită ordinul superiorului.

— Olarule, din dispoziţia şefului, domnul Marghilomănescu are liber la cartoteci. Dă-i ce-i trebuie. Pantelimoane, nu pleci până nu te mai văd. Să mai schimbăm şi noi o vorbă...

Cât timp şoarecul de arhivă îşi aruncă plasa peste delincvenţa fişată, cu acele ochiuri ale plasei specificate de vizitator („Sexul: femeiesc; domeniul: escrocherii-moravuri; perioada: de la 1965 încoace”), Pantelimon ar avea răgazul să se lase pradă reveriei, să fumeze în voie o ţigară, ori, pur şi simplu, să-şi mai odihnească spiritul. Ei bine, nu e timp. Afară, pe coridorul străbătut adineauri, se aude o încăierare de glasuri, dar tot ce desluşeşte detectivul este că gradul ofiţerului Vancea e invocat cu o fierbinte insistenţă.

Tărăboiul – fiindcă nu orice schimb de cuvinte l-ar fi repezit pe Marghilomănescu atât de prompt pe coridor – este, iată, izbucnirea unei perechi de furii paroxistice. Doi bărbaţi, onorabili după fason, sunt pe punctul să-şi înfigă reciproc mâinile în cravate. Se privesc cu ochii injectaţi, răcnesc incriminări presărate cu injurii (de fapt injuriile sunt materia de bază) şi amândoi trag de maiorul Vancea, invocându-l ca arbitru al disputei ce riscă, dintr-o clipă în alta, să degenereze în bătaie.

— Ce face poliţia!? Ce stat de drept construim în România dacă un individ de abjecţia acestui specimen e liber să compromită tânăra noastră democra...

— Protestez! Cu ultimul strop de energie, protestez! Atâta vreme cât o scursură ca dumnealui e adus de mine aici, la poliţie, şi nu-i puneţi imediat cătuşe, drumul nostru către Europa e compromis iremedia...

— Minţi! Minte, domnule maior. Eu l-am târât aici, nu el pe mine. Nu vom mai tolera ca potlogăriile sistematice ale acestui escroc, tratate cu o condamnabilă indiferenţă, să păteze imaginea...

— Eu, escroc?! Tâlharule! Îndrăzneşti să vorbeşti de imagini pătate? Cine a băgat mâna până la cot în casa de bani? Cine a privatizat ziarul pe numele lui şi a încasat toate paralele? Cine şi-a luat „Dacie” din fondul dat de guvern pentru...

— Fugi, mă, nemernicule! Până şi costumul ăsta de pe tine este o procopseală murdară.

Ce-ai făcut cu ştampila? Dar cu chitanţierul? Dar cu...

— Aaaaa, îţi trebuia ştampila? De ce? Ca să-ţi stipendiezi în continuare rudele? Nu ţi-ai săturat încă familia, hai?

— Te omor! Domnule maior, eu pe ăsta îl omor! Aici, pe loc! A transformat sediul în bar de zi şi de noapte! Numai droguri nu vinde acolo, sau mai ştii?... Vă somez să-l...

— Somezi pe mă-ta! Auziţi, domnule maior, cum vă tratează, chiar la dumneavoastră acasă? Păi, s-a obişnuit: cu somaţii, cu şantaje, cu ameninţări, aşa şi-a făcut dânsul loc în viaţa publică. Smulgeţi-l odată, ca pe-o buruiană otrăvită, că nu-i altceva!

— Las’că înţelege autoritatea cine trebuie smuls! Fac un ultim apel...

— Luaţi măsuri, pentru Dumnezeu, dacă sunteţi factor de putere! Asanaţi odată civismul acestei ţărişoare, că altfel pierim!

Factor de putere sau nu, maiorul Vancea l-a zărit în pragul uşii pe Marghilomănescu şi îi face semn să se apropie, un gest cu sensul subînţeles „hai – că merită, e păcat să pierzi bâlciul”. Apoi, către cele două uragane dezlănţuite:

— Domnilor, domnilor... puţină urbanitate, vă rog. Sunteţi ditamai oamenii politici, trebuie să vă cenzuraţi impulsurile. Dumneavoastră, ca preşedinte de partid...

— Cine, ăsta? răcneşte celălalt. Nu mai e!!! L-am exclus cu majoritate absolută; în plenul partidului. Douăzeci şi şapte din treizeci şi nouă au votat pentru excludere. Nu mai are bază de masă. Nu mai reprezintă pe nimeni şi nimic. E un zero barat!

Ca şi cum n-ar fi fost întrerupt, maiorul Vancea apelează, cu o politeţe simetrică şi la calmul acestui din urmă vociferant:

— Tot aşa, dumneavoastră, în calitate de secretar general şi trezorier al aceleiaşi formaţiuni politice...

— A fost! ţipă primul. L-am scos ca pe o măsea stricată! L-am demascat în comunicatul de care vă amintiţi. N-ar avea dreptul nici să calce în sediul pe care l-a luat cu japca, îl profanează şi-l deţine ilegal. Cine consumă chiar şi un pepsi acolo, din mâinile lui mânjite, ar trebui să cadă sub incidenţa legii. Afară cu zarafii din templu!

Implicându-l pe Marghilomănescu, căruia îi mulţumeşte pentru aducerea unui mesaj imaginar, Vancea găseşte că spectacolul a durat destul. Îl taie.

— Domnilor, vă sfătuiesc să vă rezolvaţi diferendele politice într-altă parte. Cu ele, noi nu avem treabă. Cât despre nergulile financiare, ele sunt anchetate de poliţia economică. Vă rog să aşteptaţi în linişte şi pace rezultatele cercetărilor. Din câte spuneau colegii de la „Economic”, s-ar părea că... amândoi aveţi perfectă dreptate!

Duş rece. Cele două elocinţe, brusc amuţite, se pierd grăbit în profunzimea coridorului.

— Ei, Pantelică, ţi-a plăcut? Eu am parte de show-uri dintr-astea de două ori pe săptămână. Nu ştiu dacă, după un an, le mai ţii minte moacele ăstora doi. Nu? Mă rog, dintr-ăştia erau mulţi şi celula nervoasă se apără. Dar te asigur că se înghesuiau şi ei acolo, la televizor, în spaţiul electoral rezervat. Unul anunţa platforma-program, altul se opintea cu statutul, iar amândoi, la sfârşit, ciripeau adresa şi numărul de telefon. Acuma se excomunică şi se scuipă. Ce să facă, săracii? Bâlci! Ar fi trebuit să-ţi percep taxă de intrare. Pantelimon confirmă şi mulţumeşte pentru gratuitate.

— Dar acum, dacă-mi dai voie, mă întorc la hoţii mei cinstiţi. La cei clasici, fără statură politică.

Şoarecele de arhivă Olaru şi-a făcut, între timp, datoria. Primele două maldăre de fişe aşteaptă pe birou. Detectivul începe rutina trierii, destul de iute încât să nu-l apuce noaptea aplecat deasupra cazierelor, destul de încet ca fişa mult râvnită să nu-i scape printre degete. Ah, ce bine i-ar prinde acum o cafeluţă, fie ea chiar amară şi răcită, dar a uitat să-i lase vorbă Rozaliei în ce cotlon să-l caute. Nu-i nimic, se poate şi fără; câteva decenii de socialism ne-au învăţat cu principiul „ce nu este, nici nu trebuie”. În fond, delectare profesională găseşti chiar în examinarea foilor de cazier, în jocul relaţional dintre fizionomia „clientelor” şi încadrarea „loviturilor” care le-au înseriat în această cartotecă.

— Începeţi cu perioada cea mai recentă, îl sfătuieşte Olaru, aplecându-şi mult capul ca să privească pe deasupra ochelarilor lăsaţi să-i călărească

vârful nasului. Poate aveţi norocul să picaţi fix la pont. Aproape că nu există muşteriu vechi să nu fi scos capul în zilele noastre. Că doar, după părerea lor, acum le e vremea...

Deşi, intuind „clasa” doamnei Kitty, Marghilomănescu se îndoieşte în sinea lui că ar putea-o întâlni printre exemplarele pescuite în ultimele luni, la rând cu plevuşca, sugestia poliţistului arhivar nu e de lepădat.

Îi dă curs. Şi nu regretă. Nu pentru că întâiul personaj din bandă ţâşneşte imediat. Dar poliţia a dragat fundul de matcă al societăţii, şi în tot nămolul scos, succesiv, afară foşgăie – cu luminiscenţe de solzi şi în zvâcniri de cleşte crustaceic –o faună fascinantă. Manglitoarea din sacoşe, codoaşa cu sistem, bişniţăreasa la micul trafic de frontieră, mireasa de profesie, tăinuitoarea de marfă furată, escroaca sentimentală, hoaţa de orice, corupătoarea de minore, gazda de tâlhari, ţiitoarea complice a caidului, şantajista cu repetiţie, prostituata fecioară, traficanta de influenţă, martora mincinoasă, delapidatoarea, toate se amestecă într-un mâl gros, gras, pestilenţial, pe care Olaru îl numeşte, poate prea sumar, muieret certat cu legea.

Hopa! Ca un ecou al episodului „politic” de pe coridor, frânturi dactilografiate recompun o afacere încă şi mai scandaloasă, a cărei eroină principală priveşte şăgalnic, aproape lipicios, din fotografia 6/9 ataşată unei foi de cazier. Doamna, preşedintă de partid în martie-aprilie 1990, delapidatoarea frumuşelei sume de 490.000 lei, s-a ales cu şase luni privare de libertate, accident fatal formaţiunii politice în cauză, care, trasă la fund şi de antecedentele penale ale fondatoarei-lider, nici n-a mai ajuns la confruntarea cu electoratul. Ce mare ctitorie a făcut bâldâbâc!

— Cum dracu a găsit cucoana asta, se pomeneşte Marghilomănescu întrebând, două sute cincizeci şi unu de partizani, să-i declare la tribunal pentru o constituire de partid, domnule?

Olaru îşi foloseşte întâi lentilele cu multe dioptrii, apoi priveşte pe deasupra lor:

— Cum? Cu vorba aia, de care mă jenez. A pus la bătaie ce avea mai bun. N-aţi observat că-i nurlie? Asta era toată plat-forma. Seducătoare şi rezistentă.

Altă fişă mai piezişă, un nou caz, alt soi de haz...

Nepoată de prim-secretar judeţean. Unchiul, până la urmă, n-a fost reţinut, cum –în vâltoarea evenimentelor – se temuse familia. Dar în

primele luni ale anului ’90, până la împrimăvărare, nepoata se grăbise să transforme în bani unsprezece tablouri sustrase din colecţia muzeului judeţean – toate, pânze de patrimoniu. Nu pentru propriul folos, doamne fereşte, ci pentru onorariile marilor maeştri ai baroului ce urmau a fi angajaţi la procesul unchiului. Ce vină avea tânăra, nu-i aşa, că proces, până la urmă, n-a fost, şi că unchiul, plimbându-se liber, trăieşte bine merci din pensie, şi nu prea rău? Aproape toţi banii, respectiv leii, stau la dispoziţia statului: poftim, vreţi să-i număraţi? Îi puteţi afişa, dacă doriţi, în ramele goale ale tablourilor. Pânzele au luat de mult drumul străinătăţii, numai pentru că amatorii s-a întâmplat să fie turişti străini. Ce stat rău, să-i dea unei nepoate iubitoare opt ani doar pentru atâta lucru! Şi ce complet de judecată hain, să facă atâta vâlvă din faptul că restul de bani (ce coincidenţă! exact mărcile şi dolarii încasaţi pe tablouri) – se află la baza unei mici afaceri cu gogoşi, covrigi, merdenele şi ejusdem farinae, de care unchiul în timpul său liber (şi acum, slavă domnului, are) se ocupă cu temeinicie...

„Aici ar fi o mină de aur pentru un Balzac român”, meditează detectivul în documentare, „dar de unde-l iei? Căci, ehei, dac-am avea măcar doi balzaci, oho, i-am scoate pe piaţa mondială, să ne mai însănătoşim finanţele cu ei!”.

Zâmbetul n-ar vreme să stăruie pe colţurile gurii. Olaru a şi trântit alte două maldăre, în locul cartotecilor parcurse. Şi fostul maior înţelege că, deşi cu aceeaşi atenţie de citire, trebuie neapărat să accelereze cadenţa, altfel toată această comedie umană, în care oricine s-ar cufunda cu delicii şi ar visa s-o valorifice întru nemurire, o să-l lase cu mâinile goale. Ceea ce, pentru un investigator căruia nu-i curge leafa de la stat, nu rentează. Aşa că, întocmai precum la canotaj, pe ultima porţiune a cursei, cârmaciul echipajului măreşte „strocul”, grăbind biciuirea apei cu vâslele, Marghilomănescu, în dublă ipostază, îşi dă singur comanda şi tot el trage vârtos nu la rame, ci la fişe. De altfel anii derulându-se îndărăt, ’89, ’87... surprizele se împuţinează. Dacă nu figurile făptaşilor, în orice caz isprăvile lor, încadrate într-un număr mic de formule rezumative îi sunt mai mult decât familiare; cu ele şi-a hârşit zilele, lunile şi anii.

„De nu m-ar toropi plictiseala”, se avertizează Pantelimon, din ce în ce mai îngrijorat că doamna Kitty ar putea să-i scape prin ochiurile plasei. „Acum, o cafea ar face minuni”...

În clipa aceea, Rozalia, credincioasa femeie de serviciu...

Ei da, stimaţi cititori. Ca şi dumneavoastră, ştim şi noi că o lungă pleiadă de scriitori, în special cei exersaţi în literatura dramatică a secolului nouăsprezece, ba chiar şi în primele decenii din frământatul nostru veac, aveau ticul (ori, după alţii, stângăcia) de a nu introduce în scenă un personaj, să zicem Arvinte, fără ca ultimul protagonist al episodului imediat anterior, sfârşindu-şi monologul, să se uite preocupat împrejur, eventual frângându-şi mâinile şi să întrebe retoric: „Dar pe unde o fi umblând Arvinte?” Atunci, fără zăbavă, Arvinte intra.

N-aveţi decât să ne atribuiţi fie tic, fie stângăcie. Noi declarăm sus şi tare, că, independent de voinţa noastră, ba chiar şi de pericolul moţăielii ce-l pândea pe Marghilomănescu, uşa s-a deschis, a intrat întâi o tavă, pe tavă o ceaşcă, iar apoi s-a văzut un braţ al Rozaliei, înaintea Rozaliei însăşi.

— Bată-vă norocul! Aici îmi eraţi? Apă’ că v-am căutat pe tot etajul! Dau mintenaş fuguţa să pui cafeaua iar pe foc, să n-o beţi rece. Ştiu eu cum vă place dumilorvoastre.

Şi ceaşca salvatoare se retrage iarăşi, ca o Fată Morgana, dinaintea mâinilor întinse ale detectivului.

— Stai, Rozalie scumpă. Nu te las să pleci cu ea. Chiar dacă ai fi scos-o de la gheaţă.

Dă-o încoace. Mmmm... Bună-i! Rece, dar bună.

Pe faţa rotundă, deşi plină de creţuri, a ardelencei, se întipăreşte mâhnirea.

— Nu mă credeţi că v-am căutat pe de-a rândul, tăt etajul? Umblând cu ea din odaie-n odaie s-o răcit, pozna ei de zamă. Nu mă credeţi?

— Ba te cred.

— Ba nu mă credeţi, bag seamă. Eu, ce-oi şti face, dacă nu mă credeţi? Ni’ca. Şăd.

Prin fisura stâncii, pe acolo ţâşneşte şuviţa apei la capătul obscurelor ei rătăciri. Poate că acest „NU MĂ CREDEŢI”, rostit o singură dată, n-ar fi declanşat nimic. Dar insistenţa cu care femeia din Sălaj repetă cele trei cuvinte, poate şi părerea de rău adiacentă sincerităţii ei fisurează, dinspre adânc către suprafaţă, uitarea fostului ofiţer de miliţie. În urmă cu câţi ani? Vreo patru-cinci, într-o noapte urâtă de noiembrie, umed, vântos.

Tot nu mă credeţi...

Era o voce de băiat, implorând o încredere refuzată de toată lumea de aici, cu excepţia căpitanului Marghilomănescu Pantelimon.

Tot nu mă credeţi!...

Şi degetul subţiratic al presupusului spărgător, cu disperare prefăcând moţul arămiu din creştet într-un vrej răsucit.

— Se ţine de goange, flăcăul! De la Electronex au dispărut lucruri de 350.000 lei, el vine cu resturi de vreo 50.000 şi vrea să-l credem...

Şi suspectul chinuindu-şi mâinile, frângându-le articulaţiile, muşcându-şi unghiile, parcă ameţit.

— Tot nu mă credeţi...?

Aşa l-a cunoscut pe Titi Neguş. Aici. În aceeaşi clădire, la acelaşi etaj. Ba şi servit de aceeaşi Rozalie cu o cafea întremătoare. Căpitanul Marghilomănescu era ofiţer de serviciu.

S-a prezentat plutonierul de gardă aducând cu dânsul un puştan blond. După ce a pus pe masă două legături din care împungeau colţurile unor obiecte cubice, puştanul a început să depene o poveste înmărmuritoare. Cică, în seara precedentă, dânsul, mergând cu un prieten aşa hai-hui, şi apăsând în joacă clanţele magazinelor din cale, una din uşi chiar s-a deschis. Întreg conţinutul atelierului Electronex le-a stat astfel la dispoziţie gratis, prin neglijenţa cine ştie cărui gură-cască. În momentul acela, părerile celor doi pierde vară s-ar fi opus, cică. Unul (şi anume povestitorul):

— Să anunţăm miliţia! Celălalt (acum dispărut): - Da’ ce-s, tâmpit?! Şi intrând, al doilea a început să apuce tot ce i s-a părut mai preţios. Întâiul şi-ar fi dat seama că, dacă-l abandonează acolo, până la sosirea miliţiei, hoţul umflă tot şi dispare. Aşa că s-a prefăcut complice, a cărat partea lui, şi-a însoţit tovarăşul de hoinăreală la bârlogul comun, şi într-un târziu, când l-a crezut adormit, a înşfăcat două legături din pradă, aducându-le la miliţie.

Detectivul agenţiei MON NOM parcă se şi vede, mai tânăr şi mai zvelt, în uniformă, cu steluţe de căpitan pe epoleţi, cum se apropie circumspect de boccelele murdare, cum le desface nodurile şi cum atinge suprafeţele cromate ale casetofonului Sharp, lemnul unei perechi de boxe Sony, şarpele cu limbă bifurcată ce se dovedeşte a fi firul cu priză al unui mic „mag” Grundig.

Descinderea care a urmat la adresa indicată de băiat n-a mai recuperat nimic. Cu pradă cu tot, hoţul se topise. Important este că întreg serviciul

„Spargeri” din Miliţia Capitalei se încăpăţâna să spună: „Celălalt hoţ”. Obstinaţie contra obstinaţie, căpitanul Marghilomănescu Pantelimon o ţinea pe-a lui: „Hoţul”. Adică: singurul. Când Titi Neguş îngâna, pierdut, acel lamento cu ecouri în suferinţa inocenţilor de pretutindeni, acel „tot nu mă credeţi”, cineva, totuşi, l-a crezut şi a avut puterea să-şi impună, până la urmă, punctul de vedere împotriva tuturor.

Dar a trebuit să intervină Istoria, pe de o parte, şi Olguţa pe de altă parte, pentru ca relaţia atât de specială Încredere-Recunoştinţă să devină piatra de temelie a unei agenţii de detectivi particulari. Deşi, uneori (cam des), la încasarea bobârnacelor, Marghilomănescu nu se poate împiedica să aprecieze că memoria tânărului său asociat ar trebui să funcţioneze mai bine, şi comportamentul, în consecinţă, să fie mai... Dar asta e altă chestiune.

— Nimic, domnule Marghilomănescu? întreabă iarăşi, Olaru, ca de alte câteva ori până acum, la intervale lungi.

— Nimic, suspină oaspetele arhivei.

Afară, metropola şi-a intensificat rumoarea, semn că oamenii au părăsit locurile de muncă şi se aglomerează în staţii, unde, ca într-un cenuşiu purgatoriu, aşteaptă, cu ochii în zare, izbăvitorul acces într-un vehicul ITB.

Iat-o.

Când nici nu se mai aştepta, zău!

Din chenarul rezervat, sus, în stânga, celor două fotografii, numita Pârloagă Ecaterina se uită la detectiv. Din faţă, că din profil nu poate. Din profil îşi priveşte, probabil, viitorul zăbrelit.

De îndată, curiozitatea profesională îl trimite la cercetarea rubricilor CONDAMNĂRI şi ISPĂŞIRE DE PEDEAPSĂ. Aici... surpriză! Kitty a fost, la mijlocul deceniului şapte, condamnată pentru proxenetism, mai exact pentru organizarea unei case de rendez-vous cu aport de studente, dar n-a ispăşit nicio zi din osânda de trei ani. Nişte forţe oculte trebuie să se fi pus în mişcare. Şi fostul maior de miliţie, mijindu-şi ochii, acum civili, şi lăsându-se pe speteaza scaunului, parcă se simte învăluit în reţeaua de semnale (telefonice, telefon-fără-fir, cabinete cu multe fire, uniforme cu multe fireturi...) totul la un loc alcătuind sfânta, atotputernica, imbatibila INTERVENŢIE. De nu cumva chiar... indicaţie.

Înapoi la fişe! Aşadar: racolare de fete drăguţe, sărace, amatoare de bani. Cointeresare de domni serioşi, discreţi, buni platnici. Procurare de sediu

itinerant pentru întâlnirile tarifate. Sufletul comerţului, ca de obicei, reclama: un album cu trufandale, numerotate, orarul y-compris.

Cum de obţinuse nobila şi ingenioasa codoaşă neexecutarea pedepsei? Greu de precizat, dar nu şi greu de presupus din partea unui om cu experienţa în epocă a lui Marghilomănescu. Mare minune ca, printre clienţii de bază ai cucoanei, să nu fi fost vreun grangur cu telefon scurt. Asta dacă nu cumva fiica altuia se va fi rătăcit prin albumul cu mostre...

Cu scrisul său mare, dar ordonat, Marghilomănescu îşi scoate datele esenţiale din fişă. Alte capete de acuzare: tentativă de escrocherie, trafic de influenţă – ambele dovedite, cu condamnări neefectuate.

Locul naşterii: Borsec. Primul soţ: Ilie Dobriţoiu, fotograf în staţiunea sus-menţionată. Al doilea soţ: John Leslie Wilson, marinar de cursă lungă pe cargoul Liverpool, mort într-un naufragiu (Bermude). Pensie de urmaş, contestată de familia decedatului, atacată în justiţie; anulată. Bune cunoştinţe de limba engleză. Ultimul domiciliu cunoscut: strada Bateriilor 14.

„Din strada Bateriilor, nicio casă n-a scăpat nedemolată!” mormăie, pentru sine, în sfârşit răpusul de osteneală investigator. „Totul trebuie început de la zero. Adică de la Borsec”.

Amorţit, se ridică de la birou, hotărât să mulţumească locotenent-colonelului, Preda, maiorului Vancea, arhivarului Olaru, femeii de serviciu Rozalia, şi mai ales Norocului, că toţi l-au ajutat. Dar află că, în afară de Olaru, amabilul împătimit ale dosarelor, lumea a plecat. Rămâne, deci, ca Olaru, aici de faţă, şi Şansa, pe unde s-o afla, să-şi împartă frăţeşte gratitudinea lui. Amorţeala stăruie în degetele piciorului stâng, cine ştie de ce numai în stângul, încât, ca să şi-o potolească, porneşte bătrâneşte pe scări.

* * *

La capătul acestui (prea) lung capitol şi la sfârşitul unei zile de investigaţii mai mult sau mai puţin fructuoase, hai să numărăm: câţi oameni se gândesc, şi în ce cadru, şi cu ce sentimente, la Ecaterina (zisă Kitty) Wilson, fostă Pârloagă, fostă Dobriţoiu?

1. Natalia Breazu. Până acum n-aţi auzit de ea. Nici de acum încolo nu veţi mai auzi.

Este casieră la ghişeul 6 al Agenţiei de Voiaj CFR, din strada Eforie nr.18-22. Tocmai i-a eliberat doamnei Kitty un bilet de călătorie Bucureşti-Borsec, clasa I şi, întrucît mâna călătoarei, purtând patru inele de aur cu piatră preţioasă, a tot aşteptat, la buza ghişeului, un prăpădit de doi lei rest, Natalia— casieriţa i-a trimis în gând un blestem arghezian, încheiat cu vorbele: „Sta-ţi-ar restul în gât de calică!”

2. Valerian H.Zbârcea. Încă jignit de afrontul patroanei, în special cu gândul că, la o despărţire pentru două săptămâni, distinsa doamnă nu i-a întins mâna. Această ranchiună se macină în cada băii, unde trandafiriul personaj întoarce cu gura în jos o sticluţă şi numără clipocitele picături menite să-i facă scăldarea şi mai înmiresmată decât era. „Păi, dacă nici eu n-oi şti să pup o mână de femeie, cine să ştie!?”

3. Florică Ţone, zis Tomberon, trăgând cu sete, lângă o gură de metrou, dintr-un chiştoc de mahorcă, exact aceea ce-o oripilează pe doamna Kitty: „A dracu’scorpie! Păcat că nu mi-am înfipt colţii în laba ei. Dar lovelele... Să moară mama dacă nu le umflu!”

4. Marinela Prislop. În camera ei, sub o veioză provenită de la Consignaţia de pe strada Covaci, şi ascultând un disc cu preclasici - două cadouri recente - fiindcă în viaţă trebuie să ştii să-ţi creezi atmosferă: „O fi fost tipa escroacă, dar... hai că mi-a plăcut! Lucra di granda, şi mai ales, avea stil. Nu-mi strica să fi avut parte de şcoala ei!”

5. Titi Neguş. În mai puţin – decât – modesta – lui— cămăruţă mansardată.

Recapitulând conţinutul carneţelului cu însemnări despre afacerea „Beautiful College”: „Formidabilă muiere! De unde le-o fi ştiind, că, orice s-ar zice, în orice treabă e un schepsis! Îl ai? Îl înveţi? Cred că-l înveţi!...”

6. Ilie Dobriţoiu. Învârtindu-se pe aleile Cişmigiului: „Ce-o fi cu Kitty? S-a retras pe linia de aşteptare sau nu? Dacă nu-mi dă un semn, va trebui s-o caut eu. Dar nu la telefon...”

7. Tasnady Ilona, vânzătoare la aprozarul din îndepărtatul Borsec, deşi principalele venituri provin din închirierea celor trei camere ce-i prisosesc. Înfăţând pilota ardelenească: „Păcat că n-am pus garnitura cu răţuşte roz, care-i plac coanei Kitty. Dar las’că stă mai mult, zicea. O să i-o pun sâmbătă, când schimb aşternutul...”

8. Robert Nicholson, zis „Boby – sfarmă inimi”, marinar britanic pe cargoul de pescuit oceanic „Prince Albert”, la 5329, 4 mile marine, încă mai

departe nord-vest-vest de Borsec, în cala-depozit, pe când spintecă burţi de peşte, pentru a le îndopa cu sare. O mişcare neglijentă, o tăietură pe buricul degetului mare, un plasture aplicat la repezeală şi o exclamaţie plină de usturătoare nostalgie: „Exact ca-n ziua când am naufragiat cu Liverpool! Bietul Leslie! Când s-a produs coliziunea fatală, tocmai îmi povestea înnebunit, despre nevastă-sa, romånca. Iar eu, culmea! mă căzneam să-l asigur că una mai credincioasă ca ea nici nu există! Tocmai eu care... când i-am vizitat... Pe mine să mă ierte Dumnezeu, pe Leslie... odihnească-l, că era grozavă! Dar ca văduvă? Cu cine o mai petrece?”

9. În sfârşit. Pantelimon Marghilomănescu. Părăsind clădirea gris-şoarec a Prefecturii Poliţiei Capitalei, pe umăr cu port-hartul, relicvă a trecutului său activ în miliţie. În piciorul stâng, cu o durere care, acum s-a convins, nu este amorţeală pasageră, cum sperase, ci simptomul unei crize de reumatism. În gând, finalmente, cu o dârză hotărâre de luptă: nu „Ecaterino, vedea-te-aş moartă, cu dric la poartă şi cai mascaţi”, ci „Hei, doamnă Kitty, te-învăţ eu minte, de astăzi ţin-te, stai tu că vin”...

Dacă nu l-ar fi durut piciorul, ar fi luat-o la stânga, pe Eforie în jos, către Agenţia CFR, să-şi cumpere şi el bilet pentru Borsec, şi s-ar fi întâlnit, nas în nas, cu lumina dorurilor sale. Pe când aşa, a luat-o la dreapta, către staţia Universităţii, să aştepte troleibuzul 66, spre cartierul Colentina.

Să mai ziceţi că nu suntem jucăriile destinului! Dar, fără acest puseu reumatic, întâlnirea vânător-vânat s-ar fi produs acum, urmărirea poliţistă s-ar fi încheiat şi, odată cu ea, toată cartea de faţă, ajunsă de-abia la o treime de text.

Jos cu cei ce cred că aşa era mai bine!

Capitolul VII
„PÂNZA DE SAC” – CODUL A TREI BĂTĂLII

• Zorii unui tânăr deloc sentimental • Hazardul te ajută, nu ai decât să-i ieşi frumos în cale • Informaţii de aur curat, obţinute pe-o bere • Copiii lumii interlope într-o noapte cu lună • Cota foilor deochiate la bursa difuzorilor minori • O babă malefică la maşina de cusut „Ileana” • Şocul regăsirii după 5 ani şi ceva despre viteza de reacţie • Biet înecat, ai fost convingător!

Unde o fi dispărut hârtia albastră? Foarte probabil, acolo unde s-au dus toate câte nu se mai găsesc. Dacă şcolarii de altă dată, cei ce îşi înveleau

manualele şi caietele cu hârtie albastră (copii deveniţi, între timp, taţi sau bunici) nu-şi bat capul cu problema deoarece descendenţii lor utilizează astăzi învelitori din plastic, Titi Neguş regretă sincer, de cum se face primăvară, acest aşa-zis progres. Lui, personal, câteva coli de hârtie albastră i-ar prinde foarte bine, fiindcă le-ar pune pe geamul ferestrei-chepeng al odăiţei lui mansardate, drept stavilă în calea razelor ce-l trezesc nemilos la 6,30 a.m. Trebuie spus că, spre deosebire de mai vârstnicul său asociat de la MON NOM, nici firea, nici un obicei îndelung exersat nu-l ridică în picioare devreme. Ca dovadă, la vreme de iarnă, doarme neîntors până către amiază. Dar, din aprilie, nu mai e chip; devine matinal de nevoie.

Chiondărâş se uită şi astăzi la soarele care i-a trimis un mesaj perpendicular şi nesuferit de fierbinte. Parcă bombardat, Titi încearcă să se îndepărteze, măcar cu câţiva centimetri, de astrul zilei. Salvare, însă, nu e: patul e prea îngust ca să mişti perna, cameră e prea mică spre a muta patul.

Atunci... să ne trezim. O toaletă sumară, cu o singură satisfacţie: dinţii – toţi, la locul lor, şi foarte bine înfipţi în alveole, par hotărâţi să nu sporească veniturile niciunui stomatolog român.

Câteva mişcări de înviorare în maiou, energice, dar nu din cale afară de numeroase; şi asta pentru că, spre deosebire de Mannix, de Sfântul şi de toţi ceilalţi detectivi particulari studiaţi la televizor, Neguş ştie: cei şase-şapte biscuiţi pe post de mic dejun abia de pot recupera forţele cheltuite în vis, necum să mai depună masă musculară.

În vreme ce îi ronţăie mai mult sau mai puţin absent, încearcă să-şi prefigureze programul zilei. Nu e o veche deprindere la el. Răspunderile manageriale îl schimbă însă pe om văzând cu ochii. În dimineaţa asta s-a trezit cu ambiţia de a avansa decisiv. O fi şi ca urmare a situaţiei de-a dreptul dramatice prin care a trecut cam între orele 4-4,20, când asociaţia păgubiţilor, constituită în haită, îl alerga pe acoperişuri şi pe vârfuri de munte, răcnind din răsputeri: „Neguşule, Neguşe! Te punem în cătuşe ca pe un porc de câine dacă până poimâine n-o să ne restituiţi banii noştri greu munciţi!” Ce coşmar!...

Deci... programul. Foarte bine. Titi e decis să se ţină cu dinţii de program. Dar... care program? Din ce să-l întocmeşti? Pe baza căror date? Să recunoaştem cinstit: zestrea descoperirilor agenţiei MON NOM este, deocamdată, atât de săracă, încât un program de lansare pe noi piste de

investigaţie nici nu se poate concepe fără 80 până la 95 de procente de ajutor din partea Hazardului. Restul de 5-20 procente ar conţine:

— identitatea Ecaterinei (Kitty) Pârloagă-Wilson (realizare de vârf care se refuză oricărei minimalizări);

— complicitatea fotografului clandestin Ilie Dobriţoiu.

Celui de al treilea element i s-a lăsat loc liber, dar acest loc nu poate fi acoperit deoarece, în ciuda semnalării unui ten roz şi chiar a unor maniere alese, secretarul lui „Beautiful College” refuză cu încăpăţânare să-şi părăsească statutul de fantomă. Cum să-l treci în categoria elementelor palpabile?

Şi totuşi Neguş, concentrându-se încruntat asupra spaţiului lăsat liber în carneţelul de notiţe, este convins că niciunul din cei trei urmărţi, doi identificaţi, unul spectral, nu a fost înhămat la munca de negru al Afacerii Hamalâcul; alergătura, corvoada au fost, cu siguranţă, în cârca altcuiva. Acest al patrulea, spre deosebire de cei trei cu mapa, va fi având încă pete de vopsea pe haine, ulei sub unghii, niscaiva rumeguş prin păr. E drept că, printre cei 2.000.000 de pietoni ai Capitalei, a depista un personaj cu asemenea semnalmente e o treabă afurisit de grea. Dar merită încercat. Şi, cum două treimi din forţele Agenţiei sunt în misiune – Marghilomănescu adulmecă urma doamnei Ktty în ambianţa patriarhalului Borsec, Olguţa ţine sub supraveghere atelierul fotografic al lui Dobriţoiu -, el, Titi Neguş, s-a hotărât să-şi încerce flerul şi, de ce nu, şansa pe această pistă.

Pe ce marcaje să conteze? Ce ar putea să-l pună pe urmele celui care, mai mult ca probabil, cărase mobila, ridicase şipcile, întinsese pânza, bătuse cuişoarele, montase sârmele, cu un cuvânt – fusese proletarul Afacerii? Din păcate, reperele notate în carneţel „cad” unul după altul.

Doamna Lentzi. Epuizat.

Paznicul cu două slujbe. Epuizat.

Proprietarul mobilei. Epuizat.

Echipa filmului românesc „Când raţiunea aţipeşte”*. Epuizat.

Dobriţoiu. În rezervă.

Dezolant bilanţ! Şi colac peste pupăză, se anunţă o zi călduroasă, chiar toridă, când vei avea chef, fără îndoială, să cauţi umbra, duşul, berea la gheaţă, siesta.

Oare procentele grase din partea Hazardului vor pica, vreodată, pe un teritoriu atât de viciat de dolce-farniente?

Nu ştim ce îl împinge pe Titi Neguş să coboare sărind treptele câte două: energia tinereţii? sau spiritul întreprinzător? Spre cinstea uneia dintre aceste variante, bravul nostru detectiv intră vivace în Oficiul poştal de la colţul străzii sale. Jertfeşte, nu fără un imperceptibil suspin, un leu devenit fisă şi formează numărul Marghilomănescului. Îi răspunde, fireşte, Olguţa.

— Titi! Ce bine îmi pare că te aud. Cum ai dormit?

— Puţin şi prost. Ce veşti?

— Ei, aseară, de oboseală am adormit îmbrăcată. Am aţipit la Actualităţi şi m-am trezit la Gaudeamus.

— Lasă asta. Ce veşti de la nea Pantelică?

— Ah, deci eu nu contez... Bine. Nicio veste. Unchiul n-a sunat încă.

— Păcat. Treci la fotograf. Ceva nou?

— Nimic de semnalat. Sunt conştiincioasă, deşi nu cred că merită să-l pândesc la nesfârşit. Mai bine ia-mă cu tine. Tu ce ai de gând?

— Acum? Ca să fiu sincer, acum mă reped până în piaţa Matache. Ouă, salată, ceapă verde, ridichi, poate pică şi-o bucată de brânză.

— Şi după aceste achiziţii gospodăreşti?... La ce oră te văd?

— După achiziţii încep treaba. Pa.

Ce treabă, de fapt? Titi nu îndrăzneşte să recunoacă în faţa Olguţei adevărul că vorbuliţa treabă reprezintă, din păcate, o aspiraţie, nu un program. Nu-i place să-şi facă publice bâjbâielile. Dacă Marghilomănescu ar şti câtă improvizaţie, câtă nesiguranţă se ascunde, uneori, sub concluziile atât de net enunţate de mai tânărul său partener, i-ar mai veni inima la loc, considerând balanţa dintre ei mai aproape de echilibru.

Aceeaşi descoperire, făcută însă de Olguţa, ar avea un alt efect. Dacă piedestalul infailibilului Neguş s-ar dovedi mai scund şi, câteodată, mai şubred, atunci clătinarea raţionamentelor şi cunoştinţelor sale i-ar impune urgent nevoia unui punct de sprijin, iar acesta din urmă ar putea fi umărul rotund şi cald al fetei, Olguţa acceptând cu recunoştinţă orice slăbiciune neesenţială a fiinţei îndrăgite. Un mecanism binecunoscut al instinctului matern, insinuat subtil în orice sentiment feciorelnic. Proces de care Titi n-are habar şi nici că îl simte ca lacună. Ne vine chiar a crede că, de-ar fi

conştient de această nuanţă, tânărul nostru erou T. ar fi încă mai reticent în relaţia cu asociata sa O.

A pus receptorul în furcă fără a mai aştepta ca un şir de semnale să indice consumarea timpului PTTR în valoare de 1 leu. Un dur, acest Titi? Nu negăm, nu confirmăm. Ceea ce vom tăgădui, cu hotărâre, este aserţiunea că am avea de-a face cu un sentimental. Ca om care ştie că are de croit un drum în viaţă şi de recuperat nişte ani pierduţi, este de părere că orice idilă înseamnă un ocol lung, o buclă inutilă, de nu cumva o abatere periculoasă. Că n-a aşteptat, de la capătul firului, un alt PA, încărcat cu tandreţe, constrastant celui spus, sec-operativ, de dânsul? E adevărat. Dar grotescul coşmar dinspre dimineaţă, seria de ponturi epuizate din carneţel, vidul de informaţie în care păşeşte acum nu sunt de natură să-l facă prea comunicativ.

Dând să iasă din Oficiul poştal, oprit de o bătrână puţintică la trup („Aici se primesc pachetele, maică?”), Titi găseşte de cuviinţă că este mai economicos, ca timp, decât să se piardă în explicaţii, s-o conducă pe băbuţă, cu coletul ei cu tot, la mesageria aflată la trei încăperi distanţă.

Sigur, gândurile lui împrăştiate nu reţin nici neinteresantele ştiri despre un nepot-soldat care aşteaptă, mititelu de el, câteva bunătăţi de casă tocmai la cazarma din Topraisar, nici binecuvântările pentru creştineasca faptă a omului care-şi ajută semenul la nevoie. Perspectivele unei răsplăţi trecute în contul vieţii de apoi îl lăsau, de regulă, rece: veşnicia fiind, însă, lungă a dracului şi cam obscură, principial el n-avea nimic împotriva unei lumânări şi-a unei fapte bune, din an în paşte şi numai când nu era chemat într-altă parte de o afacere serioasă.

— E bine legat, sufleţelul maichii? Că l-a cusut nevasta de-a doua a lui Sile, fiu-meu, şi, aia, iartă-mă Doamne, are două mâini stângi. Să nu se desfacă!

— Las-că e bine, zice plictisit recepţionerul şi pune sigiliul cu ceară roşie pe nodurile sforii. Ce mai aşteaptă Neguş aici, nu ştie nici el. Şi-a înfipt mâinile în buzunarele blugilor şi urmăreşte pur şi simplu, absent, micile aventuri ale coletului babei. Sigilarea, cântărirea, facturarea, plasarea în grămadă. E acolo o înaltă piramidă de sentimente, care de care mai duioase, toate băgate în cutii, la rândul lor învelite în pânză de sac; sentimente bune să ţină de cald, sentimente bune de astâmpărat foamea, toate cu înfăţişare

exterioară standard – aceeaşi pânză grosolană, de culoarea nisipului umed, ţesută la război şi legată cu câte şapte noduri, să bage spaima în hoţi.

Când părăseşte, totuşi,Oficiul Poştal, o face la îndemnul zorit al stomacului, un ghiont intern nu prea amical, al cărui înţeles este că şase ori şapte biscuiţi, nici măcar cu miere, ci săraţi, nu satisfac un om activ şi în floarea vârstei. Direcţia – piaţă! Detectivul porneşte alert, cu gândul la castronul de salată şi la omleta care, în dublă ediţie, prânz şi seara, îi vor subţia (asta e partea tristă) finanţele; pentru că, spre deosebire de nea Pantelică, un fericit în aşteptarea pensiei lunare, încă prea tânărul şi niciodată încadratul Titi nu trăieşte decât din avansul Asociaţiei păgubiţilor; adică de azi pe mâine, cum ar veni. N-are ce face. O să fie bine şi la vară cald. Căldura a venit chiar înaintea verii.

La colţul străzilor Ştefan Furtună cu Popa Tatu, doi cetăţeni, un cuplu, sunt gata să-l răstoarne. Nu-s răufăcători, n-au nimic cu el. Dar bărbatul şi femeia se ceartă de mama focului, iar între ei doi se află un căruţ pe două roţi, pe rama căruia stă strâmb o povară. Bărbatul este cel ce trage căruţul, în timp ce probabila consoartă repede atât ocări în urechile dânsului, cât şi lovituri cu vârful ascuţit al pantofului în ţinta neînsufleţită, un sac murdar, dar plin.

— Nătărăule! Mototolule! Te-mbrobodeşte orice precupeţ! O clipă te-am lăsat de capul tău – că dracu mi-a scos-o în drum pe madam Scarlat, cu palavrele ei – şi te-apuci să-mi cumperi mizeria asta! Să stau şi să răzui fiecare frunzuliţă, că la spălat nu iese cu nimica. Idiotule!

„Idiotul” îşi fereşte privirile, foarte jenat, şi caută să facă din prezenţa unui martor, un străin, prilej de digresiune întru potolirea nebuniei.

— Cherie, cherie, mai bine ne-am cere scuze de la domnul. Era să-l calc. Pardon, domnule.

Şi căruţul, deplasat prin tracţiune animală, se depărtează odată cu scandalul celor doi. Cel taxat cu acest termen – mişcă, animalule! – abia răzbeşte să-şi apere punctul de vedere; punct de vedere cărat în sac.

— Nu înţeleg de ce atâta înverşunare. Ce ai cu târguielile mele, cherie? Ai văzut ceapa? Ai văzut ridichile? Salata, cel puţin, e-o minune. Că s-a mânjit puţin de la pânza de ambalaj, ce să-i faci? Zarzavaturile au fost ude, draga mea. Dar se spală. Vrei să le spăl eu? Le spăl!

— Nu zău! îl boscorodea, în replică, scorpia cu limbă mai ascuţită decât pantofii. Asta e vopsea şi nu iese. Chem oamenii la masă şi le pun pe platou

nişte verdeţuri pătate? Parcă o văd pe Boroianca dându-i coate lui bărbatu-su. Să mă speli de vorbele pe care o să mi le scoată în tot oraşul, dac-ai să mai fii în stare! Asta să speli tu, deşteptule!

Puţin din toată înfruntarea verbală mai zvoneşte către întâmplătorul martor. Titi a rămas locului, amuzat, apoi şi-a reluat mersul către piaţă. După cinci paşi, însă, se opreşte fulgerat. Răsucire pe călcâie, apoi – fuga înapoi. Goană ca la suta de metri. Nu l-a propulsat pocnetul unui pistol-starter, ci cununia dintre două cuvinte: sac— vopsea.

— Doamnă... Domnule... Fiţi amabili. De unde aţi procurat sacul ăsta?

Acră, gazda de duminică a Boroienilor răspunde cu o furie neconsumată încă:

— De unde am...? Da ce-s eu, birou de informaţii?! Dacă-ţi bagi nasul unde nu-ţi fierbe oala, n-ai decât să-l întrebi pe dumnealui, că el m-a pricopsit cu podoaba! Ete, dom'le, pentru ce-ai fugit după noi!

Foarte stingherit, „dumnealui” caută să compenseze cumva, printr-o curtoazie exagerată, comportamentul grosier al jumătăţii sale.

— Stimate domn, e simplu, vă îndrum exact. Intraţi în Piaţa Matache, şi printre primele tarabe de la dreapta – când priveşti dinspre bustul lui Boteanu – veţi găsi un individ cu marfă proaspătă... pentru că, orice ar zice soţia mea, marfa e de calitatea întâi... atâta că sacii de ambalaj sunt cum sunt. N-am avut de ales.

Neguş mulţumeşte şi porneşte glonţ către doctorul Boteanu care, după decenii de posteritate calmă, deranjată numai de zdrăngănitul tramvaielor, se pomeneşte brusc un important jalon într-o urmărire palpitantă cu substrat poliţist. Cu spatele la statuie, Titi panoramează încet piaţa, până când privirile i se opresc pe un zdrahon mustăcios, cu o vestă neagră şi o pălărie de pai, negustor atât de ţeapăn înfipt în locul negoţului său, încât pare una cu taraba, tot aşa cum amintirea în bronz a lui Boteanu face corp comun cu soclul de marmură. „Ăsta e omul meu!” diagnostighează detectivul, şi ţâşneşte atât de impetuos către ţintă, încât numai un reflex nesperat al vătmăniţei ce efectuează cursa 2016 cu tramvaiul 27 (Gara Basarab-Bucur Obor-Dristor) evită, în extremis, îndolierea agenţiei MON NOM înainte de finalizarea primului ei triumf. Când scrâşnetul strident, ca de nisip în dinţi, încă zguduie tramvaiul, când înjurăturile pasagerilor dinăuntru încep să încingă vasta cutie de tablă pe roţi, norocosul imprudent a şi uitat de traversare, mulţumit că se află în faţa mustăciosului.

— Unde sunt sacii? Titi execută o mişare de învăluire a tarabei, încercând să cerceteze partea nevăzută a acesteia. Ceea ce n-ar fi prea greu dacă înghesuiala meselor n-ar limita spaţiul, iar masivitatea tipului în vestă, un adept al devizei „numai eu sunt stăpân pe marfa mea!”, n-ar stânjeni investigaţia. De văzut a văzut câţiva saci, mai bine zis i-a întrezărit, dar dorinţa arăzătoare să-i şi pipăie, să aibă 100% garanţia că pânza lor zgrunţuroasă, evident vopsită, adăposteşte urme din partea doamnei Lentzi, virtuoz al Fondului Plastic, îl îndeamnă la o mică imprudenţă. Se apleacă mult peste colţul tarabei, întinde gâtul, întinde şi mâna către depozitul întreprinzătorului, dar se pomeneşte îmbrâncit fără menajamente.

— Ce-mi cauţi sub tejghea dom’ne? Vrei să cumperi? Uite colea, marfă! Nu? P-aci ţi-e drumul. Ieşti dă la inspecţia pieţii? Pă mine nu mă sperii. Am plătit, am acte, am dă toate.

— Stai, neică, face Neguş conciliant, nu te-nfierbânta, că nu-s inspector de piaţă...

— Atâta-ţi trebuia, să fii! i-o trânteşte mustăciosul. Că dă chirie ne jupuiţi, cu amenzile v-aţi pus pă noi, da’o streaşină, colea, dă pânză, dă şiţă, dă carton sau dă ce-o fi, să nu-mi mai fiarbă creierii în cap, asta neam, nu faceţi!

— Bre omule, n-am nimic cu zarzavaturile dumitale. La ambalaj e problema. Se plânge lumea că iese vopseaua pe salată. Dă un sac mai aproape, să ne uităm un pic la el.

Negustorul îşi lasă pălăria dinspre frunte spre ceafă şi ţi-l dăscăleşte mai abitir pe băgăreţ:

— Aaa, care va să zică ieşti dă la Sanipid! Păi, atunci dă ce nu-mi vii tălică’să stârpeşti şobolănimea care să plimbă p-acilea ca pă bulevard? Ăia nu mai pătează nimica? Ţi-a căşunat pă ambalajul meu? Ce-are, dom’ne, ce-are?

Şi ţăranul, înfuriat, bagă mâna groasă sub tejghea şi trânteşte pe tarabă un săculete cât un godac de vrei trei luni.

— Na! Pipăie-l! Miroase-l! Linge-l, dacă ai chef! Nu-ţi convine?! Dă ce nu vindeţi voi saci dă tifon, fierţi şi răsfierţi, să crape toate microabele? Păi, dă ce nu întrebaţi, mai bine, cât alerg io şi câtă şpagă dau ca să fac rost dă un sac d-ăştia, aşa mânjit, cum îl vezi?

— Stai blând, omule. Nici cu Sanepidul n-am eu treabă...

— Şi-atunci, ce pofteşti dă la mine? întreabă producătorul individual, parcă mai înmuiat, dar tot pătruns de dreptul său inalienabil la independenţă economică.

Soarele, urcat bine, biciuieşte nemilos forfota pieţii cu o forţă calorică nefirească şi pentru sfârşitul de mai, şi pentru ora încă fragedă. Arşiţa, seceta, stadiul culturilor, perspectiva recoltelor se dovedesc oricând punte între oameni care ori nu se cunosc, ori îşi apreciază toate celelalte interese drept antagonice. O, ce suntem noi – toţi – faţă cu vremea? O apă şi-un pământ! Titi al nostru trece cu succes şi peste această probă colocvială. La nici zece minute după vorbele de adineauri, el şi mustăciosul îşi şterg frunţile de sudoare cu gesturi identice, ba, ceva mai mult, duc la gură, fiecare, câte o sticlă de bere, al cărei conţinut, rece şi înspumat, abia că le stimulează transpiraţia.

Titi este autorul investiţiei. Ar dori sincer să apuce ziua când va putea rosti nonşalant „Firma plăteşte!”, iar trataţia va avea savoarea unui whisky on the rocks, servit într-un cadru de o sobră eleganţă, propice marelui business. Deocamdată, aici, în piaţa Matache Măcelaru, la botul calului, adică pe colţul tarabei de zarzavaturi, cinstindu-se cu ţăranul din Teleorman pe care l-a îmblânzit astfel, Neguş acceptă ca pe un rău necesar realitatea: prin „cinstea” făcută mustăciosului şi-a diminuat masiv alocaţia de hrană pentru astăzi, „Să vedem dacă o să merite...”

* * *

A meritat.

Târziu după miezul nopţii următoare, în aceeaşi zonă a Capitalei unde „Beautiful College” îşi înălţase iluzoria măreţie cu câteva săptămâni mai înainte, doar că de cealaltă parte a şoselei, eroul nostru trăia un episod total insolit, de neimaginat cu 24 ore în urmă, dar care, de s-ar fi petrecut acum 10-12 ani, l-ar fi plasat pe dânsul, Titi Neguş, pe picior de egalitate cu camarazii de pândă nocturnă, acum constituiţi într-un fel de releu infracţional.

Iată-i!

Pitiţi în tufele ce străjuiesc rampa căii ferate de incintă, un număr încă neprecizat de mici vagabonzi aşteptau cu nerăbdare un semnal. Toate privirile lor fixau lacom zidul, mai precis o fereastră neluminată de la

parterul unei clădiri enorme. Zidul cu fereastra întunecată, obiectul acestei pânde, făcea parte din corpul dosnic, cel mai puţin arătos, al gigantului. Undeva, foarte sus, împungând cerul, câteva turnuleţe se fereau din calea traficului aerian cu câte o luminiţă roşie de avertizare: în inima imobilului, ici-colo – ferestre cu reci reflexe argintii de tulburi fluorescente trădează înfrigurata muncă a corectorilor aplecaţi peste pagini; dar aici, în preajma serviciului de expediţie al Combinatului tipografic, este aproape beznă, şi este de presupus că şirul de puştani care se pregăteau să încalce legea înjurau copios luna, pentru că lumina ei ne-complice risca să le strice şusta.

Vagabonzi? Da şi nu prea. După cunoştinţele noastre, a vagabonda înseamnă a hoinări de colo până colo, fără nicio preocupare. Pe când puştanii din tufe, negricioşi – cei mai mulţi – nu doar din pricina întunericului, ci de felul lor – veneau aici noapte de noapte, cu o punctualitate la care ar fi jinduit orice serviciu PERSONAL din vremea când socialismul se căznea să forjeze cea mai avansată atitudine faţă de muncă. Între conştiinciozitatea sosirii la tufe şi plecarea grăbită a ţigănuşilor sub nişte poveri ce mai că le depăşeau puterile, se înscria finalitatea acestei trebuşoare.

Dumneata, stimate cititorule de ziare! Dumneata, pasionatule consumator de publicaţii periodice! Şi dumneata, constant devorator de literatură senzaţională, în cărţulii prizărite, în broşuri prost legate, rău corectate, fără coperţi, cum or fi, numai crima s-o aibă! Pe dumneavoastră vă deservesc (aici termenul este propriu) nevârstnicii membri ai reţelei nocturne, speculându-vă, ce-i drept, dar oferindu-vă, prompt şi fără cozi, marfa mult dorită. Lectură plăcută şi să vă fie de bine!

Într-un lanţ viu, locul lui Titi se afla la echidistanţa dintre fereastra serviciului de expediţie şi capătul aleii de acces, de unde marfa se împrăştie ca roza vânturilor. Lângă Titi, starostele cetei, Mielu. Din când în când, starostele îl privea cu coada ochiului pe noul venit, măgădău printre obişnuiţii locului, şi fără îndoială respins de aceştia, de n-ar fi omul care le-a promis extinderea aceleeaşi afaceri la două tipografii unde îşi are el pontul; plus că,de mâine ori poimâine, chiar de aici, caputura o să plece în cărucioare, pe roţi de cauciuc, silenţioase şi încăpătoare, astfel încât băieţii mai slăbuţi, cum sunt Dășimie, ori Cipilică, ori Şase-Şase, să nu se mai spetească.

— Ia mai zi o dată, nene: cum ne-ai luat urma? vine în urechea stângă a lui Titi întrebarea şopocăită a Mielului.

— Hai, mă, că m-ai înnebunit cu bănuielile, întoarce şoapta Neguş. Nu m-a adus aici, printre voi, Cipilică? Şi Cipilică ăsta unde vinde? La Piaţa Matache. Ei, pe Cipilică mi l-a arătat zarzavagiul ăla mustăcios, de v-a cumpărat sacii care vă prisoseau. Toate astea ţi le-am mai spus de trei ori. De atâtea palavre, o să dea paza peste noi, mă prostule. Trebuia să te uiţi la sacul meu şi-ţi era de ajuns. Nu-i geamăn cu al vostru? Măcar asta să fi băgat de seamă, dacă nu vrei să-mi spui de unde i-aţi luat.

— De unde, de neunde, bine că-i avem. Şi-acum, nene, mucles!

Reluarea pândei. Tăcere, de acum încolo, completă. Numai mogâldeaţa din apropierea ferestrei întunecate, un hoţulete a cărui poreclă este Picioruş, aude trepidaţia grea a rotativelor de la secţia Cotidiane.

Cei aflaţi mai încolo, inclusiv detectivul rătăcit printre hoţi, ar auzi doar ţârâitul greierilor, dacă greierii şi-ar fi inaugurat stagiunea de concerte.

Pentru Titi, liniştea, nu mai întinsă decât o oază în deşert, e binevenită. Nu ştim cum va arăta universul său etic peste câţiva ani, când va ajunge şi personal la celebra formulă kantiană „cerul înstelat deasupra noastră şi legea morală în noi”. Deocamdată, la cei 23 de ani ai săi, Neguş e omul soluţiilor pragmatice. Linia de orizont nu-l atrage. În împrejurarea concretă în care-l surprindem, el nu manifestă, evident, simpatie pentru actul sustragerii tipăriturilor. Dar nici nu s-ar (mai) duce să returneze Combinatului poligrafic exemplarele care vor umple sacii pregătiţi în boschete; iar pentru publicul gata să ofere suprapreţ nu are decât o ridicare din umeri. Înstelat sau moral este totuşi crezul Agenţiei, conform căruia, dacă ţelul general este în acord cu justiţia, anumite mijloace se lasă...ajustate. Şi astfel, greierii, dacă ar cânta, n-ar fi siliţi să acopere, cu arta lor naivă, scârţâitul discordant al unui suflet ars de remuşcări.

Un ţipăt de cucuvea rupe liniştea nopţii. Ori, cel puţin, aşa îşi închipuie Picioruş că fac cucuvelele. Dintr-odată, printr-o mişcare probabil îndelung exersată, fiindcă decurge precis şi rapid, dispozitivul de pândă capătă configuraţie operaţională. Între tufe şi fereastră, la distanţe de câte trei-patru metri, trupuri subţiratice se târăsc cu agilitate de şopârlă, încremenind iar după ce s-au plasat într-un punct dinainte stabilit. Prin fereastra deschisă, pachete bine şnuruite sunt zvârlite pe sol cu o repeziciune frizând debuşarea automată; în realitate, ceea ce acţionează acolo, jos, este frica, sfânta frică a

complicelui dornic să scape de un, doamne fereşte, flagrant delict. În capul lanţului viu, la gaură, Picioruş gâfâie să ţină ritmul impus de mâinile ce se tot întind, din urmă, solicitând alt pachet. Sunt mâinile lui Mafoame, care, răsucindu-se pe călcâie, face doi paşi în întâmpinarea lui Dăşimie.

Între Dăşimie şi următoarea verigă a releului, unul Gaică, sunt paşi mai mulţi, fiindcă acest Gaică, dacă ar lua parte la o ştafetă 4 x100, ar fi pus de antrenor să „acopere” ultima sută de metri, ca un alergător de marcă. După Gaică se agită Chiştoc, iar după acesta Şase-Şase; urmează pirpiriul de Cipilică; vine la rând Mielu; starostele predă pachetul lui Gogoaşă; iar încheietorul de pluton, Malacu, este, cum sugerează porecla, atât de zdrahon încât îşi poate îngădui să aştepte două curse înainte de a înşfăca două pachete, cu care se duce, totuşi gârbovindu-se, până la depozitul provizoriu din aglomeraţia boschetelor, în preajma căii ferate. Totul nu durează nici cinci minute. Sub privirile uluite ale detectivului (şi acum ştim că Neguş nu este lesne de uluit), viermuiala aparentă s-a înscris de fapt într-un conveier atât de riguros, am zice ergonomic gândit, încât de n-ar fi fost descoperit şi impus la el acasă, taylorismul de aici s-ar fi ivit cu siguranţă pe firmamentul mondial al muncii organizate.

Când ultimul pachet s-a adăugat grămezii masive, ascunsă printr-o perdea vegetală din lemn câinesc, arbust sălbăticit şi crescut în voie în preajma terasamentului, toţi manglitorii, mărunţi ori deşiraţi, zdrahoni ori nevolnici, se strâng la împărţeală. Sacul purtat de fiecare pe umeri este – perspicacele cititor a înţeles, desigur – un modest fragment din ceea ce fusese, cu nici trei săptămâni în urmă, un perete din „Beautiful College”. Într-un astfel de sac, el însuşi relicva unei efemeride, se vor înghesui miliarde de semne tipografice aspirând să fixeze, pentru eternitate, clipa în pufuleţi de păpădie. Din mâna lui Mielu, o lanternă chinezească aruncă un cerc de lumină asupra grămezii, din care hârtia şi-a stins foşnetul, în schimb trimite către nări un iz de tuş proaspăt, pătrunzător.

Simţurile par biciuite de pradă şi de profiturile promise, cât se poate de inegal, de aceste pachete. Fiindcă zece teancuri de ziare fac abia, la parale, cât trei cărţulii pe coperta cărora o fetişcană cu breton scurt şi cercei lungi îşi etalează perechea de sâni desenaţi fără pic de economie de un grafician aţâţat. Dac-ar fi după Malacu, el nu şi-ar umple sacul decât cu această ultimă marfă, lăsându-i pe Cipilică, Mafoame, Dăşimie, stârpiturile cetei, să desfacă, de-or găsi clienţi, cele trei-patru cotidiene care, de pe pagina I-a, cheamă opinia publică, în titluri cuminţi, la chibzuinţă, înţelegere, toleranţă,

ba chiar (culmea simţului anticomercial!) la muncă! Ochii tuturor acestor întreprinzători precoci se cască în căutarea titlurilor-trufanda, ce se vând singure. Iată-le, palpitând sub reflectoare. E aici săptămânalul Buca. Periodicul (apare când poate) Păsărica. Suplimentul literar-artistic Sfârcul, în care se publică, în foileton, serialul monden Amintirile unei somiere deşelate. Dar mai cu seamă romanul, ajuns la fascicula 14, şi care a desfundat, literalmente, mahalalele Capitalei, din Vitan până în Dămăroaia, intitulat sugestiv Mortul viu din lada goală de sub scara fără trepte. În jocul titlurilor, două surprize: Manual de muzică pentru clasa a VIII-a şi Soren Kierkegaard, văzut de el însuşi. Încercări de silabisire, urmate de rumorile nemulţumirii. „A înnebunit nea Sfârlogea? Ce să facem noi cu aiurelile astea? Cine dă un ban pe năsuliile astea?” Mielu demonstrează o mai profundă înţelegere a lucrurilor, nu fără legătură, probabil, cu statutul său de staroste al ţigănuşilor. „Gura, că vă zvânt! Ia omul ce poate, nu ce vrea. Parcă la măcelărie îţi dă numai muşchiuleţ ori carne macră? Mai apuci şi os, şi coastă, şi grăsime”.

În ciuda apelurilor la raţiune, împărţeala riscă să devină violentă. Condiţiile dure ale desfacerii produselor sunt prea bine ştiute de puştimea desculţă pentru ca acum, în faţa tranşării mărfii, să nu se bată fiecare, cu ghearele şi cu dinţii, pentru bucăţica a mai bună. Sigur că dreptul forţei lui Malacu prevalează asupra forţei dreptului lui Cipilică. Atunci intervin, într-o pantomimă tragicomică, implorarea, apelul la judecata solomonică a Mielului, ba chiar la instanţa de recurs reprezentată azi (în ochii celor mai slăbănogi) de prezenţa insolită a unui om mare, nu altul decât Neguş. „Dăşimie”, din porecla unui ţânc anume, devine leit-motivul tuturor milogelilor. „Nea Mielule, dă şi mie măcar opt-zece bucăţi d-alea cu ţâţe, nu mă lăsa...” Totul şoptit, iar la un gest autoritar al starostelui, - curmat brusc. Mielul îşi asumă responsabilităţile deciziei, arătând cu degetul cât să se ducă din fiecare pachet în gura fiecărui sac, iar dacă lui Şase-Şase îi e necaz că la el au ajuns patru manuale de muzică, n-are decât să se consoleze cu nenorocirea lui Picioruş, procopsit cu cinci Kierkegaarzi. Mâine noapte o să-i surâdă norocul, poate, şi în loc de editurile „Didactica” şi „Humanitas”, nea Sfârlogea, concentrându-se pe producţia Editurii „Sex-appeal”, îi va garnisi sacul cu niscaiva „Femei celebre”.

Sforile se strâng bine la gura sacilor şi fiecare, icnind sau gemând, îşi saltă povara pe umăr. Spiritul de tagmă, atât de bine pus în valoare la articularea conveierului, la hoţia in actu, nu mai este deloc la înălţime în

faţa dispersiunii, fiindcă solidul Malacu nu zăboveşte cele două secunde, câte i-ar trebui ca să salte greutatea în cârca mult costelivului Mafoame. Ultimul a rămas Cipilică. Iutele-de-picior Gaică de mult s-a topit în beznă, când mezinul bandei se luptă avan cu sacul, neîndurându-se să-l mai uşureze, dar neizbutind nici să-l mişte din loc, altfel decât târâş. Câte suspine, câte gâfâieli, ce de înjurături scrâşnite şi ce de, vai, rugăciuni nedeprinse zgâlţâie acest trup hrănit ca vai de lume, prea mic pentru un profit atât de mare.

La câţiva paşi de el, Titi Neguş îl urmăreşte cu priviri în care nu s-ar citi nici mila, nici indiferenţa. Pragmatismul la care ne-am mai referit îl îndeamnă să intervină cu o propunere cinstit-negustorească:

— Mă, Cipilică, dacă te-ajut... ce-mi dai?

— Cărţile dă muzică, oferă pe nerăsuflate pişpirică. Ie scumpe, 41 dă lei bucata.

— Ţi-ai găsit prostul, mă Cipilică? Fii atent, că dacă nu te ajut eu, aici te prinde amiaza de mâine... şi cine ştie ce sau cine te mai prinde.

— Aoleu! se tânguie ţigănuşul. Păi, atunci ce să-ţi dau, nene?

— Mi-ai spus ieri că sacii vi-i coase o cucoană. Este? Cipilică, ascultă la mine: îţi car eu marfa până în piaţa Matache, unde ai vadul. Tu, în schimb, mă duci la cusătoreasă. Batem palma?

— Batem, şefule.

* * *

„ÎNCHIS”, scria pe cartonul plasat vizibil pe geamul uşii atelierului. O mână stângace mâzgălise şi o completare explicativă: nu e material. Un lacăt şi un lanţ gros trebuiau să facă întru totul credibilă această abdicare de la îndatoririle Cooperativei de tapiţerie faţă de consumatorii cartierului Crângaşi. Dacă, însă, din curiozitate, ai fi dat colţul şi ai urcat o scară de fier, plasată în exterior până la primul – şi singurul – etaj al clădirii, ai fi constatat că, în atelier, cineva găsise totuşi din ce să lucreze. Şi chiar lucra de zor.

Titi Neguş, un om căruia un lacăt, un lanţ, fie şi cu o explicaţie caligrafiată nu-i pot stinge vreodată curiozitatea, dimpotrivă, se pregătea să urce treptele pe jumătate ruginite, nu însă înainte de a-l mai dăscăli pe micul traficant de produse tipografice:

— Deci, ne-am înţeles, mă Cipilică. Unu: Când te strig, vii sus. Doi: eu spun povestea.

Trei: tu juri că ai fost acolo pe mal, c-ai văzut mortul cu ochii tăi. Era unul din gaşca voastră.

— Care, nene?

— Care-o fi. Totul e să nu te încurci

Recapitulare sumară a unui instructaj mai detaliat. Cipilică rămâne să patruleze prin zonă, în aşteptarea convocării, în timp ce Titi, compunându-şi o expresie foarte serioasă, urcă cele şaptesprezece trepte care separă clientela obişnuită a cooperativei de producţia destinată unor consumatori aleşi pe sprânceană.

Sus, iată-l în faţa unei femei în halat ponosit. Un coc nu mai mare ca o nucă, în schimb o bărbie cât o jumătate de corn, un ochi aproape închis dar, cu siguranţă, mai bine văzător decât perechea-i excesiv rotunjită, totul garnisit cu expresie de suspiciune permanentă, creează portretul unei cotoroanţe de mult aclimatizată basmelor cu maşini de cusut „Ileana”.

— Ce poftiţ?

Tonul încărcat de bănuieli, dacă nu chiar răuvoitor, sporeşte convingerea lui Neguş: dacă nu atacă în forţă, nu capătă nimic de la urâta asta.

— Ce poftesc? Aş putea pofti eu multe. De exemplu, să comand ceva la cooperativa care n-are material, cică, dar care dindos, cum ar veni, lucrează.

Răspunsul cotoroanţei vădeşte că teama de control fiscal a dispărut de mult.

— Nu lucrează cooperativa. Numai eu lucrez. Nişte prăpădiţi de saci. Şi cu materialul clientului.

Titi, exponent al justiţiei economice:

— O fi. Dar în localul cooperativei, cu utilajul cooperativei, cu energia electrică a cooperativei. Aşa privatizare, zic şi eu...

— Ştii ce? îl întrerupse băbătia. Cu d-astea... la radio, la gazetă, nu la mine. Hai, du-te c-am treabă.

Şi păru să-l lase în plata domnului, totuşi cu regretul că uşa ţinută anume descuiată, în aşteptarea altcuiva, i-a permis unui terchea-berchea să-i calce atelierul. De fapt, zgomotul maşinii de cusut, acela e principalul vinovat.

— Dar dacă ţi-aş spune că, de poftit, poftesc numele hoţului? reveni Titi cu încăpăţânare pe măsura siguranţei de sine de care cusătoreasa dădea dovadă.

— Hoţ? Care hoţ? Aici nimic nu-i de furat!

— În afară de pânza la care coşi. Şi dacă nu te hotărăşti să-mi spui furnizorul, vă promit la amândoi câte o brăţară din acelaşi oţel, inoxidabil şi cu cheiţă.

Ochiul pe trei sferturi închis al zgripţuroaicei clipi mărunt. Tercheaberchea ori nu, tinerelul ăsta pare prea înfipt ca să nu stârnească păreri de rău pe unde trece, fiindcă, iată, pleznit, are obiceiul să plesnească imediat, restituind dobândă la capital. O fi de la poliţie? N-o fi? Cine ştie pe cine ma angajează gaborii în ultima vreme, ca să nu-i dibui...

Reproşându-şi că n-a fost cu mai multă băgare de seamă atât în vorbă cât şi în tăceri, cusătoreasa lăsă în maşină jumătatea unui viitor sac, produs deja, cusut pe dungă dar încă deschis la cele două capete ca un burlan, şi se duse să-şi rumege tulburarea lângă fereastră. Ce întâmplare a dracu! Acu a picat afurisitul ăsta, copoi sau ce-o fi el, tocmai când, dintr-o clipă într-alta, vine furnizorul să-şi ia ultimii bani pentru pânză.

Înţelegem, aşadar, că mişcarea de la maşina de cusut la fereastră îşi avea raţiunea sa. Un gând se înfiripase în creierul de sub cocul acela cât nuca.

Măcar de-ar putea să-l împiedice pe cel de al doilea vizitator, printr-un semn, cumva, să dea nas în nas cu anchetatorul. Ei bine, de vreme ce serialele de aventuri ţintuiesc acasă milioane de telespectatori, iar noi (deşi poate n-aţi observat) ne aflăm în miezul unei poveşti poliţiste, hai să împărţim în două ecranul imaginar: proiectăm din Crângaşi, clădirea cooperativei de tapiţerie interior şi exterior, pentru a urmări simultan acţiunea din atelier şi de-afară.

Sus şi înăuntru, baba îşi întinde gâtul să vadă ce e dincolo de fereastră. Afară, jos, de piciorul scării se apropie un individ cu plete soioase, lăsate în două cortinete peste obrazul îngust, cenuşiu. Sus, în mijlocul încăperii, Titi Neguş relansează somaţia, a cărei esenţă este că fără numele hoţului el nu se va mişca din atelier. Jos, pletosul nespălat dă cu ochii de Cipilică, se înfurie, şi, niciuna, nici două, îi arde câteva palme, specificând că haimanaua a încălcat consemnul, după care numai Mielu are voie să calce p-aici. Sus, ca într-un film mut, cusătoreasa, în loc de a răspunde detectivului, agită mâna în ochiul ferestrei, încercând astfel să stopeze

escaladarea scării metalice de către pletos. Copilul bătut urlă şi hohotele lui de durere şi furie şi neputinţă se înscriu ascendent, parcă însoţind treaptă cu treaptă scara de fier urcată nepăsător de cel ce l-a maltratat. Şi exact în clipa când neţesălatul a depăşit ultima treaptă de sus, şi deschide uşa atelierului, victima lui din stradă reuşeşte să-şi prefacă sughiţurile în cuvinte articulate.

— Ce ţi-am făcut io, ca să mă snopeşti aşa, bă, nea Tomberoane?

Să scoatem bara despărţitoare dintre cele două sectoare ale imaginarului ecran şi să unificăm, acum, acţiunea. Pentru că, efectiv, cele două fire s-au topit unul într-altul odată cu strigarea acestei percutante porecle: Tomberon!

Titi Neguş şi Florică Ţone, zis Tomberon, se privesc încremeniţi. Nu s-au mai văzut de cinci ani. Din vremea unei nopţi cu clanţe apăsate într-o doară, până când una, cea de la „Electronex”, neţinută de nicio încuietoare, a fracturat o camaraderie de vântură lume... Între doi inşi, egal uluiţi de întâlnire, cine va fi mai prompt în reacţie? Dacă surpriza unuia echivalează surpriza celuilalt (şi chiar acesta este cazul dat), atunci decisivă se dovedeşte motivaţia profundă a stupefacţiei. La Titi Neguş – bucuria enormă că hazardul a împletit afacerea „Beautiful-College” cu o poliţă ce îşi aşteaptă plata de cinci ani. La Florică Ţone – spaima goală. Or, după cum se ştie, spaima te împinge mai direct la acţiune decât bucuria. Aşa se face că, beneficiind de un timp în plus, ca la şah, cel ce a fost cândva hoţ, dar a şi rămas ca atare, sare ca un arc asupra fostului amic de hoinăreală. Îi pune piedică, îl îmbrânceşte din toate puterile şi apoi, norocos în felul său, izbuteşte să răstoarne maşina de cusut peste trântitul la podea. După care fuge de-i sfârâie călcâiele afară, pe treptele acum bubuitoare. În trecere, lui Cipilică i se mai aplică o labă, aşa, ca supliment la chelfăneala iniţială.

Într-acestea, cusătoreasa se şi vedea – cu singurul ei ochi în bună stare – chemată în faţa unui complet de judecată, şi, sigur, nu numai ca martor. Maşina cu ajutorul căreia mănâncă două pâini (una de stat, alta privată), mare minune să nu se fi stricat. Iar golanul de sub ea, acum dând primele semne de dezmeticire, nu şi-a pierdut memoria sub şoc deoarece, deşi geme, pare călare pe situaţie. I-auzi-l:

— Unu-zero pentru Florică. Nu-i nimic, meciul se joacă... N-aş vrea să fiu în pielea lui la fluierul final!

Grijulie, urâta se interesează dacă niciun mădular nu stă rupt în flăcăul mamii, ori de nu cumva acul de cusut i-a străpuns, doamne fereşte, bunătate de pielicică. Integritatea maşinii „Ileana”, ba chiar şi a acului o preocupă cu

adevărat, dar simte că un pic de milosârdie ar putea să micşoreze paguba viitoare, mult mai gravă.

Plânsul lui Cipilică mai lipsea din acest spaţiu! N-avem ce vă face: vi-l aducem. Buşit şi speriat, copilul uită de consemn, ia scara pieptiş şi năvăleşte în atelier. La timp, ca să pună şi umărul său firav la extragerea lui Neguş dintre pedala, curelele şi corpul „Ilenei”. „Foarte bine că plângi, îi şopteşte Titi, dar vezi să plângi cu folos”. Revenind la verticală, pipăindu-şi muşchii, aranjându-şi ţinuta, boţitul reprezentant al agenţiei MON NOM lansează scurt bomba care-i reface, pe loc, toată autoritatea.

— Agresiunea de adineauri să nu vă îngrijoreze. Eu sunt aici ca să anchetez o crimă.

— O... ce? înlemneşte cotoroanţa.

— Crimă. Ce coşi dumneata aici? Saci. Bravo. Într-unul din aceşti saci s-a descoperit, pe fundul lacului Floreasca, un cadavru. Lac, pietroi, frânghie... tot tacâmul. Povesteşte, Cipilică.

Interpret episodic într-un scenariu al cărui capăt nu-l cunoaşte, Cipilică îşi pune în valoare, cu mare aplomb, tot ce are: vârstă, smiorcăieli, ochi înlăcrimaţi, muci emoţionanţi. Cât despre fantezie, ce să mai vorbim: doar vinde ziare de scandal, băiatul! O singură ezitare, dar foarte scurtă, când e să aleagă unul din gaşcă, să-l bage în sac şi să-l plângă. Gata, l-a selecţionat: Şase-Şase (turnătorul cetei). Opţiunea îl unge la inimă şi-l stimulează. Aşa cum a început, Cipilică este atât de convingător, încât Neguş strânge discret din pleoape, a aprobare, iar baba înghite în sec şi, terifiată, îşi acoperă faţa cu ambele palme.

Vai, cum îi mai curgea apa din păr, înecatului, şi ce de bălării scârboase îi atârnau din gură, şi cum îl zgâlţâiau de tare, cu capul în jos, că doar-doar... dar degeaba! Şi baba, care dă să leşine, recunoscând că Ţone, ori Tomberon ăsta, că nici nu ştie cum îl cheamă de-adevărat, e un golan şi jumătate, un porc de speculant, dar ea nu-l credea şi ucigaş de băietani, asta înseamnă, va să zică, mai rău decât Râmaru, ăla care a intrat în istorie... Şi Cipilică dă-i, trage-i, uite-aşa era pietroiul de mare, uite-aşa tremura pescarul fără permis care şi-a încurcat mulineta în sac, uite-aşa de alb-vânăt era mo-ooor-tul, săracu Şase-Şase, ce băiaha-a-at de treabă! Şi pocitania, desfăcându-şi aiurită pestelca, şi cocul mic cât nuca desfăcându-se, o odată cu nişte şuviţe sărăcăcios-cărunte cad şi se înfăţişează lumii şi nişte fire de informaţie, conform cărora domnul furnizor, blestematul de Tomberon, care va să zică,

o să plece la mare, azi lua de aici ultimii 5.500 de lei, şi are de gând să-i topească pe undeva, pe la Agigea, în portul fostei magistrale albastre, căci ştie el o crâşmă rămasă intactă, acolo...

* * *

Se pare că fiecare victorie se cere stropită. Deoarece acum convivul – Cipilică – este minor, Neguş dinspre bere, o virează către acel lichid maroniu, coclit, cald şi lipicios, flatat cu numele de Frucola*. Un pateu cu brânză, înfulecat cu o poftă canibalică, intră pe traseul digestiv pe care cei şase ori şapte biscuiţi de la începutul acestui capitol au un avans – dacă se poate zice astfel – de douăzeci şi patru de ore.

Oare nu exagerăm vorbind de abnegaţia tânărului detectiv, ori măcar de a sa uitare de sine în exercitarea misiunii? Pentru a nu mai insista asupra risipei de energie, imaginaţie, răbdare, politeţe, duritate... totul încoronat cu vânătăi. Ba nu: dacă există aici vreo coroană, aceea este o bucurie rotundă, nu lipsită de pietrele scumpe ale umilinţei. Căci bunăvoinţa Hazardului trebuie primită printr-o plecăciune de sinceră smerenie. Şi când Titi Neguş îşi mai face o gaură în buget, omenindu-l pe prichindelul de culoare, în gestul său observatorul atent va desluşi o tentativă de mituire. Dă, ca să ţi se dea! Fii tu norocul unui Cipilică şi atunci cine ştie, un formidabil NOROC îţi va lumina în continuare drumul, Neguşule. Numai că această credinţă în coautoratul Hazardului la orice întreprindere riguros organizată este şi va rămâne un secret personal, ascuns şi apărat cu ghearele şi cu dinţii.

Cum ar rezista prestigiul Agenţiei MON NOM dacă lumea ar afla că factorul ei cel mai de răspundere, acela care pune acum cap-compas către Agigea, este minat de superstiţie?

Capitolul VIII
UN MITING SPONTAN, MOBIL, NEAUTORIZAT ŞI PARŢIAL VICTORIOS

• Într-o sfântă zi de vineri MON NOM iese la raport • Cariera politică a măgăoaiei cu baterii • Mulţime sau gloată? Depinde ce vrea • Românul se naşte poet militant • Cucurigu, zâmbiţi vă rog, trag poza • Să fie reabilitaţi propolisul şi lăptişorul de matcă! • Statul de drept şi dreptul la stat •

Ultimul sfert de oră înaintea întronării Prea Fericitului Week-End • Printr-un mecanism descris de Costache Negruzzi, Agenţia MON NOM obţine un sediu

În acest an termic, valorile medii n-au decât să se încadreze în limita normalităţii; chiar şi aşa, chichineaţa-sediu al agenţiei MON NOM se sufocă într-o căldură de etuvă, ca să nu spunem de iad. Dacă vă amintiţi de începutul istoriei pe care o citiţi, miasmele emanate de pubele mutau nasul din loc locatarilor demisolului încă de la mijlocul primăverii. Câteva săptămâni mai târziu situaţia fiind cu mult mai gravă din acest punct de vedere, prezenţa Olguţei la sediul agenţiei trebuia taxată drept curat eroism. Împotriva tuturor vicisitudinilor, fata venea la datorie dintr-o convingere nestrămutată, sintetizabilă astfel: plasaţi o firmă în mijlocul Saharei, firma va constitui principalul, tot oceanul de nisip încins rămânând element secundar. De altminteri, ca „ofiţer de serviciu”, cu doi colegi plecaţi în deplasare şi deocamdată scutită de sarcini mai presante, Olguţa avea totuşi la activ câteva mici izbânzi în materie de investigaţii. Doi dispăruţi-rătăciţi, fiecare sub cinci ani, ajunseseră, graţie ei, cu un ceas mai devreme la sânul mămicilor respective după un anunţ şi o expunere surâzătoare pe ecranul TV. Un nobil cocker spaniel s-a rătăcit ca şi hoinarii bipezi, şi tot ca ei, a fost reperat, recuperat, returnat.

Deşi toate aceste performanţe nu i-au adus Olguţei decât gratitudini orale din partea beneficiarilor, fapt pentru care ea nu va raporta nimic pe cale ierarhică*, fata aprecia caracterul pozitiv, de antrenament profesional dobândit prin aceste cercetări. Deci, tot un fel de profit...

În mijlocul cuptorului urât mirositor, neiertat nici de praf, Olguţa stătea într-o sfântă zi de vineri, către orele 11, şi se gândea cu intensitate la o problemă a cărei soluţie i se părea – ba chiar, anticipând puţin, putem spune că era – de neatins. Din pricina acelui spinos şi obsedant ce, nimic din aspectele mizere ale spaţiului înconjurător nu mai agresa instinctul ei de gospodină. Nici colbul gros, nici muştele insistente, nici miasmele n-o sâcâiau atât cât raportul pe care Adunarea Păgubiţilor îl aştepta din partea Agenţiei MON NOM peste mai puţin de o oră. Ce să spui, ce să raportezi acolo? Fata ar fi dat orice sau oricât să se afle în locul unchiului, la Borsec, sau în Dobrogea cutreierată de Titi. Gândul că pe capul ei a căzut măgăreaţa cu o sută nouăzeci şi şapte de nervoşi – şi încă nervoşi din pricina banilor! – o paraliza. Nu numai că nu izbutise să-şi facă vreo însemnărică, dar îi lipsea până şi speranţa unei inspiraţii de moment care, în faţa haitei de nervoşi, să

o scoată din încurcătură. Cu mintea goală, nu mai putea decât să se roage, infantil, ca prin intervenţia proniei, adunarea să se suspende. Dă, Doamne!

Dar intrarea domnului Vintilă Moja, prezidentul APABC, îi spulberă firava nădejde. Cu atât mai mult cu cât, în pofida puţinătăţii sale fizice, acel domn impunea în mod deosebit, în acea dimineaţă, printr-o expresie sobră, chiar gravă, în consens cu ţinuta la aranjarea ordonată a căreia depusese, vădit, oarece strădanii.

— Sărut mâna. Nu s-au întors colegii încă? Ei, atunci prezinţi mata raportul. Să mergem, domnişoară. Cred că lumea s-a şi adunat.

Unde anume s-a adunat lumea în aşteptarea atotlămuritorului raport, domnul Vintilă Moja preciză pe drum, nu fără un pic de subliniere a meritelor proprii în crearea condiţiilor pentru o „şedinţă temeinică”.

— Să ştiţi că sala este foarte solicitată. Las-că e-n inima Bucureştilor, Piaţa Amzei, dar acolo s-au ţinut, de-a lungul timpului, multe întruniri vestite. Poate sunteţi prea tânără să fi participat. Vi le-aş aminti eu...

Olguţa nu mai auzi nimic. Apăsată continuu de raportul-pacoste, păşea mecanic în stânga omuleţului şi, poate pentru prima oară, începea să realizeze condiţia întreprinzătorului particular, mult mai complicată decât părea la prima vedere. Una este să-ţi sticlească ochii la primirea avansului, alta să te trezeşti, pierit, în faţa scadenţei. Dacă statul îţi dădea chenzina fără să-i pese ce-ai meşterit pentru ea, clientul, al naibii, vrea morţiş să afle ce-ai făcut cu bănişorii lui. Bănuţi, bănişori, părăluţe... Omul, cu cât şi-i alintă mai drag, cu atât te sfâşie mai crud dacă simte că i-ai primejduit. Şi iată că, din turma de trei alcătuind MON NOM-ul, s-a nimerit ca tocmai Olguţa să fie oiţa dusă la tăiere.

Există oare un Dumnezeu al privatizaţilor? Altfel cum s-ar explica întâmplarea, scandaloasă în ochii domnului Moja, în schimb dătătoare de speranţe pentru Olguţa, că în piaţa Amzei, mulţimea păgubiţilor a fost evacuată din sala arvunită? Ceea ce s-a petrecut acolo reiese cu mare greutate într-un vacarm de voci.

— Ce fel de organizare e asta? Vă bateţi joc de noi?!

— Ne-aţi chemat într-o sală ocupată de alţii?!

— Care alţii...?

— Păi alţii, mai deştepţi! Deschide uşa şi priveşte-i!

— Ce ţipi, dom’le? Ce-ai cu domnul? Ce ţi-a făcut?

— El îmi mănâncă timpul, alţii îmi papă banii. Dacă sunt tâmpit, aşa îmi trebuie!

— Stai, omule, că domnul Moja n-are nicio vină. Dânsul a aranjat cu sala, dar ăia s-au băgat peste noi...

— Păi sigur, nimeni nu răspune de nimic. D-aia până în ziua de azi nu ştim cine a tras, nici unde s-au topit teroriştii...

— Hai, domnule, nu amesteca lucrurile, ce are una cu alta?

— Ba are. Totul vine de se leagă.

— Pe dracu! În harababura asta nu se leagă nimic. Totul se desface!

— Auzi... De filozofi d-ăştia de doi bani bucata, eu sunt sătul!

— Zău? Tot e bine că te satură ceva...

— Fiţi amabil, aici are loc căsătoria civilă a familiilor Conţescu-Băleanu?

— Nuntă? Aici are loc o înmormântare... Înmormântarea banilor noştri, săracii...

— Dar n-aveau dreptul să intre în sală, oameni buni. Eu personal am vorbit cu reponsabilul şi rămăsese clar...

— Halal responsabil! Aflaţi, domnu'Moja, că nemernicul a dat sala, pentru această oră, şi nouă şi ălora dinăuntru, cu proiectele lor de monument, şi încă unui grup, al treilea!

— Nu se poate! Aşa ceva nu se...

— Ba se poate al naibii. Uite şi celălalt grup rămas pe dinafară. Haos, domn'e! Haos!

— Mulţi ani trăiască, mulţi ani trăiască, la mulţi ani... Casă de piatră!

— Bine, bine, haos, dar noi ce facem acum? Mai discutăm? Sau renunţăm şi merge fiecare la casa lui?

— Ce faceeeeee? Să renunţ? Da ce, mie-mi pică banu' d-a gata? Eu mă scol la patru dimineaţa să mulg vacile ca să scot un leu.

— Lasă, leliţo, că din uger ies şi curg sute, nu un leu, doi...

— Treaba mea! Eu am bătăturile astea în deşte, ori'mneata? Ai muls f-o vacă de când eşti? Ha? Vezi că nu? Da lapte, vrei...

— Aici nu ne-am strâns ca să discutăm despre vaci! Aduceţi-vă aminte, pentru Dumnezeu...

— Dumnezeu a creat lumea din haos. Iată, vorba mea, ne-am întors la haos, cum bine ziceam...

Toate aceste apostrofări, replici, contrareplici, informaţii, citări, autocitări, frânturi mai mult ori mai puţin coerente de fraze se încrucişează pe trotuar şi pe trepte, în faţa clădirii ce adăposteşte, undeva la etaj, sala disputată simultan de trei adunări.

Asociaţia Păgubiţilor nici nu a apucat să se delimiteze complet de a doua formaţie frustrată – în speţă Grupul de sprijin al iniţiativelor private pentru diversificarea produselor melifere, GSIPDPM, o tânără aripă dizidentă din apicultura naţională. Acestora, sporind vălmăşagul, li se adaugă nuntaşii multiplelor însoţiri solemne desfăşurate la binecunoscutul Oficiu de stare civilă, ca şi lumea care-şi face cumpărăturile în piaţa răsfirată mult dincolo de vechiul perimetru al tarabelor. Mai sunt, de asemeni, nu puţinii noştri gură-cască, prezenţi oriunde şi ori de câte ori se vociferează.

Când – spre satisfacţia Olguţei – şedinţa pare definitiv compromisă, deodată un apel bubuitor se ridică, dominând hărmălaia:

— Toţi cei veniţi pentru „Beautiful College”, după mine!

Apelul venea dintr-o portavoce portocalie, obiect care a făcut carieră în zilele noastre, şi era rostit de un personaj ce n-a fost cu totul uitat, sperăm, de stimaţii noştri cititori. Nimeni altul decât Aristotel Tăbârcă, pasionatul devorator de literatură poliţistă, acum sufletul şi agitatorul acestei organizaţii din care, de fapt, el... nu făcea parte: însă, întrucât sora lui băgase banii în taxele unui colegiu fantomă, Aristotel considera că nu minte pe nimeni adresându-se adunării cu apelativul: „Fraţi păgubiţi!”

Distanţa de parcurs nefiind decât de treizeci-patruzeci de metri, cortegiul înşirat în urma lui Tăbârcă se deplasa rapid; dar scurtimea acestei desfăşurări nu-i răpi nimic din măreţie. El ar fi concurat cu şanse un alt alai celebru, cel al vrăjitorului care, în sunetele flautului fermecat, scoate toţi guzganii din burgul legendar pentru a-i duce la înec.

Unde se opreşte procesiunea? Într-un fel de curte interioară, deschisă în două direcţii; la drept vorbind – un pasaj pe sub clădirea dotată cu teatru, magazine, bufete, birouri de instituţii, jocuri mecanice şi multe alte utilităţi. Escrocaţii doamnei Kitty se opresc acolo, bulucindu-se, astfel că înghesuie oleacă alte două micro-colectivităţi: coada la pâinea ce va să vină sigur şi coada la capsulele de sifon, care prea curând nu vin – dacă vin – astăzi fiind vineri, nu marţi. Dacă-s capsule, e marţi.

— Să stăm aici şi să auzim raportul... presupunând că, în general, există vreun raport... se reverberează, din nou, mult şi grav amplificat în

portavoce, spiritul chiţibuşăresc al administratorului de cimitir.

După ce crezuse că poate răsufla uşurată, Olguţa se simţi din nou cu inima cât un purece.

— Dacă împuternicitul domn Moja n-a fost capabil să ne asigure o sală, nu-i nimic, să stăm aici, în picioare, şi să ne apărăm interesele. Unde ni-s detectivii?

Destul de şifonat în prestigiul lui de prezident, Vintilă Moja explică Asociaţiei că doi dintre detectivii angajaţi se găsesc în plină urmărire; de altfel, domnişoara, secretara Agenţiei, va da lămuriri detaliate dacă este cazul.

— Cum să nu fie cazul? tună portavocea, încă mai asurzitoare în spaţiul delimitat de ziduri. Vrem să ştim tot!

— Cum adică, vrem? se irită Moja. Dumneata, care ne spargi acum urechile cu instrumentul ăla al democraţiei, nici n-ai vrut să intri în Asociaţie! Dumneata nu reprezinţi pe nimeni.

— Ba o reprezint pe soru-mea.

— Aşa este, se vârî în portavoce, cu toată gura şi cu un vârf de nas, o făptură feminină, deşi nu prea clar plasată în aria sexului frumos. Aristotel e purtătorul meu de cuvânt.

Olguţa, apucând taurul de coarne, numai ea ştie cum:

— În sfârşit, doamnelor şi domnilor. Pentru că sunt întrebată unde se află asociaţii mei, răspund. Domnul Marghilomănescu este pe urmele unuia dintre escroci, în judeţul Harghita..

— Unde, că judeţul e mare? hârâie portavocea.

Primejdia începe să alunge paralizia psihică a Olguţei.

— Unde? Exact unde? Vreţi să deconspir pentru toată omenirea asta din piaţă secretul operaţiunilor noastre? Pe riscul dumneavoastră, să ştiţi! E vorba de zona Borsecului. Iar domnul Neguş, celălalt asociat, pe urmele altui membru al bandei, investighează o arie cu vârful în Agigea.

Înveselit şi sarcastic, aşa sună răspunsul din portavoce:

— Nu zău? Borsec şi Agigea? La munte şi la mare? Pe banii noştri?! Dar mătăluţă cum de nu eşti pe Coasta de Azur? Dacă tot ne-aţi găsit pe noi, ăştia, atâţia fraieri...

De astă dată, înfuriat de-a binelea, ca unul ce reprezintă oficial conclavul păgubiţilor, prea loviţi pentru a se lăsa şi insultaţi, Vintilă Moja se ridică în vârful picioarelor şi strigă:

— Ştii ce? Ăsta nu-i dialog! Dumneata cu măgăoaia alimentată din baterii, noi – cu nişte biete corzi vocale... Democraţia, dragă domnule, începe cu egalitatea şanselor. Ori vorbeşti ca noi, ori taci şi pleci!

Între Moja şi Tăbârcă, disputa asupra utilizării măgăoaiei, ba că dă-ne-o, ba că nu v-o dau, trece de la vorbă la gesturi, devine busculadă în interiorul unui grup învârtejit, având-o pe Olguţa la centru. Şi în timp ce obiectul controversei se mişcă aleatoriu, tras-împins, sus-jos, de către cei doi combatanţi, fata foloseşte apropierile lui neprevăzute pentru a-şi face auzită, măcar şi parţial, o idee de bază a raportului:

— Oameni BUNI! Pe scurt, SITUAŢIA SE PREZINTĂ ASTFEL. Avem numeroase date concreTE. Pe Baza reconstituiRII, ŞTIM EXACT CUM A Acţionat banDA. NU numai cum aţi fost mistifiCAŢI ACOLO. I-AM IDENtificat pe doi dintre escROCI, iar eu SUNT în BucurEŞTI ca să SUPRAveghez un posibil comPLICE, acela PRIN CAre am şi ajuns la escROCUL ŞEF...

Puternic marcaţi de experienţa deceniilor când rapoartele erau apă chioră sau praf în ochi, participanţii la mitingul pedestru izbucniră în strigăte revendicative:

— Când îi prindeţi?

— Da’ banii?

— Fapte, nu vorbe!

Din mulţime, către epicentrul vârtejului îşi face loc cu coatele o ţigancă florăreasă, cu testemel verde, ilic galben ca şofranul şi o fustă – a mai de deasupra – aidoma curcubeului, o negustorească de piaţă care, odată ce începu să dea drumul vorbelor, vădi nişte bojoci mai tari decât orişice fel de amplificator electric:

— Ia hascultă, duducuţă, mânca-ţi-aş ochii. Mie să-mi spui la cine s-o duc pe Aguriţa mea, hacu că şcoala hailaltă a fost dă sanchi? Nu că-mi pasă, că unde trece ea, Aguriţa, toţi bărbaţii cade în cur, dă şucară ce ie. Atâta îi mai lipseşte, puţină făţuială! Haltă şcoală, să mi-o dea la rindea, nu ştii?

— Huoooo, strigă o voce tot atât de aprigă, şi tot de muiere, dinspre cea de a doua ieşire a curţii-pasaj. Ce, d-asta ne-am strâns noi acilea, s-o

procopsim pe fii-ta, florăreaso? Eu vreau banii îndărăt şi p-ormă să nu mai auz de şcoli şi alte prostii. La patru dimineaţa mă scol ca să-mi mulg vacile...

— Ne-ai mai spus-o! Ei, dă-ţi şi dumneata fata la muls, şi gata educaţia... Colegiu englezesc îi trebuia ei?!

Peste toate capetele, de fapt adresându-se nu lor, ci văzduhului, norilor sau Aceluia de peste nori, Pelaghiţa – aşa îi zice florăresei - istoriseşte cu foc, nepăsarea lumii nestânjenind-o de fel, cum că ea a venit mai târziu fiindcă a vândut în piaţă trei găleţi de gladiole şi-un coş de liliac; că toată marfa s-a dus la nunţile de peste drum; că Aguriţa, mai cu vino încoa de cât tustrele miresele la un loc, s-a dus pe sus să nu le vază nunţile, ci să cunoască lume bună, fiindcă nu se poată să nu-i sară şi ei iepurele d-acolo, dacă nu în vinerea asta, atunci în ailaltă vineri...

Acum prin viu grai, deoarece drăcovenia de pâlnie orange, prea smucită încolo şi-ncoace s-a cam stricat, Aristotel Tăbârcă se adresează şi el păgubiţilor, cu paraponul ce-l caracterizează dintotdeauna:

— Domnişoara v-a prezentat aici o situaţie care nu v-a mulţumit. Eu zic: nici n-avea cum. Eu zic c-aţi ascultat ceva mai puţin decât nişte vorbe goale. Eu zic că asigurările date au fost, pur şi simplu, de la prima până la ultima virgulă, nişte minciuni. Nicio dovadă că se face treabă. Un detectiv bea apă minerală la izvor, altul admiră ecluza canalului Dunăre-Marea Neagră. Dar să obţină ceva pentru dumneavoastră – ioc!

Un rătăcit prin partea locului, un naiv de cea mai bună credinţă, ori poate, dimpotrivă, un prea deprins cu ideea că doar unde stă buluc poporul există şansa să se „bage” un produs vandabil, îşi făcu auzit glasul:

— Nu ştiţi cumva ce pâine au adus? Caldă sau rece?

— Ce pâine, domnule? ripostă un păgubit vânăt de disperare. Noi n-am venit aici pentru pâine; pentru adevăr am venit!

— Ne-am săturat de minciuni, îl susţine vehement un altul, asociind ca nuca în perete, impulsul său interior cu contextul.

— Toată lumea minte pe toată lumea, de-aia am ajuns unde am ajuns, se lamentă cu aer visător un bărbat, poate mai puţin observator atent al fenomenului social românesc, cât amator de formulări echilibrate, de unde şi simetria formală a aserţiunilor lui.

Interveni un pragmatic:

— Ce am eu cu toată lumea, domn'le? Să nu mă mintă ăştia pe care-i plătesc ca să-mi recupereze banii! Asta-i tot.

Un adept al termenelor precise:

— Ia spune-ne, domnişoară, când îi prindeţi? Mâine? Săptămâna viitoare? Peste o lună? Concret!

Ca într-o figură temerară de surfing, când pilotul se face una cu suprafaţa valului pentru a redresa, prin greutatea propriului corp, scândura plutitoare, Olguţa încearcă să stăpânească stihia nemulţumirilor, lansându-se toată într-un viraj împotriva curentului.

— O clipă de atenţie, vă rog, doamnelor, domnilor, stimaţi clienţi! Puţină înţelegere...

Pe de-o parte cereţi de la noi sinceritate, adevăr, foarte bine, pe de alta vreţi, întocmai ca fostul Comitet de stat al planificării, o dată fixă când să vă livrăm escrocii. Cine se poate angaja la aşa ceva? Poliţia, cu tot aparatul ei, v-a promis un termen precis? Nu, fiindcă nici nu-i posibil...

— Lasă poliţia, drăguţo, o întrerupe vehementul. Pe voi vă plătim, vouă vă cerem decontul!

La care iubitorul de formule simetrice adaugă, imediat, o elegantă şi suavă picătură de venin:

— Noi apreciem mult statul de drept, dar respingem net dreptul la stat...

Sătulul de minciuni îşi prezintă propria-i soluţie radicală:

— Decât să importăm coca-cola şi bere la cutii cu 85 de lei paharul, mai bine am aduce detectivi din străinătate. Cu diletanţi să instaurăm ordinea? Jos ageamiii!

Era prea mult pentru Olguţa! Fata sări ca muşcată de şarpe.

— Ageamii, spuneţi dumneavoastră... De când v-am preluat cazul? N-au trecut nici trei săptămâni.Vi se pare mult? Întreb: când a fost asasinat Olof Palme? Dar Kennedy-ii, cel mare şi cel mic, când au fost ucişi? Ia socotiţi, vă rog. Ştiţi câţi agenţi particulari trudesc din greu, cu răbdare, la descâlcirea iţelor acestor tenebroase afaceri? Zeci! Asta, pe lângă FBI, pe lângă Interpol, cu tot ce mai înseamnă reţelele-mamut de investigaţie, cu fonduri grase şi dotări pe măsură. Le-a pus cineva sula în coaste? Nu. Şi să nu-mi spuneţi mie că nici ăia nu ştiu meserie. Încă o dată: lăsaţi-ne să ne facem treaba în linişte. Noi nu pierdem timpul.

— Aaaa! reveni Aristotel Tăbârcă în prim-planul scandalului. Deci vă angajaţi să prindeţi banda când vor fi descoperiţi şi asasinii fraţilor Kennedy? Deci copiii copiilor soră-mi vor intra în posesia banilor ei. Răbdare şi tutun, ce mai... Cacealma!

— Domnilor, vă repet că suntem pe drumul cel bun, se apără Olguţa cu ochii la cer.

— Atunci arătaţi ce cărţi aveţi în mână! strigă un biet om asupra căruia ultimul cuvinţel lansat de Tăbârcă produsese o impresie formidabilă.

— Da, da, da! întăriră alţii. Dovezi! Dovezi! Vrem dovezi!

Olguţa avea asupra ei o dovadă. Una. O ţinea în poşeta ei sărăcuţă şi nici nu se gândise, la plecarea din sediul Agenţiei, că acea unică probă de activitate putea – şi trebuia – să suplinească, salvator, un întreg raport. Grăi:

— Toţi cei de faţă aţi trecut, rând pe rând, prin cancelaria aşa-zisului „Beautiful College”. Toţi aţi stat de vorbă cu pretinsa directoare. Toţi i-aţi înghiţit gogoşile fără să clipiţi. Numai noi, detectivii, n-am văzut-o niciodată. Ei bine, dacă suntem nişte ageamii ori nişte impostori, dacă până acum am stat degeaba, cum pretindeţi, puteţi să-mi explicaţi cum a intrat această poză în posesia noastră? Vă rog să treceţi fotografia asta din mână în mână. Este personajul în jurul căruia strângem plasa. Escroaca numărul unu. Şefa bandei.

Timp de cinci secunde se lasă o linişte aproape mormântală. Apoi se iscă o rumoare care crescu treptat. Fotografia impozantei Kitty trecu din mâna Olguţei în mâna unei cucoane ofilite, nimeni alta decât replica feminină a domnului Aristotel Tăbârcă. Sorella privi, bâţâi din cap şi-şi făcu datoria, pe vechiul slogan „priveşte şi dă mai departe” până când, cu zeci de clătinări afirmative, ca tot atâtea ştampile confirmând valabilitatea unei autorizaţii, toţi păgubiţii-victime îşi recunoscură profitoarea-călău.

Pe când aştepta returnarea documentului fotografic, Olguţa ajungea intuitiv la unul dintre principiile fundamentale despre psihologia gloatei: dacă în faţa mulţimii dezlănţuite vii cu argumente de bun simţ şi te postezi pe poziţii defensive, în loc să ataci – eşti pierdut. Feţele oamenilor strânşi în preajma pieţii, la producerea dovezii cerute atât de ultimativ, spuneau firea fiecăruia. Vehementul, ins fără stări intermediare, a şi trecut în extrema opusă: iată-l, satisfacţia i-a întins zâmbetul, colţurile gurii i-au ajuns până la urechi. Mare minune dacă Precupeaţa n-a început să depene socoteli, ce va face cu banii recuperaţi, iar două degete, acelea cu care îşi numără de obicei

sutele, au şi început să se frece unul de altul într-un gest reflex. Pelaghiţa, ţiganca florăreasă aşa cum nu s-a omorât la pierderea banilor, nu exultă nici la semnul prevestitor al redobândirii lor, iar dacă o poză de femeie circulă, mai bine ar fi a fetei ei nurlii, şi nu printre pârliţii de aici, ci în înalta societate...

Chipul moralistului estet exprima cel mai puţin: mintea i se chinuie; e şi greu să formulezi un gând echilibrat despre dezechilibrul omenesc dimprejur. Contrariat, Tăbârcă ar rupe poza în bucăţele, dacă şi-ar putea da frâu liber sentimentelor; însă – ca un profund cunoscător de literatură poliţistă – el ştie prea bine că undeva se află un negativ fotografic, ceea ce i-ar face gestul inutil. În fine, Moja arborează o mină radioasă, prestigiul lui de prezident al Asociaţiei păgubiţilor este iarăşi alb şi scrobit. Angajaţii lui sunt, iată, profesionişti veritabili.

Un pocnet asurzitor.

Ţipete. Vânzoleală.

Ce-i, ce s-a întâmplat?

Mişcarea de talaz a mulţimii cuprinse între ziduri roteşte şi întrebările, odată cu nevoia decrispării instinctului de conservare, cel ce – în primul moment – a înfundat toate capetele în umeri. A fost o explozie în sifonărie, spune cineva, ori poate n-a spus-o nimeni, informaţia o dă însuşi sângele ce curge din braţul femeii ce-şi făcea serviciul acolo.

— Ia-n auzi! Dar dacă ciobul o izbea în ochi? – Dom’ne, se cunosc cazuri când un proiectil d-ăsta a retezat artera jugulară a unui nenorocit, ce ştii dumneata! – Cu nişte pompe atât de vechi, nu-i de mirare! – Dar curelele, le-aţi văzut? Cusute şi răscusute de zeci de ori!

— Asta-i situaţia generală, domnule. Ce mai funcţionează la parametrii proiectaţi?

Fi-a-bi-li-ta-tea, la noi, e jalnică. – Nu ştiu ce înseamnă vorba aia, da ştiu că din rău, în mai rău, aşa o ducem! – Până la fundul părpastiei mai e puţin, ţineţi-vă bine! – Păi dacă nicăieri nu se munceşte...? – Cum să munceşti, fratele meu, cu ce? Cu scule care se rup de bătrâneţe? Cu utilaje care te omoară? - Exact, ai pus degetul pe rană, dom’le. Autorităţile se fac că plouă.

— Toate durerile ţipă, da’ când le pui frumos pe hârtie şi le faci revendicări, constaţi că nu obţii nimic. Dai cu băţul în apă! Sar doi-trei stropi, acolo, şi fleoşc, la loc!

Explozia sifonului a reuşit să transforme adunarea fără sală a păgubiţilor afacerii „Beautiful College” într-un miting ad-hoc al unui grup de zece ori mai numeros, concentrând inşi cu cele mai felurite ofuri, păsuri, cazuri şi necazuri. Trecătorii ocazionali, membrii permanenţi şi stagiari ai cozii la măcelăria din apropiere, clientela notariatului care propteşte, de asemenea, o latură a pieţii, clientela magazinelor, tarabelor, negoţului alimentar la nivelul asfaltului şi, poate cei mai numeroşi, gură-cască în eterna aşteptare a unui Dumnezeu dentist, toţi vociferează, somează, trag alarma, trag la răspundere, acuză, revendică, demască, pretind, fac urât, în etalarea unui gigantic spectru de nevoi. Vrem ţevi de plumb pentru instalaţii, vrem butelii pentru aragaz, vrem tablă galvanizată pentru acoperişuri! Dar mai vrem ipsos pentru faţade, vopsea pentru garduri, holţşuruburi pentru cuiere! Vrem golirea pubelelor la 24 de ore, vrem apă curentă timp de 24 de ore! Bere rece vrem, apă caldă vrem! Să vină tonul, să scadă adiţionalele, să fie centralistele prompte şi drăguţe! Nicio stradă fără becuri, toate străzile cu capace pe canale! Vrem piese de schimb, nu vrem cozi la benzină, să se astupe găurile de carosabil, să revină şvaiţerul în alimentare, cu găuri cu tot! Să se facă deratizare, să se vândă spreiuri antiţânţar, să vină la timp tramvaiul, să nu mai ia foc metroul, să ia foc – când îl scaperi – chibritul! Să se îndesească staţiile de autobuz, să se dubleze măciulia de fosfor! Să scadă preţurile, să se mărească salariile! Iar dacă nimic, absolut nimic din toate acestea nu se poate obţine, atunci... măcar să moară şi capra vecinului!

Chiar şi paşnicii membri ai Grupului de sprijin al iniţiativelor private pentru diversificarea produselor melifere (GSIPDPM), formaţiune şi ea neadmisă în sala refuzată păgubiţilor noştri, este reprezentată aici de un vajnic tribun ce, în loc de a se duce acasă, la stupina lui, stă şi bâzâe în roiul nemulţumirilor. Înainte de a cere ceva, el explică ignoranţilor că odiosul şi sinistra au reuşit incredibila performanţă de a marginaliza propolisul şi lăptişorul de matcă, împiedicând astfel omenirea să beneficieze de două formidabile creaţii ale albinei din spaţiul carpato-danubiano-pontic. Ori, lucrurile se cer îndreptate. Vrem repunerea în drepturi a lăptişorului de matcă!

S-ar putea crede că auzul este totul, pe când văzul nu mai are niciun preţ. Ei bine, nu este chiar aşa. În toiul cacofonicelor încrucişări de glasuri, Olguţa noastră zăreşte, deodată, către marginea mulţimii, un chip cunoscut şi, de spaimă, se face mică, mică, îndoindu-şi genunchii, căutând involuntar un adăpost. Pe cine a văzut? Pe Ilie Dobriţoiu, fotograful. După cât se pare

însă, complicele bandei conduse de doamna Kitty n-a remarcat privirea căzută întâmplător asupra-i. Mai mult:nici rostul adunării acestei mulţimi pestriţe în curtea-pasaj nu s-ar zice că-l interesează. Dar atunci ce caută dânsul pe aici? Nimic altceva decât un colţişor unde să-şi deruleze filmul din aparatul fotografic pentru a face loc unui film nou. Pentru că nu în fiecare zi individul tăinuieşte o afacere cu incidenţe penale. Câteodată câştigă şi el, ca orice cetăţean, un ban relativ cinstit. Bunăoară, în această dimineaţă de vineri, este prezent în Piaţa Amzei, la picioarele scării monumentale, numai ca să fotografieze miri, mirese, naşi, naşe, cavaleri şi domnişoare de onoare, câţi mai mulţi nuni şi nuntaşi, nuntă după nuntă. Adineauri s-a tras puţin deoparte, cât să-şi armeze aparatul, şi p-ormă se va duce cu hotărâre îndărăt, la treaba binişor plătită. În rest, n-aude, n-a vede....

Pe Olguţa, liniştitoarele argumente n-o liniştesc deloc. Te pomeneşti că nu-s argumente, ci aparenţe... Cine-i garantează că, de la o clipă la alta, nu se va întâmpla ceva, cu consecinţe dintre cele mai nefaste pentru agenţia detectivilor privaţi?

Dacă vreunul dintre cei ce-au transformat şedinţa ambulatorie în miting fără ordine de zi se va trezi răcnind iarăşi vreo revendicare legată de pedepsirea escrocheriei „Beautiful College”? Iar un Ilie Dobriţoiu, tresărind, informându-şi prompt complicii despre toată această agitaţie stradală, n-ar preface strădaniile unchiului Pantelimon şi isteţimea bravului Titi în exhibiţie vană, ridicolă, a unor pisici plecate să vâneze cu clopoţei la gât?

Olguţa s-a făcut mică, egalând statura domnului Vintilă Moja, în umbra căruia încercă să se piardă.

— Să vă spun ceva, îi şopteşte ea prezidentului Asociaţiei păgubiţilor. Uitaţi-vă... Acolo... E cineva... N-ar fi bine să mai zăbovim în locul ăsta. N-aţi vrea să daţi dumneavoastră semnalul împrăştierii?

O, Doamne, unde dai şi unde crapă! Domnului Moja i se pare că degeţelul Olguţei, de fapt întins cu destulă timiditate în direcţia fotografului clandestin, îi indică ferm persoana unui poliţist. Acela care tocmai patrulează agale în preajma pieţii, acela care-şi balansează, pe cureluşe, flexibilul baston de culoarea prafului. Direcţia fiind aproximativ aceeaşi, eroarea domnului Moja este explicabilă; mai semnificativ apare reflexul de încadrare imediată în perimetrul ordinii. Domnul Moja se caţără cu agilitate pe o lădiţă care nu visase nicicând, sărmana, că de la statutul ei de ambalaj

legumicol frust, va cunoaşte cinstea promovării ca suport de tribun. Domnul Moja strigă foarte tare, izbutind, după primele cuvinte, să se facă ascultat:

— Domnilor! Dragi prieteni! Fraţilor! Vă atrag respectuos atenţia că riscăm să intrăm în conflict cu legea. Reglementările în vigoare prevăd, ştiţi bine, manifestaţiile de stradă numai în perimetre ori pe trasee dinainte stabilite şi, mai ales, numai în baza unei autorizaţii eliberată, cu 48 de ore înainte, de către autoritatea competentă. Sper că nu vreţi să ne suim poliţia în cap! Haidem acasă! Vă rog, pentru astăzi ajunge. Fiecare la casa lui.

Din poziţia ei ghemuită, care o fereşte de curiozitatea unui Dobriţoiu, pe de o parte, şi-i permite pe de altă parte să asigure stabilitatea lădiţei-tribună, proptită cu amândouă mâinile, Olguţa înregistrează reacţia în masă a nemulţumirilor.

— Cum aşa, neică? – Acasă, cu mâinile goale?! Adică noi vorbim, noi auzim? – Ba hai să le scoatem surzilor ceara din urechi, să ne audă! – Bine zis. Şi unde sunt indivizii ăia? – Păi... la primărie, şed. – Haidem într-acolo! – Haidem, să ne punem câte cinci pe un rând şi înainte, cu Dumnezeu, marş! – Mai bine câte şapte, să fim coloană serioasă. – Ba câte trei, s-o facem cât mai lungă...

— Dar la ce primărie mergem? De municipiu ori de sector?

— Păi care o fi, doar să nu mai stăm aici, ca blegii! – Staţi o clipă... – Nu, că numai blegii stau! – Lăsaţi. Dumnealui are dreptate, trebuie să ştim unde ne ducem! La primăria de sector? Care dintre ele, când noi suntem păgubiţi din tot Bucureştiul? – Daţi-o dracului, Doamne iartă-mă, că ne împotmolim! Fraieri am fost, fraieri rămânem! – Primăria care a tolerat atâta lipsă de vigilenţă, noi pe aia s-o scuturăm! – Ba primăria pe raza căreia domiciliază angajaţii noştri, că-s persoană juridică, cu aia avem treabă!

— Lăsaţi vorba, că primii au şi luat-o din loc, vreţi să ne risipim? – Doamne fereşte!

Veniţi cu noi/ Şi tu, mă! Şi’ mneata, vericule! Şi dumneavoastră, domnu’! – Unde? Că venim... dar unde? – Nu cunosc, n-am fost chiar de la început, dar am prins finalul... - N-are a face, important e cum se termină. Totul e pentru dreptate. Care ţineţi cu dreptatea, veniţi cu noi...

Şi prezidentul asociaţiei, legalist convins, smuls de pe lădiţa de ambalaj ca o ultimă frunză galbenă de pe creanga abandonată vântului de noiembrie, se vede luat de mulţime.

Şi inimoasa, totuşi prudenta Olguţă se pomeneşte, asemenea, dusă aproape pe sus în mijlocul gloatei, a cărei lipsă de rânduri menţine o admirabilă dezorganizare. Precupeaţa laptelui privat, amatorul de simetrii, vehementul, Pelaghiţa florăreasă şi mamă, Tăbârcă, franctirorul justiţiei, sora păgubită a franctirorului... toţi, absolut toţi se precipită în aceeaşi direcţie, laolaltă cu apicultorul frustrat de adunarea mult dorită, cu invitatul la ceremonia căsătoriei, jignit de părtinitorul traseu al cutiei cu bomboane, cu adolescentul de 15 ani care-şi exersează măiestria la skate-board prin piaţă şi oriunde e, în general, lume multă, cu cerşetorul invalid, plictisit de atâta şedere pe loc, cu poliţistul în patrulare de rutină, cu hoţul de buzunare, aflat în prima zi după o foarte scurtă vacanţă la Jilava. Numai Ilie Dobriţoiu, fiindcă şi-a armat aparatul fotografic cu un Azomureş color şi s-a jurat să nu dea absolut nicio atenţie demonstraţiilor de orice fel, s-a extras la timp din curtea-pasaj şi potriveşte (adică organizează) acum o altă gaşcă festivă pe scările oficiului de stare civilă, cerându-le tuturor să zâmbească larg cât mai estetic, atunci când dânsul, posacul, va striga, onomatopeic, cucurigu.

Chiar aşa. Alţi fotografi, în atare situaţii, spun numai cucu. El adaugă rigu. De la el. Firma plăteşte!

* * *

Vinerea, la orele 14 foarte precis, rândunica din văzduhul României îşi strânge aripile şi, până luni dimineaţa (dar nici atunci prea devreme), refuză categoric să mai fâlfâie după musculiţe, după seminţe, după alte merinde; respinge cu indignare ideea de a-şi consolida cuibul, aducându-i vreo crenguţă ori încastrând vreo fărâmă de lut umed.

Ea îşi începe voluptosul week-end fără zbor, slăveşte în dolce farniente, sub streaşină, sfârşitul săptămânii lucrătoare de patru zile şi jumătate.

Aşa a văzut rândunica noastră că procedează fiinţele ce stăpânesc pământul pe aici. Spiritul de imitaţie a desăvârşit adaptarea. Adică de ce ea, o păsărică, să se omoare trudind în neştire, când oamenii, mulţumită unor noi şi tăioase reglementări, fac din odihna personală tabu-ul cel mare? Gravidele – să ne trăiască sănătoase! – dacă n-au avut inspiraţia să nască de lunea până vinerea către prânz, atunci vai de ele şi de feţii din burta lor, căci obstreticianul se tot uită la ceas şi, în toiul muncilor de facere pe care le

asistă, odată te pomeneşti că zice: „Eh, - restul, săptămâna viitoare!” apoi scoate mănuşile, dezbracă halatul, se spală fain şi pleacă la meciul de pe stadionul Giuleşti. Dar ce păţesc unii răposaţi! Mortul de la groapă nu se mai întoarce, vorbă veche, prea veche, ei, bine, acum mortul se poate întoarce la capelă, să aştepte acolo, fezandându-se, ca groparii să-şi petreacă netulburaţi lungul week-end legal. Deoarece vinerea la orele 14 fix, au aruncat cazmaua, au lepădat funiile, s-au făcut domni ca toţi domnii, cu menţiunea ca în următoarele 50-60 de ore se vor deda, boiereşte, partidelor de table

Aşadar, nimic mai firesc pentru domnul Y.Icsulescu, funcţionar de stat la o primărie din Capitala României, că tot vineri, în aşteptarea aceleeaişi ore fatidice, să încuie metodic, cu un ceas mai devreme, felurite sertare şi dulapuri oficiale. Domnia sa nu este cel mai mare în ierarhia primăriei. Dar nici cel mai mic. Având în sens larg, colegi de instituţie atât deasupra cât şi dedesubtul nivelului său, Y.Icsulescu pare îndreptăţit să spere că nimic rău nu i se poate întâmpla la intrarea în inerentul week-end. Fericita stare specifică , acel cocteil de detaşare, scepticism, amorţeală şi sfidare vanitoasă la adresa timpului şi a lumii, a şi pus stăpânire pe dânsul. Iar dacă se uită lung pe fereastră, nu este pentru a zări ceva anume, ci tocmai din potrivă: la acest rendez-vous este aşteptat nimicul. Deci, când se petrece ceva atât de incredibil şi, subiectiv vorbind, de îngrozitor cu acul de macaz al rutinei de vineri, între orele 13 şi 14, în sensul că o mulţime vociferândă se masează la poarta, în curtea şi în holul primăriei, domnul Y.Icsulescu, slujbaş nici tare vechi, nici nou nouţ, cu răspunderi care-l ţin echidistant şi de vlădică şi de opincă , în fine om cu principii nici prea-prea, nici foarte-foarte, nu se lasă covârşit decât de mirare. Aceşti mulţi şi gălăgioşi oameni să ignore, oare, că peste câteva zeci de minute ia sfârşit săptămâna de lucru? Ori, dacă ştiu asta, ce mai vor? Doar nu-şi închipuie că-l vor mai reţine o secundă peste program...

Ce vor nenumăraţii intruşi în pacea dinainte de week-end a funcţionarului, noi nu vom mai repeta. Doleanţele li-s tot atât de multe şi de contradictorii ca şi în momentul primei formulări, de nu cumva, de-a lungul marşului din Piaţa Amzei până aici, încă se vor mai fi înmulţit şi diversificat. Talazuri, adevărate talazuri de mare înfuriată. Iată gândul care trece prin mintea lui Icsulescu. Se corectează singur, zicându-şi că nu e un gând, ci o imagine literară, o metaforă, de nu cumva o comparaţie dezvoltată. Ah, vremea studierii figurilor de stil a rămas departe... Mulţimea

ca o mare înfuriată, strigătele, când ici, când colo, ca talazurile... Nu se află nicio reminiscenţă de lectură şcolară, un fragment livresc? Ba da. Brusc, recunoaşte şi sursa: e capodopera negruzziană, nuvela Alexandru Lăpuşneanu, mai precis, scena când Vodă şi mâna sa forte, Vornicul Moţoc, de la fereastra palatului, ascultă împreună larma prostimii de afară şi încearcă să-i desluşească înţelesul. Dar atunci el, Y.Icsulescu, se simte dedublându-se, asumându-şi atât rolul despoticului voievod cât şi pe cel al ticălosului boier. Ba chiar se împarte la trei, în sensul că tot dânsul, Y.Icsulescu, se regăseşte în străjerul trimis afară să afle ce anume doreşte gloata aceea urlătoare şi cam ce-ar potoli-o?

Talazurile revendicărilor populare par a se consuma fără ţintă; într-adevăr unul vrea una, altul vrea alta, aşa că, prin suprapunere şi contrasens, toate au neşansa de a se anula reciproc. S-ar zice chiar că va fi de ajuns ca slujbaşul primăriei să-i trimită pe toţi acasă sub motivul – o, cât de întemeiat! – că oricum, nu-i poate satisface pe toţi deodată, pentru ca la ora 14 fix week-endul său e musai să înceapă. Iată însă că un demonstrant cere, mai mult într-o doară, să i se dea locuinţă, fiindcă i s-au înmulţit membrii familiei, iar un altul pretinde cu glas şi mai ridicat să i se de spaţiu comercial unde să-şi exercite ca lumea meşteşugul. Îndată, celor doi li se alătură şi alţii, aşa încât strigătele: case / spaţii / case /spaţii devin dominante, adunând voce lângă voce, întocmai ca magnetul plimbat printre grămăjoarele piliturii de fier. Îndrăzni atunci şi Olguţa să ţipe, din toate puterile nădufului ei, că Agenţia de detectivi privaţi MON NOM, autorizată să funcţioneze prin decizie primarială, se sufocă într-o hrubă fără aer, fără lumină, bomardată de duhori mai dihai decât o cocină de porci. „Daţi-ne un birou omenesc, unde să rezolvăm necazurile oamenilor!” clamă public tânăra noastră eroină. Şi rămase uluită când sute de glasuri, păgubiţii afacerii „Beautiful College” plus zeci şi zeci de alţi dezinteresaţi, preluându-i instantaneu revendicarea, o puseră pe rime, o hâţânară în trohei, o impuseră cu imensa forţă a distihului:

„Un birou de om
Celor din MON NOM!
Celor din MON NOM
Un birou de om!
Un birou de om

Celor din MON NOM!”

Din clipa stabilirii acestei unanimităţi de voinţă, domnul Y. Icsulescu nu mai putea pretexta că nu ştie ce i se cere. Era ca şi cum, în urmă cu patru veacuri şi mai bine, prostimea s-ar fi pus de acord să scandeze ceea ce, toată la un loc, doreşte fierbinte: capul lui Moţoc! Toate talazurile mulţimii se rostogoleau acum într-o singură direcţie. Nesatisfăcute, puteau provoca dezastre. Chiar dacă nu prăvăleau niciun cap, nimiceau o bucată din timpul liber al slujbaşului devenit prizonier. Icsulescu privi pe furiş la ceasul-brăţară. Până la orele 14, zero minute, zero secunde, rămăsese un sfert de oră. La ce bun să lungească tratativele?

— Prin urmare, începu el, tatonând sentimentul mulţimii ca un orb care atinge caldarâmul cu vârful bastonului să alb, vreau să ştiu că vă veţi declara satisfăcuţi dacă, printr-un efort supraomenesc, primăria o să asigure săptămâna viitoare un birou Agenţiei…

— Acum! Acum! urlă mulţimea. Nu săptămâna viitoare! Nu la paştele cailor! Azi!

Acum! Pe loc! Dacă nu rezolvaţi acum, aici rămânem!

Cei mai înfierbântaţi începură să cânte, inspiraţi al dracului, pe săltăreaţa melodie a celor „Zece negri mititei”:

Noi de-aicea nu plecăm,
Nu plecăm aca-să,
Până când nu înzestrăm
Agenţia noa-stră!
Şi-au făcut prea mult de cap
Gangsterii şi mon-ştrii,
Dar le vor veni de hac
Detectivii no-ştri!

— Mă rog, mă rog, mă rog, se enervează slujbaşul sub presiunea cronometrului necruţător, un tăvălug absolut necunoscut Lăpuşneanului sau Vornicului Moţoc, fiindcă unul era tiran şi duminica, al doilea fura, dijmuia şi obijduia tot aşa, non stop, n-avea week-end de tip vest-european. Mă rog, câţi oameni lucrează la agenţia aceea?

— Trei, informează prompt Olguţa.

— N-avem la dispoziţie decât un spaţiu cu două camere, total 35 mp, la etajul patru, într-un bloc fără lift, confort doi, totuşi poziţie ultracentrală, încălzire cu gaze şi balconaş.

„Dar este extraordinar!” vru să strige spontan şi ingenuu Olguţa, în timp ce din gura ei ieşi, cu ipocrizie, doar fals resemnatul „fie şi aşa!”.

Din fericire, Olguţa purta asupra ei o copie xerox a autorizaţiei de funcţionare. Copia nu reproducea şi petele de muşte care mânjiseră originalul. Încât, în şapte minute şi jumătate, birocraţia biciuită execută magistral tot dansul hârtiilor şi parafelor, că-i mai rămase timp şi pentru a mulţumi aplauzelor cetăţeneşti. Week-end-ul domnului Y.Icsulescu rămase, aşadar, integral în folosinţa acestuia.

Olguţa şi-a folosit sâmbăta şi duminica pentru a pune, prin diligenţele unui lăcătuş privatizat, yala nouă la o uşă trecută prin multe.

Toţi cei 197 de păgubiţi au petrecut acel sfârşit de săptămână, reconfortaţi sufleteşte de pârguirea vizibilă a roadelor frumoasei lor coeziuni.

Iată un episod cum numai o epocă de tranziţie îl poate produce, într-o vineri, în România contemporană, pornită ferm pe drumul regăsirii Europei şi a democraţiei autentice.

Dacă nu credeţi, cereţi confirmare rândunicii.

Capitoul IX
NU TOT CE ZBOARĂ SE ARESTEAZĂ

• Este somnolenţa provincială dinamitată de privatizare? • Un briceag rupt, consolat de o regulă înţeleaptă • Zi de coafor pentru doamna directoare • Oglinda adevărului din Hotel Silvana • Veşti de pe şantier: neobositele fălci truditoare • Detectivul privat şi sechestratul privatei • Veşti de la bursă: petro-dolarii scad, borseco-francii urcă • Bătrânul a turbat, să vină duba! • Ioi, Istenem, cocul era natural, dar pista a fost falsă

• Mărturii fără cap şi coadă

Parcul central al staţiunii balneo-climaterice Borsec s-a obişnuit cu statura celui mai recent vizitator, cu paşii lui apăsaţi care deplasează pietrişul mărunt al aleilor, cu umbra masivă, colţuroasă la umeri. Pantelimon Marghilomănescu, căci despre el este vorba, nu s-a aclimatizat

însă cu liniştea acestui patriarhal parc, nu i-a admirat frumuseţile molcome şi, în general, n-a gustat câtuşi de puţin sejurul borsecan.

Are toate motivele să-l considere, profesionalmente vorbind, un eşec.

De fapt nu e vina numănui (cu atât mai puţin a tenacelui, sârguinciosului fost maior) că doamna Kitty, deşi într-adevăr născută pe acest meleag, după cum atestă registrul de stare civilă, atent consultat, nu a mai lăsat şi alte urme pe-aici. Nici acte de şcolaritate, nici rubedenii în viaţă, nici măcar relaţii de amiciţie graţie cărora speranţa investigatorului să nu sucombe. Doamna Kitty, după toate aparenţele, s-a născut şi a plecat. Fără ea au curs, de atunci, nenumăratele izvoare de apă minerală; în absenţa sa cronică s-au îmbuteliat milioane şi milioane de sticle. Desigur, peisajul e agreabil, aerul – nemaipomenit, oamenii amabili, aşternuturile curate, apa, ce să mai vorbim, îşi merită celebritatea. Doar că Pantelimon Marghilomănescu nu pentru vreunul din aceste elemente s-a deplasat până aici. Nici măcar întâlnirea cu un fost coleg din şcoala de ofiţeri, acum funcţionar al primăriei, la Oficiul Stării Civile, băiat cam adormit şi totuşi serviabil, nu justifică ceasurile irosite în această văgăună tihnită. Dacă nu-i, nu-i. Nici Sherlock Holmes nu ţi-ar scoate un hoţ din piatră seacă. Sigur, piatra Borsecului e departe de a fi seacă, aşa cum zeci de mii de lecuiţi după tot felul de afecţiuni gastrice pot mărturisi cu mâna pe pântec. Dar cât despre afurisiţii de escroci, Borsecul, spre cinstea sa, este total secetos*.

Constatarea îl irită. Gândul că urmează să deconteze, în faţa lui Titi Neguş, o expediţie ratată – şi mai şi. Poate că îl pişcă neplăcut şi gulaşul îngurcitat la un bufet rebotezat pensiune. Pentru stingerea arsurilor lăuntrice s-a oprit, mai adineauri, la primul izvor ieşit în cale şi, fără a-şi da osteneala să citească indicaţiile terapeutice şi posologia respectivă, a băut pe nerăsuflate, circa 875 mililitri. În locul alinării aşteptate, o cascadă de bolboroseli se ridică, ghiorţăind, sub centura groasă, rămasă din uniforma reformată. Şi trenul de Bucureşti, care de-abia peste trei-patru ore se va pune, leneş, în mişcare!

Oh, tu, provincială picotire perpetuă, coagulată ca răşina coniferelor! Ce mici sunt surprizele tale cotidine! Chiar în preajma sezonului estival, cât de neînsemnat este sporul de animaţie când viligiaturiştii îşi târăsc către vile bagajele, iar femeia de serviciu ce îi ia în primire le explică, molcom şi inutil, că vilele 28 şi 29 se numesc iarăşi, ca pe vremea proprietarilor

iniţiali, „vila Margherita” şi „vila Consuela”, deşi frumoasele purtătoare ale acestor sonore nume de mult s-au făcut oale şi ulcele...

Ca să-şi umple timpul, detectivul fără noroc şi-a ales o bancă şi, la umbra unui pin măreţ, desface ziarul editat pe plan judeţean şi-i parcurge, distrat, cele patru pagini*. Dintre acestea, două şi jumătate revin Marii şi Micii Publicităţi. Firme noi care îşi vestesc apariţia; întreprinderi care-şi oferă serviciile; întreprinzători ce se vor asociaţi cu capitaluri încă disponibile; business-uri în căutare de spaţii; dar şi viceversa. În comparaţie cu vioiciunea tuturor acestor chenare, obişnuita forfotă a morţilor proaspeţi şi a celor pomeniţi la 40 de zile, la 6 luni, un an sau şapte ani, pare cu totul desuetă.

Vântul privatizării adie totuşi şi pe-aici, reflectează Marghilomănescu, deşi ai zice că parcul Borsecului, şi Borsecul tot fiinţează, aşa cum îl vedeţi, încă din mezozoic. Nu-i rău, desigur, cu condiţia să nu te fi enervat că te-ai deplasat 350 de kilometri, tur şi retur, numai pentru o asemenea constatare.

„Şcoala particulară „Perla Harghitei” care pregăteşte specialilşti în servicii turistice, primeşte înscrieri la următoarele secţii; contabilitate-comerţ, ghizi-relaţii cu publicul, industrie hotelieră, organizare-gestiune, servire restaurante.

Se primesc tineri absolvenţi de liceu, între 19 şi 24 ani, de preferinţă fete, aspect plăcut! Se asigură aprofundare limbi străine. Plasament foarte convenabil. Relaţii suplimentare la telefonul 2734, strada Engliterei, numărul 13 bis”.

Nu există grafie capabilă să redea, cu uneltele bătrânului Gutenberg, sunetul ieşit din gâtlejul detectivului, la capătul scurtei lecturi. Cel mult putem încerca să-i descriem semnificaţiile. Erau acolo, concomitent, surpriză, bucurie, recunoştinţă, urlet jugulat şi muţenie fisurată. Acest semn al bunăvoinţei divine era cât pe-aci să topească gheţarul ateismului format în decenii de educaţie materialist-ştiinţifică în cugetul fostului cadru al miliţiei populare; deci iată, există totuşi un Dumnezeu al detectivilor aflaţi în nevoie!

S-a ridicat de pe bancă, dar numai pentru a se aşeza imediat la loc; totul, în fiinţa lui Marghilomănescu, celebrează victoria. Orice părticică a organismului său se vrea atât parte componentă a triumfului imediat, cât şi participant la asaltul ce va aduce triumful final. Ochii scânteiază, maţele tac, fruntea traversată de binecunoscutul ecuator al şepcii de odinioară se

abţine de la transpiraţie pentru a nu stânjeni procesul mental dinăuntru; milioane de centri nervoşi fac şi desfac miliarde de conexiuni pentru a elabora planul prinderii urgente a bandei. Fiindcă, abandonându-ne atâtor descrieri fizionomice şi fiziologice, riscăm a omite esenţialul; Pantelimon Marghilomănescu este convins că „a picat” pe o reeditare a escrocheriei de la „Beautiful College!”

Într-adevăr, prea seamănă toate. Şcoală particulară – aceea, tot şcoală particulară – ceastalaltă. Se aprofundau limbile străine la „Beautiful College”, se aprofundează astfel de limbi şi la „Perla Harghitei”! Categoria de vârstă: perioada postliceală, acolo, ca şi aici. Aceeaşi căutare obstinată de fete prezentabile (chiar dacă aici, de ochii lumii, sunt admişi şi băieţi, - dar în subsidiar!). Culmea, căci nu poate fi o coincidenţă, ifosul străzii dintr-un fund de provincie partriarhală; doamna Kitty şi compania nu poate da lovitura pe o stradă „Mărăşeşti” ori „Andrei Mureşanu” să zicem; nu, ea trebuia musai să escrocheze naivele pe o stradă numită str.Engliterei! Şi nu la orice număr, ci la bis-ul lui 13! Nu, că sunt de-a dreptul neruşinaţi, domnule!

Îndoieli? De niciun fel. Toată imaginaţia lui Pantelimon se concentrează asupra stabilirii detaliilor arestării. Cum va suplini perechea de cătuşe strict necesare? În caz de împotrivire, ce drepturi îi conferă statutul unui detectiv privat? Colaborarea cu poliţia Borsecului nu i-ar răpi un timp preţios, cu lungi preliminarii explicative? Să aştepte momentul când toţi componenţii bandei sunt de luat ca din oală, sau înhăţarea doamnei Kitty Pârloagă-Wilson ar atrage după sine, oricum, plevuşca nelegiuiţilor?

Se ridică, plecând grăbit... unde credeţi? Către strada Engliterei? Ei bine, nu; încă nu. Către micul hotel „Silvana”, unde va cere tot camera 26, eliberată de câteva ore. Căci, spre lauda lui P.M., aceeaşi chibzuinţă economicoasă care prezidase alegerea gulaşului din meniul unui birt, îl determinase să declare camera liberă de la orele 12, cu implicita acceptare a hoinărelii prelungite prin parc, până la plecarea trenului.

— V-aţi întors, domnu’? ridică ochii către client recepţionera, nici mirată, nici bucuroasă, ci doar în semn de recunoaştere.

— Nu mai plec, răspunde scurt solidul bărbat, parcă suspicionând propria sa capacitate de a păstra pentru sine motivul răzgândirii, pericol major într-o operaţiune esenţială că aceea în care se angajase.

Oare s-o întrebe pe hotelieră încotro vine strada Engliterei? Nu. Pare ea placidă, dar mai ştii cum se întreţin aici relaţiile, cum se învecinează, prin locurile astea, neprihănitul cu dubiosul? Ca să nu mai vorbim de efectele catastrofale ale indiscreţiei involuntare! Mai prudent ar fi să-şi obţină informaţiile de la fostul său coleg, slujbaşul de la Oficiul Stării Civile. Zis (adică nu: gândit) şi făcut. De cum şi-a luat cheia în primire şi şi-a depus valijoara pe grilajul alăturat dulapului, părăseşte hotelul „Silvana" şi se îndreaptă, ferm, neabătut, către pomenitul Oficiu.

Dar... nu ajunge acolo. De ce? Dintr-o simplă, benignă ironie urbanistică. Realitatea ne învaţă că, într-o localitate de mărimea Borsecului, nu-i nicio minune ca mergând către un punct cunoscut, Oficiul, pe un traseu nemaiîncercat, să ridici ochii către o tăbliţă şi să constaţi că te afli exact pe strada Engliterei, în faţa casei cu numărul 1, că, deci, numai şase imobile te despart de... pradă. Extraordinar sau nu, asta este.

Scurtcircuitarea aşteptării, iminenţa actului final ascut dintr-o dată vechile reflexe ale copoiului care a fost. Paşii mai elastici, atenţia împărţită în zece, toţi muşchii în alertă. De-a lungul celor câteva case ar trece, lin, un soi de ghepard... de n-ar fi afurisitele astea de blacheuri îngropate în pingeaua dublă, veşnic bocănitoare...

La 13 bis casa, numai parter, este înconjurată de schele. Degajată, singură poarta a permis lipirea unui afiş cât toate zilele, al cărui text reproducea întocmai anunţul din ziar. Fiecare amănunt pare o confirmare irefutabilă a scenariului construit în mintea detectivului. Este atât de încântat de prezenţa schelelor, de fapt nişte capre de lemn pentru blăni de brad, puse pe două rânduri, prizează atât de categoric similitudinile cu amenajarea hangarului din preajma lacului bucureştean, încât, de îndată ce pătrunde în interior, îşi scoate nelipsitul briceag fixat cu un lănţug de brida pantalonilor, desface lama mare şi, aruncând o privire primprejur, dă să înfingă oţelul strălucitor în amăgitoarea pânză de sac.

Crâşc!

Un zgomot neplăcut, ca de nisip în dinţi, îl anunţă că s-a înşelat. Lama briceagului s-a ciobit atât de rău la impactul cu o cărămidă seculară încât, de azi încolo, ori de câte ori îi va fi dat să taie slănină ori salam cu prilejul deplasărilor profesionale, va aduce dureros aminte, prin neputinţele actului decupator, de episodul de la Borsec.

Uimitor este însă faptul că proprietarul acestei unelte de-acum pe veci ştirbite nu rămâne defel descumpănit. De parcă ar fi cunoscut şi urmat cu sfinţenie una dintre regulile lui Murphy: „Dacă faptele îţi infirmă ipoteza, n-ai decât să elimini faptele”. Deci, închizând cu seninătate briceagul, omul nostru se vâră curajos în bârlogul fiarelor, bârlog deghizat într-o săliţă mirosind a var proaspăt.

În această încăpere recent părăsită de zugravi, se află o măsuţă la care lucrează un bărbat între două vârste. După toate aparenţele, munca include relaţia cu publicul, dacă ar fi să judecăm după iuţeala şi amabilitatea cu care omul îl salută pe Marghilomănescu, invitându-l să ia loc, în timp cu el însuşi s-a ridicat în picioare. Noul venit vede însă în acest exces de politeţe cu totul altceva decât condiţia de existenţă a unui întreprinzător particular. Aici nu poate fi, gândeşte el, decât unul dintre firele cleioase ale pânzei de păianjen întinse credulilor. „Fii pe pace, mafiotule, cu Marghilomănescu aici, o a doua asociaţie a păgubiţilor n-o să se facă!" îşi jură autoinvocatul, cam în felul în care Baiazid proferase în barbă, la vremea lui, teribila sfidare a Occidentului creştin.

— Cu doamna directoare se poate vorbi?

Dintre milioane de întrebări posibile, una singură are o calitate inconfundabilă: aceea de a fi prima. Dar în cazul celor şase cuvinte rostite, cu calm aparent, de către Marghilomănescu, se află investită o imensă cantitate de speranţă, deducţie, convingere, subtilitate, fantezie, logică, încredere, viclenie etc. Veţi spune că aceşti termeni sunt incongruenţi, că fac un ghiveci. De acord cu dumneavoastră. Dar nu este vina autorilor că fostul maior de miliţie a conceput întrebarea „cu doamna directoare se poarte vorbi?" ca pe cheia de boltă a întregii anchete, şi că aşteptatul răspuns garantează, pentru el, însuşi succesul misiunii.

— Din păcate, doamna directoare lipseşte astăzi. Vă pot da eu toate relaţiile.

Ce alte relaţii...? Ce altceva l-ar mai unge la inimă pe nea Pantelică precum muzica divină din aceste cuvinte? Deci, există o doamnă directoare, el nu degeaba a mers la sigur! Clocotul bucuriei trebuie ţinut sub capac. Fericitul formulează a doua întrebare:

— Pentru înscriere, se plăteşte vreo sumă în avans? Cu aceeaşi amabilitate, funcţionarul confirmă:

— În condiţiile economice actuale, domnule dragă, şcoala noastră solicită la înscriere jumătate din taxa întregului an. Asta este şi în interesul cursanţilor. Cealaltă jumătate o vom indexa la scumpete, şi o vom încasa la primăvară.

„Aha, cunoaştem, vă cunoaştem... Greblaţi cât se poate, umpleţi sacul şi dispăreţi în ceaţă..." conchide pentru sine omul care trăieşte acum

momentul triumfal când justiţia, adevărul şi propria-i persoană formează o treime indestructibilă.

— Înţeleg, înţeleg... Văd că aveţi cheltuieli cu instalarea şi celelalte... Nu e uşor să deschizi o şcoală în ziua de azi. Ceea ce mă linişteşte e că directoarea dumneavoastră are experienţă în instituţii de învăţământ, nu?

— Mda, oarecum, concede cam nedumerit secretarul.

— Aşteptaţi, cred eu, şi instalaţii de laborator fonic pentru limbi străine?

— Dintr-astea, domnule, încă nu ne putem permite. Pentru viitor le avem în vedere.

— Aha! După ce mai prindeţi cheag, probabil. Hm... De fapt, eu numai cu doamna directoare vreau să discut.

— O problemă personală, prin urmare? zise funcţionarul şi, renunţând la supereticheta de până acum, se reaşează pe scaunul lui.

— Da, cât se poate de personală.

Ca să umple minutul de tăcere instalat prin această declaraţie, Marghilomănescu tuşi grav, admiră chenarul din stucatură al plafonului, schimbă piciorul încălecat peste celălalt şi, în fine, întrebă cu cea mai prefăcută indiferenţă:

— Cam cât poate lipsi distinsa doamnă? Mult?

— Vă dezvălui un secret, zâmbi complice amploaiatul şcolii „Perla Harghitei”.

Dacă problemele dumneavoastră cu directoarea noastră sunt de natură strict personală, n-o să mă trădaţi. Dânsa şi-a rezervat ziua de azi pentru coafor; şi, cum în Borsec n-a găsit nicio meseriaşă destul de pricepută pentru pieptănătura atât de specială...

— Ştiu, întrerupse detectivul şi, exact ca în cazul întrebării dintâi, merse iarăşi „la sigur”.Părul e bogat şi des, aranjat în coc-rulou, ca un adevărat nimb negru, încadrându-i faţa...

— Negru? se miră cu moderaţie secretarul. Doamna Nemeş e blonduţă... şi ce bine-i stă! A găsit un salon de coafură tocmai la Miercurea Ciuc.

Cele două contraziceri, de ordin onomastic şi de ordin capilar, nu clintesc cu nimic convingerea detectivului că se află în miezul adevărului. Dimpotrivă: ar fi fost de mirare ca o profesionistă de talia doamnei Kitty să nu lucreze, la repetarea loviturii, sub un nume fals, şi schimbându-şi cel puţin culoarea părului. Imaginea interioară a personajului vânat avea o

asemenea consistență, încât amănuntele contrazicătoare, aduse din exterior, au devenit cea mai credibilă confirmare a deghizamentului escroacei. Încât satisfacţia putea încropi acum un fel de cântecel.

Ai fi tu blondă şi Nemeş,

Dar nici eu nu-s prost sau leneş...

Numai că bucuria trebuie să lase un pic de loc şi prevederii, altfel dorita pasăre zboară din cuib. Privindu-l atent printre genele lăsate pe îndatoritorul colaborator al doamnei Kitty, oaspetele evaluă şansele ca individul să fi mirosit primejdia. Nu, nimic nu părea să justifice această temere. Secretarul îşi vedea de treburile proprii, căci un cetăţean venise să-şi înscrie fiica la secţia de ghizi şi, sub privirile Marghilomănescului, funcţionarul, ca şi cum n-ar fi avut nimic de ascuns, oferi explicaţii, scrise şi tăie chitanţa, o predă în schimbul unui pacheţel de bancnote, pe care le şi încuie într-o casă de bani de trainică grosime transilvăneană.

— Frumoasă taxă, dar şi mai frumoasă fată aţi primit, comentă Pantelimon, după ce cursanta şi părintele ei părăsiră încăperea. Precizarea că se preferă elemente prezentabile are efect. Dar spuneţi-mi, aşa, ca de la bărbat la bărbat: ce faceţi cu... urâtele? Le înghesuiţi pe toate la contabilitate?

— N-a fost cazul, zise interlocutorul, şi făcu discret cu ochiul. Numai marfă faină ne-a venit.

— Numai perle la „Perla Harghitei”, se ridică Marghilomănescu şi-şi luă, deocamdată, la revedere de la funcţionarul căruia îi invidia, declară dânsul, postul atât de atrăgător, încadrat de tinereţe şi frumuseţe. Dacă lucrezi într-o şcoală ca asta, uiţi că eşti muritor!

Noaptea care a urmat a fost una din cele mai grele din existenţa, nu de puţine ori zbuciumată, a lui Pantelimon Marghilomănescu. Întâi, pentru că orele nu voiau să treacă mai repede. Apoi, fiindcă noaptea nu părea a fi suficient de încăpătoare pentru zecile de scenarii care clocoteau sub fruntea fostului maior. Omul a măsurat până târziu după miezul nopţii spaţiul dintre pat, dulap, chiuvetă şi noptieră; pe urmă, interzis de nişte bătăi enervate, transmise prin podea de către un alt locatar al hotelului, şi-a continuat patrularea, de data aceasta în ciorapi. În fine, într-un târziu, s-a resemnat să-şi aducă neliniştea pe somieră, dar starea cearceafului, boţit în mii de pliuri, mărturisea, la ora cântatului de cucoş, răsuceli fără pic de odihnă, o perpelire cât un canon pentru un păcat mare.

Până a se claustra în cameră, către ora 20, după un al doilea gulaş (ucigător pentru biata sa gastrită), încercase să-şi pregătească acţiunea de a doua zi, cerând concursul fostului coleg de şcoală. Acestuia nu i-a dezvăluit prea multe, dar nu lipsa de informaţii precise l-a determinat pe actualul conţopist de stare civilă să-l refuze atât de categoric. Nenicule, eu în chestii d-astea nu mă bag, a spus amicul; am plecat din miliţie când totul era, clar, albă sau neagră, ştiai o socoteală. Ce, să mă complic amestecându-mă astăzi, când nici nu ştii cine pe cine ia de guler? N-am nicio calitate şi nici nu-i simt nevoia!

Aşa că totul a rămas pe umerii detectivului – destul de laţi, ce-i al lor e-al lor! Că doar nu era să amestece poliţia, pierzând astfel procentul stipulat în contractul cu asociaţia păgubiţilor. Să punem măcar un punct pe i. Lucrul cel mai enervant în toată această chinuitoare noapte, ori măcar în prima ei jumătate, când dus-întorsul prefăcuseră camera de hotel într-un fel de carceră cu confort uşor sporit, a fost că meditaţia ambulatorie trecea mereu prin dreptul oglinjoarei, aceea unde omul se holbează la sine când se rade, se piaptănă, sau îşi face nodul cravatei, eventual. Or, ce i-a revelat oglinda lui Pantelimon? Nimic. Decât că e întristător de singur.

Când erai ofiţer superior al forţei de ordine şi plecat să înfrunţi răufăcătorii, aveai, nenicule, o echipă cu cadre de bază care să-ţi asculte ordinul şi să ţi-l – ah, cum se zicea? – traducă în viaţă. Un subordonat în stânga, alt subordonat îl flanca în dreapta, un al treilea completa încadrarea la spate. Nu-ţi ajungea efectivul? Chemai urgent un pluton de întărire. Păi da, aşa – să-ţi tot înconjuri adversarul. Dar acuma, când tu, unul, ai de încercuit o bandă? Se poate? Se poate!!! Cum? Prin mişcare rapidă, Pantelimoane, prin viteza mişcării. Iuţeşte-te! Fă-te cerc de foc...

Dis-de-dimineaţă, contrastul dintre fizionomie şi suflet este şocant. Pungile vineţii de sub pleoape, pământiul feţei, cutele adânci de pe frunte, albul ochilor bine virat către roşu, mărturisesc ceva despre calvarul nopţii nedormite. În schimb, sufletul nu doreşte odihnă, ci luptă, confruntare, opţiunea fiind vizibilă (din exterior) în pasul ferm, milităreşte apăsat.

Strada Engliterei, numărul 13 bis. În faţa porţii se consumă ultimul set de bătăi accelerate ale inimii, înfricoşată de eventualitatea ca izbânda, ieri atât de aproape, azi să scape printre degete.

Ce te faci dacă dincolo de zidurile cuminţi, îmbrăcate în schele, nu se mai află nici măcar piţigoiul ciripitor care se lăsase văzut şi auzit acolo, iar

falnica acvilă, de prinderea căreia se leagă atâtea nădejdi, fâlfâie acum la depărtări ameţitoare? Ei bine, deoarece răspunsul se află dincolo de poartă, poarta trebuie împinsă.

Pe spaţiul redus dintre gard şi uşa de intrare, copoiul viră în memorie tot ce se poate reţine. Dimensiunea curţii. Numărul de trepte. Inexistenţa unei a doua ieşiri. Schela pusă pentru tencuirea exterioară unde, pe scândurile instalate la circa 3 metri de sol, privirea descoperă –nu fără o plăcută surprindere – doi lucrători matinali. E drept că, pe acele suspendate blăni de brad, câteva elemente specifice – pita rotundă, halca de slană, sticla de palincă – indică ora micului dejun. Dar lucrătorii au venit, totuşi! le dă Marghilomănescu o notă bună. Şi acum, hai înăuntru... Piţigoiul e la locul lui.

— Doamna directoare?

Asta în loc de bună dimineaţa, fiindcă nu te apuci să-l tot saluţi pe unul vârât în noroi până peste cap, mai ales când tocmai te pregăteşti să-l oferi puşcăriei.

— Doamna directoare n-a sosit încă.

Tahicardia dă un galop scurt, alarmant.

— Dar vine?

— Vine negreşit, n-aveţi grijă. Mai daţi dumneavoastră un tur pe la izvoare, ori unde aveţi treabă, şi reveniţi peste vreo oră-două.

— Prefer s-o aştept aici.

— Cum doriţi.

Nimic mai greu de descris decât o aşteptare în care nu se întâmplă nimic vizibil.

O tensiune surdă se acumulează pe nesimţite. La măsuţa lui acoperită de hârţoage, funcţionarul se străduieşte să pară mai ocupat decât este în realitate, deoarece prezenţa tenacelui musafir are ceva agasant şi, Dumnezeu o fi ştiind de ce, ameninţător. Piţigoiul îşi vede înregistrată fiecare mişcare de condei, fiecare respiraţie topită într-un suspin, ba şi numărul de clipiri pe minut, până ce, speriat, se va sili să nu-şi mai lubrefieze prea des globii oculari. De câte ori sună telefonul, vizitatorul, tot mai straniul vizitator, îşi lungeşte gâtul către receptor, spionând fără ruşine în tentativa de a desluşi o voce feminină, dorind chiar să reţină fragmente de convorbire. Iar când instrumentul de ebonit zace inert pe suportul său,

urechea străinului, care o aşteaptă pe doamna Nemeş cum pândeşte ogarul prada, se aţine la zgomotele din stradă, atent la fiece toculeţ care împunge trotuarul.

De afară, pe parcursul a două ore chinuitoare, vine însă un singur sunet, unul foarte specific şi, prin repetiţie, aproape obsedant: un clefăit sănătos. Pita şi slana sunt, metodic, îngurcitate de către cei doi ocupanţi ai schelei. „Când dracu mai muncesc ăştia, că de când am venit i-aud cum îmbucă întruna?!”, se miră Marghilomănescu. O, de-ar şti el că micul dejun şi prânzul meseriaşilor din Cooperativa „Avântul Mistriei” vor merge şnur, fără nicio pauză de lucru, plăcerea descoperirii lor pe schele de la orele 8 dimineaţa s-ar face zob.

La un moment dat, piţigoiul, ca tot omul, se scuză, se ridică şi se îndreaptă către un mic cabinet, o ţintă apropiată şi, ca să zicem aşa, de înţeles. Dar pentru cel venit să pândească, să lupte şi să învingă, lucrurile nu sunt atât de simple. El părăseşte biroul la 5 secunde după piţigoi, destul de târziu încât să nu fie surprins în acţiune, destul de devreme ca să identifice uşa ce tocmai se închide.

El aşteaptă zgomotul de evacuare a apei, apoi se întoarce rapid, pentru a fi găsit pe acelaşi scaun de care nu s-a dezlipit două ceasuri şi mai bine. Ce să vă mai spunem? Nu există vârf de atac pe vreun teren de fotbal care să fi suferit timp de 90 de minute, plus prelungirile, un marcaj atât de strâns, om la om, ca bietul secretar al „Perlei Harghitei”, şcoala pe cale de a se naşte.

— Nu v-aţi plicitist, domnu’ dragă?

— Eu, nu. Poate dumneavoastră.

După acest scurt schimb de vorbe, cu ironia şi insinuarea respectivă, Pantelimon Marghilomănescu se mobilizează interior pentru o alertă de gradul trei. Mai lasă să treacă nişte minute, înainte de a întreba – el, de astă dată:

— Şi... în zilele fără coafor, cam pe la ce oră obişnuieşte doamna directoare să-şi facă apariţia?

— De regulă, la 9, nesmintit o găseşte aici toată lumea. Numai azi... de ce, nu ştiu...

Pentru fostul maior de miliţie, excepţia este mult prea ciudată. Regularitatea infirmată numai şi numai când omul legii o caută pe nelegiuită este cu ochi şi cu sprâncene. Tot ce spune piţigoiul, ba şi felul cum spune îl desemnează ca pe complicele sacrificat, pus să încurce pistele,

atât cât se mai poate. Doamna Kitty s-o fi volatilizat, în vreme ce nemernicul ăsta obţine timpul necesar pentru a face pierdută definitiv urma patroanei!

O furie neagră îi întunecă bruma de luciditate rămasă, şi este aproape sigur că măruntul părtaş al bandei specializate în şcoli fictive va simţi pe pielea lui, dintr-o clipă într-alta, ce înseamnă să-l aduci pe Pantelimon Marghilomănescu în situaţia de vânător cu gloanţe oarbe. Dar, aparent spre norocul piţigoiului, telefonul sună chiar în acea clipă.

Marghilomănescu, trecând instantaneu în alertă de gradul doi, se apropie cu o mişcare bruscă de receptor şi soarbe avid orice cuvinţel ieşit dintre buzele palide ale secretarului. Acesta, speriat de-a binelea, abia apucă să îngaime: „Alo, da” apoi, după câteva clipe de ascultare să răspundă: „Este aici”, repetând sau întărind astfel: „Da, îl avem aici; mai mult... acum nu vă pot spune...” şi insul care nu s-a mişcat din birou o jumătate de dimineaţă, sare ca o fiară, îi smulge receptorul din mână, se convinge că vocea de la celălalt capăt al firului aparţine unei femei, şi trosc! închide aparatul. După care, punând o labă grea pe pliscul bietului piţigoi, îl scoate pe sus din încăpere, îl poartă până la micul W.C. din capătul coridorului, îl îmbrânceşte înăuntru, nu mai înainte de a scoate din broasca uşii cheia cu care, cinci secunde mai târziu, îl încuie pe dinafară. Alerta a atins gradul 1!

Oare să fi înnebunit unchiul Olguţei, asociatul lui Titi Neguş? Comportamentul său se explică, dacă ne gândim că frântura de discuţie însemna, în decodificarea lui: „Doamnă Kitty, copoiul e pe noi, nu vă arătaţi! „ Cu totul altceva ar fi fost să fi auzit convorbirea întreagă. De fapt o oarecare doamnă Harabagiu se interesa dacă actul de naştere al fetei dumisale a ajuns la şcoală, iar mai încolo, dacă dosarul copilei este complet pentru înscriere. Întrebări normale, la care începuse a primi desluşiri fireşti. Dar când îşi vâră dracul lunga sa coadă şi-l pune să fantazeze pe omul cel mai lipsit de imaginaţie, deh, vedeţi ce se poate alege?!

În primele 10 minute, W.C.-ul, transformat în colivie pentru piţigoiul sechestrat, păru o cutie de rezonanţă. Înjurăturile, ţipetele, loviturile cu pumnul în uşă, bubuiturile produse de acelaşi biet lemn maltratat cu piciorul creau un anticoncert pe care orice organizaţie ecologică l-ar fi incriminat ca probă gravă de poluare fonică.

Lucrătorii de la „Avântul Mistriei” nu-i acordară însă absolut nicio atenţie, continuând imperturbabil să-şi vadă de nutriţie, deşi piţigoiul

scosese o aripă prin minusculul ochi de geam al privatei, cerşind ajutorul întregii lumi. În schimb, îngrijorat de proporţiile vacarmului, Marghilomănescu, care aştepta ca pe ghimpi sosirea odioasei Kitty Pârloagă-Wilson, alias Nemeş, îşi spuse un hotărât „Aşa nu mai merge!” şi îşi întrerupse pânda pentru câteva clipe. Se duse direct către celula improvizată, descuie uşa şi o întredeschise, strecurând înăuntru lama briceagului său, odată cu aceste cuvinte fioros adresate prizonierului:

— Dacă nu te potoleşti, te tai ca pe-un porc!

La iminenţa ignatului, piţigoiuul tăcu mâlc. Cu nebunii furioşi nu-i de glumit. Cheia se răsuci din nou pe dinafară. Imobilul se cufundă iarăşi în liniştea-i relativă, punctată doar de sunetele masticaţiei neîntrerupte ale harnicei perechi de pe schelă. „Unde încape în ei atâta mâncare, că-i aud înghiţind de un veac?” se întrebă detectivul, revenit pe postul său de observaţie, acum stabilit chiar la biroul ajuns vacant prin detenţia secretarului. Nu era singura întrebare fără răspuns, în situaţia atât de complexă, creată la sediul celei mai tinere instituţii de învăţământ de pe plaiurile harghitene.

Afară, paşi – care urcă treptele şi străbat coridorul. Înăuntru, alertă de gradul zero fără un sfert. Uşa se deschide.

Dezamăgire. Nu e prada mult aşteptată, ci un ins cu trăsături largi dar moi, purtând un surtuc mai gros decât ar cere vremea. La braţul stâng, acolo unde premierul Arthur Neville Chamberlain îşi ţinea celebra, istorica umbrelă, insul ţine petrecut mânerul rotund al unui coş împletit din răchită, conţinutul coşului fiind acoperit de o pânză în carouri roşii, gri şi negre, ce aminteşte, dacă vreţi, de cromatica fină a kilt-urilor scoţiene; iar cu aceasta considerăm că putem pune, cu hotărâre, punct oricăror paralele posibile cu lumea britanică.

— Ziua bună. Domnul secretar nu-i?

— Nu-i.

Odată cu scurta negaţie, un zgomot, de altfel destul de slab, venind din capătul coridorului, îi semnalizează detectivului că piţigoiul e gata să recidiveze. Aşa că se grăbi se adauge:

— Ce aveţi de comunicat, spuneţi-mi mie.

— Păi, am vorbit cu domnul secretar, alaltăieri, să-mi înscriu fata.

— Şi care-i problema?

— Taxa. Eu... bani n-am. I-am spus dumnealui alaltăieri. Dacă vrea, plătesc cu d-astea.

Grijuliu cu viitorul fiicei sale, omul avansă o jumătate de metru, înalţă un colţ al şervetului cadrilat şi ofer vederii câteva sticle verzi, fără etichete, capsulate corect.

— Dacă vreţi, gustaţi şi dumneavoastră.

Desfăcător metalic în formă chitarei d'amore, păhăruţ ivit din mirabilul surtuc, bule gazoase sfârâind straşnic în momentul decompresiei, totul dovedea o apă minerală prima calitate şi o firmă serioasă.

Marghilomănescu este atât de uluit, încât neglijează să mai acopere, în vreun fel oarecare, noul acces de disperare al sechestratului din Borsec.

— Dau opt mii de sticle pentru fiecare an de şcoală. Eu zic că e o diplomă plătită bine. Dumneata ce zici?

Pe starea de spririt a fostului maior, şocurile business-ului improvizat lasă urme comparabile cu craterele din solul lunii, desfigurat, prin ere, de bombardamentul meteoriţilor. Un soi de coşmar se stârneşte din incidenţa nopţii nedormite cu loviturile ce vin din toate părţile. Oare câte lovituri pe secundă s-or fi dând în ţara asta? Nisipurile unui Kuweit sterp din care ţâşneşte, ca gheizerul, aurul negru. Ţancurile de piatră ale munţilor harghiteni, din care neîntrerupt izvorăşte lichidul bolborositor, încărcat de sănătate. Acolo, în orient, o lume cândva calică, propulsând în băncile şi la bursele omenirii pedro-dolarul. Dincoace, geniul financiar al băştinaşilor, ameninţând Wall-Street-ul şi City-ul cu o irupţie năprasnică: borseco-francul, noua unitate de măsură a capitalurilor fabuloase. Parcă începe să şuiere, din cine ştie ce găuri tăiate în fluierul lunii, un cosmic fragment melodic, iar vârful papucului unui Ali Baba bate tactul pe podeaua de lespezi a peşterii înţesate cu toate comorile tuturor basmelor. Parcă un nor se despică, tăiat de un fulger, şi la lumina lui se vede trecând, prin văzduh, covorul persian mirific, iar pe lungimea acestui covor stă culcat un om îmbrăcat în surtuc, care destupă sticle, le varsă conţinutul deasupra pământului şi parcă începe un potop, un alt potop de răscumpărare a păcatelor lumii, numai că de data aceasta un potop cu apă minerală, un potop în care tot ce nu se îneacă, câştigă: potopul afacerii cu Borsec.

— Să zic? se scutură Marghilomănescu. Ce să mai zic? Aici, tot ce mişcă, fură!

Nu se ştie ce curs ar lua în continuare o discuţie atât de ciudată. Ea este întreruptă de nişte zgomote: prizonierul, simţind că ocazia eliberării sale s-a prezentat, bate iarăşi, fie ce-o fi, în uşa coliviei cu rezervor de apă şi cu lanţ. În disperare de cauză, din lanţul acela a reuşit să smulgă o bucată pe care a înfăşurat-o, în jurul unei fâşii de hârtie ruptă din rulou; iar pe hârtie a mâzgălit cuvintele AJUTOR, NEBUN CRIMINAL, ANUNŢAŢI IMEDIAT POLIŢIA.

— Ce se aude? se interesează omul cu borseco-franci în coşul de răchită.

Marghilomănescu, minţind senin.

— Şantierul... fac eu linişte imediat.

Dispare pentru un minut, ba chiar mai puţin, obţinând – el ştie cum – liniştea promisă.

Când se întoarce, constată că orfentantul e gata de plecare, dar nu mai înainte de a-şi susţine propunerea cu un argument de natură economică.

— Opt mii de sticle a şapte lei bucata sunt bani frumoşi, dom’le dragă. Când numai sticla goală a ajuns şase lei, eu zic că fata mea dă taxă şi suprataxă ca s-o trec prin şcoala dumneavoastră. Ştiţi că-n Franţa o butelcă de Perrier e mai scumpă decât vinişorul Beaujolais? Ce-aţi mai vrea de la sufletul meu?

Atâta obrăznicie, temeinic ancorată în realitățile europene, l-ar scoate din sărite şi pe un înger.

— Ce vreau? Din partea mea, vinde-ţi sticlele la Piaţa Comună. Dar ia-ţi coşul şi dispari de aici până nu te iau la întrebări de unde le ai.

După această interpelare, panerul se îndreaptă cu grăbire către o direcţie necunoscută. Calea i-ar trebui foarte mult prelungită, probabil, pentru a ajunge la oricare dintre capitalele ţărilor membre ale invocatei Pieţe Comune. De fapt, nu asta are importanţă, ci un mic, dar semnificativ incident. Omul cu surtuc cafeniu şi idei comerciale coborâse treptele şi traversa curtea, când, de la un geamlâc al clădirii, zbură ceva zornăitor şi poc! căzu drept în panerul de sticle.

Nimic mai firesc decât cercetarea proiectilului. Nimic mai logic decât lectura biletului ataşat. Nimic mai alarmant decât S.O.S.-ul mesagerului.

Aşadar, zgomotele suspecte nu proveneau din şantier! De altfel, şantierul, iată-l, reprezentat prin doi oneşti lucrători care, de pe schele, nu se poate să

nu fi fost martori oculari la evenimente, indiferent de natura acestora. Trebuie întrebaţi:

— Ce se întâmplă, oameni buni, cine-i închis acolo?

„Acolo” corespunde ochiului de geam de la W.C., prin deschizătura căruia, ca dovadă că întrebările s-au auzit, a apărut o mână ce flutură cu disperare. Dacă piţigoiul tace, e numai ca efect al ameninţărilor la care a fost supus. Dar îşi simte eliberarea aproape.

Cei doi martori de pe schele fac un schimb de produse alimentare, o felie de slană contra una de pită, se uită apoi către cele cinci degete care se agită frenetic în dreptunghiul deschis la jumătate de metru sub picioarele lor şi, după alte câteva clipe necesare mestecării bolului hrănitor, răspund în sfârşit pe două voci bine armonizate, una de tenor, alta de bariton:

— Nem tudom romanul.

Deşi o întâlnire cu autorităţile nu-l prea aranjează, traficantul de apă minerală consideră de datoria lui să dea ajutor poliţiei la dezamorsarea unui act terorist. Doar se ştie: coţcăria e una, iar drepturile omului, cu totul alta. Cum cunoaşte staţiunea cu ochii închişi, drumul la postul de poliţie va fi efectuat pe traseul cel mai scurt.

* * *

— Linişte, am zis! Ho! Gura! răcni sergentul Iacobuţ S.Remus. Ce-i hărmălaia asta?

Vorbiţi pe rând şi numai când ordon eu!

Oho, uşor de pretins, dar greu, foarte greu de obţinut când vorbele curg şuvoi atât din gura victimei cât şi a agresorului, ambii privindu-se cu ură şi torturaţi de grija ca oponentul să nu scape prin cine ştie ce tertip de binemeritata pedeapsă.

Pentru ca blajinul subofiţer Remus Iacobuţ să fie adus în halul acesta de enervare, trebuie ca oamenii asupra cărora încearcă să-şi exercite autoritatea să fie de o sută de ori mai enervaţi decât el. Închipuiţi-vă tihna cotidiană a unui organ de ordine dintr-o minusculă înjghebare urbană unde nimic senzaţional nu se petrece şi, contrastant, ce trebuie să simtă acest paşnic păzitor al legii când, pe nepusă masă, se vede adus să elibereze victima unui sechestru de persoană, care persoană este vehement denunţată de către agresor drept o verigă dintr-o organizaţie de escroci de talie internaţională.

— Da, l-am închis! strigă Marghilomănescu, neţinând seama de indicaţia clară a poliţaiului. Dar de ce l-am închis? Fiindcă încerca s-o prevină pe şefa bandei că...

— A vrut să mă omoare, domnule şef!! Căutaţi-i cuţitul cu care m-a ameninţat! țipă ascuţit slobozitul din carcera-grup sanitar. Rog percheziţionaţi-l! Luaţi-i arma albă!

— Linişte, am spus, se strădui vocea lui Iacobuţ, neexersată cum era, să bubuie peste încălecarea celorlalte două glasuri. Dumneata care mi-ai anunţat cazul, ce declari? Ai fost martor la agresare cu cuţitul?

Omul cu apa minerală, care între timp s-a debarasat în mod oportun de panerul său cu sticle, depune scurt şi exact:

— Eu n-am fost de faţă când domnul ăsta l-a vârât în budă pe domnul ăstlalt. Eu am auzit cum se bătea de acolo, dinăuntru. Apoi, după ce mi-a căzut în braţe biletul pe hârtie igienică, am văzut pe fereastră mâna care l-a scris; făcea semne, uite-aşa.

Piţigoiul, sugrumat de emoţiune:

— Viaţa mea atârna de un fir. Banditul mi-a spus-o în două rânduri. Dacă strig, îmi taie beregata! De-aia făceam semne şi nu strigam...

Sergentul, acum aproape edificat asupra acestui punct, dori să aibă şi confirmare meşterilor de pe schelă.

— Aşa a fost? Dânsul pretinde că mâna sechestratului flutura chiar lângă dumneavoastră. Aţi văzut-o?

Tenorul şi baritonul răspunseră absolut sincron:

— Nem tudom romanul.

După care cerură, pe muţeşte, voie să urce din nou pe schelă ca să-şi continue activitatea. Fiind de prin partea locului*, Iacobuţ nu se ambiţionă să-i reţină. Putea acum să se consacre interogării factorului declanşator al întregului scandal.

— Dumneata ce ai de spus?

Pentru a înlesni înţelegerea, de către cititor, a ceea ce se petrece în acest moment cu Pantelimon Marghilomănescu, vom cere ajutor, la rândul nostru, de la vechi şi venerabili maeştri, din epoci, generaţii şi genuri literare diferite, care au ştiut să sintetizeze, în formule devenite celebre, procese psihice relativ asemănătoare. Acum 100 de ani, George Coşbuc, bunăoară, ne-a dăruit, în Nunta Zamfirei, versurile:

„Sunt greu bătrânii de pornit
Dar de-i porneşti, sunt greu de oprit”

Iar mai recent, comediograful Aurel Baranga şi-a construit cea mai izbutită din multele sale piese pe un titlu-metaforă: Mielul Turbat.

Fostul maior de poliţie se comportă în conformitate cu bibliografia citată. Prin etate şi comportament, e un om din categoria celor la care poetul şi dramaturgul făceau iscusite aluzii. Desigur, să n-o luăm mecanic: anii lui nea Pantelică nu-l plasează chiar în vârsta a treia, după cum calmul său este mai degrabă greoi decât ingenuu. Dar, dacă tot am sărit gardul în perimetrul livrescului, unde licenţele sunt nu numai permise, ci şi necesare...

Din momentul în care sergentul Iacobuţ l-a întrebat, ca pe un delincvent ordinar, ce are de spus, el, Marghilomănescu se transformă brusc într-un bătrân turbat.

El, cel cu preferinţa pentru poziţia de drepţi, atitudine devenită o a doua natură, acum începu să dea, în neştire, din mâini. El, omul măsurat în cuvinte, turnate în concizia şi sobrietatea unui raport militar, de astă dată năpusti peste asistenţă un potop de fraze. Şi pe ce ton! Şi cu ce mimică! Indignarea trecu în vehemenţă, vehemenţa se topi în patos, iar patosul, de la gradul 7 încolo putând fi uşor confundat cu isteria, începu a prevesti o abundenţă de vânătăi şi cucuie. Ce avea el de spus? Of, doamne sfinte! Avea de spus că aici, sub nasul poliţiei locale, nas fără simţul mirosului, îşi face mendrele o bandă de escroci de mare anvergură! Urmărită pentru lovituri răsunătoare! Care a şi băgat mâna adânc în buzunarul naivilor din judeţul Harghita, cum a mai făcut-o, cu uriaş succes, în Capitală, şi cum vor mai face pretutindeni, dacă autoritatea din Borsec va sta de mămăligă! Auzi, ce are el de spus?! Cum, domnule, când ai înfipt mâna în gulerul unui nelegiuit şi-l imobilizezi ca să-l poţi prinde pe însuşi creierul de comandă al afacerilor necurate, tot tu să te pomeneşti suspectat, insultat, demobilizat, neutralizat? Păi, încotro mergem, neică? Pe ce lume trăim? Păi, dacă ăsta a ajuns rostul poliţiei, să-i protejeze pe tâlhari, ce-mi trebuie mie poliţie? Mă cac pe ea!

— Alineatul 3, paragraful 5 din legea nr.79, cu privire la ultrajul adus organului de ordine în exerciţiul funcţiunii, rosti prompt sergentul Iacobuţ S.Remus.

Prompt, dar nu şi cu furie. O dovadă în plus că apele minerale ale Borsecului, băute sistematic, îşi exercită acţiunea binefăcătoare asupra căilor biliare şi, prin generalizare, asupra întregului organism. Ce ape o fi sorbind însă Piţigoiul, locuitor al aceleiaşi staţiuni balneare? Căci, iată-l, reacţia lui se traduce prin ţipete, zvârcoliri, ameninţări cu vorba şi cu pumnul, gesturi necontrolate, de pildă trântirea pe podea a celui mai gros dosar din încăpere. El, bandit? El, escroc? El, cu mâna în buzunarul cetăţenilor? Tâlharul care l-a închis în W.C.-ul instituţiei are tupeul să strige în gura mare „prindeţi hoţii”? Dacă nu va fi pedepsit exemplar...

Agitaţia şi răcnetele secretarului trec dincolo de zidurile groase ale clădirii, prin ferestrele larg deschise, către lume. Prin „lume” nu înţelegem, desigur, întregul univers, ci, deocamdată, un grup de trecători. Ar fi injust să-i taxăm drept gură-cască, de vreme ce vilegiaturiştii n-au, în afara procedurilor, nicio treabă, iar localnicii n-au mai avut parte de un scandal veritabil de ani şi ani de zile*.

Primii curioşi opriţi sunt nişte statornici clienţi ai apelor din Borsec, o frumoasă pereche cu păr argintiu, legitimaţi şi în astă clipă prin sticloanţele cu hamuri, atât de specifice, din care, oricât de absorbiţi de spectacol, nu uită să soarbă, la răstimpuri egale. Alături, două fetişcane localnice, cu cozile adunate în spirală pe creştet şi mâinile ce ţin zdravăn o legătură imensă, plină de rufele pensiunii unde îşi face serviciul. Apoi, trei tineri care se hlizesc, cu pofte participative, ca la un meci; şi se distinge, drept element central, chitara purtată de unul dintre ei pe umăr; pentru plictiseala lor de bucureşteni în exil, hărmălaia vine ca un balsam. Lângă aceştia s-au mai oprit: un factor poştal care va cam întârzia astăzi înmânarea pensiilor aşteptate cu nerăbdare; un puşti ce va împlini 12 ani de Sfântul Andrei şi care, fără să descalece de pe bicicletă, îşi ţine echilibrul prin mici smucituri pe loc, cum a văzut la circarii chinezi; un vânzător ambulant de îngheţată, cu lădoiul pe roţi, cum numai prin provincia patriarhală mai poţi întâlni; o ţărancă de la Sân-Dominic, în drum spre staţia IRTA, dar care s-a oprit aici cu ultimele ei turtiţe de brânză dulce, fiindcă oriunde sunt strânşi oameni, pot fi şi cumpărători; în fine, dar nu şi cea din urmă, last but not least, o doamnă distinsă, înaltă, cu pricepere fardată, cu părul negru strâns într-un coc circular, a la Connie Francis, prezenţă ce sporeşte vizibil atât diversitatea cât şi calitatea grupului.

Toţi, - cu ochii aţintiţi către ferestre dincolo de care spectacolul pare să atingă punctul paroxistic, ce nu lasă lumea să plece. Să ne întoarcem şi noi,

cei ce, ca autori sau cititori, beneficiem de liberă trecere. Ce se mai întâmplă în secretariatul şcolii „Perla Harghitei”? Simplu:

— Ultragiatul Piţigoi a extras, cu febrilitate, toate actele de care dispune (autorizaţia de funcţionare a şcolii, contractul de închiriere a clădirii, convenţia cu un trust de construcţii privind repararea clădirii, registrul de evidenţă a înscrierilor, chitanţierul pentru sumele încasate, ba şi propriul buletin de identitate, care-i atestă calitatea de fost şi actual cetăţean al Borsecului) şi azvârle toate aceste hârţoage în obrazul nemernicului;

- turbatul Marghilomănescu, ajuns de nerecunoscut, în timp ce se fereşte cum poate de proiectile, le declară nule şi neavenite, răcnind că e sătul de acte false, că asemenea ticluiri nereuşite au mai operat şi la Bucureşti, numai că, spre deosebire de sutele de idioţi jumuliţi atunci, dânsul nu se lasă prostit, iar cei ce se lasă, deşi au fost preveniţi, o fac pe proprie răspundere şi cu toate consecinţele;

- impasibilul sergent Iacobuţ, întorcând spatele câmpului de luptă, formează un număr de telefon şi spune scurt: să vină dubiţa în strada Engliterei, la 13 bis. Dar repede!

Să mai ieşim o dată din secretariat – era cât pe-aci să zicem din scenă – şi să coborâm iarăşi în stradă, acolo unde şi-a făcut apariţia un nou personaj. Este o doamnă.

— Pardon, pardon, zice doamna. Şi se strecoară printre două alte perechi de personaje strânse în faţa porţii. În dreapta, băiatul meşter în echilibristica pe bicicletă tocmai a plătit o îngheţată vânzătorului ambulant. În stânga, ţăranca din Sân-Dominic încă n-a convins-o pe sosia Conniei Francis să-i cumpere turtiţele de brânză de vaci. Făcându-şi loc, cu o grabă justificată la un conducător de instituţie în sediul căreia se petrece ceva zgomotos şi inexplicabil, doamna Aurora Nemeş, căci despre ea este vorba, deschide poarta, străbate rapid curtea, urcă toc-toc-toc trei trepte, trece fulger prin antreu şi cade – de fapt dreaptă ca o coloană ionică, dar aşa vine vorba – cade peste tot cazanul în clocot descris de noi în atâtea pagini.

— Doamnă directoare, mulţumesc lui Dumnezeu că aţi venit! De azi dimineaţă, nebunul ăsta zbiară că sunteţi hoaţă!

Cuvintele Piţigoiului, spuse dintr-o suflare, cu năduful inocenţilor. Salutul deferent al poliţistului Iacobuţ, adresat unei persoane vădit onorabile. Înfăţişarea însăşi a femeii, prin nimic asemănătoare cu

infractoarea căutată, căci dacă ar fi să arestezi orice persoană a cărei coafură aminteşte de Connie Francis, nu ţi-ar ajunge carcerile.

Şi iată castelul semeţ, până la cer, dar construit din cărţi de joc, prăbuşindu-se tot, la un simplu bobârnac, aplicat aşa, din amuzament, de realitatea refractară la atâtea splendide supoziţii şi deducţii.

Doamna Aurora Nemeş este aici, este directoare, este o fiinţă cinstită, este partea civilă într-un proces de calomnie oricând posibil, este blondă.

Kitty Pârloagă-Wilson nu-i doamnă, nu-i la Borsec, este cine ştie unde dracu, unde continuă să fie o escroacă, o diabolică şefă de bandă, râzându-şi de ruşinea abătută asupra unui cap albit de detectiv.

Şi din clipa aceea, de la fostul maior al miliţiei populare, nimeni n-a mai putut obţine vreun cuvânt, deşi întrebări i s-au pus, slavă Domnului.Nicio autoritate n-ar fi fost în stare a depăşi în asprime propriile invective adresate sieşi. Când a venit dubiţa,el, cu fruntea roşie şi capul plecat a umilinţă, s-a urcat pe bancheta din spate. Ţinea mâinile aşezate în poală, cruciş, de parcă i le fixase acolo şi aşa – o pereche de cătuşe, existente numai în imaginaţia lui, după cum se vede mai bogată decât i-o atribuisem.

Prevăzător, sergentul Iacobuţ S.Remus nu părăsi imobilul fără a se asigura cu un set de declaraţii culese de la câţiva martori oculari. Partea nesolicitată din asistenţa întâmplătoare se risipi spontan, cum se şi adunase. Secretarului, de nimeni şi niciodată comparat cu un piţigoi de aici încolo, îi trebuiră câteva ceasuri bune şi multe pahare cu apă ca să-şi vină în fire.

Dinspre munte, nori de tip nimbo-stratus, treptat mohorând cerul zilei de vară, veniră să ia locul norilor iscaţi de pasiunile omeneşti la 750 de metri sub ei. Şi poate cel mult ploaia – dacă a plouat şi numai dacă a fost un veritabil potop – să fi pus capăt tacticosului ospăţ de pe schelă, şi, odată cu el, zilei de lucru a harnicilor lucrători de la „Avântul mistriei”. N-am stat, n-am văzut, nu cunoaştem.

* * *

Extrase din declaraţiile martorilor:

„...Nu numai că m-a silit să suport, timp de 116 minute, un aer cu atât mai irespirabil cu cât localitatea noastră, dimpotrivă, este vestită pentru prospeţimea ozonului ei, dar m-a şi defăimat, compromiţându-mă în faţa opiniei publice din localitate, deoarece multe persoane vor spune totuşi că

„nu iese fum fără foc”, în ciuda faptului că sunt cunoscut ca fost preşedinte al comitetului de iniţiativă pentru implementarea limbii esperanto în relaţiile socio-culturale din acest frământat judeţ, calitate absolut incompatibilă cu aceea de porc în care, cum pretindea dânsul, dacă nu tac, o să-şi vâre cuţitul...”

Stănică Caloianu, secretar al şcolii particulare

„Perla Harghitei”

„...Venind la domnul Caloianu să-mi înscriu fata la cursuri, am găsit la biroul dânsului un individ de care habar n-aveam că lucrează în şcoală. Dar am crezut că lucrează cu domnul Caloianu Stănică şi de-aia am intrat în vorbă cu el. Netam-nesam a trântit ocară mare pe capul tuturor, cum că aici „tot ce mişcă fură”, astea au fost cuvintele lui personale. Când am auzit aşa, n-am ştiut pe moment cum să-l ruşinez. M-am ridicat, mi-am luat coşul cu care venisem şi am plecat acasă”.

Gogău Valer,

paznic la fabrica de îmbuteliere „Apemin” Borsec

„...Eu şi Rozsi, care colege suntem carat rufe inapoi la complecsus vilele 84-95, cauza că Madam Barabasz uitat bonul şi nu a vrut eliberat la noi rufe pine nu adus bon. Atunci Rozsi zis că aştepte ea la mine dar eu nu vrut mers singur atunci impreune mai veszel este ridem petrecem, atunci auszit mare szcandalus şi Rozsi spus ioi, Istenem, stai Ildico puţin şi aşa stat puţin ascultat ca madam Barabasz nu iarte la noi cind tot ea vinovat, atunci intors complecsus, asta tot...”

Szilagy Ildiko, Feher Rozsa,

îngrijitoare de complex balnear

„...N-am nimic de semnalat în legătură cu domnul Pantelimon Marghilomănescu. A fost un client corect care a eliberat camera fix la orele 12, cum prevede regulamentul hotelier. Când s-a întors, mi-a cerut aceeaşi cameră. Cum nu se ocupase, i-am dat-o tot dumnealui”.

Dorina Pop,

recepţioner Hotel Silvana

„...Deşi nu-l cunosc personal pe locatarul camerei numărul 26, declar sub proprie răspundere că, în noaptea de vineri 9 iunie, susnumitul s-a plimbat prin camera de sus, bocănind, enervându-mă şi nelăsându-mă să dorm. În lumina faptelor sale ulterioare, înţeleg că el şi-a pregătit acţiunea cu

premeditare, ceea ce eu nu aveam cum să cunosc ori să previn, dar m-am suit pe masă şi am ciocănit cu un umeraş de fier în plafon şi numai aşa între orele 02 şi 03 am obţinut o relativă linişte”.

Dumitru Ionescu-Mălai,
locatarul camerei 16, Hotel Silvana

„...Ca persoană educată, ca femeie care a avut şansa frecventării unor civilizaţii demne de acest nume, nu pot decât să-mi exprim mâhnirea că tulburători ai ordinei publice stânjenesc procesul alinierii noastre la sistemele educaţionale moderne, evoluate. Nu ştiam, în momentul trecerii mele întâmplătoare prin faţa acelui imobil, că întreprinzătorii cinstiţi, oameni plini de bune intenţii, sunt violentaţi, calomniaţi, sechestraţi, etc. Vinovatul trebuie aspru pedepsit, după părerea mea, dar în penitenciar ar trebui să nu fie privat de materiale formative de conştiinţă, preferabil traduceri din engleză, franceză, germană, dar, de ce nu, şi autohtone...”

Ecaterina Vasiliu, profesoară

„...Îl cunosc pe domnul Marghilomănescu Pantelimon de prea multă vreme pentru a nu garanta integritatea sa morală şi civică. În cazul în speţă, el a comis, desigur, o eroare foarte regretabilă, care n-ar trebui totuşi să se soldeze cu consecinţe directe asupra persoanei sau libertăţii sale de mişcare. Sunt convins că el a acţionat de bună credinţă, că, detectiv particular fiind, se află realmente pe urmele unui grup de răufăcători şi că numai un şir de coincidenţe nefericite l-au făcut să se înşele atât de grav. De altfel, atitudinea sa din finalul incidentului pledează pentru onestitatea omului. Când declar că mă pronunţ pentru clasarea acestui caz, o fac şi în calitate de lucrător al primăriei din Borsec”.

Petre Obreja,
referent la Oficiul de stare civilă

Dacă noaptea petrecută de Marghilomănescu în hotelul borsecan fusese una din cele mai grele nopţi din viaţa lui, apoi cea pătimită în trenul spre Bucureşti a fost, indubitabil, cea mai cumplită. Prăbuşit pe locul său (compartiment cl.2-a) cu tâmpla lipită de suprafaţa rece şi jegoasă a ferestrei, hâţânat fără milă nouă ore şi mai bine, fostul maior n-a atins geană de geană, rumegând cele mai negre gânduri.

Pantelimon Marghilomănescu nu ştia că, de fapt, ziua ce se încheiase atât de lemantabil pentru el la comisariatul poliţiei din Borsec îi oferise o mare şansă şi un mare ghinion. Şansa: fără intervenţia fostului coleg Obreja,

raportul Marghilomănescului către Agenţia „MON NOM” ar fi întârziat o zi-două, dacă nu mai mult, cât ar fi durat ancheta în stare de arest, şi ar fi avut un adaos la fel de penibil: decontul unei amenzi usturătoare. Şi acum ghinionul: dacă la ieşirea din şcoala ce s-a dovedit a fi chiar şcoală, Pantelimon n-ar fi intrat în duba poliţiei atât de covârşit sub povara ruşinii, mai exact dacă nu şi-ar fi ţinut capul plecat, ascunzându-se de asistenţă, ar fi ptutut zări printre martorii arestării sale pe... Cum de-aţi ghicit? Da! Pe însăşi Kitty Pârloagă-Wilson. Pentru că pretinsa Ecaterina Vasiliu, aşa-zisa profesoară cu sugestii pentru calitatea instrucţiunii în penitenciarele patriei, nu era altcineva decât vechea noastră cunoştinţă, escroaca. Să nădăjduim că Ministerul Justiţiei se va sesiza, în sfârşit, de superficialitatea întocmirii anumitor anchete preliminare!

... Dar de ce s-a jucat oare destinul, pentru a doua oară, cu Pantelimon Marghilomănescu, împiedicându-l să pună mâna pe hoaţă? Nu ştim. Avansăm doar o supoziţie: poate pentru că destinul a dorit să mai lungească, preţ de trei-patru capitole, cartea pe care tocmai o citiţi dumneavoastră. Când, întâmplător, Destinului îi place o jucărie, atunci... trage de ea. Până o strică.

Capitolul X
CUM SE FAC, CUM SE DESFAC LEGĂTURILE PRIMEJDIOASE

• Epistolar, tu, schimbul cel viu de şoapte scrise... • Ping-pong? Ciudat mai ricoşează mingea! • Corespondenţa creşte mereu, deşi tot mai puţin corespund, în sensul potrivirii, corespondentele • Fiecare pasăre pe limba ei piere • Trei litere lipsă dintr-un termen insultător, dar şi un ultim diminutiv pentru Olga • Niciun bilet, măcar, de-o amintire • E pistolar, nu? omul care, scriind, ucide!

Scrisoarea I

Desăvârşita mea Olguţă,

Ce fericită sunt că te-am găsit! Dac-ai şti cât tânjeam după un suflet geamăn cu al meu! Adică un om de aceeaşi vârstă cu mine, încărcat cu aceleaşi amintiri de pe uliţa copilăriei, năzuind cam către aceleaşi lucruri ca şi subsemnata! Zău, ţi-o declar cu mâna pe inimă: dacă nu mă atac din cale-afară cu fraiereala în care tăticul şi-a pierdut nişte parale, iar eu atâtea iluzii, este numai datorită faptului că, după „Beautiful College”-ul ăla nenorocit,

am dat iarăşi peste tine, fosta mea colegă de bancă, dintr-a III-a până într-a VI-a inclusiv.

În clasa a VII-a, dintr-al doilea trimestru, după cum sunt sigură că n-ai uitat, şi poate că nici nu mi-ai iertat-o până azi, am scornit deodată o groază de pretexte ca să mă mut şi să împart banca din fundul clasei cu Vadi Şeianu. De ce? Fiindcă pe atunci eram nebună după lunganul acela cu părul numai inele aurii, un băiat care la 14 ani avea 178 cm., a intrat în naţionala de juniori, la baschet, şi pe urmă s-a auzit că la un turneu din Portugalia, parcă, sau Paraguay, era în orice caz o ţară cu p, s-a dat la fund ca un scafandru şi pa şi pusi, nu l-am mai văzut niciodată, ce carieră o fi făcut pe acolo, el ştie.

Dacă nu mă înşel, argumentul care a convins-o pe dirigă să mă treacă în ultima bancă a fost perechea de ochelari de prezbit cu care mi-am chinuit vederea la toate orele Popovicioaiei. Eu îi şterpeleam temporar de la o mătuşă zurlie şi muream de frică să nu mă toarne cineva din clasă că la toate celelalte materii stau fără bicicletă pe nas; dar până la urmă, într-o sâmbătă, madam Popovici mi-a încercat şi dânsa ochelarii, s-a scuturat înspăimântată, m-a întrebat ce oculist mi i-a prescris, mi-a recomandat nu ştiu ce cură intensivă de vitamine, şi pe urmă m-a sfătuit, cu milă, să schimb cel puţin ramele cu altele mai puţin bătrânicioase. Atunci m-a mutat lângă Vadi cel Lung şi, cum era ea uitucă, în curând am putut renunţa la trucul cu prezbitismul. Numai că fericirea mea n-a durat decât până la „treaptă”, după care Vadi Şeianu s-a dus la şcoala medie de sport, pe urmă departe, în ţara aceea cu p, iar eu, fiindcă am fost declarată admisă fără loc la un liceu cu tradiţie, n-am avut ce face şi, în ciuda buletinului de Bucureşti, am stat la nişte cumnaţi de-ai mamei, la Comarnic, să-mi văd de carte. Numai că acolo mă înnebunea praful de ciment, aşa că una-două o tuleam când în sus, când în jos, ba pe Bucegi, ba la mânăstirea Suzana, oriunde, numai aer curat să fie. De aceea nu m-am omorât cu cartea, după cum constaţi.

Oricum, frumoase vremuri! Iar dacă frumoase n-or fi fost cu adevărat, eu altele de aceeaşi vechime şi trăite personal, tot n-am de unde să fac rost. Când eram mică, mă vroiam cât mai repede mare. Ce, nu trecem cu toţii prin această naivitate copilărească? Acum, fiind mare, m-aş vrea deşteaptă. Poate te interesează ce înţeleg, eu, astăzi, prin deşteptăciune. Te interesează? Îţi spun, dar promite-mi să nu mă divulgi nimănui. Fiindcă ţin să redevenim foarte apropiate, îmi place stilul direct şi franş.

A şti să joci bărbaţii pe degete, asta e, în lumea actuală, adevărata deşteptăciune. Dar toţi bărbaţii, pe toate degetele! Trebuie folosite, să nu râzi, şi degetele membrelor inferioare, fiindcă doar zece tipi nu-ţi vor asigura, la un loc, altceva decât nişte condiţii mediocre.

Eu mă îndoiesc prea mult de capacităţile mele ca să pot spera la genialitate în această privinţă. Dar nici ca tâmpita târgului nu accept să mor! Te rog, găseşte-ţi un pic de timp şi răspunde-mi, Olguţă scumpă, în pauza dintre treburile tale. Astfel vei face o faptă nobilă, împiedicându-mă să mă destăinui pereţilor. Apropos de numele tău mic. Păcat că nu ţi-l pot alinta mai tare. În ruseşte, din Olga se mai pot desprinde Olea, Olenca, ba chiar Olecica. Eh, ce să fac? Îmi rămâne posibilitatea să te dezmierd cu dogoarea inimii mele.

A ta odinioară,

Marinela

Răspuns scrisorii I-a

Dragă Marineluş,

De multe ori am auzit spunându-se că prietenii buni, cei sortiţi să te însoţească toată viaţa, numai în copilărie sau în adolescenţă ţi-i dobândeşti, pe câtă vreme ceilalţi, adică amicii de mai târziu, răsar, apoi îţi trec prin preajmă şi se duc la altul, conjunctural, imprevizibil, după cum îi mână interesele şi toanele. Aşa să fie? Nu-mi dau seama, deocamdată. Dar lucrul cel mai important este că brusca ta deschidere către o atât de veche colegă m-a mişcat foarte tare şi că doresc să-ţi răspund tot aşa. Dacă tu strigi odată, fii sigură că vei primi de la mine un ecou distinct, repetat. În ciuda anilor când n-am mai ştiut nimic una despre cealaltă, punţile, mi-ai dovedit-o, nu s-au rupt. Vreau să se circule pe ambele sensuri.

Trebuie să ştii că orfanii nutresc o melancolică invidie la adresa semenilor cărora le trăiesc părinţii. Eu, fiindcă am avut nenorocul să mi-i pierd pe amândoi devreme, am rămas, pesemne, destul de schiloadă sufleteşte; totuşi, nu într-atât încât să nu năzuiesc a fi pe deplin sănătoasă. Adică: să am un cămin al meu, al cărui foc, când mai intens, când mai domol, dar întreţinut zi şi noapte, să fie iubirea. Ce alt punct de sprijin îi este necesar omului ca să răstoarne lumea? Unde altundeva sunt de găsit celebra sare şi faimosul piper al vieţii? Dacă există un bărbat la care să te uiţi cu admiraţie, fiindcă (în ciuda multor aparenţe potrivnice) ghiceşti într-

însul rezerve dintr-un combustibil necesar acelui foc, atrunci nu-ţi mai trebuie nimic. Iartă-mă pentru acest ton, retro şi desuet. El e nepotrivit numai cu epoca noastră, a tranziţiei la economia de piaţă, nu şi cu esenţa sentimentelor mele. De altfel, şi tu obişnuieşti să-ţi învălui lumea interioară. La tine ambalajul este niţeluş cinic. Ei bine, să nu-ţi închipui că m-ai păcălit cu aşa zisa „reţetă a deşteptăciunii”, ori cu numărarea mulţimii de Adami, suspendaţi de falangele unei singure Eve isteţe. Eu cred că supremul tău teribilism a fost să rişti, în clasa a VII-a, o corijenţă sau două numai ca să fii aproape, la ore, de Şeianu Vladimir (drăguţ vlăjgan, da, pe Vadi mi-l amintesc foarte bine). După zece ani, nu e cazul să-ţi fie jenă de propria-ţi cumsecădenie... ca să nu zic normalitate. Tu eşti normală, eu sunt normală, singurul lucru efectiv bizar e că ne scriem, în loc să conversăm la telefon. Dar întrucât, sub direcţia lui Titi Neguş (l-ai întâlnit), eu sunt în perpetuă mişcare în interesul recuperării banilor tatălui tău şi ai atâtor altora, n-am încotro, recurg la corespondenţă. Scrie-mi deci la adresa indicată pe ultimul plic pe care îl vei primi. În ce mă priveşte, promit să-mi expdiez rufele sufleteşti la curăţătoria chimică oferită de tine.

Dacă întârzii peste termen, ce taxă de locaţie pretinzi? Spune-mi-o, şi o achit.

Te îmbrăţişează,

„O tâmpită a târgului”

Olguţa

Scrisoarea a II-a

Nepreţuita mea Olguţă,

Ţine-te bine: îmi propun să te cert rău. Dar nu ştiu dacă nu voi fi silită să amân această operaţie pentru scrisoarea următoare, deoarece astăzi abia de-mi vor ajunge resursele ca să-ţi povestesc, pe sărite, fragmente din romanul meu cu Ali Lakhoumi, şi mai ales să-ţi împărtăşesc dintr-o suflare ce am simţit văzându-l pe emirul, şeicul sau califul meu, stând ca amorţit într-o staţie de autobuz foarte aglomerată, unde aştepta de 40 de minute ca o haraba dublă, lungă, strâmbă din tambur şi din burduf, de parcă suferea de coxartroză, să vină odată şi să-l transporte pe chei, la Grozăveşti, către odăiţa pe care o împarte cu alţi doi amărâţi, plătitori de teorie şi practică stomatologică, în aceeaşi valută forte ca şi dânsul.

Dacă n-ai ghicit cine este omul şi ce hram poartă, nu-ţi mai bate capul, îţi spun eu tot. Ali Lakhoumi este un student libanez. Îşi toceşte coatele de vreo 8 ani pe băncile amfiteatrelor din Bucureşti, tot aşteptându-şi dreptul să pună pe o carte de vizită, înaintea numelui, literele Dr. Tu o să-mi spui că Stoma are cursurile întinse doar 5 ani. O să mă întrebi de ce a mai târnosit mangalul atâta vreme, iar eu o să fiu ispitită să mint, zicându-ţi că se lăsa repetent în dorinţa de a mă păstra cât mai mult. Ei bine, nu-i chiar aşa. Las-că primul an s-a dus cu învăţarea limbii noastre, pe care şi acum o vorbeşte cu accent caraghios; ca student, de câteva ori i s-a întâmplat să rămână fără banii de taxă, pentru că obuzele trase dintr-o jumătate a Beirutului nimereau regulat, ca nişte nemernice, în magazinele lui tat-su, aflate tot în Beirut, însă în jumătatea cu ghinion. Iar băiatul venit la studii nu era deloc mână strânsă, ceea ce-mi plăcea cu deosebire la el. Totuşi, cele mai grozave amintiri ale legăturii noastre sunt mai presus de cadourile făcute cu diferite ocazii sau aşa, pur şi simplu, când i se năzărea. Nu zic că nu-s bune şi broşele de aur sau alte podoabe din acelaşi metal; să fie, că nu ruginesc, cel mult se demodează şi atunci le topeşti în vederea unui model nou. Dar călătoriile prin ţară cu Ali, ah, asta da, plăcere! Păcat că n-am bossa literară, că atunci aş găsi eu cuvintele să-ţi descriu voluptatea de a goni către cimitirul vesel din Săpânţa, într-un Peugeot 2400-Lux, gris tropicalizat, decapotabil, cu şase faruri în nişe copertate şi radio cu autoselector. Ori m-aş pricepe să-ţi redau satisfacţia de a porni către litoral, în melancolia sfârşitului de sezon, într-o modestă Dacie, purtând totuşi indicativul 12, având deci dreptul să circule în toate duminicile, soţ sau nesoţ, şi să se alimenteze fără coadă, contra bonuri, pe săturate. Aş şti, în fine, să-ţi prezint convingător chiar şi cheful de a încăleca pe locul din spate al unei motociclete BMW-125, cu tărtăcuţa protejată sub o cască albă şi braţele înlănţuite pe burta lui Ali, la un drum scurt până la Snagov şi înapoi, asta într-o vreme mai recentă. Căci această involuţie, dragă Olguţa, reflectă, vai, consecinţele războiului civil prelungit din Liban asupra finanţelor familiei Lakhoumi, aşa cum le-am resimţit eu, domnişoara Marinela Ionela Prislop. Drept să-ţi spun, nu-mi închipuiam că finanţele vor coborî şi mai jos. Dar când, după o bucată de vreme, l-am zărit pe fiul comerciantului ruinat cum aştepta zgribulit troleibuzul, mi s-a rupt inima. Totuşi, viaţa merge înainte, dur şi inflexibil, iar eu... cu ea. Vae Victis, cică ziceau romanii.

Credeam că singura mea legătură cu aceşti strămoşi este că trec zilnic prin piaţa Romană. Constat însă că le împărtăşesc punctul de vedere asupra

învinşilor soartei. Aşa că am dat iute colţul străzii înainte ca Ali să-mi observe prezenţa. N-avea niciun rost să zgândăr coaja unei răni (pentru el abia închisă), nu-i aşa?

Aşteptând să-i dai dreptate,

te îmbrăţişează a ta statornică,

Marinela

Răspuns scrisorii a II-a

Dragă Marinelo,

Sinceritatea cheamă sinceritate, confesiunea aduce confesiune. Aşa că, mai înainte de a mă lăsa zgâlţâită pentru o vină pe care singură nu mi-o prea desluşesc, vin să-mi descarc şi eu inima în faţa ta. După ce am vibrat dureros la citirea rândurilor tale, am stat o seară întreagă aşa, cu ochii în gol, încercând să-mi limpezesc mie însămi câteva lucruri. Toate se învârtesc în jurul unei singure întrebări: ce aşteaptă omul de la viaţă? Îmi dau bine seama că nimic nu e mai insuportabil decât tonul uneia care face pe filozoafa când scrie unei foste colege de bancă în şcoala generală. Numai că eu, deşi mă întreb cu adevărat ce aşteaptă omul de la viaţă, nu ţin să par mai mintoasă decât sunt. Pur şi simplu mă pun în situaţia de a alege cinstit între Titi Neguş şi tot restul lumii. (Tu ai avut prilejul să-l întâlneşti pe Titi „al meu", cu toate că împrejurările nu ţi-au permis, poate, să-ţi faci o părere aprofundată despre dânsul, pe câtă vreme eu nu l-am văzut niciodată pe dragul tău Ali Lakhoumi. Totuşi, apropierea dintre noi e suficientă spre a-l împodobi, în ochii mei, cu nişte calităţi deosebite total străine de fluctuaţia stării lui materiale).

De fapt n-am dreptul să vorbesc decât despre sentimentele mele. Însă, pentru că a venit vorba, lasă-mă să-ţi împărtăşesc bucuria că Titi n-a rupt, până azi inclusiv, cercul de fier al sărăciei; în ce mă priveşte, eu numai o fată cu stare nu-s, nu am fost – şi după toate semnele – nu voi fi! Pe băiatul sau bărbatul „meu" (pun mereu ghilimelele din două motive: întâi, că el nu mi s-a încredinţat încă, apoi dintr-o superstiţie, ca bătaia în lemn împotriva deochiului) l-au încercat nevoile încă de când a deschis ochii în lume. Mie, tocmai această strâmtoare permanentă, căreia el îi face faţă cu zâmbetul pe buze, mi-l face mai scump decât tot tezaurul împăraţilor Japoniei. Ce superbe vor fi fost vremurile când cei mai buni dintre tinerii lumii se lepădau fără regret de tot şi de toate pentru a-şi închina viaţa statorniciei

pecetluite cu un triplu jurământ: de credinţă, de castitate, de sărăcie! Oare s-a schimbat esenţa omenească numai pentru că de atunci cosmosul s-a umplut de rachete, văzduhul de avioane, mările de submarine, pământul de automobile? Puse în balanţă cu o inimă mare, toate cuceririle civilizaţiei tehnice îmi par valori de al doilea rang. În măsura în care lupt cu ispitele şi mă debarasez de gablonţurile sclipicioase, în favoarea unei spade cu tăiş perfect, simbol al neîntinării, spadă care, aşezată între mine şi iubitul meu ne veghează somnul, în măsura aceea trăiesc. Mai dă-le încolo de vehicule cu şase faruri sau şase cilindri! Îmbrăţişează-l pe Ali al tău într-un autobuz cât de prăpădit, cu aceeaşi fervoare cu care-l dezmierdai în Peugeot-ul tropicalizat din anii norocului, şi-i vei reda energia imensă cu care un bărbat, când se ştie iubit, se aruncă în lupta vieţii. Orice s-ar întâmpla, dar mai ales în împrejurările potrivnice, celui menit îi suntem întotdeauna datoare, fie că ne-am rostit jurământul, fie că deocamdată ni-l tăinuim ca pe o perlă incipientă în scoica iubirii noastre, cea intimidată de privirile lumii.

Asigurându-te că eşti unica deţinătoare a acestor destăinuiri,

primeşte calde salutări de la

Olguţa

Scrisoarea a III-a

Olguţo, drăguţo,

Vai de mine, dar chiar atâta de prost mi-am exprimat eu gândurile, experienţele, concluziile sau învăţămintele, încât tu să mă înţelegi exact pe dos?! Am crezut întâi că ai dificultăţi cu scrisul meu, fiindcă, de câte ori îmi răspunzi, prea pici alături de toate problemele mele reale, şi-mi inventezi altele, de care eu habar n-am. Însă pe urmă, mi-am zis că n-ai nicio vină; cel mult te pripeşti niţeluş, şi asta fiindcă n-am apucat să te pun în temă cu situaţia, altminteri n-ai fi consumat atâtea cartuşe oarbe cu fidelitatea aia, căreia îi zici în fel şi chip, foarte frumos de altfel, cu vorbe împrumutate din evul mediu, tu fiind tare la istorie, o materie care-mi era nesuferită, cum poate-ţi mai aminteşti. Aşa că, în numele prieteniei noastre, las bosumflarea la o parte şi mă consacru misiunii de a te aduce lângă mine, cu picioarele pe pământ.

Ali, nepreţuitul meu Ali Lakhoumi era de-abia în anul doi de facultate când soarta mi l-a scos în cale şi pe doctorul Raoul Zorlescu-Burada, vlăstar a două importante familii unite prin linioară. De fapt e doctor în nu ştiu ce

inginerie constructoare de maşini, însă nu avea niciun rost să-mi umplu capul cu specializările alea care nu-mi fac nici cald nici rece, aşa încât lui R.Z.B. i-am spus, mai pe scurt, tot doctor, deşi nevastă-sa, nu el, e doctoriţă seminavetistă pe la Ţăndărei, sau Lehliu Gară, sau Ciulniţa, mă rog, undeva pe-acolo, în margine de Bărăgan.

Eu nu mă pricep să-i descriu pe bărbaţi ca pe nişte cavaleri cu armură şi pene de struţ la coif, dar dacă zic că R.Z.B.-ul era şi poate încă e considerat un tip bine, plăcut şi gentil, să ştii că nu exagerez. În plus era de-al nostru, se şcolise de ajuns şi nu-l aştepta altă patrie unde să-şi ducă patalamalele. Singurul lui defect era starea civilă, căci avea nevastă şi copii. „Dar o să-l divorţez şi o să-l iau”, îmi spuneam eu planurile cu sinceritatea mea caracteristică lui Ali, care plângea uneori pe umărul meu; cu lacrimi mari plângea Ali, orientalul, m-ar fi vrut mai puţin sinceră. „Chind asta o se faci tu?” mă întreba el suspinând. „După ce îţi termini tu studiile şi te întorci la tine acasă” îi răspundeam. „Fiindcă la voi o să se termine războiul odată şi-odată, şi atunci oamenii vor trebui să-şi refacă dantura neglijată atâta vreme, iar tu, ca stomatolog, ducând-o bine, o să mă uiţi. Între timp, îi cresc şi lui Raoul copiii, devin independenţi, nevastă-sa renunţă la navetă, se face un partaj civilizat şi toată lumea va fi mulţumită”. Ali ofta: „Dar pine atunci? De ce nu renunţezi la domnul asta bătrân, măcar chit Lakhoumi in Romania estem?” Mâhnirea lui Ali se ghicea din faptul că vorbea despre sine la persoana a treia, plus că-l taxa pe R.Z.B. de bătrân, cu toate că, o ştia de la mine, nici 44 de ani n-avea românul. „De ce nu renunţ? Fiindcă vreau, nu vreau, mă gândesc şi la viitorul meu, băiatule. Tu ai să pleci, iar eu n-am de gând să vin după tine, acolo, fără părinţi, fără limbă... fără...” Mă întrerupea ca să adauge trist: „...fere bani”. Era, sărăcuţul, convins că hotărârea mea ţine de evenimente, adică Libanul războiului fratricid nu mai este o Elveţie a Orientului, cu ce să mai atragă o femeie? Un pic de dreptate o fi avut, nu zic; dar şi el era dator să-mi aprecieze stilul direct, franş, în relaţia cu un simplu student la stoma, obligat de familie să-şi petreacă o jumătate din vacanţa mare la Beirut.

Prin urmare, aşa stăteau, en gros, lucrurile. Mai en detail o să ţi le prezint data viitoare, căci s-a făcut noapte târziu, e chiar după Gaudeamus şi pic de somn. Totuşi nu mă pot abţine să strecor părerea că legendele romantice, cu sabia aia veghind între doi iubiţi caşti, sunt depăşite rău; cum le asculţi, cum – iartă-mă – caşti. Transmite-i salutări prietenului tău T.N., cel ce, vreau să sper pentru binele tău, te va pune curând să descaleci de pe caii verzi de pe

pereţi. Tu ai o herghelie întreagă. Dar nu-i nimic: asta se înmoaie în oţet şi apoi se curăţă cu şmirghel.

Îţi cer scuze pentru cazul că te-a supărat prietena ta bună,

Marinela

Răspuns scrisorii a III-a

Dragă amintire din copilărie.

Îţi zic aşa ca o tandră dovadă că nu sunt pornită împotriva ta, în ciuda faptului că primele şi ultimele rânduri din epistola recentă îmi aplicau un tratament dur în numele sfântului realism. Nu ştiu cine sau ce ţi-a prefăcut firea în aceea care se manifestă astfel: cimentul fabricii din Comarnic? radioul cu selector automat de post? căderea la facultate? afacerea „Beautiful College”? Îmi ajunge că, sărind peste un număr de ani oricum irecuperabili, mă opresc la imaginea fetiţei Prislop Ionela Marilena, zisă Marinela, ce ne venea mai uşor, aceea căreia, în recreaţii, i-am mâncat nu puţine tartine unse cu unt. De ce, în compensaţie, n-ar avea şi ea voie să-mi mănânce acum, un pic, sufletul? Uite acuş o să se sune de intrare, avem anunţat extemporal la Idilă, teză la Logodnă, încheierea mediei trimestriale la Viaţa căminului, iar dacă una dintre noi nu şi-a însuşit materia, treaba ei din ce pricină, colega de bancă se simte obligată s-o lase să copieze. Asta, hai, se mai obişnuieşte... Dar să-i sufle greşit? De-a-n-doaselea?! Să dai un prefăcut ajutor, dinadins, ca să vezi cum pică?! Eu nu ştiu dacă în bolgiile Infernului s-a prevăzut un locşor pentru pedepsirea acestui gen de trădare. Dante trebuie recitit cu (ţii minte expresia favorită a doamnei Vornicel?) cu... de-a-măruntul.

Îţi declar că mă abţin de la comentarea vieţii tale erotice, incompetentă în domeniu cum sunt. Cel mult dacă îmi exprim perplexitatea. Cum adică? Ali Lakhoumi şi Raoul Zorlescu-Burada aflaseră unul de existenţa celuilalt, tolerându-şi-o reciproc? Ori tu puneai filtru protector în direcţia R.Z.B., lăsând informaţia să curgă, unidirecţionat, către Ali? Şi cât să fi durat perioada acestei duplicităţi, dacă lunga studenţie a libanezului şi repartizarea în Bărăgan a soţiei concurentului autohton s-au suprapus? Şi de unde ţi-ai luat tupeul să...

Ah, iartă-mă! Mă ia... pixul pe dinainte şi-mi încalc promisiunea solemnă de neintervenţie. Tu te-ai oprit la jumătatea unei relatări. În aşteptarea continuării, n-am dreptul să sar cu gura. Dacă sunt proastă, să nu mă

fudulesc cu prostia mea. Dacă sunt de părere (cum, categoric, sunt) că un om, unul singur, trebuie să-ţi absoarbă toate preocupările, toate visurile, atunci este inutil să mai adresez interogaţii cu aer moralizator indiferent cui, fie şi tartinelor cu unt mâncate la vârsta dintre 9 şi 13 ani. Şi de ce să rumeg, într-un stomac etic dublu, viaţa altora, când întrebările referitoare la viaţa mea mă ciuruie grindină, de îndată ce încep să mă gândesc la Neguş? Adică, în majoritatea absolută a orelor când nu dorm. Doamne, ce chinuită măgăriţă înhămată la rotirea unei pietre de moară mai e şi subsemnata! De ce nu însemn eu pentru Titi magnetul fără rival care este dânsul pentru mine? Unde fuge el către seară, mormăindu-mi la plecare ceva nedesluşit?

În compania cui se retrage pentru a petrece un timp refuzat, să nu zic smuls, mie? Pe cine simte mai aproape de sine, mai în drept să-i cunoască secretele, să-i ajusteze planurile, decât sunt eu?

Te scutesc de redarea a sute de alte nelinişti, fiindcă toate fac, sub multiple forme, una singură. Într-un mod nepermis de confuz îndrept către tine, totuşi, speranţa că tu, Marineluşo, ai fi în stare să vezi acolo unde eu sunt oarbă. Te pomeneşti că tu ai ajunge să strigi iluminatul Evrica! acolo unde eu, bălăcindu-mă în putină, nu pot decât să urc şi să cobor nivelul apei fără să-i prin de ce-ul?

Ce-ai zice de următoare propunere: eu să tac la pagina ta prea plină de experienţă, iar tu să vorbeşti mult inspirată de lipsa aproape completă a păţaniilor de pe pagina mea. Să ştii: după modesta mea opinie, ar fi un schimb echitabil, reciproc avantajos.

Ţi-l propune cu afecţiune,

Olguţa

Scrisoarea a IV-a

Olguţo, fiinţă mică şi imposibilă,

Eşti mult mai şmecheră decât vrei să te prezinţi. Dacă am reţinut bine sensul diferitelor episoade ale Teleenciclopediei (ciclul Natura şi viaţa), procedând astfel, tot felul de specii pricăjite îşi asigură supravieţuirea. Travestiul, mimetismul, insignifianţa autodirijată sunt metode bine verificate, ziceau la comentariu consultanţii ştiinţifici. Şi cum să nu le dau dreptate când eu, încă din clasa a IX-a, îmi îmbrăcam sarafanul peste o ţinută de seară cu fusta lungă prinsă în ace, pentru ca aflându-mă în maşina

celui ce venea să mă ia de la şcoală să mă metamorfozez în doi timpi şi trei mişcări, iar după aceea să intru în restaurant ca o regină!

Acum, după învoiala propusă de tine, n-o să mă mai întrebi cine era la volanul maşinii: Ali Lakhoumi ori Raoul Zorlescu-Burada. Uite, îţi răspund neîntrebată. De luni până joi putea fi ori unul, ori altul. Sâmbăta şi duminica erau totdeauna ale micului libanez, căci sosea zebeoaica în week-end cu rufele la spălat şi călcat, cu programul socio-cultural, vizite-teatru-concert-expoziţie etc. Vinerea mă relaxam şi eu în familie, n-aş fi cedat cuminţile mele vineri pentru nimic în lume, păcat că nu erau două în săptămână. R.Z.B-ul mi-a solicitat vinerea, uneori, dar l-am refuzat întotdeauna net. Aşa cum îi retezam şi accesele de gelozie, rare dar ascuţite, când îi căşuna pe arab, în special în câte o zi de luni. „Nu înţeleg pe ce bază faci scandal”, îl puneam la punct. „Sau ieri şi alaltăieri, în week-end, mă programaseşi la post şi rugăciuni?” „Dar eu nu-s liber, o ştii bine”, bodogănea distinsul. „Iar eu sunt liberă şi de tine”, râdeam eu şi întindeam palma, fiindcă toate întorsăturile sunând din coadă, pardon, a poezie, se lăsau obligatoriu cu câte un Tudor Vladimirescu. Aici aveam convenţie!

Şi mai nostim a fost circuitul unor cartuşe de Kent. Vrând s-o ajute pe nevastă-sa a se lăsa de fumat, R.Z.B.-ul îi sustrăgea plocoanele fumabile; şi, cum nu le fuma el însuşi, mi le dăruia mie; dar nici eu nu fuman, aşa încât i le făceam plocon lui Ali, tânăr lovit de acest viciu. Doctoriţa, însă, intrând la idei şi bănuindu-şi asistenta medicală, s-a apucat să se iscălească pe fiecare pachet. Aşa încât Ali Lakhoumi nu mai trăgea în piept decât fumuri cu autograf! El era încă într-o perioadă de relativă glorie, astfel că, revenind dintr-o vacanţă libaneză, a adus de acasă şi nişte Kenturi long-size. Acum articolul Kent lipsea cumplit din Bărăgan – iar doamna dr.Zorlescu-Burada, refractară la această ultimă abstinenţă, devenea cumplit de nervoasă, după cum mi se plângea soţul ei. Când l-am văzut, într-o luni, aproape doborât de stress, am inversat circuitul şi lucrurile s-au îndreptat.

Fumătoarea a remarcat numai în treacăt că delicioasele „cuie în coşciugul” domniei sale au mai crescut, şi s-a apucat, proabil, fie să-şi iscălească noile pachete, fie să-şi ameninţe asistenta cu concedierea de îi va mai vămui vreodată ciubucurile. Iar eu mă distram.

Toate acestea s-au dus, Olguţo dragă. Ulterior, dezastrele au venit aproape simultan: exmatricularea lui A.L. şi reconcilierea familiei Z.B. Eu, după cum vezi, n-am pierit. Dar să nu uit că ai şi tu acum nişte necazuri, că

sfaturile mele îţi pot fi utile, deşi mi le ceri pe ocolite. Părerea mea este să deschizi bine ochii, deoarece, dacă domnul Titi îţi oferă tandreţe cu porţia – aşa cum reiese din suspinele tale -, cineva s-a băgat pe fir. Trist, dar neîndoielnic. Trebuie să acţionezi energic, cât nu este prea târziu. Asta în cazul că ţii la unicitatea dumnezeului la care te tot închini. În caz de eşec, ori schimbi zeul, ori treci la politeism. Aoleu, parcă văd cum începi să mă urăşti! Prietenie cu de-a sila nu se poate. Dar iubire, cu atât mai puţin Va trebui să afli urgent la cine, mai exact în poalele cui se simte bine maestrul Neguş, de te neglijează corespunzător. Apoi, bate-te! Victorie ori capitulare, altă cale nu există.

Alături de tine o ai, fii convinsă, pe

Marinela.

Răspuns scrisorii a IV-a

Preţioasa mea perie aspră,

La baie, un săpun de toaletă parfumat este uneori mai puţin râvnit decât frecţia cu o perie din păr de mistreţ; această perie, agăţată la capătul unui mâner lung, ştie să-ţi înroşească pielea de pe spinare, cu un masaj aproape insuportabil dar, o, cât de necesar pentru sănătate, condiţie fizică şi călire!

Desigur, noi două nu înţelegem acelaşi lucru când rostim, fiecare în parte, acelaşi cuvânt. Prin lealitate, de exemplu, eu înţeleg altceva decât să împart fumătorului tutun şi nefumătorului răbdare. Lealitatea este indivizibilă. Eu îmi port ataşamentul pentru Titi Neguş ca pe propria-mi umbră. Vreau ca Titi să fie al meu pentru că sunt absolut convinsă că nimeni, niciunde, nu-i va sluji mai credincios ca mine adevăratele lui interese. Din nefericire, se pare că el este de altă părere.

Trebuie să-ţi spun motivul pentru care, deşi ţineam să te consult, nu mă exprimam prea limpede. Mie îmi era teamă că Titi risca să cadă pradă unui mediu nesigur, chiar dubios, un mediu pe care nu întotdeauna ştiuse, în anii primei tinereţi, să-l ocolească. De groază să nu-i alunece iarăşi piciorul în mlaştina aceea, îl voiam pe Titi alături de mine 24 de ore din 24. Suferinţa mea de câte ori îl vedeam cum îşi ia brusc la revedere şi dispare undeva, era suferinţa scutului uitat acasă. Acum, însă, tu, Marinelo, prin câteva vorbe băţoase, ţepene, m-ai înviorat al dracului de violent. Fără îndoială, nu o societate dubioasă frecventează Titi atunci când, sfârşindu-şi treburile, mă lasă singură, ci o femeie! N-am văzut-o încă, n-am dovada nenorocirii mele,

dar asta nu-mi face viaţa mai uşoară. Mi s-a pus un nod în gât, pentru cine ştie câtă vreme. I-aş fi recunoscătoare oricui m-ar scoate din starea asta jalnică. Prin orice mijloace. Mai ai povestiri autobiografice? Dacă da, aşterne-le pe hârtie, nu te sfii. Cu cât mai deşuchiate, cu atât mai bine. Ar fi cazul să-mi îngroş pielea prin masaje repetate. Alfel, mi-e teamă că nu voi supravieţui grelelor încercări prin care trec.

Dezolata, derutata, lamentabila ta,

Olguţa

Scrisoarea a V-a

Melcule-codobelcule, crescut în cultul casei,

Mă laşi să turui orice, mă şi inviţi să nu obosesc, totuşi e clar că mă socoteşti prea „fâşneaţă” pentru gustul tău. Fie şi aşa. O să încep prin a mă ocupa niţel de moralul cu care nu te prea lauzi. E la pământ, dar fără nicio justificare.

Primul lucru pe care trebuie să ţi-l impui este să-ţi depistezi rivala. Utilizează toate mijloacele. Debarasează-te de jenă, împrumută cu dobândă ceva perfidie, ascunde-te sub frunzele de viţă, aruncă mărul cunoaşterii drept în nasul individei şi turteşte-i-l! Nu te mai lăsa covârşită de emoţii. Ce naiba, în fond n-ai decât să fii un pic detectiv şi în afara serviciului! Exploatarea succesului o să-ţi facă bine şi ai să renaşti. Dacă, dând peste scârbavnica tipă, vrei s-o păruieşti cum scrie la carte, cheamă-mă în ajutor; sosesc imediat. Punem mână de la mână şi o scalpăm!

Iar acum, câte ceva despre mine; de ce ţi-aş ascunde, nu-mi displace să povestesc cuiva pagini din viaţa mea. Păcat că nu s-a născut încă scriitorul care, exploatând această sursă, să devină celebru. Ei bine, după ce s-a sfârşit şi cu Ali şi cu Raoul, m-am pus să iau lecţii plătite de la o păpuşică din corpul de balet al Teatrului Tănase. M-a învăţat 40 de figuri de dans modern, nici una în plus, nici una în minus, chinuindu-mă până mi-au intrat în sânge, dar asigurându-mă că în felul acesta mi-a dat o pâine, dacă nu chiar un cozonac, din care n-am decât să muşc când voi avea poftă. Pe această bază m-am prezentat la o probă pentru programul barului Alcazar. Am reuşit fără probleme. Eram convinsă că totul o să-mi convină acolo, începând cu orarul, fiindcă ciudăţenia localului era că funcţiona după-amiaza, nu noaptea (să facă dambla orice show-business-man din Las Vegas că nu s-a gândit el la asta), continuând cu veniturile mele mai stabile şi

sfârşind cu eventualitatea de a găsi vreun tânăr văduv, director tehnic de Limited-company, venit să negocieze dimineaţa cu ministerul nostru de resort, iar după amiaza să-şi înece amarul în gin. Aşa că eram destul de cuminte, iar tata vedea cu bucurie ce paşnic îmi petrec serile cu dânsul la televizor, căscând pe rupte la programul de romanţe. Din păcate, liniştea n-a durat prea mult. Responsabilul barului, altminteri un drăguţ, a început să-mi solicite diferite servicii patriotice sub formă de note informative. I-am spus că prefer să-mi dau silinţa la creşterea notei de consumaţie, dar el a pretins că, în localul condus de el, patriotismul e mai presus chiar decât rentabilitatea. Atunci i-am mărturisit că n-am deloc ţinere de minte şi că risc să încurc borcanele, adică vorbele puse la murat după ieşirea din gurile respective. Nu i-a păsat, mă cam strângea cu uşa, până când am născocit o poveste cu un văr al tatei care a fost în bar, m-a văzut în numărul Dansul Salomeei şi m-a ameninţat că mă demască în faţa întregii familii dacă nu-mi schimb imediat slujba. „Numai dintr-atât te-ai speriat?" a râs el şi se pregătea să afle cine-i vărul tatei, dar spre norocul meu, pe neaşteptate, drăguţul a fost schimbat cu un responsabil şi mai patriot, iar eu am profitat de scurtul intermezzo ca să-mi iau tălpăşiţa. Aşa că, prima hârtie contrasemnată de noul director al barului a fost demisia mea. Sosise vremea să-mi încerc norocul pe cont propriu. Dar despre aceasta, data viitoare.

Până atunci, îţi ţine pumnii,

a ta, Marinela

Răspuns scrisorii a V-a

Femeie a tuturor surprizelor

Nu-mi mai vine să râd când vii cu propuneri considerate tot de mine, cu puţină vreme în urmă, năstruşnic-absurde.

Dezarmată în faţa sentimentului meu, cum mă aflu, vulnerabilă la toate gesturile în care descifrez răceala lui T.N. faţă de caraghioasele mele avânturi lirice, m-aş agăţa şi de un fir de pai în speranţa că îmi salvez cel puţin demnitatea de om. Tu (iartă-mă), cu firul de pai nu ai comun decât capacitatea de a pluti fără coşmaruri pe toate apele. Eu (pe mine nu mă iert) încă mai pomenesc de o demnitate care face sistematic fâs şi cade la fund, dezumflată; de fapt nu-mi pasă de înecul ei. De trădarea lui Titi Neguş îmi pasă!

Muierea la care (acum sunt sigură) se retrage Titi atunci când mă abandonează trebuie să fie un monstru de rafinament. Cu ce şanse să mă lansez eu într-un război de lungă durată, când fiecare dimineaţă îmi demonstrează prin semne indubitabile că, în noaptea precedentă, am mai pierdut o bătălie prin forfait? Încercând să-mi imaginez trucurile neruşinate cu care-l deprinde pe băiatul meu acea (probabil) fascinantă dihanie, îmi ating numaidecât limitele fanteziei şi o mie de ani de mi-aş stoarce proasta-mi minte, o mie de eşecuri aş avea. Partea mie rezervată este să examinez pe furiş urmele dezmăţului. Energia consumată în cine ştie ce figuri, la execuţia cărora s-or fi îmbinând abilităţi preţuite la circ şi în cascadorie, lasă un fel de pustiu scânteietor. Dovada: cearcănele vinovatului. De la o dimineaţă la alta mai adânci. Dovada în diagonală: expresia lui totuşi satisfăcută, aş zice chiar aerul său radios. Proba următoare: somnolenţa de care se lasă uneori cuprins şi împotriva căreia luptă, stropindu-şi faţa furios cu numeroase jeturi de apă rece.

Proba prin deducţie: expresii bine rotunjite, referiri la evenimente istorice, exemple citate din domenii fel de fel, toate cu desăvârşire străine Neguşului pe care l-am cunoscut eu. S-ar putea spune că femeia aceea, pe care o urăsc din răsputeri, deşi n-am văzut-o, îl modifică în mod misterios în vederea unor scopuri numai de ea ştiute. Dar vin şi construiesc un raţionament din trepte relaţionate, o adaptare a regulei de trei simplă. Dacă, în mâinile acelei făpturi, Titi nu este decât o unealtă şi, dacă pentru a face ca unealta să ajungă perfect funcţională este nevoie de un erotism istovitor, ba chiar – cum să zic eu? – special, atunci care să fie la o adică, ţinta?

Cum ajung la această ultimă întrebare, mă simt răvăşită. Nu de un fior fără nume, ci de numele deosebit de precis auzite în coşmarul meu. Mi-e frică de droguri. Mi-e teamă de spionaj. Mi-e groază de Sida. Dacă Titi este deja pierdut pentru mine, Marineluşo, oare nu-s eu datoare să-l smulg, încă şi totuşi, din ghearele distrucţiei totale? Cel puţin societatea, dacă nu inima unei fete, să-l recupereze cât mai e timp!

Ca atare, mi-am făcut un plan şi sunt ferm hotărâtă să trec la acţiune. Îţi jur că data viitoare vei cunoaşte o Olguţă care a intrat în arenă.

Decisă s-o rupă cu zăbava hamletiană,

Olguţa

P.S. Prinsă în vârtej n-am avut stare să-ţi combat fraza prin care îmi atribui judecarea ta drept „fâşneaţă". Eu n-am dreptul să judec pe nimeni

după ce am trăit atâta vreme, şi fără forme legale, pe lună. Că n-am putea juca exact aceleaşi roluri, este altceva. Actorii numesc treaba asta – adică raportarea rolurilor la anumite calităţi ale interpretului – „emploi”. Tu eşti tu, iar eu... În curând va trebui să ştiu cine-s eu.

Tot Olguţa,

Scrisoarea a VI-a

Pisicuţo, mâţă blândă care încă n-ai învăţat cum să zgârîi rău.

Sunt sigură că n-o să fac niciodată copii.Nu că m-ar împiedica vreun beteşug al trupului, dar n-aş avea răbdare să-mi educ odraslele. De la început aş vrea să ştie tot ce le trebuie ca să trăiască; iar faptul că nu le pot da experienţă odată cu laptele de mamă e o chestiune plictisitoare, determinându-mă să renunţ benevol la maternitate, orice opere nobile a inspirat ea în arte şi-n literatură. Ba le plâng şi pe profesoarele care înnebunesc sistematic, amărâtele, tot chinuindu-se să îndese în nişte minţi aşa zis fragede, conţinutul lecţiilor insipide! Păi, eu am de-a face cu tine, persoană adultă, şi să nu obţin niciun rezultat la câte te învăţ?! Fă mai repede ce te-am povăţuit să faci. Ai identificat-o, sper, pe arătoasa bestie vinovată de toate sfâşierile tale sufleteşti. Ce mai aşteptaţi? Surprinde-o, imobilizeaz-o, cotonogeşte-o. Scoate-o din uz! Orice întârziere din partea ta, în loc să se înscrie la capitolul „fineţe de caracter”, nu înseamnă decât consimţământ la deznodământ. La ora actuală, încă este cu putinţă ca Titi să admire energia pe care nu ţi-o cunoştea, să râdă auzind că i-ai tras băgăcioasei o bătaie soră cu moartea, să-ţi proclame victoria prin knock-out, să te iubească mai sincer ca oricând. Dar, chiar dacă nu-l întorci la tine, îţi rămâne satisfacţia. Eu nu i-aş zice satisfacţie amară. Deloc. Amintirile vinete lăsate pe faţa nemernicei care a încercat să se interpună între tine şi drăguţul tău de azi, vor fi peceţi ce sigilează dulce un roman de dragoste, poate puţin prea scurt, dar consistent.

... Unde am rămas cu povestirea vieţii mele? Ah, da, plecarea de la Barul Alcazar. Programele, fie şi lejere, nu-mi convin – iată concluzia experienţei mele din ultimul an.

M-am mărginit să fiu prietena unor oameni de afaceri, patru la număr, dar secvenţial, în succesiune, niciodată concomitent. De ce? Nu numai fiindcă acum poveştile suprapuse, studentul Lakhoumi-doctorul Zorlescu-Burada îmi par, de la distanţă, ceva semănând cu o încurcătură de maţe. Ci şi din

considerente practice. Amicii mei au fost străini. Arabii, de la izbucnirea crizei din Golf, nu mai sunt la modă. Eu, în orice caz, m-am orientat către alte zone geografice. Erau un olandez, un grec, un neamţoid (ca să fiu precisă – austriac) şi un spaniol catalan (el n-ar fi admis să se recomande spaniol fără adaosul catalan, dar n-am înţeles de ce, deşi ăsta era principalul lucru pe care ţinea mereu să mi-l explice). Or, toţi aceştia făceau economie de dolari în afara propriu-zisului lor business. Cu mintea mea de biată femeie riscam să mă încurc în morişca monedelor naţionale dacă aş fi învârtit alandala guldeni, drahme, shilingi şi pesetas, iar din zăpăceală să mă aleg cu pierderi importante, la orice curs, oficial sau negru. Aşa că numai plecarea defintivă a unuia a permis intrarea în scenă a altuia. Să nu-ţi închipui totuşi că m-am lăsat împărţită exact în sferturi, ca un măr, ori în patru trimestre, ca un an fiscal. Timp mai mult şi legături mai calde au fost din partea grecului. Cu Giannis Papagiannnopoulos am şi petrecut cu el, în Salonic, câteva săptămâni încântătoare, pline de observaţii utile asupra temperamentului neoelen. Ştiai tu, de pildă, că un grup de prieteni din această naţie, de câte ori intră să petreacă într-un restaurant, aleg cu grijă, de la început, un vraf de farfurii pe care, în faza a patra a chefului comun, le vor face zob, dându-le de pământ? Faza întîi e voioşia cântecelor, a doua e melancolia, a treia – compătimirea reciprocă, inclusiv plânsul, jurămintele şi sărutările între persoane de acelaşi sex; iar la urmă vine starea explozivă, aceea care cere ţipete, violenţă transferată asupra ceramicii, şi, cum am spus, multe, multe cioburi.

Unele localuri pretenţioase sunt prevăzute şi cu perdele anume, prinse superficial, pentru a fi smulse la mânie din galeriile lor. Totul e tarifat şi stă sub protecţia poliţiei. O, cât de frumoase sunt chefurile greceşti, Olguţo! Spaniolii catalani, deşi tot mediteraneeni, sunt altfel, deoarece nebuniile li-s preluate de coride. Zona alpină şi ceţurile Nordului i-au modelat pe austrieci şi olandezi în cuminţenie; bună şi aia, chiar mai recomandabilă pentru nervii fiinţelor mai delicate. În fine, lac european să fie, că broaşte...

Dar poate că iar nu mă urmăreşti, tu, cea care te ţii ca scaiul de unul de-al nostru. Atunci, măcar ţine-l bine! Aştept să-mi povesteşti scena hotărâtoare a intervenţiei.

Te ia în braţe,

Marinela

P.S. Schimbând la bursa neagră o părticică din economiile mele, am izbutit, alaltăieri, să-l despăgubesc pe taică-miu de toţi banii pierduţi cu taxa de intrare la „Beautiful College”. Aşa că, şi de n-aţi face nicio brânză cu detectivistica voastră, măcar în privinţa familiei Prislop, să nu vă faceţi inimă rea. Tu nu, inimioară, tu nu! De infidelul tău Titi îmi pasă mai puţin.

M. (de la Marilena. Sună mai şic!)

Răspuns scrisorii a VI-a

Mult-păţito-care-crezi-că-le-ştii-pe-toate

Câteva zile am fost nebună. De netăgăduit, nebună. Cât născocisem singură, cât erau picături de gaz turnate, mai mult ori mai puţin conştient de sfaturile tale, aţâţându-mi focurile, acum este greu de precizat. Şi nici nu cred că mai are vreo importanţă.

Tot mai serios, nebunia din inima mea ameninţa să mă nimicească prin explozie lăuntrică. Aşa cred. Dacă tu o să vii imediat cu o corectură, spunându-mi că sediul nebuniei este creierul, nu cordul, o să ridic din umeri: nu-i singurul domeniu în care opiniile noastre sunt divergente şi chiar ireconciliabile. Însă îţi sunt datoare istorisirea faptelor, chiar dacă nu mă aştept la un comentariu favorabil. Iată-le, deci.

Ştii că T.N. îmi tot reducea porţia de timp petrecută împreună. Zi de zi a subţiat-o, până când, la solstiţiul de vară, ziua astronomic cea mai lungă din an, a fost în ochii mei ziua celei mai insuportabile suferinţe, dragul meu plecând de lângă mine neîndurat de devreme, da, mai devreme ca oricând. Am vrut să forţez o explicaţie chiar atunci. M-am răzgândit, fiindcă Titi nu şi-a luat niciodată angajamente formale vizavi de persoana mea, fiind liber să petreacă un amurg, o noapte, o dimineaţă cu cine vrea. Dar cel puţin s-o văd pe individa ce i s-a vârât în suflet. Tu mă îndemni s-o stâlcesc în bătaie. Reţinusem şi un alt cuvânt de al tău, mai civilizat, mai potrivit firii mele, mai adecvat împrejurărilor; să fiu, pe contul meu, detectiv şi în timpul liber. Aici ai fost isteaţă, Marinelo. Trebuia să-mi utilizez toate capacităţile de pândă; doar era Titi la mijloc, om de meserie, aşa că treaba se anunţa complicată. Noroc că el nu mă bănuia. Investigaţia mea şi-a luat ca perimetru casa veche, construită cam pe la 1900, la mansarda căreia stă cu chirie Titi. Alături, chiar lipit, e un blocşor cu vreo 50 de ani mai tânăr şi două etaje mai înalt. La începutul ierii 1989-90, blocşorul, inclusiv calcanul surplombând acoperişul casei vecine, a intrat în reparaţie exterioară. Dar

apoi evenimentele şi inerţia post-revoluţionară au întrerupt lucrarea, aşa cum o dovedeşte între altele o scară de zugravi, pur şi simplu uitată acolo, lucru ruşinos pentru un trust de construcţii, dar neglijenţă salutară pentru o îndrăgostită în căutarea căii de acces către adevăr. După fixarea acestor repere, am aşteptat să se întunece. Nimic mai greu în noaptea solstiţiului de vară. În fine, primele stele s-au aprins pe cerul transparent. Am suit cu liftul, am trecut pe lângă spălătoria-uscătorie până la terasa blocşorului, apoi, coborând pe scara meseriaşilor uituci, am descins alături, pe acoperişul în pantă. Treptele scării, am observat cu spaimă, putreziseră pe alocuri şi m-am întrebat ce s-ar fi ales din tot lemnul ei, dacă anul cu pricina n-ar fi fost, cum se ştie, atât de sărac în precipitaţii. În fine, am început să mă târăsc către lucarna cea mai apropiată. Din nefericire, ea nu corespundea odăiţei lui Titi. Era oblonită. Mai mulţi guguştiuci, pe care sosirea mea îi nemulţumise, m-au sancţionat nemilos, deşertându-şi prompt intestinele. Aşa că suprafaţa acoperişului, peste tot înclinată, devenise ici-colo şi vâscoasă. Riscul de a-mi frânge gâtul nu mă demoraliza, totuşi. Am ajuns în preajma celei de a doua lucarne şi, chiar înainte de a zări lumina de dedesubt, am auzit (şi recunoscut) vocea lui Titi. Imediat m-am culcat pe burtă ca să prind înţelesul spuselor lui şi ca mai ales să surprind glasul caţaoanei pe care, în defavoarea mea, o preferă. Dar constatam că preopinenta îl asculta în deplină tăcere, în vreme ce băiatul meu relua de două-trei ori aceeaşi frază. Efortul de a mă apropia de ferestruică fără să stârnesc niciun zgomot, îmi contracta muşchii gambei drepte. Începeam să mă tem de un cârcel, cu posibile consecinţe, acolo sus, foarte grave. Nu era singura mea grijă. Ce naiba îi spunea şi repeta el femeii, de nu reuşeam să disting niciun cuvânt? Şi de ce, în momentul când i-am văzut lui, numai lui, creştetul aplecat peste o masă, n-am zărit nicio bucăţică din făptura rivalei mele? Am stat puţin să reflectez. Titi îmi spusese că ocupă o cămăruţă mansardată, unde nu încap decât un pat foarte îngust, o măsuţă, un scaun şi câteva poliţe suspendate (pe post de garderob-cuier).

Deci, dacă alt moț decât cel al lui Titi nu era de zărit în preajma mesei, reieşea că persoana se va fi tolănit în patul amantului, că de acolo îi asculta insistenta peroraţie şi-i răspundea exclusiv prin semne ori mimică. Deducţia m-a făcut nervoasă. Cum, nici măcar degetele picioarelor să nu i le văd femeiuştii de trei parale, ori serenissimei doamne, ce-o fi aceea?! Milimetru cu milimetru am avansat iarăşi, de fapt apropiindu-mă de streaşină, până când aproape că am încălecat arcada lucarnei şi am înfruntat maxima

primejdie de cădere în schimbul şansei de a vedea ce se petrece în odăiţă. Dar tot ce am obţinut a fost să-mi plasez auzul în poziţie mai avantajoasă spre a-mi da seama că Titi Neguş se spovedeşte cuiva... în franţuzeşte!

Îţi poţi închipui starea mea de spirit? În loc să cuget cuminte la verosimilitatea acestei scene, în loc să mă întreb cum şi unde să fi aprofundat Titi limba lui Voltaire, în loc să trag şi mai atent cu urechea la... m-a apucat o furie nestăpânită. Fără să vrei, tu, cu scrisorile tale, ai aici un amestec, căci ghiveciul tău cosmopolit de parteneri m-a condus automat la o similitudine: aha, T.N. s-a aruncat şi el în braţele unei franţuzoaice! M-am văzut aşa cum eram: culcată pe un acoperiş de tinichea murdară, în pantă, o mâţă umilă, umilită, fără simţul echilibrului, spionând un motan vădit infidel, în noaptea cea mai scurtă din an. Şi deodată mi s-a făcut silă de dânsul, de mine, de toată povestea. Atât de silă, încât m-am ridicat la verticală, hotărâtă să plec imediat. Am şi făcut doi-trei paşi, fără să-mi pese dacă sunt auzită din casă, de vreme ce nici dezechilibrarea nu mă mai înspăimânta. Atunci, brusc, la câteva palme mai jos de piciorul meu drept, cineva a înălţat un chepeng, până la acea clipă închis, iar talpa mea stângă, aflată mai sus pe plan înclinat, mi-a alunecat penibil pe un găinaţ de guguştiuc, acest prigonitor al meu fâlfâind undeva, ca în filmul lui Hitchkock. Astfel că m-am pomenit, buf, căzând prin chepengul acela exact peste umărul lui Titi, într-un spaţiu unde fiecare petrece singur, unde nimeni n-ar fi avut loc să se culce, iar sistemul primitiv de aerisire înfrunta ploaia şi ninsoarea când plouă sau ninge. „Unde-i frunţuzoaica?!” am strigat eu, ieşind împleticit pe săliţă. Don Juanul n-apucase să-şi desfacă şliţul, îşi frecă omoplaţii în suferinţă şi mă privea năuc. În loc să râd, m-am temut ca rivala mea să nu şteargă putina şi repetându-mi somaţia, l-am obligat să mă conducă în chichineaţa lui. S-a supus, pe o distanţă atât de infimă, încât nu-i pot zice drum. Am intrat şchiopătând, am recunoscut lucarna, masa şi... cam atât. Inspectarea mi-a luat 10 secunde. Poliţele erau pline cu bucoavne. Cărţi şi caiete pline cu însemnări acopereau jumătate din pat, tot subpatul şi jumătate din submasă.

M-am uitat peste paginile rămase deschise şi am citit:

Les jables ne sont pas ce quelles semblent etre.
Le plus simple animal nous y tient lieu de maître.
Une morale nue apporte de l’ennui;

Le conte fait passer le precepte avec lui.
En ces sortes de jeinte il jaut instruire et plaire,
Et conter pour conter me semble peu d’affaire.

Şi aşa mai departe, introducerea fabulei Le paret et le lion, dintr-un volum de La Fontaine. O hârţoagă cu marca anticariatului. O cărţulie mâzgălită cu felurite culori, pentru sublinierea structurilor gramaticale. Era rândul meu să privesc în jur cu gura căscată. Şi ce-mi văzură ochii? Manuale! Reviste! Dicţionare! Studii economice. Multă istorie. Ceva lucrări de drept, „Ştiaţi că?” în decupaj, zburlite ca aricii, ieşind dintre zeci de dosare. Atârnând dintr-un cui, pe uşă, un orar de lecţii.

Şi... nici picior de damă, nicăieri.

Nici n-ar fi avut loc, zău! Cămăruţa 2 x 3 m mansardată este o facultate cu un singur student.

Iată, fosta mea colegă şi actuală confidentă, cu cine mă „înşela” Titi al meu în vremea din urmă. Cu cartea. Învăţa în mare taină. Am un iubit autodidact. L-am redescoperit sub adevărata înfăţişare. Cu ocazia asta, mai că i-am rupt o claviculă! Nu e minunat? Şi eu mi-am sucit o gleznă, dar, jur, nu-i nicidecum un preţ prea mare. Acum pot să strig cu glasul lui Columb la vederea ţărmului în ziua de San Domingo: Uraaaa!

Iart-o pentru lungimea acestei scrisori şi spune-i ce crezi acum fericitei Olguţa

Scrisoarea a VII-a

Puişor de bogdaproste,

Ce să spun? Nici să râd ca lumea nu pot. Deşi e de râs cu gura până la urechi. Acum te declari tu fericită?! Când te-ai încredinţat că adoratul tău, în coteţul ăla ridicol de 2 x 3 m, are multe hârţoage şi nicio amantă? Păi, să fii fericită când dulapurile înzidite din vila ta duplex vor geme de mantouri din vulpi polare, casetele – de bijuterii 24 carate, iar contul tău valutar din bancă o să-l facă să saliveze pe preşedintele consiliului de administraţie al acelei bănci, distins domn care îţi va propune să fuzionaţi, iar tu ai să-i spui că eziţi între mai multe oferte (şi chiar aşa să stea lucrurile, de altfel). Când fiecare centimetru pătrat din suprafaţa corpului tău tânăr ai s-o poţi negocia la bursă pe o acţiune cotată minimum la 10.000 dolari, atunci fetiţo, să te declari şi să fii fericită! Deoarece, dacă rămâi topită de fidelitate faţă de un

pârlit, un calic, un coate-goale, te aşteaptă o existenţă pe măsură: pârlită, calică, petec lângă petec. Femeia care mai crede că banii n-aduc fericirea aderă automat la Liga Prostiei; şi când va dori, în ceasul al doişpelea, s-o dreagă, o să constate că trebuie de urgenţă să se dreagă pe sine; dar n-o să aibă cu ce plăti nici operaţia de lifting. Iată de ce nu râd deloc. Dacă o ţii tot aşa, o să te plâng. Nu ţi-e milă de tine? Deşteaptă-te, nebuno, din dorul tău de carte! etc.

Marylin

P.S. La Fontaine nu e ăla cu greierele şi furnica? La vremea lui, o fi fost cum o fi fost, nu ştiu, că nu eram de faţă, dar astăzi greierele cu chitară electrică şi instalaţie de amplificare obţine de 1000 de ori mai mult în sezonul estival decât adună furnica muncitor agricol în tus-patru anotimpurile. Aşa că: nu te mai închina la toate vechiturile.

Tot Marylin.

Răspuns scrisorii a VII-a

Domnişoară Prislop,

Nu mă priveşte transformarea Marinelei în „Marylin” (corect: Marilyn). Dar însăşi pocirea numelui ales recent este semnificativă pentru consecinţele dispreţului faţă de învăţătură. Fiecare doarme aşa cum îşi aşterne, nu? Băiatul de care vreau să-mi leg viaţa a descoperit că trebuie, prin eforturi mari, sistematice şi netrâmbiţate, să înlăture lacunele unei educaţii pe sponci; iar acest fapt esenţial zici să nu-l înalţe în ochii mei, să mă lase rece? Ca în loc să pun – ce? Idealul înavuţirii prin liber schimbism erotic? Pardon, mersi, scuzaţi, bonsoir.

Am acceptat să stăm de vorbă prin scris într-un moment de intensă derută interioară, când m-aş fi adresat şi unei pietre, lăsându-mă pradă iluziei că mă ascultă şi, poate, mă înţelege. Acum însă constat incompatibilitatea totală dintre noi. Liga Prostiei, în care mă plasezi, convine moralei mele chiar sancţionată prin neîndestularea traiului.

Fiindcă, dacă eu ader sentimental la p r o s t i e, în schimb tu, fosta mea colegă de bancă pe durata câtorva clase elementare, ai consimţit practic la p r o s t i... i e. Te las acum să completezi singură cele trei litere lipsă din cuvântul atât de diferit, cu toate că începe şi sfârşeşte la fel ca primul. Cred că ai dezlegat tu şi enigme rebusistice mai dificile.

În rest, bine că ţi-ai mai „descărcat” conştiinţa dacă simţeai într-adevăr nevoia destăinuirilor, cum pretindeai la început. Numai în episodul cu barul cred că te-ai pus, prin omisiuni, într-o lumină ceva mai favorabilă decât realitatea. Dar ce importanţă mai are!

Să auzim numai de bine, însă – fiecare separat. Olga

Scrisoarea a VIII-a

Olgăluşco!

Mi-am pierdut vremea cu tine.

Păcat de calităţile tale naturale. Fă-ţi-le praf, n-ai decât. Să-mi trimiţi îndărăt, de urgenţă, scrisorile mele, nu le meritai. E clar?

După restituire, din partea mea, du-te învârtindu-te!

M.Prislop.

Răspuns scrisorii a VIII-a

Duduie,

Alăturat se află, în original, exemplarul ultimei misive pe care aţi avut bunăvoinţa să mi-o adresaţi.

După citirea penultimei, însă, am ars-o laolaltă cu tot restul corespodenţei.

Suportul acestui mic rug, o tavă, stă pe balconul unchiului meu, la aerisit, de trei zile, şi tot insuportabil miroase. Va trebui s-o arunc.

Nu mai semnez.

Capitolul XI
VIAŢA LA ŢARĂ sau O... RAŢIE DE NUNTĂ

Un socru mic de mare perspectivă

• Plan de măsuri pentru miracole • Macrameul, văr primar cu goblenul • A doua coţcărie parazit pe triunchiul afacerii majore • Ţepos, zmeul nefolcloric va sta ascuns sub pod • Fantasmele plutesc pe cerul Caprei • Liberschimbismul cucereşte Capra: Julietă să fie, că romei... • Agitaţia tranzacţiilor în jurul Daciei Norocului • Din vina lui Bau-Bau a murit găina ouătoare! • Propunerea de cântecel absurd

Există greşeli pe care autorii de romane, poliţiste ori ba, şi le mai pot permite, contând pe îngăduinţa cititorilor. Există, însă, alte greşeli atât de grozave, încât, trecând pragul marilor vinovăţii, sunt şi rămân impardonabile. Cum de l-am putut noi ţine departe de privirea tandră a cititorilor preţ de trei capitole, pe Titi Neguş? Cum de ne permitem să croim acest nou capitol fără să planificăm intrarea în scenă a eroului drag şi principal decât la sfârşit (cu un efect, ce-i drept, fulminant), dar în final, totuşi?! Păcatul mărturisit este pe jumătate iertat. De făcut, oricum l-am făcut, şi apoi mai intervine şi sfântul principiu al densităţii materiei. Un boţ de plumb atârnă mai greu decât un balot de lână. Tot astfel, o pagină îmbibată de nemijlocita prezenţă neguşiană va trage mai greu decât tot restul capitolului, petrecut, cum se va vedea, în comuna dobrogeană Capra.

Suntem la Capra. Ne găsim în casa insului care, cu nici doi ani în urmă, fusese sufletul Caprei, centrul ei vital, omul cu pâinea şi cuţitul pe linie de partid şi de stat.

Nevăzuţi, neauziţi, ne plasăm într-un colţ din „odaia bună”, unde, aşezat în capul mesei, o masă doldora de hârtii, Nichifor Barbălată transpiră amarnic la nişte socoteli lungi, nu atât de complicate, cât încâlcite. Înainte de a lumina diferenţa de nuanţă, să spunem că personajul tocmai pune pe picioare (adică deocamdată pe hârtie) o afacere în stil mare: o nuntă. O face cu aceeaşi siguranţă şi lăcomie cu care, vreme de 19 ani, condusese destinele Caprei ca primar şi secretar comunal de partid. Ce lucrează în această clipă Nichifor? Planul general al ospăţului de nuntă.

Pe scurt, tema de proiect este următoarea: din însoţirea oficial-festivă a Julietei Barbălată cu Stelică Rogoz să rezulte un câştig net de 650.000 lei. Suma trebuie să provină firesc, prin scăderea cheltuielilor din totalul „darului”. Iată de ce socoteala nu e complicată deloc, dar încâlceala, pe de altă parte, este cumplit. Fiindcă:

— în curtea fostului primar încap, la mese, cel mult 300 persoane adică 150 familii, şi alea înghesuite ca sardelele;

— darul per familie, patru mii lei, este luat în calcul mult peste limita maximă practicată până acum la nunţile din Capra;

— 150 familii x 4000 lei = 600.000 lei;

— deci suma încasată e cu 50.000 lei sub tema de proiect, dar fără ca măcar să fi pus la socoteală un singur franc de investiţie (mâncare, lăutari, preoţi, închiriere costume, închiriere veselă, cheltuieli neprevăzute etc).

Oricare alt căprean în locul socrului mic Barbălată, confruntat cu această evidenţă, ar schimba tema de proiect. Cum? Coborând plafonul câştigului net. Dar el, cel ce a păstorit comuna atât amar de ani (pentru sine dulci) găsind mereu soluţii miraculoase unor probleme insolubile, n-o să se împiedice într-un fleac de 150.000 lei! Îi va scoate din pământ, din iarbă verde.

Nevăzuţi, neauziţi, stăm într-un colţ şi îl contemplăm pe tata socru cum lucrează la planul de măsuri menit să menţină câştigul la plafonul iniţial stabilit. Dacă n-ar fi vorba de buzunarul lui, soluţia ar fi simplă: o raportare falsă, că la asta se pricepe. Dar aşa... Chiar şi în noile condiţii, lui N.B. nu-i lipsesc ideile. Iată câteva:

— îndesirea mesenilor. Se mai poate! („Nu există nu se poate”) Trei persoane în plus pe rând înseamnă încă 12 daruri. Iaca 48.000 lei curaţi, başca faptul că, în înghesuiala rezultată, puţini mai apucă să se înfrupte ca lumea din bucate;

— sponsorizarea banchetului de către acele instituţii comunale ai căror responsabili, rămaşi în funcţii, sunt atât de îndatoraţi fostului primar, încât... să-i văd eu că-mi cer parale pentru aia şi ailaltă, mama dracului îi ia!;

— invitarea unor şefi, şefuleţi, şefuţi, domiciliaţi în Capitală şi pe litoral, dintre cei mulţi cu care Barbălată a avut diferite afaceri. Ăştia mi-au şi promis să mă onoreze când îmi mărit fata. Plicul să mi-l trimită – că de venit la Capra n-au ei timp; le fac strigarea, dar nici nu mănâncă, nici nu beau;

— socrul mare să pună un porc la bătaie şi să cumpere jumătate din vin, dă-l încolo de calic; iar muieretul din partea Rogozilor să reducă alte cheltuieli prin muncă patriotică, pe bază de tabel, cu sarcini şi obligaţii precise.

„O scot io la vopsea, mârâie Nichifor şi îşi şterge fruntea cu o basma galbenă, dar până atunci o să-mi iasă ochii, tu-i parascovenia mă-sii de nuntă, că trag la ea ca un rob! Ce vrei, fă?”

Întrebarea e adresată unei femei înalte, uscăţive, care răspunde (altora) la numele de Niculina Barbălată, nume uitat de stăpânul casei în ultimii aproximativ 25 de ani.

— Ce zici, bărbate, cumpărăm şi noi fo două d-astea?

— Nu dau banii pe prostii! replică reflex gospodarul, fără să-şi ridice nasul din calcule.

— Nu-s prostii, omule. Macrameuri sunt. Şi-s la preţ. Se omoară lumea pe litoral să le înhaţe. Străinul dă bani străini să le cumpere, că-i lucru de mână. Cică Turcia şi Israilul nu pun blid pe masă fără un macrameu dedesupt.

Ridicarea ochilor, evaluarea produselor, conexarea mentală la cifra de afaceri a gospodăriei anexe. Într-un sfert de veac, Niculina a învăţat cum să-l ia pe Nichifor.

— Cum le vinde şi cu cât?

— E un domn de la Bucureşti. A tras la alte Ciovică. Are coşul plin. Preţul – după mărime, aşa zicea. Luăm? Să aibă Julieta ceva şi de la noi.

Decizia vine scurt şi miră tare:

— Ia vezi cu cât mi le-ar da pe toate...

— Cum, tot coşul?

— Tot. Dă fuga să nu mi le sufle altul. Trimite-l pe gineri-tu Stelică să se tocmească. Şi să nu fie tăntălău, că-l omor!

După ce a răma singur, Barbălată a continuat lupta cu cifrele, măsurat de tic-tacul unui ceas mare, tip CFR, şi încălzit de obscura nădejde că Stelică Rogoz, măcar la iminenţa rangului cap de familie va deveni şi el, cât de cât, pui de întreprinzător. Dar de unde nu-i, degeaba ceri. Tăntălău a plecat Stelică, tăntălău – cu mâinile goale, adică – s-a întors. Aoleu...

— De ce n-ai cumpărat, mă hapleo, macrameurile alea, dacă macrameuri te-am trimis să cumperi? N-ai înţeles? N-ai avut bani să le arvuneşti? Ori ce crieri n-ai avut la tine?!

Cu umerii ridicaţi a neputinţă, evitând privirea crâncenă a celui ce i-a fost şef la primărie şi îi va rămâne stăpân absolut în familie, Rogoz bâlbâie o explicaţie, din care, speră el, nu va ieşi prost:

— Păi, tată socrule, ceva bani am avut. Da' m-am întâlnit cu Spiru Ciocănel, care mi-a zis că taraful lui nu mai vine fără alte 5000 lei peste cât a fost vorba, că atât îi dă şi-o nuntă în capul Hârşovei, tot în sâmbăta – duminica noastră. Era să pierd lăutarul? Ai dracului, s-au învăţat toţi cu indecsarea! Banii nu i-am dat, dar ţiganul stă şi ne aşteaptă la bufet cu răspunsul. D-aia am lăsat macrameurile şi am venit să hotărăşti matale.

Din acest moment, tata socru nu-şi mai învredniceşte ginerica nici cu o privire. Trânteşte plaivazul, lasă baltă calculele dezechilibrate cu încă cinci mii şi porneşte, furios, să rezolve el toate lucrurile, dacă tânărul nevolnic nu

e în stare. Buşind uşa de pică varul din încheietura tocului, nu ştie ce-l înfurie mai rău: obrăznicia ţiganului care a uitat cui i se cerşeau scutiri de amenzi la contravenţiile pentru tulburarea liniştii publice, ori gândul că, lângă neisprăvitul de bărbat-su, Julieta va trebui cărată în spate de părinţi toată viaţa, altfel va trăi pe rogojină şi îşi va mânca de sub unghie, amărâta de ea.

Nu-l vom însoţi pe furiosul de Barbălată în cârciumă. Nu ne interesează rezultatul duelului dintre cele două lăcomii. Sărim şi peste alte detalii, lăsându-vă să ghiciţi dumneavoastră dacă şeful tarafului arvunit de Stelică este scripcar, acordeonist sau ţambalagiu. Mai important ni se pare să fim martori la intrarea ex-primarului în casa lui Ciovică. Unde, într-adevăr, un domn de la Bucureşti, plinuţ la faţă, nu vinde deocamdată nimic, ci, în faţa oglinzii ţinută sus, cu două mâini, de către nepoţelul gazdei, apasă ritmic o pară de cauciuc şi face să cadă astfel o bură mirosind a iasomie peste pielea lui întinsă ca toba şi roză ca o acadea.

— Dumneata eşti cu marafeturile alea din aţă? Cu cât le dai? se interesează direct şi pragmatic Barbălată.

— Merci, puişor, ajunge. Eliberându-şi cu aceste vorbe micul paj de serviciu, parfumatul Narcis răspunde fără grabă clientului:

— Vă înşelaţi, domnule. Nu în privinţa vânzării, căci mi le înstrăinez efectiv, din păcate. Numai că nu sunt nişte „marafeturi din aţă”, cum aţi binevoit să le numiţi depreciativ. Sunt mici dar adevărate lucrări de artă, înglobând iscusinţă şi talent, am putea spune chiar surâs îngeresc lucrat migălos cu croşeta. 85 de lei decimetrul pătrat.

— Câââât? se sperie Nichifor, prelungind semivocala până la sufocare. Dar ăsta e jaf!

Auzi, 85 de lei!...

— Cu specificarea că preţul n-a fost încă liberalizat. Deocamdată nu l-am aliniat nici la nivelul pieţei internaţionale, nici la cursul actual al dolarului. Peste câteva zile, pentru acelaşi produs, se va plăti triplu.

— O fi ea artă, concede ex-primarul, dar mai ducă-se-n paştele mă-sii, că prea o dai scump!

— Dar nu vă sileşte nimeni să luaţi cu inima strânsă, domnule. Din păcate n-am putut să le ofer personal marilor pinacoteci din occident, un Prado, un Louvre, un Kunstmuseum; dar sunt aici la o mare şosea internaţională, trec străini, turişti, voi scoate la poartă aceste lucrări şi nu se

poate ca oamenii de gust să nu apropie macrameurile mele de verişoarele lor, nemuritoarele goblenuri! Le vor achiziţiona pe valută, fără nicio tocmeală.

Nădăjduim că datele fizice, asociate cu preţiozitatea limbajului, au dezvăluit cititorului identitatea samsarului de artă (aplicată). Insul nu este altul decât Valerian H.Zbârcea. Cel mai şcolit dintre acoliţii doamnei Kitty. Responsabilul centrului de achiziţionare a sticlelor şi borcanelor goale, negoţ-paravan, abandonat temporar în favoarea desfacerii obiectelor de lucru manual cerute drept probă candidatelor la „Beautiful College”. Dacă pânza de sac a fost afacerea privată a lui Ţone, aţa devenită subprodus al escrocheriei principale va rotunji veniturile domnului Zbârcea. Ce, numai Tomberon să încalece opreliştile doamnei de fier?

Formula magică a perioadei de tranziţie, valută forte, l-a hotărât brusc pe socrul mic. El va fi cel ce va cumpăra macrameurile pe lei spre a le revinde pe dolari.

— Ai un centimetru, neică?

— Evident, domnule.

— Atunci scoate marfa. O măsurăm toată.

Operaţiunile care au început imediat ar umple tomuri dacă ar fi redate minuţios.

Măsurarea ca la cadastru a rotunjimilor stârneşte controverse lungi, fiindcă scăderea lor din decimetrul pătrat luat ca bază ar încurca şi geometri mai acatării. Şi-apoi, sunt atâtea găurele, scrâşneşte Barbălată, ce, eu p-alea dau parale? Dar stă în natura covrigului să se confunde cu golul a cărui circumferinţă o defineşte, răspunde ameţitor Valerian H.Zbârcea. Încet, încet, măsurătorile avansează, oricum mai repede decât munca atâtor comisii mixte puse să numere capetele multiple ale ogivelor nucleare către sfârşitul mileniului doi.

În toiul acestor treburi, uşa, deschizându-se iar, face loc lui Florică Ţone. Ţone Florică, zis Tomberon, intră voios şi începe să povestească, de parcă Barbălată nu există şi nu se uită întrebător la dânsul:

— Hai, că-i mare tipul de peste drum, cu vulcanizarea! Îi merge mintea, prinde fulger, plăteşte pontul. Om îl fac! Paroldoner! Auzi, domn Zbârceo, o chestie de milioane, simplă ca bonjour. Toate maşinile care vin spre mare ori se întorc de la mare, i-auzi... Ţone se opreşte, cu un deget către Nichifor:

— Dumneata eşti de pe aici? Ai maşină?

La răspunsul cumpărătorului en gros de macrameuri, cum că este locuitor al Caprei dar maşină n-are, Tomberon continuă dezinvolt:

— Toţi gagiii pe patru roate trec peste un podeţ. Podeţul, domn Zbârceo, face parte din şosea, cum ar veni... Şi sub el e nu ştiu ce conductă groasă, care pe băiatul nostru, vulcanizatorul, nu-l interesează, că nu-i iese nimic din ea. Dar eu i-am zis: din podeţ n-o să-ţi pice, o să-ţi curgă! El, mie: „Ce”?! Eu lui: „Mii”. „Pe lună?” întreabă el. „Pe zi”, îi spun eu. Şi ca să nu stea omul mult cu gura căscată, îi spun cum, după ce, bine înţeles, am stabilit procentul meu din încasări. Meştere, într-o noapte te bagi frumos sub podeţ, forezi terasamentul în patru, cinci locuri, iei o şină cu patru-cinci cuişoare sudate la floare, o fixezi în aşa fel sub podeţul ăla încât la o răsucire de manivelă cu cablu de departe, cuiele să lase nasul în jos, ori, dimpotrivă, să-l ridice şi să pupe anvelopa maşinii care vine. I-am făcut schiţa şi băiatul, că nu-i prost, a băgat la cap. „Fii atent: esenţa e să nu te lăcomeşti, i-am atras atenţia. N-are rost ca maşinile să-ţi stea la coadă, în faţa atelierului, că nici şoferii nu-s toţi tâmpiţi să-nghită atâtea concidenţe”. „Nu, zice vulcanizatorul, o să dezvolt afacerea altfel. Într-o baracă, perete în perete cu atelierul, fac un bufetuleţ. Cât pun eu petecul şi schimb roata, alături clientul serveşte un sandviş, o cafeluţă, un jus. Ălora care nu conduc, le ofer o tărie”. „Bravo, l-am încurajat eu, la început bufeţel, dar la anul restaurant, fripturi la rotisor, dincolo bar, taburete cu picior rotativ la tejghea înaltă, reclamă cu neon, tonomat, orgă de lumini, animatoare, tot tacâmul! Numai din berea dezalcolizată, vândută şoferilor, îţi iese milionul „O, daaaa”, îi sticleau lui ochii, dar s-au întristat apoi un pic. „Păcat că nu-s însurat şi-o să trebuiască să iau personal angajat, scot din casă nişte bani”. I-am mai zis atunci, fiindcă îmi creştea şi procentul: „Şi nimic nu te împiedică, p-ormă, să trânteşti o pompă de benzină cu un mic atelier. Urcă maşinile pe rampă, dacă tot s-au încălţat cu anvelopa de schimb. Un ucenic verifică frânele, spală caroseria, schimbă uleiul la motor, iese ceva şi din chestia asta...” Băiatul se bucura şi se întrista. „Păcat, mare păcat că o să fie mână salariată. O nevastă era cu mult mai avantajos, dar n-am”. Hai că mi-a plăcut tipul! Ce mai... Om îl fac.

Cu o privire de ins hipnotizat, aşa a urmărit Nichifor Barbălată creşterea acestei afaceri născânde lângă dânsul. Cum, adică el a fost până în iarna aceea fără zăpadă şeful Caprei şi nu i-a trecut niciodată prin minte ce averi se pot extrage dintr-o bucată de carosabil intens circulată? Un gălbui-

pământiu, ca de icter, nuanţa omului ce-şi roade ficaţii de invidie, se aşterne peste faţa-i lată. Imaginaţia umflă datele auzite, conturând un imperiu comercial ce creşte ca vrejul fasolei fermecate. Iată colo gospodării anexe, unde voios ciugulesc azi sutele de păsări ce se vor învârti mâine în rotisoare electrice. Iată dincolo serele unde se lăfăiesc roşiile, castraveţii şi salatele sfidând, prin geamuri, viforniţele dobrogene. Şi de ce să uite faimosul vin de Medgidia, adus din podgoria proprie, şi brânzeturile specialitatea (de ce nu?) Barbălată, atât de bine asortate cu acest vin?

Şi totul, totul pornind dintr-un vârf de cuişor, năstruşnic, vârfuleţ pus să elibereze hoţeşte aerul din colacurile de cauciuc, să aducă la popasul silit hergheliile de cai-putere, să-i treacă prin strunga Caprei pe călătorii gata bronzaţi sau pe pofticioşii de litoralul către care aleargă... E ca şi cum ai muta aici gheretele ce străjuiesc podul Giurgeni-Vadul Oii, dijmuind buzunarul turiştilor motorizaţi, e ca şi cum le-ai înmulţi taxa cu zece ori cu o sută şi ai scurge tot bănetul în casa unui întreprinzător genial. Atâta că... Să fie amărâtul de Duţu Rugiubei, vulcanizatorul, un mintos atât de... american?!? Tocmai Duţu? Duhoarea de cauciuc încins care-i iese veşnic din hainele soioase să umble în jurul lui ca un nor aducător de bogăţie? De necrezut! Dar, ia stai puţin... Dar dacă, ah, casa lui Rugiubei şi mintea lui şi bafta lui, n-ar fi la urma urmelor decât pâlnia prin care toate grămezile de aur s-ar scurge fără zgomot într-altă direcţie? Dar dacă...?

Nichifor se pomeneşte vorbind:

— Domnule cu macramele, asta e marfa dumitale, uite ici-şa arvuna, cinci miare.

Numără-i. Dumneata măsoară cinstit mai departe, eu am o treabă urgentă, o chestie cu oi de muls. Animalul, dacă nu-l uşurezi la soroc căpiază. Aşteaptă-mă că mă întorc. Gazda dumitale, Ciovică, e omul meu. Toţi născuţii şi crescuţii în Capra au fost oamenii mei: doar că nu toţi ţin minte treaba asta. Banul o să le aducă aminte. Salutare.

Şi Barbălată se grăbeşte spre ieşirea din casă. Duce pe obraz o lumină mare, graţie căreia gălbejeala icterială de mai adineauri s-a atenuat, s-a înnobilat, e cercul de raze al unei feştile nevăzute.

În urma lui, Zbârcea şi Ţone schimbă priviri nedumerite.

— Ce l-a apucat p-ăsta? Chestia cu mulsul e de sanchi!

— Ba nu, Tomberoane. E fost primar şi efectiv posedă turme de oi. Deţin informaţii de la gazdă. Şi la urma urmelor, ce mă priveşte? Dacă dă banii...

— Şi cu totul... de câţi îl uşurezi? vrea să ştie Ţone, când responsabilul centrului de sticle şi borcane îşi aşează cu pedanterie bancnotele în portvizit.

— Este o chestiune strict personală. Legănarea bustului lui Valerian H.Zbârcea traduce o stare de vexaţiune pronunţată. Eu n-am avut indiscreţia să mă amestec în afacerea dumitale cu pânza de sac. Mă aşteptam la reciprocitate.

— Dacă află patroana, ne dă ea reciprocitate, zice Tomberon.

— Asta cam aşa e, oftează mai vârstnicul.

Armistiţiul după această foarte scurtă ciocnire se consumă fără vorbe. Zbârcea abandonează rigla cu care a măsurat lungimea şi lăţimea de aţă. Ţone vine lângă dânsul şi apucă aceeaşi riglă cu care retează aerul camerei, vâjâind în joacă. În această mişcare repezită, lemnul marcat de liniuţe împinge şi amestecă miresmele emanând din pielea îndelung parfumată a domnului distins, cu urât mirositoarele efluvii răspândite de pletele domnului slinos. Iar afară se trântesc porţi, şi, departe, nechează cai.

— A venit! Uite c-a venit, strigă brusc Ţone, nemaipomenit de excitat.

— Te îndoiai? spune superior Zbârcea. Doar mi-a lăsat 5000 arvună. Pesemne că a renunţat să-şi mulgă turma, dacă se întoarce atât de iute.

— Lasă-l dracu pe muşteriul cu macrameurile, nu de umflatul ăla vorbesc. A sosit omul nostru!

— Care om?

Ţone se înfurie.

— Cum „care om”? Noi de ce ardem manganul aici de trei zile? Lozul câştigător, el a venit, călare pe câştig. Fă-te încoa şi ai să-l vezi.

De pe prispa casei lui Ciovică, cei doi oaspeţi ai comunei Capra urmăresc cel pţin la fel de interesaţi ca mulţimea de localnici, următoarea scenă.

Un camion de cinci tone, fabricat la fostul „Steagul Roşu”, se oprise în faţa unei porţi. Până aici, nimic neobişnuit; numai că obloanele, coborâte pe rând, explică de ce s-au strâns în jur, cât ai clipi, ciopor de oameni şi grămadă de copii. Sus, pe platforma masivei maşini de povară, stă înţepenit un autoturism „Dacia”, nou-nouţ, după cum îl mărturiseşte şi numărul 0973 461, scris cu creion chimic pe un carton tăiat dintr-o cutie de ambalat pantofi; cu ambele mâini pe volanul acestui produs al industriei naţionale auto, se află un cetăţean cu pălărie de pai şi un zâmbet nesfârşit pe faţa-i

spână; iar pe parbrizul prin care acest ciudat şofer ar fi trebuit să privească panglica de asfalt a şoselei, nu se vede – din partea lui – decât dosul unui afiş: „Câştigat la tragerea Loto, trimestrul I 1991”.

— Uite-l pe nea Lostriţă! strigă un băiat de vreo 10-12 ani, şi-l arată cu degetul pe spânul cu pălărie. Nea Lostriţă-Carneţel, cine-i mai băftos ca el!

— Va să zică n-a fost minciună, exclamă o leliţă; a câştigat la loterie, cum zicea.

— D-apăi! Prost să fii, noroc să ai! comentează un consătean cu un năduf din care ţâşneşte mult-omeneasca pizmă. Unul ca ăsta cu două maşini în bătătură, iar alţii – nici bicicletă!

— Lasă-l, mă, că tot prost moare. Până acum se uita Lostriţă la rabla care-i ruginea pe degeaba? Se uita. De acum o să se holbeze şi la una nouă. De şase ani se chinuie să-şi ia permis.

— Ba de patru, intervine altul cu precizie de arhivar. Şase au fost examenele. De şase ori a încercat, de şase ori l-au trântit. Bietul Ionică!

— De-acum încolo cred că i-am spune nea Ionică Lozu Loto...

În acest timp, şoferul bucureştean, un zdrahon încruntat, a scos de pe lateralele plaltformei două şine metalice late, oblic încrustate, pe care le-a şi fixat în lăcaşurile prevăzute, astfel încât un plan înclinat uneşte acum platforma camionului cu solul Caprei.

— Gata, domnu’! Eu te-am suit, dumneata dă-ţi-o jos!

Tulburat, Ion Lostriţă execută singura mişcare perfect învăţată în patru ani de şcoală într-ale şoferiei: coboară fără greş geamul lateral-stânga, protestând.

— Cum aşa, neică? Ne-am înţeles că mă laşi în curte...

Camionagiul este de altă părere:

— Mai scuteşte-mă! Destul mi-ai mâncat sufletul două sute de kilometri şi mai bine. Nu puteai să stai, ca oamenii, lângă mine, în cabină?! Trebuia să fiu râsul şoselei, de la Bucureşti până aici!? Dacă te-ai ţinut cu dinţii de volan, poftim, acum foloseşte-l...

Somaţia stârneşte hohotul de râs al spectatorilor mari şi mici. Nu e suflet de căprean străin de păsul lui Ion Lostriţă, născutul sub o stea cu noroc; de patru ani îşi contemplă proprietatea pe roţi fără s-o poată urni din loc prin propriile mijloace. Carnetul, „carneţelul” – cum îl alintă el – i-a fost refuzat mereu, i-a devenit obsesie şi nu e niciun chilipir că gura slobodă a satului i

l-a lipit de nume. Râsul lumii vine în valuri, unduind prin mulţime, încât Ţone şi Zbârcea, pe când îşi fac loc, grăbiţi, către cele două maşini suprapuse, trec printre tălăzuitoarele hohote precum călăreţii lui Istaspe printre lanurile de grâu copt.

— Ţi-o coborâm noi, nea Lostriţă, fii liniştit, se adresează Tomberon fericitului şi totodată nefericitului posesor de maşini mici.

— Bun venit în comuna natală şi fie ca acest dar al zeiţei Fortuna să vă poarte sănătos pe toate şoselele României şi ale Europei, se închină şi Zbârcea înfiorător de ceremonios. Încolo, nu vă faceţi griji, domnule Lostriţă: ne ocupăm noi de parcare, de rodaj, de revizii tehnice, de acte, de tot. De aceea suntem aici.

Cel mai tânăr şi cel mai agil dintre cei doi şnapani, Ţone, a şi sărit pe platformă, a întredeschis uşa automobilului şi, cu sau fără multe împotriviri din partea câştigătorului, l-a convins prin gesturi energice să fie manechinul scaunului din dreapta, nu al celui de la volan, unde s-a instalat el. Zbârcea scoate tălpicile de lemn de sub roţi, apoi îşi pilotează camaradul cu strigăte adecvate momentului; luminile de marche-arriere se aprind şi, în câteva secunde, fără niciun alt incident, Dacia cu număr de rodaj şi caroserie în culoarea untului aterizează lin pe pământul ospitalier al Caprei.

După acest succes, domnul Zbârcea se apropie zâmbitor şi roz şi începe să lupte cu capul uscat ce fixează afişul de parbriz. Lostriţă sare ca ars, cu preţul turtirii pălăriei de plafonul scund al cabinei:

— Hei, ce faci, nene? Lasă hârtia, că şi aia-i tot a mea!

La volan, Ţone Tomberon îşi înghite o înjurătură şi parcă începe să înţeleagă acum nervii camionagiului. Afară, Valerian H.Zbârcea e mai în elementul său la reprimarea unui zâmbet condoscendent.

— Dar, stimate şi norocosule domn, o maşină, în vederea manevrării ei, pretinde un geam transparent. Dacă şoferul n-ar fi obligat să distingă stâlpii, pomii şi partenerii de trafic de pe şosea, autoturismul s-ar livra cu geamuri jivrate, ca la baie.

Deşi impresionat de esenţa şi forța argumentului, Lostriţă o ţine pe-a lui;

— O fi. Dar mie să-mi laşi hârtia pe geam.

— De ce?

— S-o vază lumea.

— Şi maşina? Cum o mai aducem în curtea dumitale?

— Cu dosul. Ştie dânsul cum. N-ai văzut că ştie?

Înţelegând şi mai bine cu ce capsoman are de-a face, oftând la gândul tratativelor ce-l aşteaptă, Florică Ţone curmă discuţia.

Îi aminteşte lui Zbârcea că i se întoarce muşteriul macrameurilor, promite să se descurce singur şi, într-adevăr sucindu-şi gâtul, conduce „cu dosul”, aşa cum i s-a cerut, proprietatea lui Lostriţă, săltând-o peste bulumacii acoperitori de şanţ comunal până în mijlocul ogrăzii, la egală distanţă de fântână şi coteţ. Abia când maşina nouă s-a oprit în faţa celei vechi, spânul îşi scoate pălăria, o şterge de sudoare, se dă jos din vehicol, îşi admiră hergheliile de cai putere, traversează bătătura şi, satisfăcut, se duce să închidă pe dinăuntru porţile, punând astfel capăt mitingului spontan din faţa casei. Zbârcea s-a dus şi el, traversând şoseaua naţională, să-şi continue, acasă la alde Ciovică, măsurarea găurilor tivite cu aţă şi vândute cu ridicata.

* * *

Lumina care invadase obrazul lui Nichifor Barbălată în momentul întreruperii tranzacţiei comerciale cu domnul Zbârcea nu l-a părăsit încă la ora când omul nostru reintră în casa proprie. Ba dimpotrivă, lumina s-a fixat într-un cerc de mărimea unei gulii potrivite, cam între fruntea teşită şi bărbia arcuită voluntar. Omul poartă cu atâta uşurinţă valiza plină cu macrameuri, aceeaşi la ducerea căreia Valerian H.Zbârcea, nici el stârpitură de om, asudase destul, încât este limpede că diferenţa nu constă atât în masă musculară, cât în tonus şi bună dispoziţie, stări pe care ex-primarul le simte plenar*.

Intră în odaia bună, depune valiza într-un colţ, nu orişicare, ci acel colţ unde se înghesuie valorile mai deosebite ale familiei Barbălată, se lasă greoi la masa de lucru unde-l aşteaptă vastul edificiu al socotelilor pentru nunta în pregătire, apucă plaivazul, dar ceva, pe cât de acut, pe atât de răspândit în fiinţa lui butucănoasă, îi refuză concentrarea. Să fie foamea?! Te pomeneşti.

— Julietă! Fă, Julietă, strigă el gros. Fă-te-ncoa.

Şi aude, prin două încăperi, cum Niculina atrage atenţia fiicei: lasă aluatul, te cheamă tac-tu, nu-l face s-aştepte.

Fata se iveşte, o cârpă i se frământă în palme, o fi deschis clanţa cu cotul, de pe degete nu i s-a scuturat toată făina. Tatăl i se înfăţişează altfel decât de

obicei, fără acea posomorâtă expresie întunecând mereu cerul casei, dintre pereţii căreia numai căsătoria o va slobozi curând. De-ar veni odată nunta!

— Julietă, adă-mi o cinzeacă de ţuică. Vezi să fie a bună, d-a galbenă. Şi zi maică-tii să pună masa.

Viitoarea mireasă se retrage să îndeplinească porunca paternă, nu fără un semn de întrebare în sinea ei cu privire la evenimentul ce va fi determinat alegerea ţuicii galbene, soi păstrat drept rezervă strategică, numai pentru zile mari. Nichifor, aşteptând-o, se apucă nesmintit de lucru, calculele părându-i-se acum uşoare, când cifrele joacă armonios, în tact cu voia bună ce de vreun ceas încoace îi cântă în tot trupul. Nici măcar diferenţa dintre ce şi-a propus să obţină prin ospăţul de nuntă şi ceea ce indică totalul înscris negru pe alb nu-l mai apasă. Când îşi primeşte cinzeaca, o dă pe gât dintr-o duşcă, mormăie de plăcere şi, înviorat, fără să ridice ochii din hârtii, îşi reţine odrasla în preajmă, pentru indicaţii.

— Auzi, tu, dă o fugă până la Hartularie, dulgherul, şi spune-i din partea mea că, dacă în trei zile nu-s gata căpriorii şi scândurile pentru mese, să se mute din sat! Pe urmă, treci pe la şcoală, caut-o pe secretară, vezi dacă a scris cartonaşele cu invitaţia la masă şi adu-mi-le măcar pe ale însemnate pe listă că trebuiau trimise până acum. Ăăăăă, ce mai era? Aşa: mâine dimineaţă vă duceţi la Hârşova pentru rochia ta şi costumul lui Duţu, vedeţi să vă cadă bine, că le-am arvu...

— Care Duţu, tată? Stelică, vrei să zici, corectează Julieta, convinsă că tăria ţuicii galbene îşi face efectul.

— Nu mă învăţa tu pe mine ce vreau să zic. Am zis Duţu, e Duţu. Peste 15 zile, nici mai multe, nici mai puţine, te măriţi cu Duţu Rugiubei.

Paşii care apropie pe Julieta, deocamdată Barbălată, de cel ce i-a dat viaţă, au rostul s-o încredinţeze că scena este aievea.

— Mă tată, dumneata ţi-ai pierdut minţile.

Trosc! cade o palmă atât de răsunătoare încât, nu încape nicio îndoială, pater familias este în deplinătatea facultăţilor sale locomotorii.

Domnişoara Julieta îşi acoperă cu ambele mâini amprentele roşii şi groase de pe obrazul stâng, recăpătându-şi cu dificultate echilibrul din zdruncinătură. În continuare, ascultă fără crâcnire verdictul despotului căprean cu autoritatea redusă la perimetrul unei singure case.

— Ştiu eu mai bine ce-ţi trebuie ţie. Lângă un nătăntol ca Stelică Rogoz ajungeai muritoare de foame în vremurile astea. Bine că ţi-am găsit, într-al doişpelea ceas, omul potrivit. Te aşteaptă nuntă şi fericire. Acu fă ce ţi-am spus şi trimite-mi-o pe mă-ta!

Biata făptură ce, la intrarea în odaia bună, se ştia doamna in spe Julieta Rogoz, părăseşte această odaie cu buimaca perspectivă de a se numi Julieta Rugiubei. O, să nu dea Dumnezeu omului cât poate duce! Şi dacă poate exista un curcubeu aducător de pace în furtuna tinerei inimi rănite, acela este doar gândul că baremi monogramele de pe trusou, la care fata a trudit cu acul de vreo doi ani încoace, nu trebuie schimbate: ce mi-e R de la Rogoz, ce mi-e de la Rugiubei...

Deşi n-a gustat din ţuica a galbenă şi nici n-a avut parte (recent) de palma a grea pe obrazul veşted, Niculina îşi face intrarea clătinându-se. Vestea, abia desluşită din suspinele sfâşietoare ale odraslei, a dat-o gata. Dar îşi cunoaşte prea bine bărbatul ca să rişte vreo întrebare. Aşteaptă, lângă masă, să i se spună ceva.

— Ştiu eu ce-i acu în capul tău ăla lunguieţ, îşi începe satrapul peroraţia. Că ne facem de râsul satului. Că o să ne arate cu deştu neamurile lui Rogoz. Ei, şi? Fac ceva pe satul tău, că dacă nici eu nu cunosc pe proştia ăştia, cine-i cunoaşte? Nişte javre, care-mi ciuguleau din palmă cât erau la mâna mea şi astăzi m-ar mânca de viu. De ei să-mi pese? Cât despre boul de Stelică Rogoz şi neamul lui de calici, să mă scuteşti! Ştii bine că eu l-am ales pentru Julieta. Eu l-am lăsat în primărie. Eu mă jurasem să-l cresc, să-l fac cineva, să-l împing în sus. Dar asta când? Atunci! Azi, ce să scot din el? Ce să-l mai fac? De când m-au zburat din primărie, stau şi mă uit cum se mulţumeşte, mămăliga, c-o lefşoară de mizerie. Nu mişcă, nu dă din coate, nu se saltă nicicum. Păi ăsta, dacă-l laşi de capul lui, crapă ca o păstaie! Să-i dăm ăstuia fata? Nicio oaie din turmă nu i-aş da-o, că mi se rupe sufletul, dar pe Julietuţa! Vezi că nu zici nici cârc? Vezi că te-am ghicit? Ia mai adu o cinzeacă, îşi acordă el o pauză de respiraţie. Şi, în scurta absenţă a Niculinei, mulţumit de lărgimea vederilor sale socio-intelectuale şi sufleteşti, Nichifor se hâţână pe scaunul care pârâie sub dânsul. Cinzeaca vine, e dată de duşcă; aceeaşi rapiditate, aceleaşi delicii convertite în mormăială, după care gura, ştearsă cu podul palmei, continuă să peroreze:

— Mai departe... Ce-şi zice mintea ta de femeie, în gândul ei? Că mare scofală facem cu Duţu Rugiubei, care pute a gumă arsă şi e mânjit până-n

albul ochilor, mai rău ca un potcovar. Te-am ghicit, ai? Fă, să ştii de la mine: ăsta o să fie fruntea! Nu trec cinci ani şi Duţu, dacă vrea, cumpără jumătate din comună, toţi o să-i umple lui buzunarul. Cine se lipeşte de vulcanizarea lui Duţu, mâine-poimâine va fi stăpân la Capra. Nu Capra asta râioasă de acum, ci alta, mai ceva ca Hârşova! N-ai văzut cucoana aia de la televizor, Baalbecka, de la ce-a pornit şi unde a ajuns, ce poţi să scoţi din nişte cutiuţe de bere? Pe locu' unde-un atelier negru şi chior, o să-i aterizeze Julietei şi-un elicopter, la terasă, dacă bărbatu-su s-o pricepe să scoată bani din asfalt şi din ce mai stă pe şoseaua asta. Şi se pricepe al dracu', Niculino, se pricepe! Şi cât i-o mai lipsi lui, voinţă sau putere, apoi las' pe mine. Pun eu. Că n-a pierit Nichifor Barbălată.

Într-un târziu, printre degetele adunate în dreptul gurii, femeia lasă să se strecoare o nedumerire.

— Dar Duţu... ştie?

— Ce? Că se-nsoară? Păi eu ce-am păzit? Ia du-te şi caută-l la el în atelier; îl găseşti acolo? Nu-l găseşti. L-am trimes la dispensar, să-şi facă analizele. Mâine se duce cu fata la Hârşova, să închirieze hainele.

Femeia îndrăzneşte să meargă un pas mai departe cu lămurirea cugetului ei.

— Dar... dar Duţu... de Julieta... ştie?

— Ce să ştie?

— Păi... e-n a treia lună.

Nichifor Barbălată se uită lung la uscăţiva de nevastăsa şi vreme de 45 de secunde nu clipeşte o dată.

— Păi, ce-are asta cu mirele? Ce, s-ar naşte plod fără tată? Are cine să-l crească. Dacă Stelică o fi fost într-adevăr în stare de o asemenea ispravă... că până nu văd, nu cred. Şi să nu mai aud în casă prostii, nici smiorcăieli în bătătura mea, că vă stâlcesc!

Şi cu aceasta, autoritarul soţ şi iubitorul părinte îşi încheie expozeul, considerând că familia a aflat suficient, ba chiar prea mult din ceea ce trebuia să cunoască: cu alt mire, ospăţul de nuntă, aşa cum a fost pregătit, se va face. La Capra, formaţiunea politică având reale şanse în alegerile locale este Partidul liber-schimbist.

Ion Lostriţă n-a închis un ochi toată noaptea. Ar fi fost şi greu, cu doi mafioţi de calibrul bucureştenilor de-a dreapta şi de-a stânga lui, cu ulcele

pline cu vin pe masă, în fine, cu nişte visuri atât de măreţe, dezmierdate de atâta vreme, acum atât de uşor de atins. Noaptea de tratative, bine stropite cu molan, s-a dus, iar în urma ei, zorii unei frumoase dimineţi de iunie se ridicau luminând o situaţie clară. Afacerea era încheiată, părţile bătuseră palma, ulcica finală a fost aceea a aldămaşului. Un carnet de conducere de tip B, pe numele Lostriţă Ion, contra unu Dacie 1310, la 0 Km, preţul IDMS-ului, pentru cumpărătorul Zbârcea Valerian-Haş.

Macheta unui afiş Loto-prono, aşezată frumos sub icoane, a prezidat lungile şi sinuoasele discuţii. Ori de câte ori norocosul câştigător ridică ochii, încercând să scape pentru o clipă din cleştele presiunii celor doi potlogari, privirile i se anină de afişul acela şi, înmuiate instantaneu, îl transformă iarăşi în plastilină ori ceară moale, numai bună de modelat.

Modelatorii îşi gândiseră acţiunea la fix. Lostriţă, asigurat că îşi va obţine mult râvnitul carnet de conducere în 24 ore fără măcar să atingă volanul maşinii-şcoală, doar prin înalta pilă a musafirilor săi, era – oricât ar părea de ciudat – încă şi mai fermecat de altceva: prezenţa în casa lui, exact sub Sfântul Gheorghe ucigând balaurul şi sub Sfânta mucenică Paraschiva, a imaginii... sale.

„D-l Ion Lostriţă, agricultor din comuna Capra, judeţul Constanţa, Omul-Care-Personifică-Şansa”. Mai încolo, textul afişului lansa sloganul: „Vreţi să mergeţi pe urmele acestui OM? Jucaţi cu regularitate la Loto-Prono!”

În toiul celor mai încinse tocmeli, în momentul crizei maxime, cerând o cheltuială de politichie şi de geniu cât pentru domesticirea lui Saddam Hussein sau armonizarea tandemului Gorbaciov-Elţân, Ion Lostriţă se ridica de la masă, trecea sub icoane, neteza celofanul machetei sub care i se răsfăţa poza şi întreba candid:

— Nu era mai bine făr-de pălărie?

— Nu, bade Lostriţă, ăsta eşti dumneata şi-ţi şade bine. Dacă vrei să ştii, află că la secretariatul „Loto-Pronosport” din Capitală există altă variantă, cu Florin Piersic. Dânsul e dichisit, cu cravată, cu freză, cu dinţi albi, cum îl ştie ţara. Dar n-au hotărât care afiş să se tragă într-un milion de exemplare: Lostriţă sau Piersic. De hotărât, direcţia hotărăşte la avizul nostru. Mâine, sau poate diseară, din Constanţa, dăm telefon. Ei, cine să zâmbească naţiunii din toate geamurile? Piersic? Lostriţă? Dacă ne vinzi maşina cu cât costă ea, noi îţi garantăm că iese Lostriţă. Nu merită?

Concurenţa glorioasă, perspectiva ameţitoarei popularităţi, garanţia supremului trafic de influenţă, toate se constituiau într-o cascadă. Fericitul căprean se scutura ca un câine ud şi se mira în gura mare, deodată, amintindu-şi un amănunt:

— Da când m-a pozat domnu' fotograf, io nu ţineam mâna pe maşină. Tot aşa îmi sta cotul, da' numa că pe un gard.

Ţone capta prin aer privirea lui Zbârcea şi amândoi îl înjurau în gând pe Ilie Dobriţoiu.

— Ce contează unde ţineai mâna, bade? Important e ce se vede.

Istoria machetei era cât se poate de simplă. Fotograful neautorizat Ilie Dobriţoiu, în goana curentă după ciubucuri, a fost prezent la atribuirea premiilor în autoturisme. Şi-a depistat fazanul, l-a proptit cu cotul de un gard. L-a pozat şi, în fotomontajul lucrat cu pricepere de meseriaş, sub acel braţ, a strecurat capota unei Dacii. După care, în rolul său de dispecer al bandei, Ilie a anunţat cuplul Ţone-Zbârcea să dea fuga în comuna Capra, locul de obârşie al unui simplicissimus, unde, dacă îl vor mânui abil, pot obţine o maşină nouă fără suprapreţ. Căci, reamintise Dobriţoiu, înmânându-le complicilor macheta afişului, doamna Kitty vrea un automobil în perfectă stare, pregătit pentru cazurile de urgenţă.

... Molanul să-i fi toropit într-atâta? Ori târguiala extenuantă cu un partener bicisnic, dotat cu o îndărătnicie flască, adevărat perete de gumă? Oricum, în paturile tari din casa lui Ciovică, în aerul pur al dimineţii de iunie, distinsul Valerian Z. şi soiosul, boţitul Florică T, se străduiau să adoarmă măcar o oră-două, înaintea plecării în cursa de probă şi rodaj către Constanţa. În ciuda oboselii, somnul se lăsa aşteptat. Mintea le rumega încă resturi de argumente şi contraargumente consumate, dar în acelaşi hârdău se înghesuiau şi paginile nescrise din agenda de lucru a cârdăşiei lor lucrative.

— Mai bine luăm noi maşina veche, îngână Ţone cu o nuanţă de reproş. O scoatem mai ieftin...

Zbârcea, căscând:

— Exclus. Patroana, ai uitat? a spus clar: maşină nouă neumblată. N-avem vreme de reparat hârburi.

Sucindu-se în căutarea unei poziţii mai comode în patul străin, prea dur pentru oasele lui, elegantul în maiou şi chiloţi Tetra ţine să nu rămână dator.

— Mai bine nu te lansai în promisiuni irealizabile. Carnet de conducere? De unde să-i scoţi acestui Lostriţă carnet? Să te văd cum scapi de el!

Răspunsul celui mai tânăr însumează ani de experienţă.

— Mare scofală! E plină plaja de borsete. Fraierul intră în mare. Copilul de pază face cozonaci de nisip. Faci şi tu zulă de-o gentuţă. Salţi permisul, schimbi poza, rescrii numele... gata, care-i problema...?

Şi Morpheu începe să-i legene în zeieştile-i braţe. Pe Tomberon cu 5-6 minute înaintea companionului. Căruia i se acordă favoarea unui vis cu o şerpoaică parfumată Chanel, ori poate, Helene Rubinstein, doar să ştie cât de greu se disting, fără de nas, nuanţele parfumului. Subtile, orişicât.

Cât să le fi durat somnul? La ce oră a deschis pleoapele Florică Ţone, întâiul deşteptat? Întrebări fără rost, s-ar părea, de vreme ce călătoria la Constanţa poate începe oricând, Lostriţă le stă la dispoziţie. Ei bine, nu-i chiar aşa.

La orele 7,15 fix, cursa IRTA pe traseul Hârşova-Constanţa a oprit pentru două minute în Capra, lepădând un călător şi preluând trei. La orele 7,20, baba Frosa Oarcăş, surdă bocnă, renunţa să mai priceapă ce informaţie i se pretinde din partea străinului descins în comună. Orele 7,23 punct. Noul venit poposeşte în faţa unei porţi de gospodar şi, bătând în ulucă, strigă:

— Oameni buni, nu ştiţi unde şade Ion Lostriţă?

Poarta aparţine casei lui Ciovică. Întâmplător, stăpânul casei nu se mai află în ogradă, la hrănirea orătăniilor cum, până la 7,21, era. Intrat în săliţă să ia o scafă de boabe, a auzit apelul şi dă să-i răspundă.

Cineva i se aruncă, însă, la picioare, îl placheză ca la rugbi, îl împiedică să iasă pe prispă şi îi şuieră sugrumat:

— Trimite-l cât mai departe. În capul satului. Iute!

O, zeule Morpheu, puterea ta altă dată fără limite este strict condiţionată acum şi aici.

Ca o ghilotină a căzut întrebarea de la portiţă peste somnul lui Ţone, retezându-i-l. Hoţul îndelung obişnuit cu starea de pândă, neobosită pândă ce nu cunoaşte nici răgaz, nici odihnă, recunoscuse fără greş vocea singurului om de care, ca de foc, trebuia el să se ferească.

Într-adevăr, în poartă se afla Titi Neguş.

Cât e Ciovică de cinstit aşa, în general, nu ştim. Cert este că, luat repede, se pomeneşte minţind liniştit, credibil. Străinul astfel îndrumat trece calm

prin faţa gospodăriei lui Lostriţă şi-şi caută omul undeva, la mama dracului, dacă această adresă coincide cu ultima casă din sat.

Din acest moment, Ţone declanşează nebunia. O căniţă de apă pe ceafa rozaliului Zbârcea. O dublă echipare ca într-o cazarmă de prompieri la alarma de grad zero. O traversare stil comando a şoselei naţionale. O intrare în trombă în curtea lui Lostriţă, acest fiind, din fericire, îmbrăcat, ca unul ce şi-a plimbat himerele, între afiş şi carnet, toată noaptea.

— Bade, vrei carnetul?!? Atuncea... sus şi haide! Colonelul nostru pleacă peste trei ore în Canada! Adă urgent o găleată cu apă!

Cu unghiile, Valerian H. Zbârcea începe să zgârie, încă pe uscat, afişul „Dacia 1310 câştigată la Pronosport”, bine lipit de parbriz cu pap cheltuit din belşug. Un efort atât de disperat al mâinilor plinuţe şi perfect manichiurate, are o singură explicaţie: distinsul achizitor de sticle şi borcane goale este literalmente îngrozit de panica în care a intrat Tomberon. Pe acest complice îl ştie, din alte împrejurări, de un curaj vecin cu inconştienţa. Or, dacă acum Ţone tremură din toate mădularele, înseamnă că este lată: moartea e pe ei.

Pleosc, cade apa zvârlită pe parbriz din găleata lui Lostriţă. Ţone vine şi el la râcâit. Apa şi papul intră în reacţie, întinzând pe porţiunea din dreapta o mâzgă cleioasă, amestecată cu gogoloaiele celulozei. Deprins cu transparenţa perfectă pe care o pretinde clienţilor ce îşi aduc marfa la centrul său de achiziţii, domnul Valerian e pus pe operaţiuni de fineţe. Atâta minuţie îl scoate din sărite pe Tomberon.

— Ce, ai înnebunit? Dă fuga la poartă şi uită-te în lungul drumului!

Zbârcea înţelege că nu-i momentul să discute un ordin. Tânărul şef îşi precizează intenţia:

— Vezi cumva un tip blond şi subţire?

— Parcă, zice Zbârcea, după ce a scrutat cadrul în profunzime. Dar celălalt vrea orice, afară de aproximaţii.

— Ce-i aia „parcă”? Pune-ţi ochelarii!

— Nu port ochelari.

— Să porţi, chiorule, fi-ţi-ar cochetăria a dracului! Ia spune, se duce sau vine?

O clipă, „chiorul” a avut impulsul să răspundă scorţos „nu-ţi permit, măgarule!”, dar contextul în care Ţone şi-a plasat grosolănia primează.

După un nou efort de concentrare vizuală, deşi ar vrea măcar de data aceasta să fie precis, se pomeneşte zicând:

— Ştiu eu? Parcă vine...

— Deci vine încoa?! Dă peste noi!

Constatarea are efectul unui ardei iute introdus fără menajamente într-o mucoasă hipersensibilă. Şeful auto-încoronat al expediţiei ce se precipită dă comenzi aproape isterice. Lui Zbârcea:

— Cască porţile! Larg!

Lui Lostriţă:

— Ia-ţi actele! Dă-mi cheile!

Amândurora:

— Sus în maşină, şi capetele jos!

La volanul Daciei s-a zvârlit, dintr-un salt, comandantul însuşi. Demarorul face câteva fasoane, dar percutează. Schimbătorul muşcă nervos viteza întâi. Maşina zvâcneşte ca la raliu, înregistrând prima jertfă, încă în bătătura lui Lostriţă, Omul Şansei: o găină pestriţă, de aproape trei kile, ouătoare pe deasupra*. Inima de proprietar a lui Lostriţă ar sângera la cârâitul muribundei de sub roţi, de nu şi-ar vedea cu ochii, colea, la podişca de peste şanţ, propria-i moarte. Tocmai trece pe şosea, cu carul plin, vecinul Sandu Alivizache şi frâna lui Ţone opreşte botul maşinii aproape sub burta calului înspăimântat, ridicat în două picioare. Pesemne că Tomberon are ochi de drac dacă, printre insulele de hârtie necurăţată şi prin geamul ăla murdar, a zărit la timp obstacolul.

Calul revine integral pe pământ. Alivizache înjură şi dă bice, căruţa trece şi, prin ieşirea astfel deblocată, Dacia Norocului ţâşneşte din nou către imensitatea albastră a Mării Negre. Şofer emerit, Florică Ţone, cu mâna dreaptă şi-a înscris maşina în viraj, cu stânga şi-a potrivit oglinda laterală până l-a prins în cadru pe trecătorul ce se apropie. E blond, e moţat, e sprinten, este Titi Neguş, nicio confuzie nu-i posibilă. Drept pentru care, nerodată iapă de 45 HP este cravaşată nemilos până prinde 90 Km/h.

Lostriţă scânceşte:

— Nu oprim? Să închid porţile, baremi. Să las câinele din lanţ, să...

— Nimic. Diseară eşti acasă.

Deşi verdictul tomberonian lasă puţine speranţe oricărui demers, Valerian îşi face datoria şi încearcă:

— Şi eu aş vrea... Mi-a rămas trusa de toaletă la domnul Ciovică.

Ţone, sec:

— Hai sictir. Trebuia să te las pe mâna lui Neguş, că te pudra şi te parfuma... avea el grijă.

Şi maşina se pierde în ziare. Cum este o Dacie de culoarea untului, am putea spune că se topeşte încet, sub soarele zilei de vară şi în reflexele acestui asfalt.

Pe acest asfalt păşeşte, nici grăbit dar nici zăbavnic, Titi Neguş. Ajuns tocmai la timp în afara porţilor larg deschise ca să vadă cum găina pestriţă îşi dă ultima suflare, asistată şi plânsă de un câine care se zbate în lanţ şi hămăie impresionat. Elementele obiective s-au întipărit bine pe retina Zeiss a detectivului, înlănţuindu-se apoi prin raţionamente. Un autoturism cu număr de rodaj nu porneşte într-o asemenea viteză fără panica pasagerilor. Şi oare câte maşini nou-nouţe intră simultan în parcul auto al comunei dobrogene Capra? Iar o gospodărie lăsată vraişte dovedeşte că, aici, apariţia cuiva a stârnit o furtună din senin. Cu toată modestia, reprezentantul Agenţiei „MON NOM” trebuie să recunoască în acel Bau-Bau, de care au fugit înspăimântaţi pasagerii Daciei nou-nouţe, propria sa persoană. Motiv de bună dispoziţie. Deşi, când scapi din mână prada, şi nu pentru prima oară, ar fi mai degrabă motiv de îngândurare. Un curent involuntar de simpatie îl leagă, în aceste împrejurări, de colegul său (coleg întru eşec, deocamdată) nea Pantelică Marghilomănescu, cel ce, păţind-o mult mai rău, a avut excepţionala cinste de a mărturisi tot. Dar gândul cel mai afectuos – acela care se îndărătniceşte să-i dea paradoxala stare de bine – merge către Olguţa. Fata asta modestă şi devotată, care tace şi face, a înregistrat punctajul maxim în „tragerile la ţintă” ale Agenţiei. Cu haz, a ştiut să-şi însuşească până şi lecţiile de la inamic. Nu Olguţa l-a înfrânt pe Ilie Dobriţoiu folosind însuşi trucul aceluia – travestiul? Oare nu ea, de nerecunoscut sub o bărbuţă şi o mustaţă de student contestatar, s-a aflat „numai urechi” în cabina telefonică alăturată cabinei din care fotograful, după atribuirea premiilor la tragerea Loto, îşi trimitea complicii la cetăţeanul Ion Lostriţă din comuna Capra?

Şi totuşi, de la indicaţia titineguşiană „Olguţo, misiunea ta e să te ţii ca umbra după fotograful Dobriţoiu” trecuseră săptămâni, şi însuşi emitentul indicaţiei o uitase. Fata, nu. Pe o asemenea parteneră de afaceri te poţi

bizui. Chiar dacă uneori îţi pică din plafon, gata-gata să-ţi fractureze calvicula. Din iubire.

Aşadar, topească-se totul în zare, dacă există un punct de sprijin. Putem mânca în mers seminţe de dovleac şi să privim viitorul (adică proxima etapă a urmăririi) cu deplină încredere.

Într-unul dintre cele mai delicioase produse ale suprarealismului, eroul este evocator de concept estetic şi de stabilitate lăuntrică pentru că e un concentrat de fin echilibru:

Il etait un bicicliste

Oui n'etait ni gai ni triste...

Dar aici, adică pe şoseaua naţională care leagă Capra de Constanţa, noi în realismul nostru tranziţional, am ajunge, poate, la rezultate asemănătoare dacă am legăna, cu potriveală, ritmul unor paşi egali, de pieton răbdător şi cuminte:

Surâdea un detectiv

Cu motiv, fără motiv...

Urca deal, cobora vale. Pieton. Conjuncturile sunt fluctuante, optimismul profesiei e constant. Pietonul nostru avea mult de mers până la Constanţa. Şi numai nişte nouraşi albăstrui, rămaşi de la ţeava de eşapament a unei Dacii de culoarea untului îi indicau, prin tot oceanul văzduhului dobrogean, calea spre victorie.

Capitolul XII
ORICINE ARE UN PONT, ADUCĂ-L LA „PONTUS EUXINUS"

• Mai aveţi un loc de patron asociat? • Marţi: Doamna de fier îşi inspectează trupele • Cioara vopsită 1310 cu îmbunătăţiri • Miercuri: Agenţia Mon Nom în co-producţie cu redacţia Radio Vacanţa! • Ovidius e doar îngândurat, Oviduş – trist şi nervos • Joi: Ecologie, vedere dinspre ţintirim • Acord de principiu pentru Operaţiunea Patrula Aeriană • Un păgubaş printre ai săi bea niţică bere

Aţi fost vreodată la Pontus Euxin? Nu vă grăbiţi a răspunde nici da nici nu!

„Pontus Euxin", cu ghilimele, nu este nici antica denumire a Mării Negre, nici firma berăriei mari, dar insalubre, unde vizitatorii Constanţei,

până acum un an, nu puteau găsi şi bea niciodată o bere rece*. Astăzi „Pontul Euxin”, atins de bagheta magică a capitalului şi un pic străin, s-a transformat într-o berărie-patiserie modernă, de nivel continental. Nu-i de mirare, deci, că deverul localului este uimitor. Toată suflarea, fie localnică, fie în tranzit, iese de aici cu urmele spumei de bere pe buze, iar dacă unii le uită astfel neşters, nimeni nu uită să plescăie vesel: aferim!

În acest local de maxim trafic comercial, există un ungher ca o oază de stabilitate. Cuprinde nu mai mult de 4-5 mese, ascunse după perdeaua subţire, unduită de adierea plăcutului aer condiţionat. Pe când majoritatea absolută a clientelei preferă terasa, cu aerul totuşi liber, vânturat de briza marină, în acest colţ vin îndeobşte muşterii ce au de pus la cale afaceri varii. Dinspre piaţă, privirile celebrului poet exilat cad perpetuu pe acest ungher, dar nu disting mare lucru. Din cauza perdelei? Ori din pricină că Ovidius Publius Naso, rău păţit după indiscreţii comise acum 2000 de ani, s-a învăţat minte? Nu ştim.

În schimb, dinăuntru spre afară, Hamdi Batâr, zis Oviduş, vede absolut tot. Hamdi este junele chelner custode de raion. Simpaticul tătar îşi face meseria cu aplicaţie. Păcat că, la aprecierea unanimă a clienţilor, nu se asociază şi opinia patronilor; domnii Pârcălabu, Mircescu şi van Hollen îi reproşează că nu găseşte mijlocul de a mări rulajul şi în acest raion al restaurantului, ridicându-i pe muşterii mai rapid de la mese.

În ziua de marţi – cea de a treia marţi a lunii iunie 1991 – Oviduş fixa cu obidă masa cea mai ferită a raionului. Trei clienţi se proţăpiseră acolo, fără a se mai da duşi. Doi bărbaţi + o doamnă = cinci halbe şi şapte pateuri. La o oră şi jumătate, ce, asta-i consumaţie? Nimica toată. Dar... asta-i situaţia. Aici, la Constanţa, ca şi la Rotterdam, clientul e suveran, n-ai cum să-l dai afară. De ce tocmai van Hollen nu pricepe?

Ciugulind cu distincţie din pateul cu brânză şi tamponându-şi guriţa cu o batistă fină, doamna se interesează pe un ton grav:

— Încă o dată vă întreb, dar acum vreau un răspuns categoric: aţi fost urmăriţi? Valerian, uită-te în ochii mei şi spune-mi!

Pe sub masă, o talpă calcă energic bombeul domnului Zbârcea. Avertismentul lui Ţone era clar: nimic despre Neguş! Prins între ciocanul de sub masă şi nicovala Doamnei de fier, bine mirositorul încearcă să mintă convingător:

— Doamnă Kitty, de o urmărire, în adevăratul sens al cuvântului nici vorbă nu poate fi. După părerea mea, putem lucra în linişte, chiar dacă există o problemă... o problemă micuţă...

— Ce anume? străfulgeră sever patroana, Vă întreb a nu ştiu câta oară şi de-abia acum aflu că există o problemă. Aţi fost urmăriţi? Da sau nu?

Înţelegând că, din acest moment, pe complicitatea neajutoratului Zbârcea nu mai poate conta, Ţone apasă pantoful vizaviului până la fundul acceleraţiei şi, din mers, îşi asumă explicaţiile:

— Patroană, eu vă spun situaţia pă bune. Omul de la care am cumpărat noi maşina mai avea una în ograda lui. Da' carnet de conducere n-avea. Ţăranul ne-a pus, fix, condiţia: vinde Dacia dacă-i facem rost de carnet.

Doamna Kitty depuse pe farfurie un pateu nemuşcat:

— Un ţăran? Şi i-aţi promis aşa ceva? Aţi căpiat?!

— Păi dacă altfel n-a fost chip? zice Tomberon, pompând iar pe sub masă vârful pantofului de vis-a-vis şi obţinând, prin acest mijloc dureros, bâţâiala aprobativă a extremităţii de sus, respectiv a capului domnului Zbârcea. Acelaşi sistem de pârghii acţionă de câteva ori în decursul povestirii, care dorea să dea satisfacţie curiozităţii alarmate a doamnei Kitty Pârloagă-Wilson. De unde l-aţi pescuit voi pe ţăranul ăla? Ce se întâmplă cu actele? Unde-i acum depusă maşina? Fostul proprietar unde vă aşteaptă? Etc, etc...

Tomberon, relatând cu lux de amănunte povestea lui Ion Lostriţă, extirpă radical episodul fugii din Capra, cauza acestei retrageri panicate, precum şi amănuntul că, la ora relatării, Lostriţă era un om deposedat prin furt de bunul lui. Dacia Norocului se găsea pe o uliţă dosnică, dusă acolo de cei doi pungaşi, cheile zăngăneau în buzunarul lui Florică Ţone, banii ce i s-ar fi cuvenit vânzătorului umflau buzunarul domnului Valerian H. Zbârcea, iar omul cu pălărie de pai din Dobrogea centrală, Lostriţă Ion, mai stăpânea doar frumoasa adeverinţă de câştigător eliberată de administraţia Loto-Prono; o consolare slăbuţă.

În speranţa că o binedispune pe doamna Kitty, Tomberon turui o serie de amănunte considerate de dânsul pitoreşti. Cum a stat ţăranul din Capra,

două zile şi trei nopţi, în piaţa Ovidiu, mai răbdător decât ăla de pe soclu, de şi-a păzit maşina în aşteptarea semnării actului de vânzare-cumpărare şi, mai ales, a carnetului de conducere. Cum fiind un nemişcat din carne, nu din bronz, necesităţi fiziologice debuşaseră la adăpostul întunericului nopţii, de jur împrejurul Daciei culoarea unt, astfel încât, până la urmă, încasatorul de parcaj renunţase să se certe cu un ins atât de special, iar alte maşini se înghesuiau mai încolo, tot mai departe, păstrând o distanţă respectuoasă. În fine, după tot felul de vrăji şi gargare cu un domn de la Serviciul Circulaţie, cică plecat în Canada, cu un maior aşteptând, chipurile, dezlegarea şefului, prin telex de la Toronto, cu un permis categoria B gata completat ce aştepta doar poza posesorului... Ion Lostriţă ajunsese la un pas de fericire.

— Ştii ce, mă, Ţone Tomberon? Istoria asta miroase oribil. Nu cunosc nimic mai periculos decât să minţi de la obraz un ţăran şi să ţi-l ridici în cap. Tu ai încurcat lucrurile, tu să le descurci. Fii atent: dacă până mâine dimineaţă nu lichidezi definitiv toată tărăşenia cu ţăranul, dacă omul ăla păstrează cel mai mic motiv să se ţină scai de coada noastră, ai de-a face cu mine. Te desfiinţez.

— Am înţeles, doamnă Kitty, lichidez tărăşenia cu ţăranul, spuse grăbit Florică, şi obţinu acordul complicelui prin acelaşi vechi sistem de semnale ortopedice.

— Dar bagă de seamă: curat. Nu vreau complicaţii. Hai, cheamă chelnerul, faceţi plata şi să mergem.

Hamdi Batâr, zis Oviduş, primindu-şi banii. Grupul celor trei eliberând, în sfârşit, masa. Soarele şi statuia marelui exilat. De pe trotuar, privirea furişă, îngrijorată, a eroilor aventurii din Capra către locul unde Dacia Norocului a stat parcată, într-adevăr, de vineri seara până luni dimineaţa, cu fericitul sătean într-însa.

Acum, însă, maşina se afla pe o străduţă dosnică, deşi tot centrală, ascunsă de privirile bietului căprean, rămas fără ea deşi se dă de ceasul morţii s-o găsească şi se învârte peste tot, după ce a alertat şi poliţia. Cum de i-a fost sustrasă? Prin cel mai banal dintre trucuri. Ion Lostriţă a fost condus cu onoruri ieri, luni dimineaţă, la fotograful unde să-şi facă nemuritoarea poză pentru mirificul carnet de conducere. Zâmbiţi, vă rog. Ţac! Cu şarlatani cu tot, exact în momentul ţăcăniturii, Dacia se topise după primul colţ. Iar în noaptea de luni spre marţi, suferise operaţii cosmetice cu ajutorul unui tinichigiu-vopsitor auto, vechi complice de-al lui Tomberon.

Zeroul din capul numărului de carton? Dus! Nuanţa untului? Dusă! Un automobil cu indicativ de Tulcea, în culoarea vişinei putrede, autoturism banal şi onorabil, integrat perfect în turma zecilor de mii de semeni care cutreieră litoralul, stă, moţăie, aşteptându-şi stăpânii. Furat? Doamne fereşte!

* * *

— Călăule! Ia mâna! Dă prosopul! Nu vezi că-mi bagi tot săpunul în ochi?! Toarnă-mi apă! Mai, încă, mai... Ah, ce mă usturăl Zevzecule, vrei să mă omori?

Victima agresiunii, ţipând ca din gură de şarpe, stătea cu ţeasta mult aplecată peste cada băii, care ar fi fost albă ca laptele, dacă numeroase dâre paralele în diverse nuanţe de gri, izvorând din chica supusă tratamentului, nu maculau faianţa. „Călăul" îşi ţinea victima de ceafă cu mâna stângă, cu dreapta agitând laţele, frământându-le, învelindu-le în abundenţa spumei, încercând să asigure victoria acesteia din urmă în luptă cu un jeg vechi, tenace, încă tare pe poziţii.

— Săpun! aruncă Valerian H. Zbârcea printre opinteli gâfâite. I-auzi la dânsul: săpun! Trogloditule, nici măcar n-ai habar ce deosebeşte un săpun de rufe, greţosul „Cheia" cu care te speli tu, dacă te speli vreodată, de un şampon Palmolive, din setul de toaletă Palmolive special dry hair. Orz pe gâşte! Un Palmolive pe mătreaţa lui Tomberon! Lasă ţeasta mai jos, păduchiosule!

Acest schimb de amablităţi avea loc în baia luxosului apartament 418 – două camere, terasă, antreu şi baie – de la etajul IV al hotelului „Intercontinental" din Mamaia, perlă a minunatei salbe de staţiuni... ştiţi dumneavoastră, cartea de vizită a litoralului. Pentru ca domnul Zbârcea să sacrifice atâtea preţioase picături verzui din iubitele sale comori, abia de câteva ore achiziţionate cu preţul de bursă neagră, în locul tezaurului abandonat la alde Ciovică din comuna Capra, trebuia ca domnul Zbârcea să acţioneze în serviciu comandat. Îşi rupea din suflet şamponul pentru a îndeplini întocmai ultima poruncă din cele trei lansate ultimativ de doamna Kitty. Străşnicia, obişnuită patroanei, răbufnise de astă dată într-un acces de furie.

Ultima inspecţie dinaintea declanşării „Operaţiunea Atestare”, aşteptată cu încredere de către cei doi subalterni inspectaţi, se încheiase cu un imens scandal. În zadar i-au fost arătate patroanei mândreţe de certificate, demi-carton velin de 0,5 mm. sustrase de la Letea, înnobilat prin arta grafică a lui Dobriţoiu, gata, în ce priveşte numele atestaţilor, să primească aportul caligrafiei lui Zbârcea. Degeaba i-a fost expus, cu o mândrie justificată în ochii potlogarilor, sistemul bine gândit al jumulirii; încă de mâine dimineaţă, tot candidatul se prezintă la hotel cu plicul, acesta conţine invariabil 2/3 din peşcheşul de 15.000, ultima treime fiind onorată poimâine la înmânarea patalamalei semnate şi parafate. Explozia s-a produs, totuşi. Căci doamna noastră Kitty Pârloagă-Wilson este tipul de patron care nu-ţi laudă o treabă corect executată, considerând aceasta în firea lucrurilor; în schimb, când încurci cel mai mic amănunt, te omoară. Concret, a cerut să vadă cum arată o diplomă completată şi parafată. Punându-i-o în mână, caligraful improvizat Valerian Zbârcea, în locul elogiilor aşteptate, s-a pomenit întrebat pe un ton de gheaţă:

— Ce scrie aici?

Zbârcea s-a aplecat către punctul aflat în prelungirea unghiei de la arătătorul doamnei.

— Aici? Nimic. E doar ştampila.

— Asta am văzut, că nu sunt oarbă. Citeşte textul ştampilei.

Glasul lui Valerian, care atacă textul cu aplomb, ajunge o şoaptă abia auzită la ultima silabă: „Consiliul Culturii şi Educaţiei Socialiste”.

Cu broboane ivite brusc pe fruntea de un roz-violaceu, domnul Zbârcea a bâiguit stins:

— Într-adevăr, e... ca să zic aşa... perimată... nu ne-am... eram atât de bucuroşi când ne-am... eram atât de bucuroşi când ne-am procurat-o, că nu ne-am dat seama...

— Noi? a strigat Ţone, excluzându-se dintr-un plural infamant şi denunţându-l cu vehemenţă. Tu ai făcut asta, gugumanule!

— Doi dobitoci, a conchis sec distinsa iniţiatoare a atâtor lovituri reuşite. Până şi ultimul ţambalagiu ştie că firma Suzănicăi a căzut în baltă şi a ruginit acolo. Te pomeneşti că aţi dat bani grei pe vechitura asta? Nu? Mira-m-aş. Ei bine, îmi pierd vremea cu voi. Ultima voastră gafă a pus capac la toate.

— O dregem domană Kitty, s-a angajat vinovatul principal. A fost o gafă, dar, din fericire, n-am ştampilat decât trei-patru cartoane. O să procurăm un sigiliu valabil, nu-i aşa, Ţone? O să facem...

— O să faceţi totul, nu-i aşa? Totul şi încă un mic răhăţel pe deasupra?! Cu aceeaşi vigilenţă conţinută în aceleaşi capete seci, nu?! Ei bine, o spun pentru ultima oară: m-am săturat! În 24 de ore trebuie, unu, să lichidaţi povestea cu ţăranul; doi, să obţineţi o parafă valabilă; trei, să vă descotorosiţi de orice asemănare cu cimpanzeii! Valerian, cu mătăluţă discut. Ori îi faci jigodiei ăsteia de Tomberon un obraz de om, ori dispăreţi împreună, pe veci. Să nu mai văd înaintea mea flenduri, laţe, jeg, nimic! Cine a mai pomenit un membru într-o comisie de atestare umblând în halul ăsta? Niciun cretin n-ar înghiţi gogoaşa. Voi vreţi să-mi torpilaţi afacerea, văd eu! Băgaţi de seamă; atât vă mai zic! Până nu vă achitaţi de cele trei puncte stabilite, pieriţi din ochii mei!

Şi uşa s-a zguduit în urma patroanei, fără menajamentele cuvenite unui imobil rămas încă, la ora aceea, bun al întregului popor.

... Etapa şamponului s-a încheiat. A intrat în acţiune foarfecele. Acest instrument, în mâinile unui Figaro improvizat, ba încă unul ce are de plătit jigniri vechi şi, iată, noi, îl sperie de moarte pe Tomberon, care se zbate din răsputeri să scape, dar nu scapă; simte şuviţă după şuviţă căzând sub tăişul foarfecelor bine ascuţite şi, în această luptă inegală, găseşte totuşi o satisfacţie compensatoare. Fiecărui ţac-ţac tăios, el îi răspunde cu un poc-poc. Ştiind prin ce se traduce ţac-ţac, vă întrebaţi, probabil, ce semnificaţie trebuie acordată acestui poc-poc. Zbârcea, cel mai interesat să o afle, era atât de absorbit în munca sa de frizer, încât n-a stat să dezlege enigma. De-abia când Ţone era, în fine, tuns, când Ţone râdea în hohote, când oglinda i-a adus imaginea proprie... stupoare! Pe toată lăţimea şi lungimea frunţii sale roze şi venerabile, domnul Zbârcea purta, cu diametrul monedei de 3 lei, sau, poate mai în ton cu persoana, cu diametrul unei cutiuţe Nivea, textul circular: „Consiliul Culturii şi Educaţiei Socialiste”. Un ordonat dar nu mai puţin oribil grafitti rămas din vremurile de curând apuse. Culmea: niciunul dintre săpunurile occidentale n-a fost în stare să înlăture aceste rotunde inscripţii ale acestei foste oficialităţi. Numai săpunul de rufe „Cheia”, acela mare, galben-negricios, împrumutat din „trusa” lui Florică Ţone, le-a eliminat către orele 24, cu chiu, cu vai. De unde valabilitatea înţelepciunii populare, încă o dată verificate: cui pe cui se scoate!

* * *

Hamdi Batâr, zis Ovidiuș, visa – dreptul la visare fiind asigurat oricărui tânăr, indiferent de etnie, în perioada tranziţiei către o economie de piaţă – însă, în acelaşi timp, înţelegea cu amărăciune pentru ce apare atât de improbabilă perspectiva ca patiseria-berărie „Pontus Euxin” să aibă drept proprietari cuadrupleta Pârcălabu-Mircescu-Van Hollen-Batâr: pentru că ultimul, al patrulea viitor patron asociat, nu reuşea deloc să asigure o rulare rapidă a clienţilor în raionul său din colţul localului. Ba mai mult, risca în acea zi de miercuri enervarea patronilor, deoarece, ca şi marţi, un grup compus tot din doi bărbaţi şi o femeie sta la aceeaşi afurisită masă, confiscând-o vreme de ceasuri. Ce importă că erau alţi clienţi? Consumaţia era exact aceeaşi ca număr de halbe şi de pateuri. Paguba imobilizării colţului era imputabilă tot lui Oviduş, săracu. Şi iată-l plângându-şi de milă cu o duioşie deloc tătărească.

La masă se afla, în plen, Agenţia MON NOM. Soarele Dobrogei îl dăruise pe Titi Neguş cu o pojghiţă aurie, marcând astfel vechimea prezenţei lui în zonă şi delimitând, cu o oarecare aproximaţie, sosirea celorlalţi doi, unchi şi nepoată, debarcaţi din rapidul 83, cu plecarea la orele 6,20 din Gara de Nord.

— Faină berea. Are acel dulce amărui, de la hamei citire...

— Ştiam eu unde vă dau întâlnire, nea Pantelică. Să vedem dacă o să-ţi placă şi preţul.

La auzul cuvântului „preţ”, Olguţa, trezorierul agenţiei, se încruntă uşor.

— Lasă, bre, o linişti Neguşul, cu o afectuoasă, deşi prea fugară cuprindere în palmă a braţului ei gol, că merităm şi noi o bere bună, ce dracu? Cum v-am zis eu în telegramă? Haideţi la lupta cea mare! Mie în sută, hoţii sunt pe litoral. Şi la fel de sigur, n-au venit aici să facă plajă.

Fostul maior de miliţie arboră o mină dubitativă. Gestul său, un deget plimbat pe frunte, putea fi interpretat şi ca reflexul meditaţiei, nu neapărat ca scărpinarea şanţului pentru vecie imprimat la nivelul cozorocului de vechiul, dispărutul chipiu:

— Bun, dar litoralul e lung, iar omenetul – câtă frunză şi iarbă. Unde aruncăm undiţa?

— Unde-i balta mare şi peşte mult, nea Pantelică. Să gândim cu logica rechinului. O afacere di granda nu se face vânzând bronzul unei tanti care

şi-a ars azi pielea şi mâine se cojeşte. Evenimentele. Iată ce trebuie să căutăm.

Olguţa, gândind cu glas tare:

— Evenimentele! Evenimentele Constanţei... ale litoralului... Ştiţi ce? Există un loc unde toate acestea se consemnează şi se comentează: Radio Vacanţa.

Iubitul ei o răsplăti cu o întârziere mai îndelungă pe braţul dezmierdat în răstimpuri.

— Excelentă idee. Scuză-mă că mi-a trecut prin cap încă de luni. Am fost la redacţia Radio-Vacanţei. Am stat de vorbă cu un tinerel poliglot, foarte simpatic chiar şi pe româneşte. Şi iată ce am aflat.

Din buzunarul cămăşii, faimosul minuscul bloc-notes îşi făcu apariţia, furnizând comentariilor lui Titi Neguş un depozit de informaţii.

— Hai să triem. De azi până duminică, de-a valma.

• Năvodari. Deschiderea taberei internaţionale de copii. Cade, nu-i aşa? Ce să caute acolo escrocii doamnei Kitty? La luare de ostateci minori n-au ajuns încă.

• Siut-Ghiol. Campionatul naţional de pescuit sportiv. Îi vedeţi pe clienţii noştri înghesuindu-se să tragă la peşte de o ciorbă? Premiul întâi, o mulinetă; ce să zic!...

Unchiul şi nepoata, cu aplecări sincrone de creştete, îşi manifestară desconsiderarea pentru evenimentul Siut-Ghiolului. Titi continuă:

• Constanţa. Preselecţia pentru Miss Litoral 1991. Eeee, aici... parcă-parcă. Încep să se vânture parale. Se pun la bătaie veleităţi, ambiţii, interese. Se reţine, nu?

Din nou, unitatea de monolit a MON NOM-ului se manifestă prompt; Neguş înregistrează cu satisfacţie trei voturi pentru, niciun vot contra, nicio abţinere. Inventarie mai departe.

• Costineşti. Festivalul filmului pentru tineret. Olguţa:

— Nu prea văd ce i-ar atrage pe pungaşi acolo. Ce, şi de la cine să ia? Studenţi, elevi, proaspăt căsătoriţi... Le fluieră vântul prin buzunare.

Titi:

— De acord. Costineştiul cade. Altceva, atunci. Deşi, după părerea mea, trebuie să pice şi asta.

• Mamaia: Olimpiada bucătarilor de restaurante cu 3, 4, 5 stele. Care, adică? Ia să fim serioşi cu stelele, că ştim cum se mănâncă şi sub una, şi sub cinci. Ei, o lăsăm? Eu zic să mergem mai departe.

Hamdi Batâr, care patrula prin preajmă, prinse din zbor ultimele cuvinte şi scoase plaivazul de după ureche:

— Să vă fac nota.

— Ho, că nu dau turcii! îl potoli bonom detectivul şef, nu mai înainte de a scruta cu atenţie fizionomia tânărului chelener şi a trage discret concluzia că obârşia intermediară a acestuia poate fi stabilită în gloriosul hanat al Crimeii.

— Dar şi celor de afară le e sete, îndrăzni Oviduş să-şi acopere retragerea cu un argument forte.

— Cui? Dumnealui? întrebă Neguş, trăgând cu un gest larg perdeaua şi arătând către îngânduratul poet Ovidiu. Mai avem un loc la masă. Să poftească.

După ce hoarda se retrase în dezordine, Titi reluă enumerarea:

— Încă două chestii, dar „grase”:

• Constanţa. Start în Raliul maşinilor de epocă. O cursă de automobile retro. Ei? Cum vă sună?

— Mie îmi sună, trecu fata încă un mic examen profesional. Am văzut afişul încă din gară. Chestie nostimă, adună snobi, excentrici, inşi cu parale şi garaje fără igrasie. Eu, să fiu în locul doamnei Kitty, aici m-aş băga.

— Bravo, Olguţa.

Cu două tinere voturi pentru şi o vârstnică ezitare, raliul Constanţa-Tulcea al automobilelor de epocă rămase înscris pe lista evenimentelor de avut în vedere.

— În sfârşit, ultimul pont. Ne-euxin, deşi... tot aici.

• Constanţa: Atestarea instrumentiştilor şi soliştilor vocali liber profesionişti, sezoanele 1991/1992. Aicea, fraţilor, ascultaţi la mine: se învârt bani grei de tot. Cu lopata!

De data aceasta, Pantelimon Marghilomănescu răspunse nu printr-o ezitare, ci prin cel mai categoric vot contra.

— Eu zic să păstrăm măsura. Nu tot ce zboară se mănâncă, nu tot ce-i concurs e şi fraudă: cine câştigă mai şi ştie ceva în ţara asta! Prea o luăm mereu, aşa, mecanic!

Evitând să-şi privească asociatul şi cenzurându-şi ironia duioasă din ton, Neguş îl luă pe departe:

— În localul acesta, domnişoarelor şi domnilor, înainte de privatizarea şi renovarea lui, se vindea ăl mai straşnic iaurt din Dobrogea. Iaurt de oaie, deliciul pricepuţilor, minunea lui Dumnezeu! În acel iaurt sufli dumneata acum, nea Pantelică, după ce te-ai fript cu ciorba Borsecului, uitată fie-i fierbinţeala. Haide să lăsăm acest pont pe listă.

— Ştii ce, Titi? Cu glumiţa asta nesărată pe mine nu m-ai convins. Ciuleşti urechile la o banală atestare de lăutari... Iaca, fleoşc!

Titi Neguş înghiţi cu poftă ultimul pateu şi nu se arătă jignit.

— Vrei argumente? Îţi servesc unul. Acest pont e singurul pe care nu de la Radio Vacanţa îl deţin. Circulă, în schimb, printre sute de gurişti, cobzari, acordeonişti şi ţambalagii. Atestare fără afiş, ştiută de toţi cei interesaţi dar ignorată de toate autorităţile?! E telefonul fără fir. Nici asta nu-ţi spune dumitale nimic, nea Pantelică?

Tăcere încurcată.

— Bun. Atunci, de afacerea atestatelor mă ocup eu personal. Dacă eşti de acord, dumneata preiei raliul.

Acceptare grăbită.

— Bun. Deci, Olguţei îi rămâne concursul de frumuseţe pentru Miss Litoral. Trimitem şi noi o frumoasă printre frumoase.

Zâmbet fericit al Olguţei, la primul compliment public auzit din gura lui Titi.

— Prima întâlnire de raport, mâine la ora 12. Tot aici, dacă v-a plăcut berea. Măi Gingis-han, dragă, ia hai cu nota aia, c-am prins rădăcini...

* * *

În noaptea de miercuri spre joi, Hamdi Batâr a avut un vis. Se făcea că pe colţul unei semilune de argint sta călare străbunul cel mai venerat al Batârilor, că acest glorios îşi făcea vânt cu cartonul-suport pentru halbele de bere şi că-i adresa din ceruri un sfat scurt, dar cu miez bogat: „Strănepoate, în toate izbuti-vei dacă fi-vei ferm!”

Nu-i de mirare că, încă de la primele ore de serviciu, Oviduş se căzni să se înăsprească în relaţiile cu clienţii vorbă-lungă. E chiar probabil că, la origine, o prea cunoscută zicere a avut forma „vorba lungă, sărăcia ospătarului”. Dară-mi-te de când libera iniţiativă cere o tot mai rapidă amortizare a mjloacelor fixe şi circulante!

— Domnii! Mai consumaţi ceva? Alfel strâng.

Cei doi bărbaţi care tăifăsuiau de mult la aceeaşi masă preferată de vorba lungă şi ostilă comerţului express, îl expediară pe bietul Hamdi cu un singur gest, de parcă i-ar fi deranjat o pârdalnică de muscă. Şi continuară să depene amintiri din tinereţe. Erau suveniruri doldora de combinezoane albastre, exerciţii de zbor, salturi cu paraşuta, romantismul aripilor, golul din stomac la primul looping, suspinul lung la contactul trenului de aterizare cu pământul regăsit. „Frumos a fost, mă Costache! Cum am lăsat eu lumea asta?!” „Nu te plânge, Aristotele, nu te plânge, că eşti mai sigur cu picioarele pe pământ. Din câte îmi spui, înţeleg că din pământ trăieşti, de vreme ce lucrezi la un cimitir...”

— Domnii! îşi încearcă iar norocul ospătarul Ovidiuş. Sunteţi numai două persoane, şi, nu vă supăraţi, ocupaţi o masă de patru...

— Ştii ce? Să n-o faci pe totalitarul cu mine, că te marginalizez numaidecât! îl puse la punct pe micul tătar clientul pe numele său Aristotel Tăbârcă. Noi mai aşteptăm o persoană, deşi nu eram dator să-ţi dau dumitale explicaţii. Lasă-ne!

Da, stimaţi cititori, deşi de atât amar de pagini l-aţi pierdut din vedere pe acest domn, nădăjduim că nu i-aţi uitat nici originalităţile comportamentului, nici vehemenţa structurală, placată cu chiţibuşuri totalmente nerentabile. Dacă personajul a ieşit din raza noastră vizuală, nu ne simţim în întregime singurii vinovaţi. Adevărul este că, în aceste ultime săptămâni, domnul Aristotel Tăbârcă a plonjat cu voluptate într-un domeniu nou şi fascinant: ecologia. Domnia sa este unicul adept al acestor stimabile

principii care abordează domeniul din unghiul ţintirimului, locul său de muncă. Ideea că duşii de pe lume nu pot protesta la poluarea perimetrelor respective este falsă, demonstra Aristotel; ei au drepturi egale cu supravieţuitorii în virtutea legăturilor subterane dintre aici şi dincolo. Din păcate, tocmai când era pe punctul de a deveni militant al mişcării ecologiste, omul a fost deturnat de la nobila pasiune, prin milogelile surorii disperate: „Aristotele, mie acum îmi trebuie banii furaţi de escroci. Dacă-i recapăt peste un an, n-o să mai valoreze nimic, că poliţia nu mi-i indexează. Ziceai că mi-i aduci tu. Adu-mi-i!”

— Ajută-mă tu, Costache. Tu, cu avionul ăla, pe care-l pilotezi. Te conjur în numele vechii noastre camaraderii. De sus se vede totul. Cine stăpâneşte văzduhul, controlează situaţia. Sunt pe urmele bandei de care ţi-am vorbit. Declanşăm Operaţiunea Patrula Aeriană, o codificăm OPA şi ţinem în vizor tot litoralul. O să picăm peste hoţi ca uliul!

— Bate-te peste gură, Aristotele, îşi scuipă în sân comeseanul, superstiţios ca toţi piloţii. Se vede că de treizeci de ani n-ai mai suit într-o carlingă. Cuvântul picăm e scos din vocabularul nostru.

— Stai, că nu m-ai înţeles, începu Tăbârcă, dar se întrerupse pentru a face loc la masă unui nou venit, un bărbat mititel şi demn. Proaspătul ecologist luă iniţiativa prezentărilor.

— Faceţi cunoştinţă. Domnul Costache Mărgărit, pilot veteran la Aviachim, scump camarad de zbor şi paraşutist sportiv din vremurile juneţii noastre. Domnul Vintilă Moja, din administraţie, preşedintele Asociaţiei pentru recuperarea sumelor escrocate.

Şi chiar înainte ca noile cunoştinţe să-şi descleşteze mâinile una din alta, Tăbârcă se adresă mândru prezidentului mignon, cu o formulă lapidară, în care lungi şi frământate discuţii consumate în personalul de noapte 8003, cu plecarea la 0,56 din Bucureşti Nord şi sosisrea în Constanţa la 6,43, găseau o fericită încheiere:

— Domnule Moja, s-a aranjat. Aviaţia e cu noi.

Comunicatul acesta atât de sentenţios stârni neliniştea pilotului.

— Măi Aristotele, măi băiatule, nu mă lua aşa repede, că doar ţi-am explicat multe.

Avioneta mea e un hârb. Transportă saci de chimicale. Fără încărcătură nu primeşte avizul decolării. Nu zboară unde vrea, nu aterizează unde-ţi vine ţie bine. Sigur, eu, cât depinde de mine fac, însă...

— Mi-ajunge! exclamă fericit Tăbârcă. Dacă faci ce depinde de tine, constituim OPA şi zdrobim o părticică a răului pe acest sfânt pământ. Băiete, adu o bere şi un pateu pentru domnul!

Hamdi Batâr văzu ca aievea dezastrul financiar al acelei blestemate mese de colţ. Înjurăturile tătărăşti, izvodite din goana calului în secole de migraţie, sunt de o savoare nespusă, dar, fiind rostite în gând, nu le-am putut auzi, deci nici reproduce. Tânărul ospătar se duse la barman şi aşteptă să preia sărăcăcioasa comandă, ocazie cu care se ciocni de două ori, piept în piept, cu un ţăran, demn lucrător al ţărânei dobrogene, rătăcit în acest local şi azvârlind împrejuru-i nişte priviri ele însele cam rătăcite. Insolitul client purta o pălărie de pai cu calotă înaltă, hainele îi erau boţite, în miriştea ţepoasă a perilor din barbă sticlea o lumină trădând îndelungata neodihnă, iar buzele, mozolite în neştire, îşi plângeau, mut, foamea şi setea.

— Poftiţi cu mine, îl îmbie perfid Hamdi Batâr, şi chiar – devreme ce tot se hotărâse la fermitatea cerută de străbunul din vis – îl conduse uşurel pe ţăran până la masa celor trei muşterii din colţ. Domnii! Aşa, cu un pateu şi o halbă la două ore, noi faliment credem. Domnu’ luaţi loc lângă domnii; iau imediat comanda, până atunci gândiţi...

Savurându-şi mica răzbunare, Oviduş se îndepărtă, întrucât eliberarea altei mese, cea mai cu dever dintre toate, îl solcita de urgenţă.

Omul se prăbuşi pe scaunul liber, abia îngăimând o cerere de iertăciune. Să comande? Ar mânca şi ar bea, desigur, dar n-are un sfanţ. Ar pune capul pe o pernă, dar de patru zile şi trei nopţi îşi caută bezmetic maşina ce i-a fost furată de sub nas în oraşul ăsta nelegiuit. S-ar duce acasă, cum îl îndeamnă poliţia unde a reclamat furtul, dar... te rabdă inima să stai cu mâinile încrucişate, să aştepţi ca nişte străini să-ţi readucă bunul în bătătură? Pentru nimic în lume! „Cu mâna mea îi prind... că doi tâlhari au fost... şi mor cu ei de gât! exclamă ţăranul. Aşa să-mi ajute Cel de Sus!”

Fluid al loviţilor de soartă, tu, ce înfrăţeşti inimi zdrobite şi buzunare uşurate, cât de frumos ţi-ai dovedit neasemuita-ţi putere şi în această împrejurare, la cea mai retrasă dintre mesele „Pontului Euxin”! Ca la un semn, Moja cedă plugarului farfurioara cu pateul, Tăbârcă îi jertfi, cu bună voie, jumătatea halbei sale de bere, iar pilotul avionetei utilitare...

...ei bine, dacă domnul Costache Mărgărit nu-i oferi nefericitului nimic comestibil, în schimb acceptă fără proteste o gigantică (aproape

blasfematoare) substituire. Într-adevăr, Tăbârcă reluase invocaţia păgubaşului cu o explozie de entuziasm: Aşa să-ţi ajute cel de sus!

Şi privise, implorând, către dumnealui, Mărgărit Costache, pe care-l plasa astfel la altitudinea de croazieră 250 m a tărăboanţelor aeriene, cărăuşe de fosfaţi şi azotaţi.

— Cum te numeşti matale, dragule? se interesează părinteşte domnul Vintilă Moja.

— Lostriţă Ion, mulţumesc de întrebare.

— Te simţi mai bine acum? veni, domol, o delicată referire la golirea farfurioarei şi a halbei.

— Mi-am venit în fire, mulţumesc de omenie... Dar tot mă seacă la inimă că mă ştiu prădat!

— Te înţelegem, bade. Şi noi tot pe urmele unor lotri suntem!

— Aoleu, nu ştiam.

— Află! De-al nostru eşti...

... Ce făcea afară, în piaţa care îi poartă numele, Ovidius Publius Naso? Îşi murmura, desigur, cadenţe din Tristele sale, încercându-le muzicalitatea. Şi vânzătorii de ziare, în aceeaşi piaţă, ce strigau? Ştiri reale ori ştiri inventate, efemeride cu toatele. Şi valurile timpului, zbătându-se, ce inundau? Constanţa, restul ţării, restul lumii. Şi spuma lor ce scotea la suprafaţă? La „Pontus Euxin” un soi de solidaritate, deocamdată, dar, pe aiurea, altceva: un slogan lemnos, cufundat o vreme, invizibil o altă bucată de timp, dar numai parţial imersibil, prin esenţa sa groasă, elastică, impermeabilă, mai uşoară ca pluta dopului, mai poroasă decât celuloza sugativei, părând a fi – şi chiar este, păi cum naiba să nu fie?! – veşnică, inextricabilă. Şi oare ce se află în fiece moleculă din acest fantastic buştean plutitor? Ei bine, un îndemn simplu, un ordin pur: „Păgubaşi din toate stările, urniţi-vă!”

Capitolul XIII
PREGĂTIRI SUPREME ÎN AMBELE TABERE

• Ţurţuri muzicali şi contabili • Un tomberon ras, tuns, spălat şi şamponat rămâne Tomberon? • Orice revizor cultural serios trebuie să graseieze • Agenţia Mon Nom ia o baie de soare • Cronica mondenă:

cupă de Campari vărsată pe corsajul doamnei... • Seif la purtător • De ce avioanele utilitare nu se fac din cauciuc?! • Între Da şi Nu, hotărâtor e milionul.

Tot joi, în timp ce la „Pontus Euxin” se închega o sfântă ligă punitivă de care făptaşii afacerii „Beautiful Colllege” ar fi trebuit să tremure avan, nemernicii aceia, în spaţiosul şi elegantul apartament de la etajul IV al hotelului mamaiot „Internaţional” încasau primele beneficii grase ale noii lor potlogării de anvergură, pe care am numi-o (dacă revolta şi scârba nu ne-ar reţine) „Afacerea Atestărilor”.

Raţionamentul de bază, opera doamnei Kitty Pârloagă-Wilson, avea simplitatea ideilor cu adevărat măreţe, frizând genialitatea. În tranzitoria noastră epocă, acuma, domnilor, când o carte se tipăreşte de zece ori mai greu decât se scrie, când umplerea a trei rânduri de scaune într-o sală de teatru cu cinci sute de locuri devine o riscantă aventură, când sâni şi fese de femei celebre ori anonime se etalează sfidător pe calendare, postere şi coperţi de revistă, gata să sară şi între pagini de abecedar, cui îi mai pasă dacă nişte amărâţi de lăutari cântă prost ori mai puţin prost, poluează de gradul I ori de gradul II arta şi societatea noastră? Ei bine, ne pasă nouă, le-a zis doamna Kitty ciracilor, iar din chestia asta scoatem milioane.

Suma avea să se compună din fracţii anunţate muzical. Spânzurat deasupra uşii, la intrarea în prima dintre cele două camere ale luxosului apartament, ocupată de secţiunea operativă a onoratei comisii, un graţios gadget, alcătuit din ţurţuri metalici minunat cromaţi, răspândea la cea mai uşoară atingere clinchete argintii. Cu 340 metri pe secundă, gingaşul sunet ajungea în camera a doua, unde pentru preşedinta onoratei comisii de atestare (persoană prea importantă, deci invizibilă în acea etapă de către muritorii cotizanţi) era semnalul că un plic-ofrandă a fost depus pe altarul competenţei artistice din întreaga Dobroge.

...Omogenizat, cuplul Zbârcea-Ţone arată acum ca orice segment birocratic dintr-o cancelarie. Cel dintâi are degete pătate de tuşul cu care completează caligrafic diplomele; cel de al doilea a ajuns să suporte până şi o cravată înnodată la gâtul subţiratic. I-am văzut, altădată, beştelindu-se, spurcându-se reciproc. Acum, când formează două roţi legate indisolubil prin osia escrocheriei în plină acţiune, nu mai există nici umbră de gest asincron. Fluxul tehnologic al operaţiunii reflectă şi urmează simplitatea ideii de bază.

Ciocănit discret în uşă. (Solicitantul a fost prevenit să bată discret). E poftit înăuntru. Ţurţurii cântă. Insul se prezintă:

— Să trăiţi. Mă cheamă Spiru Ciocănel. Ţambalagiu. Şef de taraf. Cinci inşi. Mai trebe ceva?

— Plicul. Şi să mai spui o dată datele, ca dumnealui să le prindă corect. O literă greşită şi... v-aţi nenorocit.

Înmânarea plicului are loc, aşadar, pe fondul simpaticelor scârţâieli de peniţă (import german), din vârful căreia ies cârlige frumoase, aproape gotice.

Tânărul secretar ia diploma, o semnează, o suflă şi o vântură în aer, o ştampilează, în fine o arată, sobru, solicitantului:

— Dom'le Spirule, o vezi? E valabilă doi ani, dar numai după ce doamna de la minister o contrasemnează. Operaţia are loc mâine. Ştii unde. Acolo trebuie îndeplinite două condiţii: restul de bani şi maximă punctualitate. Dumneata eşti programat la 10,47 precis. Ţii minte? Împrumută un ceas bun, dacă n-ai. Ţi-a sărit rândul? Aleluia!

— Vai de mine, sare omul speriat. Io vin cu o oră mai'nainte...

— În niciun caz. După, nu; înainte, nu! N-avem nevoie să vă buluciţi acolo. Te prezinţi fix la ora stabilită.

— Înţeles, să trăiţi! Vin cu ţambalul? Cânt?

— Păi, altfel cum? Ai la dispoziţie două minute să-ţi desfăşori toată măiestria.

— Cu tot tarafu', domnu'?

— Nu-i nevoie, mergem pe mâna dumitale. După cum te-ai convins singur, aici totul e pe încredere. Hai, du-te sănătos.

— Să trăiţi, să trăiţi...

Cu două plecăciuni simetrice, mercenarul corzilor s-a retras. De-a îndărătelea. A ajuns la uşă, a deschis-o, a plecat. Şi astfel, iară a fost acţionată jucărioara muzicală suspendată, jucărioara ale cărei clinchete serafice ca o suflare de zână sunt înregistrate în camera vecină, întru cea mai riguroasă evidenţă contabilă. La două clinchetiri, una intrare de plic în sertarul încăpător al mesei.

Aşa desfăşurându-se tema, să-i punctăm şi variaţiunile. Erau acele cazuri, bine determinate, la care un anumit detaliu deschidea calea unei taxări suplimentare. O dizeuză grăsană afla că, de la 80 de Kg în sus, certificatul

de atestare devine inaccesibil fără un laissez-passer de cinci miare. Nu numai greutatea stabilită cu rigoarea impusă balerinelor şi stewardeselor, ci şi vârsta trebuia să se strecoare prin baremul-strungă: solistele vocale de peste 45 de ani suportau din poşeta proprie închiderea ochilor unei comisii atât de severe. Uneori te costa o mie faptul că nu stăpâneai şlagărele internaţionale în limba lor de origine, alteori suportai plata unei diferenţe numai pentru vina de a fi venit fără o canistră plină, deşi ai mărturisit imprudent că eşti din Niculiţel sau Murfatlar. Într-un moment de răgaz, şuvoiul de atestabili contenind pentru câteva minute, doamna Kitty se strecură din camera de comandă, dar nu părăsi apartamentul înainte de a se interesa de numărul plicurilor. Când Florică Ţone spuse: 39, ea specifică, în replică, 44, arătând către ţurţurii metalici ca sursă a informaţiilor. Nu, doamnă, se ţinu tare Tomberon, unii au ieşit aşa cum veniseră, n-aveau toate formele şi i-am trimis acasă să „le completeze". Patroana plecă, nu fără a scutura ameninţător degetul, iar subalternul suspectat, mârâi că aşa nu se mai poate. Imediat după aceea, atunci când o fufiştină respinsă la preselecţia concursului de muzică uşoară „Mamaia' 91 sosi pentru atestare, Ţone, deşi în măsură să constate că duduia avea asupra-i toate formele trebuincioase, o pofti la o plată suplimentară în camera de alături, unde taxarea dură destul de mult.

— Eşti nebun? bătu în uşă Zbârcea, drapându-şi invidia într-o falsă alarmă. Dacă vine patroana?

— Fii liniştit, veni de dincolo vocea îngroşată de satisfacţie a craiului ce recolta, spre sincera sa mirare, prima recoltă erotică a despăduchierii din ajun. Domnul de la Cultură, cu care se vede, o s-o reţină şi azi vreo două ore. Omul are necazuri şi consolarea ia timp.

Domnul de la Cultură, amestec ciudat de neglijenţă vestimentară şi preţiozitate în gestică, avea într-adevăr probleme. „Fapt foarhte supăhrătohr, aseahră tâhrziu, exact pe când mă aflam tot în acest bahr, în şahrmanta dumneavoasthră companie, cineva mi s-a sthrecuhrat în camehră şi mi-a susthras din sehrvietă... ce chredeţi? O ştampilă. De Ministehr. Nu-i aşa că, penthru un hoţ, e destul de bizahr?" Doamna Kitty îşi pleca virginal genele lungi asupra păhăruţului cu gin tonic, aproba şi-l vedea pe Florică Ţone păşind cu fereală pe cornişa hotelului, distanţa dintre apartamente dând toată măsura îndrăznelii lui de hoţ tânăr şi agil.

Pe când în barul „Internaţionalului” ginul tonic lucra cu vrednicie la pregătirea stării de spirit indispensabilă oricărei consolări, la apartamentul 418 plicurile se strângeau grămadă, ameninţând cu înţepenirea sertarului. Fufa lirică părăsea camera de suprataxă, notându-şi că ora ei, mâine, rămâne stabilită pentru 12 şi 13 minute fix, atenţie, să nu întârzie, deoarece preşedintele comisie este femeie, iar pe solidaritatea sexului frumos să nu contăm. Gadget-ul muzical continua să susure deasupra canatului uşii, numărându-i pe pelerinii acestei Mecca a show-business-ului. Soseau plini de speranţe şi de bani, plecau atestaţi în proporţie de două treimi (2/3), repetându-şi, ca nişte tocilari de clasă mică, ora convocării lor pentru ultima treime, cea mai importantă; definitiva.

În luna iunie, plaja Constanţei nu este încă plină ochi. Aşa că mai fiecare dreptunghi textil pe care se lungesc amatorii de helioterapie devine observabil de pe cornişa înaltă a oraşului. Pe trei prosoape, mai mult sau mai puţin flauşate, trei trupuri. Pantelimon Marghilomănescu nu-şi expunea soarelui decât bustul, deoarece costum de baie el nu şi-a împachetat; din Bucureşti, el n-a văzut în malul mării decât îndeplinirea misiei. Olguţa şi Titi au echipament corespunzător, deşi în linii şi culori cam depăşite de modă. Lucru firesc, dacă te gândeşti că Agenţia Mon Nom, în a treia zi de sejur pe litoral, îşi ţine şedinţa de lucru în bătaia razelor, pentru că pur şi simplu nu mai dispune de mica avere la care se ridică preţul halbelor în „Pontus Euxin” sau aiurea.

Se dă raportul, se face analiza situaţiei, se schiţează noi planuri operaţionale. Nisipul, prefirat printre degetele răşchirate, pare a se pune în consens filozofic cu puţinătatea faptelor pe care poţi să te bazezi, domnule.

— Eu n-am nimic de spus în legătură cu Miss Litoral, zise fata. Decât că... dar nu cred că vă interesează... acolo, eu, deşi venită cu treburi, cum ştiţi, am fost, totuşi... selecţionată pentru finala concursului.

— Hopa! Unde dai şi unde crapă! sună comentariul lui Titi, care închise un ochi, ochiul său cel tandru, lăsându-şi-l deschis numai pe cel sarcastic.

— Mda... se necăji nepoata Marghilomănescului. Vezi, presimţeam eu că n-o să te intereseze. Mă rog, trece-o la întâmplări extra-profesionale.

Pantelimon, îndepărtând cu bobârnace melancolice nisipul fin de pe manşeta pantalonilor.

— Nici la Raliul maşinilor de epocă, nimic special de semnalat. I-am mirosit, i-am cercetat, i-am văzut pe sponsori, m-am învârtit printre trăzniţii

ăia de automobilişti. Nu sunt toţi bătrâni, dar sonaţi de amorul vechiturilor sunt toţi. Mai trec şi diseară pe la clubul lor; se dau ultimele dispoziţii tehnice, e şi un cocteil, dar nu cred într-o lovitură ce s-ar pregăti acolo. Ori poate m-am ramolit eu, m-a lăsat flerul de tot, cine ştie...

Titi, după ce urmări voluta elegant înscrisă pe cerul albastru de un pescăruş, se răsuci de pe o latură pe burtă, pentru a fi auzit de ambii colegi.

— Bun. Deci, pe frontul de Vest ca şi pe cel de Est, nimic nou. Eu însă cred că lupte crâncene sunt iminente în tranşeele atestării. Personal m-aş prezenta imediat, voluntar, dacă aş avea vreun talent... să mă aleg şi eu cu un trofeu, să zicem Ţambalul de aur, dacă Mister Litoral nu există. Hei, tu, domnişoară, nu te bosumfla! Serios acum: Tomberon trebuie că-i amestecat. Deci, eu nu mă pot ivi; aş speria vânatul. E nevoie să ne apropiem în vârful picioarelor, şi o singură persoană, cea mai agreabilă dintre noi, să încerce atestarea; numai aşa ţinem faptele sub control. Fetiţo, alege-ţi talentul şi... la comisie cu el!

Câteva fire de siliciu, răutăcios lipite de fibrele stofei şi vânate cu unghia, în manşetă, justificau uşoara enervare a fostului maior:

— Mergem chiar aşa, la sigur? Pe ce te bazezi?

— Pe o ştampilă, nea Pantelică. Rotundă sau în colţuri, nu cunosc. Aseară, un revizor de la Ministerul Culturii a declarat un furt de ştampilă. Dintr-un hotel din Mamaia. Ce zici de chestia asta? Nasul meu cu linie neclasică simte că aici este ceva în neregulă. Diplomă falsă rimează al dracului cu ştampila furată, când la mijloc sunt bani grei. Hai să nu mai pierdem vremea. Olguţo, de dragul cauzei... fă-te artistă! Unchiul va fi în preajmă; eu – de caraulă, la postul numărul trei. Sper să fie bine. Până una alta, hai în mare. Avem şi noi dreptul la o porţie de înot în timpul serviciului. Nea Pantelică, dacă ne vezi dispărând în valuri, nu uita ce testament ţi-am lăsat cu limbă de plajă. Fiindcă tot eşti cu pantalonii pe dumneata, ai sarcina să duci la bun sfârşit afacerea „Beautiful College”!

* * *

Direcţiunea hotelului „Internaţional” avea ambiţia să ofere superbele foyere ale clădirii drept decor pentru felurite întâlniri mondene, de dragul reclamei ce însoţeşte fiece pas al oamenilor la care se uită lumea. Cu asemenea ocazii, direcţiunea hotelului obişnuia să adreseze ocupanţilor

celor mai scumpe apartamente invitaţia de a onora, din partea firmei, acele reuniuni. Beneficiară a unui apartament de lux, ergo, a consecinţei protocolare, doamna Kitty descinse din lift, după ce în timpul silenţioasei coborâri îşi mai verificase, în oglinda cutiei mobile, ţinuta. Perfecţiunea nefiind perfectibilă, nimic nu mai era de corectat.

Societăţii în mijlocul căreia se pregătea să petreacă o agreabilă jumătate de oră, i se fixase un salon de toată splendoarea; însă ţinuta participanţilor, teribil de pestriţă, o făcu pe eleganta doamnă să ezite o clipă. De la dandysmul însmokingat şi papilonat, până la puloverul şleampătului parcă atunci ieşit de sub maşină, fanii raliului şi actanţii lui arborau toate vestimentaţiile posibile. Şi imposibile, după alesele gusturi ale eroinei noastre. Sponsori, piloţi şi copiloţi, soţii şi ţiitoare, mecanici de întreţinere, oficiali snobi, chibiţi dezordonaţi, rătăciţi cine ştie cum în sindrofie, toţi râdeau, ronţăiau alune, ciocneau pahare şi, mai ales, pronosticau pătimaş. Să tot fi fost vreo sută de persoane, dar vastitatea salonului îi făcea pe toţi vizibili. Din rumoarea generală, percutau ici-colo nişte nume, asociate cu nişte ani: Crysler 1929, Studebaeker 1924, Chevrolet 1925, BMW 1927... Şi, mereu declanşând râsete ironice, Toppolino, acesta fără nicio fixare în timp.

Domnul de la Ministerul Culturii, care nu se găsise cu cale să-şi asezoneze ţinuta la această – totuşi – simandicoasă ocazie, părea că nu desconsideră deloc bufetul rece al petrecerii. Dacă două din cele trei tăvi de pe masa din apropiere se şi goliseră de minusculele şi apetisantele bunătăţi oferite, contribuţia funcţionarului cultural fusese decisivă. „Stai, te hrog”, gânguri el graseiat către chelnerul ce făcea slalom printre invitaţi cu o tavă plină de pahare. Optând pentru Campari, oficialul în blug şi geacă luă două cupe, pe una oferind-o cât putu mai graţios femeii coafate a la Connie Francis, cucerirea sa cea mai recentă. Şoapta care însoţea gestul va fi fost mai puţin importantă decât privirea galeşă, încărcată cu cele mai languroase şi încă proaspete suveniruri. Pahar atins de pahar şi un clinchet iscat ca o pecete peste tainice complicităţi de alcov. Din păcate, o altă ciocnire, nici prevăzută, nici diafană, destramă subit vraja clipei. Un personaj agitat, parcă descriind o continuă răsucire, ca o mişcare de tirbuşon, îşi lovi spinarea de braţul distinsei Kitty Pârloagă-Wilson. Jumătate din lichidul roşiatic sări cu vioiciune pe admirabilul corsaj al doamnei. Fâsticitele „pardonuri” ale grobianului intrus fură acceptate glacial, în schimb încercările lui reparatorii de a şterge cu palma maculata rochie de seară

provocară un recul de doi paşi, ca la atingerea unei broaşte. Oricât ar părea de ciudat, indignarea maximă se manifesta nu dinspre „partea lezată”, ci din partea năvălitorului – nu altul decât Aristotel Tăbârcă - , un culpabil ce se încăpăţâna să-şi arunce vina pe spinarea unui terţ.

Formidabil, dom’le! Ce neruşinare! bolborosea el precipitat. Auzi, cică detectiv! Noi îi plătim să prindă nişte escroci şi el, pe banii noştri, poftim, mănâncă şi bea pe la cocteiluri! Ce vremuri trăim, doamnă!

Era, pentru năstruşnicul personaj, maximum de justificare, aşa că, acestea fiind zise, el părăsi cuplul vătămat, îndreptându-se mereu, prin succesive piruete marcate de alte neîndemânatice coliziuni, către un anume punct al salonului. Tot în acest traseu fu, însă, urmărit atent de privirile pătatei noastre doamne. De abia când, la capătul traiectoriei în spirale strânse, desluşi chipul lui Pantelimon Marghilomănescu, replica de scuză a insului ce-i înjumătăţise paharul de Campari îşi dezvălui întreaga semnificaţie: copoiul caraghios ce-i adulmecase urma la Borsec era plătit să prindă o bandă de escroci, iar flerul său, în ciuda rateului penibil de atunci, l-a adus – Dumnezeu ştie cum! – până aici. La doi paşi de ea şi de afacerea ce îşi aşteaptă chiar mâine finalizarea.

O paloare violentă răzbătu de sub fard.

— Te las pentru câteva minute, se adresă Kitty companionului. Trebuie neapărat să mă schimb.

Şi, în timp ce Aristotel Tăbârcă, ajuns în sfârşit în preajma lui Marhiglomănescu, se repezea să-l apostofeze pe acesta, nu fără a-l prinde de un nasture şi a-l ţintui ca într-un insectar, marea maestră a combinaţiilor reveni în casa scării hotelului, chemă imperios cabina şi se înălţă la cer, oprindu-se la etajul IV. Intră val-vârtej în apartament, se încuie pe dinăuntru, ridică receptorul, ceru operatoarei un număr din Tulcea şi, în aşteptarea legăturii telefonice, se îndeletnici foarte intens cu nişte treburi speciale. Scoase din valiză o casetă, deşertă conţinutul acesteia pe cuvertura patului; dintr-un alt compartiment al valizei extrase şi desfăşură un obiect lung şi felxibil, pe care l-am găsi înrudit cu o eşarfă, dacă n-ar fi avut numeroase buzunărele închise cu fermoare. În fine, supraveghindu-şi mişcările, doamna Kitty umplu toate aceste despărţituri cu obiectele strălucitoare răsturnate pe cuvertura patului, închise grijuliu intrarea zimţuită a fiecărui compartiment şi zâmbi straniu, ca o farmacistă la sfârşit

de inventar. Apoi îşi scoase rochia ce mirosea încă a Campari şi o aruncă pe un fotoliu.

Ţrrr! „Aveţi legătura cu Tulcea”, nazaliză operatoarea.

— Alo, Andi? Dragul meu, eu sunt. Eşti pregătit? Ascultă-mă bine. Evenimentele se precipită. Pregăteşte şalupa. Nu. E vorba de traseul maxim. Benzină, ulei, provizii. Ocupă-te în noaptea asta. Mai am mâine dimineaţă o treabă, altfel luam o maşină şi veneam chiar acum. Nu, nu pune înrebări. Va fi perfect. Dacă faci ce ţi-am spus, va fi perfect. Te sărut.

Convorbirea interurbană având darul să-i însenineze trăsăturile, directoarea instituţiei de învăţământ privat „Beautiful College” şi preşedinta Comisiei de atestări îşi scoase şi furoul, o clipă proiectându-se zveltă în oglinzile generos presărate prin încăpere. Apoi, cu mişcări lente, ca într-un ritual, ridică straniul şarpe confecţionat din mătase de paraşută. Şi-l petrecu pe sub sânii plini dar surprinzător de elastici pentru o femeie (totuşi) de vârsta ei. Cataramele desăvârşiră operaţiunea de fixare. Furoul glisă deasupra, neîmpiedicându-se de nimic. Peste el, o rochie tot atât de reuşită ca şi cea abandonată, însă cu un decolteu mult mai mic, reîntregi ţinuta frumoasei doamne. Nu era, totuşi, decât o probă. Despre o întoarcere la cocktail nu putea fi vorba. O, dar petrecerea mare a vieţii îi stătea înainte... Dreaptă, în camera de baie, cu vârful degetului mic parfumând cuibuşul de sub lobul urechiuşelor, ispititoarea hoaţă trăia fiorul unei voluptăţi de mult aşteptate. Simţea, prin mătasea fină a centurii-seif, răcoarea diamantelor, plăcuta împunsătură a conglomeratului de gingaşe scule de aur şi platină, chintesenţialul tezaur al loviturilor din ultimii cinci ani.

Domnul de la Ministerul Culturii nu ştia că aşteaptă zadarnic revenirea la cocktail a proaspetei sale cuceriri. Doamna Kitty n-avea chef să dea nas în nas cu omul de la Borsec. Doamna Kitty făcea repetiţia generală a zilei de mâine. După probarea centurii-seif, transferă plicurile stoarse atestării dintr-o rigidă servietă diplomat într-o sacoşă uşoară, din pânză. Apoi se puse într-o ţinută de noapte, nu uită a se spăla energic pe dinţi şi se strecură sub cuvertură. Avea toate motivele să spere într-o noapte cu visuri delicioase.

* * *

Oare poate o bătrână avionetă utilitară, cărăuşă dobrogeană de fosfaţi, azotaţi şi ierbicide, să joace rolul obiectelor în legătură cu care, în veacurile

trecute, autorii aşterneau celebra frământare retorică: „O, de-ar putea sfeşnicul* acesta vorbi! De câte întâmplări nu şi-ar aduce el aminte?!”

Avioneta lui Costache Mărgărit e bătrână, hârbuită, motorul îi tuşeşte, iar memoria ei nu ne interesează câtuşi de puţin. De ce s-o personificăm? Numai ca ea să ne spună, cândva, ce s-a petrecut în zorii acestei sâmbete, în faţa sărăcăciosului hangar? Ce, altfel n-am izbutit să descriem înfrigurarea lui Aristotel Tăbârcă, reticenţa pilotului îngrijorat, şovăielile micului prezident Moja, muta înverşunare care-l ţine nedezlipit de grup pe Ion Lostriţă? N-am nimeri oare culorile dimineţii de vară într-o margine de Constanţa? Ei, fir-ar a dracului de treabă!

— V-am promis că v-ajut, spunea Costache, v-ajut. Dar hotărâţi-vă cine zboară cu mine. Lângă pilot nu încape decât un om. Numiţi-l.

Un „eu”, scos din trei piepturi, făcu vacarm. Avioneta tremură auzindu-l.

— Dar înţelegeţi odată că nu e loc! Mai am şi sacii ăia. Vreţi, doamne fereşte, să ne prăbuşim?

— Lasă chimicalele la sol! propuse febril Tăbârcă, recent convertitul întru ecologie. Aţi dezechilibrat destul buna, sfânta noastră natură! Să zburăm fără saci.

— Orice, numai asta nu. Cum să-mi justific zborul fără încărcătură? Dacă nu pulverizez chimicale, ce caut eu în aer, domnule?

— Hoţii noştri şi Dacia dumnealui! decretă impetuosul iniţiator al Operaţiunii Patrula Aeriană. Pricepe, Costache, că astăzi e „ziua H”. Simt eu! Bandiţii vor să se amestece printre participanţii raliului, altfel nu se învârtea pe acolo păcătosul ăla de detectiv particular. Sigur că, aseară, când l-am luat tare, a scăldat-o, dar...nu mă duce el pe mine! Fii înţelegător, Costache...

— Sunt. Totuşi, înţelegeţi şi voi; avionul poate lua pilotul, plus un pasager. Atât. Cine e pasagerul?

Tăbârcă se considera de la sine înţeles. Moja preciza ritos că el, şi nu altul, reprezintă interesele a o sută nouă zeci şi şapte de păgubiţi. Lostriţă reamintea că om care să-i ştie maşina atât de bine ca el însuşi nu se află sub soare.

— Deci, cine zboară cu mine? revenea Mărgărit cu ochii la cer, blestemând amarnic clipa întâlnirii cu fostul camarad de club aviatic.

— Eu!

— Nu. Eu!

— Ba eu!

— Toţi, nu se poate, oameni buni...

Şi discuţia o luă d'a capo. Tremurând în sărmana ei carcasă de aluminiu, avioneta utilitară presimţea că nu-i va fi dat, probabil, să moară de bătrâneţe, tihnit, într-un paşnic hangar, azilul bătrânelor zburătoare, ostenite de blestemata cărăuşie cu îngrăşăminte chimice. Oamenii sunt îngrozitor de încăpăţânaţi. O, dacă avionetele ar putea vorbi!

Kitty a avut o noapte foarte bună. Trezindu-se, îşi aducea aminte visul, nu chiar până în cele mai mici detalii, ci în liniile lui de forţă: un vis cu Istanbul, unde s-a instaurat o ordine, curăţenie, o rigoare de tip Lausanne sau Zürich şi unde se vorbeşte – ce credeţi? – exclusiv româneşte. Kitty şi-a luat micul dejun visând şi pe trezite la minunea acestui amestec suprarealist: capitala de pe Bosfor rânduită în manieră occidentală şi condimentată de piperul graiului nostru. Kitty a reglat nota hotelieră, a părăsit „Internaţional” Mamaia , a plecat cu un taxi până aproape de centrul Constanţei; dar acolo, numaidecât, realitatea a învăluit-o, a contrariat-o, a întristat-o. Ceea ce vede îi întăreşte definitiv mai vechea convingere: aici, la porţile Orientului, sandwich-ul e de nemâncat. De ce? Pentru că între natura fermecătoare şi limba dulce, ambele la locul lor, nu s-a pus niciodată (iar dacă s-a pus atunci nu stă, nu aderă, nu se unge) elementul fundamental: disciplina.

În piaţeta unde a descins, nimic nu-i irită mai mult retina decât spectacolul dezgustător, cu aspecte primejdioase, oferit de buluceala unei grămezi de oameni cocoșați sub poveri. Dar ce poveri! Contrabasuri în uriaşe cutii cojite, ţambaluri cărate la spinarea petrecută cu chingi, roase şi ele de atâtea trambalări. Şi aceasta în condiţiile în care ea, doamna Pârloagă-Wilson, indicase expres că nici măcar doi lăutari nu au voie să-şi suprapună prezenţa la locul de desfăşurare a atestării, operaţiune pentru care un simplu gard de protecţie e numai primul şi cel mai puţin important dintre elementele discreţiei indispensabile! Iată acel gard de lemn, căruia ploile i-au spălat de mult orice culoare, înecând într-o pastă mâzgoasă zdrenţele afişelor din fiesta electorală. La crăpăturile dintre scânduri, feţe negricioase îşi apropie ochiul drept pentru a se chiorî îndelung, în vreme ce, sancţionând această curiozitate, burdufuri de acordeoane, desprinzându-se

din cureluşe, se lăţesc cu de la sine putere, emiţând vaiere în cele mai jalnice registre.

Furioasă, dar perfect stăpână pe reacţiile sale, patroana atestărilor îşi caută din ochi maşina Dacia despre care încă mai credea că aparţine, cu acte în regulă, colaboratorului Zbârcea. O găsi la locul indicat, între două căscioare ce se insultau reciproc arătându-şi calcanele. Descuie portbagajul pentru a-şi depune înăuntru valiza, hotărându-se a păstra asupră-şi sacul de voiaj petrecut sportiv pe umăr şi plin ochi cu teancuri de sute. Dar ceea ce zări, într-o clipă, pe reversul capotei, o sperie: vişina putredă din exterior era, pe partea interioară, galben untos. „Ce mi-au făcut, imbecilii?!” se întrebă, trântind cât putu mai repede capacul metalic peste o treabă cârpăcită, atât de opusă ordinei perfecte din visele ei. Speţa joasă a celor două unelte la de toate îi stârni o nesfârşită lehamite. Dar şi un grăunte de teamă. Pentru că, în balcanismul lor tembel cu nuanţe de ticăloșie, un Ţone şi un Zbârcea ar fi fost în stare să-i compromită până şi cele mai riguroase planuri. „Dacă i-aş da dracului chiar în clipa asta?” se întrebă Kitty, jucând legătura de chei în palmă. Şovăi când se interogă ce ar precumpăni în semnificaţia plecării imediate, de una singură. Tiflă? Punere la adăpost? Şi într-un caz, şi în celălalt, costul e pipărat. Siguranţa de a se vedea peste numai trei ore în şalupa lui Andy ar plăti-o cu paralele reprezentând treimea ce se încasează acum. Ah, dar e o sumă... Cheile, săltate încet, zăngăniră delicat, ca un răspuns târziu gadget-ului muzical de pe uşa aceea, de hotel. Merită? Nu merită?

Două milioane se aflau deja în sacul spânzurat de umăr. Al treilea milion intra în casa întreprinderii azi până la prânz. Să-l lase păduchiosului de Tomberon şi cretinului de Zbârcea? Nu, asta nu; cine nu riscă nu câştigă, se hotărî ea. Curaj? Mai curând lăcomie, drapată ocazional în temeritatea consubstanţială spiritului de aventură. La Istanbul, Andy va şti cum să stoarcă ceva şi din leii noştri. Proşti, dar mulţi!

Încuie portbagajul şi, de acum încolo neşovăitoare, se întoarse să treverseze piaţeta. Uşor de zis! Ca să ajungă la gardul cu lăutari şi guriste, întâi trebuia să despice o altă îmbulzeală, mult mai numeroasă,amplificată de volumul obiectelor care ocupau carosabilul şi adunau în jurul lor ciorchini de oameni.

START ÎN RALIUL AUTOMOBILELOR DE EPOCĂ citi Kitty pe o uriaşă pânză albă, suspendată deasupra piaţetei şi, pentru a doua oară în

numai câteva minute, îşi simţi fiinţa sfâşiată între două simţăminte contrarii. Era foarte bine, pe de o parte, că bâlciul mare al întrecerii ţicniţilor volanului cu vechime polarizează atenţia generală şi pune în umbră bâlciul cel mic al atestării. Rea, foarte rea, pe de altă parte, era posibilitatea ca detectivul particular, omul din Borsec, aseară depistat la cocktail, în avancronica raliului, să se învârtă acum undeva pe aici, în zona startului. Gândul îi iuţi, brusc, pasul.

Capitolul XIV
INTRAREA ÎN EUROPA!

• Kitty se răzgândeşte • Cine vrea să ţină hangul candidatei fără plic? • Arcuş de contrabas acroşat cu sandale • Un front mai puţin • Se lansează şi Echipa Urmăririi Rapide • Certuri precum în cer, aşa şi pe pământ • Piloţi şi copiloţi se complimentează • O lansare cu paraşuta şi o manşă ţinută cu... sfinţenie • Neofitul verde în aer şi în pom • Pana a şaptea, cea mai simplă şi ultima • Panteleo, viitorul se cheamă Yvonne... • Destrămarea nimbului de abanos! • Final văzut de sus, tot mai de sus

Croindu-şi drum cu coatele printre gălăgioşii candidaţi la atestare, Kitty ajunse la gardul care, împrejmuind un teren semiviran, izola cel puţin vizual cacealmaua cultural-artistică. Un Ţone obedient şi prompt răspunse semnului ei, prezentându-se la raport. Dar, până să deschidă gura, primi în plin obraz reproşul iritat al cucoanei:

— Ce-i ţigănia asta, Florică? Unde-i ordinea, unde-i sobrietatea pe care v-am cerut-o? Îmi ridici oraşul în cap!

— Cum să stăpâneşti o hoardă, doamnă Kitty? Degeaba le-am fixat ora şi minutul; au venit cu două ceasuri înainte, de teamă să nu le treacă rândul.

— Grăbiţi toată operaţia, că d-aia v-am semnat dis-de-dimineaţă toate diplomele: să câştigăm timp. Dă-mi banii care s-au strâns!

Ultima cerere îi sună ciudat lui Tomberon. Fireşte, execută porunca, dar nu fără întrebări nerostite, referitoare la absenţa doamnei „de la minister” în momentul crucial al ceremonialului, cum şi la această neprevăzută predare a „monetarului” în tranşe intermediare. Lui Ţone nu-i plăceau schimbările de plan neanunţate, mai ales când deturnau fluxul bănetului.

— Aştept în maşină, grăi patroana, închizând cu dificultate zimţii fermoarului peste teancul de plicuri îndesate cu pumnul. Nu-i mai puneţi să zdrăngăne inutil. Să n-aud ţambal sau gurist! Luaţi-le ce datorează, daţi-le diplomele şi veniţi cât mai iute. Fiţi cu ochii în patru. Niciun tapaj.

În megafoanele conectate cu cabluri de jur împrejurul piaţetei, se porniră să bubuie anunţuri. RUGĂM ECHIPAJELE DIN RALIUL MAŞINILOR DE EPOCĂ SĂ SE PREZINTE LA MAŞINI. OFICIALII SĂ-ŞI OCUPE LOCURILE. PUBLICUL ESTE RUGAT SĂ...

Kitty binecuvântă în gând acest tapaj şi îşi reluă postul de veghe la volanul Daciei. Maşina era parcată în apropierea liniei de start, la care surate cu atâtea decenii mai vârstnice se pregăteau de o cursă gâfâitoare. „La urma urmelor, câţi bani mai sunt de strâns de la liota lăutarilor?” medită eroina noastră negativă, privind spre sacul de voiaj, plasat provizoriu pe scaunul mortului. Reflecta la neplăcerea lui Andy, când va fi silit a găsi, dânsul, mijlocul de a se descotorosi de cei doi potlogari mărunţi, şi îşi simţi, grea ca plumbul, revolta în faţa ipotezei că o parte din truda ei, creierul formaţiei, ar trebui abandonată în mâinile subalterne, executante. Se hotărî brusc. Îşi reluă sacul pe umăr şi coborî, se strecură în mulţimea pestriţă a raliului, căutând din priviri un factor de răspundere dintre organizatori. Iată-l, câţiva metri mai încolo, pe ofiţerul de la poliţia circulaţiei, acela al cărui vehicul va deschide, cu morişcă roşie, cale liberă coloanei. O ultimă ezitare. Să-i adreseze cuvântul? Ea, Kitty, să aibă, benevol, de-a face cu poliţia?!

... Ajunsă în dreptul gardului cu pricina, Olguţa l-ar fi depăşit poate, neştiutoare, dacă ultimii trei lăutari nu s-ar fi luptat să intre, împreună cu greoaiele lor instrumente, prin spaţiul ştirb de şipci, unde va fi fost cândva, o poartă. Urmându-i, se pomeni în mijlocul unui soi de talcioc sui-generis ca zgomot, ca pestriţăraie de norod, ca pohtă de apucare a singurei mărfi scoasă la taraba improvizată. Tăceţi dracului din gură! De ce să tac?! Nu tac, că am cărat hacordeonul pă degeaba! Pă cine a strigat acu’? Dă un’ să ştiu io? Pă mine! Ia faceţi loc! Nu te băga, că l-a strigat pă altu’! Să ţipe mai cu inimă, bă! Ţipă’ mneata, nea Ciocănele, că eşti mai tare în bojoci! Suie-te pă masă!

Ceea ce întreprinse Olguţa în aceste condiţii nu ţine de miracol, ci – ca şi altă dată – de justa intuire a psihologiei gloatei. În loc să urle mai sonor decât alţii, în loc să dea din coate mai avan, se mulţumi să atingă uşurel un umăr ici, să arunce o ocheadă colea, să zâmbească în stânga, să se încrunte în dreapta, şi însăşi liniştea ei îi croi potecă dintre margine către centru, până când ajunse, prin puterea voinţei şi a tactului, în faţa domnilor Zbârcea şi Ţone, asaltaţii de plicuri, distribuitorii de indulgenţe... pardon, certificate de liberă păcătuire artistică.

— Bună ziua. Aici se fac atestările?

Liniştea care se lasă mormântal pe terenul împrejmuit îngădui să se audă cu maximă claritate cum megafoanele imploră:

PERSONAJELE CARE NU FAC PARTE DIN ECHIPAJE SUNT STĂRUITOR RUGATE SĂ SE RETRAGĂ DE PE CAROSABIL PENTRU A NU STÂNJENI STARTUL.

— Dom'şoară... duduie... foarte lăudabilă intenţia dumneavoastră, dar se pare că nu cunoaşteţi... există o procedură... trebuia să completaţi nişte formulare... să depuneţi acte, din timp, la comisie... aici are loc numai momentul final: audiţia.

Ultimul şi neinspiratul cuvânt al lui Zbârcea fu sancţionat atât de violent, încât numai kilogramale neîndestulătoare ale lui Tomberon salvară oasele metatarsiene ale gafeurului de la o fractură sigură.

— V-aţi prezentat prea târziu, domnişoară, preluă conducerea Ţone. Atestarea s-a terminat.

— Mă surprinde, ripostă Olguţa. Afişul care a ajuns la mine m-a informat că vom fi audiaţi între orele 9-14. Acum nu e nici ora 10.

— N-a existat niciun afiş, domni... interveni iarăşi incurabilul Valerian, a cărui rectificare fu retezată de o altă copită.

— Dom'şef, lasă fata să-şi încerce norocul, interveni un bătrân staroste de taraf. Poate o mânca pâine toată viaţa dintr-un pustiu de bine ca ăsta. Maria Spălăţelu ce era când a deschis gura lângă primul ţambal? Un boţ cu ochii! Fă-ţi curaj, fetico, cântă ce ştii, că din câţi meseriaşi suntem acilea, s-o găsi unul să-ţi ţină hangul!

— Ce spui, moşule? se revoltă un cârcotaş. Păi, cum vine asta? Unul cu darul şi altul cu harul? Să treacă prin ce-am trecut noi!

Florică Ţone îşi scutură capul şi, deşi laţele căzute jertfă sub foarfecele colegului nu-i mai biciuiră faţa, găsi energia să domine efervescenţa lăutarilor.

— Nu ne învăţaţi voi ce avem de făcut! Domnişoară, listă de repertoriu n-ai, acte nu, cerere de atestare, nu. Vii dumneata peste doi ani, cine-o mai trăi, te-o atesta atunci. Cum fă bine şi lasă-ne.

Şi chiar se împuternici s-o împingă, uşurel, către gardul împrejmuitor...

...Ea, Kitty, să aibă benevol de-a face cu poliţia? De ce nu? Dacă poliţia arată astfel... Ofiţerul însărcinat cu asigurarea coloanei era tânăr, chipeş,

părea extrem de amabil şi, culmea, mirosea mai plăcut decât însuşi Valerian H.Zbârcea. Or, dacă Ministerul Culturii nu i-a rezistat fiicei lui Pârloagă şi văduvei matelotului Wilson, de ce Ministerul de Interne ar opune mai multă rezistenţă, mai ales că tot ce i se cere nu depăşeşte o binevoitoare informaţie?

— Stimate domnule ofiţer, fii drăguţ şi răspunde-mi: cum îmi scot eu maşina de aici? Am o treabă foarte urgentă...

Aflat într-o vizibilă încurcătură, omul ordinii publice preciză că, raliul fiind anunţat din vreme, toţi proprietarii de autoturisme fuseseră stăruitor rugaţi să degajeze, în propriul lor interes, parcajele din zonă. Acum, până se dă startul, n-au mai rămas decât câteva minute, după care piaţeta va fi liberă, aşa că...

Kitty atinse uşor braţul ferm şi tânăr al poliţiei personificate, insistând cu un farmec dozat pe măsură:

— Găsiţi-mi, totuşi, o soluţie.

Ministerul de Interne se înmuie sub privirile seducătoare ale escroacei.

— Dacă insistaţi... ar fi o ieşire. Strecuraţi-vă încet prin aglomerarea aceea de oameni. Cum depăşiţi gardul scorojit – îl vedeţi? – daţi într-o străpungere care vă scoate în şoseaua spre Tulcea. Nu ştiu dacă vă aranjează...

— Perfect! Chiar într-acolo merg, mărturisi Kitty, pentru ca în aceeaşi clipă să regrete inutila deconspirare a ţintei. Mulţumesc, domnule, mi-aţi făcut un real serviciu.

Pe cât de inefabil a fost surâsul gratitudinii, pe atât de ferm a sunat pasul întoarcerii la Dacia Norocului. Aşezarea la volan, îndesarea în scaun, potrivirea oglinzii retrovizoare, răsucirea cheii de contact în lăcaşul ei conferă momentului o încărcătură de emoţie bine stăpânită, şi totuşi... Doamna Kitty aproape regretă că nu e credincioasă pentru a-şi ura propriei şanse, asemenea oricărui om pornit la o faptă mare: cu Dumnezeu înainte!

— ...Ia mâna de pe mine, mojicule! Cum îţi permiţi să mă îmbrânceşti? Pe ce vremuri crezi că trăim? Halal funcţionar în cultură, care-şi agresează solicitanţii! Am să provoc intepelare în Parlament! Am să chem presa! Jos laba, n-auzi?!

Valerian H. Zbârcea încă n-a auzit-o pe Olguţa cântând, dar recitativul ei este atât de sonor, îl sperie într-atâta, încât sare ca ars şi se interpune între ea

şi Tomberon, atrăgând atenţia acestuia din urmă, implorându-l chiar, mai mult prin clipiri şi schime, să n-o mai agreseze pe apriga domnişoară. Căci tapajul, acel tapaj temut, tapajul interzis cu străşnicie de patroană, s-a dezlănţuit prin intervenţia factorilor neprevăzuţi, turbulenţi, irepresivi. Gurişti sau orchestranţi, lumea lăutărească de pe terenul ocupat de o simplă masă acoperită cu un ţol festiv parcă a înnebunit, şi fiece secundă îi sporeşte asemănarea cu un roi de albine asupra căruia au năvălit de undeva nişte tăuni voraci, puşi pe rele. Bâzâitul intens se încarcă de ameninţare, mişcarea haotică dimprejurul teancului de diplome cunoaşte un punct de ruptură în urma căruia roiul se deplasează cu zbateri către gard, acolo unde ostreţele lipsă uşurează, pentru câteva clipe, presiunea insuportabilă, şi ceea ce seamănă atât de bine cu o luptă, deşi în fond nu este decât o încăierare între nervi, ţâşneşte în stradă.

Ţipătul ascuţit al Olguţei, în centrul virtual al roiului, deturnează un pic privirile curioşilor veniţi la spectacolul raliului cu maşini matusalemice, dar îl săgetează până la inimă pe un bărbat masiv, trecut de 50 de ani, care începe să alerge încoace, plin de energie.

Din direcţia contrară, o Dacie în culoarea vişinei putrede se apropie cu 5 Km la oră, încercând să despice mulţimea prin clacsonări scurte, repetate.

Tomberon, impecabil mânat de instinctul de hoţ ce nu poate accepta să fie furat la rându-i, se extrage din mijlocul roiului; la timp, pentru a zări, prin parbrizul Daciei, o patroană prea bine ştiută ca expresia de pe chipul ei să nu-i apară mai citeaţă decât un denunţ semnat. „Fuge, mă! Baba ne trage în piept, mă!” îi strigă Ţone lui Zbârcea şi, neaşteptând reacţia sideratului domn, se aruncă, într-un plonjon de rugbist, asupra portierei maşinii. Mâna înţepenită pe clanţă, paşii alergători pe lângă vehiculul în mers, înjurături potop, pentru eleganta de la volan. Şi Valerian H.Zbârcea, dezmeticit de pericolul lefterelii absolute, şonticăind, în spatele ortacului mai tânăr, cu braţul aruncat înainte a implorare. Şi Olguţa, împleticită, smulgându-şi ritmic sandaua, a cărei cataramă a agăţat şuviţa bine întinsă a părului unui arcuş de contrabas, pierzând astfel 17 secunde preţioase până a se descotorosi de această piedică ridicolă. Şi nea Pantelimon Marghilomănescu, aflat încă prea departe ca să intervină eficient, dar suficient de aproape ca să recunoască perfect trăsăturile hoaţei vânate, exact ca în fişa de la poliţie, imagine din faţă dar şi din profil, când nemernica se întoarce să deschidă complicilor portierele din dreapta, apoi să vireze Dacia pe drumeagul croit la capătul împrejmuirii.

Şi, în sfârşit, chiar această nemernică lady care, din lecţia marilor campanii pierdute de cei mai iluştri căpitani ai istoriei, a înţeles, la vederea copoiului din Borsec, greoi şi caraghios, dar perseverent, că n-o aşteaptă nimic bun de va lupta pe patru fronturi: detectivul, complicii, lăutarii, poliţia. E prea mult. Urcând în Dacie pe Ţone + Zbârcea, a suprimat un front.

...După încă o clipă de derută, haita de ţambalagii, acordeonişti, cobzari, gurişti şi guriste îşi aduce aminte că, dincolo de gard, aşteaptă, nepăzit de nimeni, teancul de diplome semnate şi ştampilate de Ministerul Culturii, drum liber şi binecuvântat pentru doi ani la orice local, către orice chiolhan ce se respectă. Gloata se subţiază din nou ca să încapă prin spărtura gardului, iar fericiţii rămaşi cu plicurile în buzunar, se pun să-şi caute cu febrilitate, pe cartoanele grosuţe, numele lor fără nimic germanic în ele, totuşi supuse de către domnul Zbârcea frumoaselor caractere gotice. Căci, aşa precum în Joachim von Ribbentrop diplomaţia nazistă a strivit un valoros comerciant de şampanie, în Valerian H.Zbârcea escrocheria sistematică a nimicit în faşă un mare caligraf.

— ...Ştiu, ştiu, am văzut tot, ştiu tot, reprimă Titi Neguş valul explicaţiilor oferite de gureşa Olguţa, ba chiar şi de, altminteri, taciturnul ei unchi. Toată banda a fos aici. L-am recunoscut pe Ţone Tomberon. Ne-au fugit de sub nas. Ei bine, ne vom da cu pumnii în cap mai târziu. Acum avem altă treabă:să-i prindem. Ne constituim în Echipa Urmăririi Rapide. Domnişoarelor şi domnilor, după ei!

— Pe jos? se interesează pe un ton foarte pesimist Olguţa.

— La nevoie, da!

— Şi încotro? tatonează Pantelimon cam la fel de sceptic ca nepoată-sa. Pe direcţiile rozei vânturilor?

— Dacă trebuie, sigur!

Pentru prima oară de când îl cunoaşte, fata se îndoieşte de capacităţile iubitului ei.

Adică, dorea el să le insufle voinţă cu orice preţ? În situaţia lor literalmente disperată? Se fereşte să se uite la Titi când spune, amar, cântând în struna întinsă aiurea:

— Ei, atunci... hai iute, să nu pierdem startul.

Neguş, care şi-a sucit şi răsucit moţul arămiu, stopează această paşnică îndeletnicire şi, ciocnindu-şi scurt palmele, exclamă:

— Un porumbel ţi-a ieşit din gură, fetiţo! Asta e!

Minunea s-a produs. Avioneta, umflată ca broasca din fabulă, având la bord pilot, trei pasageri doldora de încăpăţânare, plus o parte din sacii burduşiţi cu chimicale, s-a desprins de la sol. Sfida astfel nu numai regulamentele de fier ale aviaţiei utilitare, ci şi – cum s-o spunem mai pe înţeles? – însăşi legea gravitaţiei. Cum îşi împart spaţiul cei patru într-o carlingă pentru două persoane şi tot ce se mai întâmplă acolo sus, e prea greu de descris, aşa încât facem un apel călduros la imaginaţia (morbidă?) a cititorilor noştri dornici de contribuţii personale. Ne vom mărgini la crâmpeie de discuţie în stilul sec şi nud al literaturii-document.

Mărgărit: - Care eşti credincios, fă-ţi cruce şi spune-ţi rugăciunea. O să picăm.

Lostriţă (pentru a şaptea oară): - Maşina aia gălbuie care merge după camionul ăla, n-o fi cumva a mea?

Moja : - Poţi coborî puţin, domnu' Mărgărit? Să vadă omul mai bine...

Tăbârcă: - N-asculta toate prostiile, Costache! Cârmeşte spre piaţă, să urmărim raliul chiar de la start!

Mărgărit: - Ferească Dumnezeu! Voi, că sunteţi nebuni, o să vă faceţi praf. Eu, că-s iresponsabil şi v-am luat, mor cu voi. Dar ce vină au ăia pe care mă îndemnaţi să-i fac terci sub noi? Tăceţi dracului!

Pe şoseaua Constanţa-Tulcea, în Dacia Norocului, explicaţii dure, într-o atmosferă tensionată, ca o reglare de conturi într-o haită de lupi.

— Nu minţi, cucoană! îşi arată colţii Tomberon. Dacă nu săream eu, acolo ne uitai.

— Eşti nebun? Atunci de ce-aş fi luat-o prin faţa voastră?

— Fiindcă n-aveai alt drum, i-o taie Ţone, mereu mai agresiv şi neslăbind din ochi sacul de călătorie, ţinut de Kitty sub scaunul şoferului, unde încăpea parţial, cu riscul de a stânjeni manevrele.

— Nu zău?! Dar cine v-a deschis portiera? Era suficient să accelerez şi...

— Şi aţi fi lăsat în urmă două-trei cadavre, în înghesuiala de acolo, mârîie Zbârcea, un acolit care, deşi păstrează pluralul politeţei, e vizibil contaminat de vehemenţa lui Ţone. Prea îl doare piciorul, prea îl încrânceneazã crampa posibilei sărăcii lucii! Aţi vrut să ne lăsaţi în ghearele

mulţimii, ştergând putina exact ca dictatorul. Doamnă, istoria a dovedit că ori de câte ori...

Toate replicile se sting, retezate de un zgomot ciudat din direcţia motorului, ca un tuşit.

...Starterul şi-a ocupat locul său oficial şi, cu patru-cinci minute înainte de semnal, îşi priveşte cu mândrie duioasă pistolul. Este un răstimp foarte scurt pe care Titi Neguş l-a folosit cu randamentul maxim. Mai întâi a avut o discuţie edificatoare cu ofiţerul de circulaţie antemergător coloanei. Acesta i-a confirmat: da, o doamnă excelent conservată, la volanul unei Dacii vişinii, a pornit în direcţia Tulcea, precedând raliul. Imediat după aceea, acelaşi neclintit Neguş s-a angajat în pertractări cu trei dintre conducătorii celor 29 echipaje aliniate la start.

— Domnilor ralişti, vă implor să vă angajaţi într-o faptă nobilă. Înţeleg ce înseamnă întrecerea aceasta pentru dumneavoastră. Cu numai trei minute înainte de start, eu şi colaboratorii mei, domnul, domnişoara, îndrăznim să vă smulgem din emoţiile, ambiţiile, visurile dumneavoastră. Ei bine, noi urmărim o bandă de escroci. De luni de zile suntem pe urmele lor, iar în clipa asta ei se îndreaptă spre Tulcea. Într-o Dacie roşie. Nou-nouţă. Vă rugăm, vă implorăm să-i prindeţi din urmă! Nu abandonând raliul, ci dimpotrivă, luându-ne pe noi trei şi apăsând acceleraţia până la fund. Suntem Agenţia de detectivi privaţi MON NOM. Aştept cu încredere răspunsul dumneavoastră.

ATENŢIUNE, ATENŢIUNE cadenţează cu solemnitate vocea oficială în difuzoare. PREGĂTIŢI MOTOARELE. PESTE UN MINUT ÎNCEPE NUMĂRĂTOAREA INVERSĂ!

Henri Dinischiotu-Dolj, proprietarul Benz-ului 1925, un domn căruia nu i-ai fi dat cei 72 ani, înalt, nas mare şi cărnos, mustăţi albe, lăsate galic pe colţurile gurii, îşi scoate pipa şi îl examinează pe tinerelul care şi-a pledat cauza cu atâta putere de convingere.

— Eu şi Benz-ul meu suntem de acord. Primim cu plăcere o persoană. Pe mata, dacă vrei.

— Idem, intervine Dinu Scarlat, conducătorul unui Austin culoarea cobalt, fabricat în 1929, o maşină cochetă, cu volanul pe dreapta. O invit cu toată simpatia pe duduia.

Doi din trei sunt, deci, plasaţi. Ar fi fost prea simplu ca totul să curgă rotund, fără niciun acroc. De la volanul Chevrolet-ului, maşină puternică,

scoasă pe drumurile publice în 1930, un ins ciufut îngheaţă privirea rugătoare a lui Marghilomănescu, printr-o intervenţie de un balcanism cras:

— Ce vorbeşti, dom'le? Adicătelea să-mi compromit eu şansele cu un gheb de...cât tragi, neică? Fo 90 de kile, pun pariu?! Şi mă obligi să ajung cu bătrânica mea ostenită o maşină nou-nouţă? Şi, din câte înţeleg, pe gratis? Hai că mi-ai plăcut, eşti dăştept! Daţi-vă la o parte.

ATENŢIUNE, ÎNCEPE NUMĂRĂTOAREA INVERSĂ. ZECE...NOUĂ... OPT... ŞAPTE...

...Dacia Norocului, vopsită în nuanţa vişinei putrede, stă trasă pe dreapta, undeva, în dreptul uneia dintre ultimele case de la periferia Constanţei. Ţone, cu şurubelniţa în mână, meştereşte ceva sub capota deschisă, la motorul al cărui tuşit repetat îi speriase pe toţi. Conflictul dintre Kitty şi acoliţi fusese suspendat până la rezolvarea neaşteptatei opoziţii mecanice.

— Ce naiba are? se interesează patroana, fără a-şi slăbi o clipă controlul (prin gambe) asupra sacului cu bani.

— În cel mai bun caz, o înfundare de jigler, mormăie Ţone, readus prin forţa destinului la condiţia de subaltern. Drept pentru care înghite şi muştruluiala de rigoare:

— Şi doar v-am spus clar: maşina să fie perfect pusă la punct. Dar eu vorbesc, eu aud...

...ŞAPTE... ŞASE...

Între şapte şi şase, doamna Yvone Biberi, singurul concurent la raliu aparţinând sexului frumos, o femeie agreabilă şi plină de umor, se hotărî să pună capăt chinurilor unui Marghilomănescu mai nefericit ca oricând.

— Domnule, dacă nu vă deranjează marca maşinii mele, sunt bucuroasă să vă ofer locul copilotului.

În clipa trecerii de la doi la unu, când starterul îşi încorda degetul pe trăgaci, nea Pantelică sărea cu o agilitate uimitoare pentru anii şi kilogramele sale, ocupând locul din dreapta-faţă într-un Topolino 1930, gris-şoarec şi, graţie câtorva modificări tehnice implementate de-a lungul celor şase decenii de viaţă, foarte nervos de constituţie.

Pocnetul declanşator al raliului, atât de asemănător cu cel ce însoţeşte depresurizarea sticlei de Champagne, şifichiuieşte năpraznic caii putere. Douăzeci şi nouă de fumuleţe albăstrui ţâşnesc din tot atâtea ţevi de eşapament, dintre care unele, cromate şi lucioase cum sunt, par mai curând

instrumentele îngrijite cu suflet dintr-o orechestră de suflători. Splendida voiture au nez long, maşină cu bot alungit, cu roata de rezervă fixată exterior, fie lateral, fie la spate, cu geamul posterior mic cât o carte poştală, în fine cu farurile rotunde şi apropiate, încălecând capota motorului întocmai ca un pince-nez de institutor, ei bine, acest portret robot de concurent mecanic ţine loc, din păcate, celor 29 de portrete individualizate ce ar merita din plin, fiecare în parte, osârdia nevolnicului nostru penel. Dar ritmul povestirii ne biciuie şi nu mai este vreme de minuţia delicatelor tuşe. Esenţial pentru eroii noştri este că Echipa Urmăririi Rapide, prescurtat EUR, se află în această coloană, chiar dacă este divizată în trei subunităţi, şi goneşte cu o enormă aviditate de spaţiu, cu pofta înghiţirii pe nemstecate a kilometrilor, pentru a grăbi ora justiţiei şi a spori ordinea, legalitatea, dreptul, şi, de ce nu, binele acestei ţărişoare.

—... Uitaţi-vă: au pornit!

Acest strigăt al lui Aristotel Tăbârcă, lansat la o altitudine de 273 de metri, se adresează celorlalţi trei ocupanţi ai carlingii. Avem însă puternice motive să ne îndoim că domnul Vintilă Moja a receptat sensul, ba chiar şi învelişul sonor al informaţiei, dată fiind situaţia sa concretă. Coordonatele poziţiei mărunţelului prezident al Asociaţiei Păgubiţilor se definesc astfel: piciorul stâng, de la gleznă la coapsă, sub Lostriţă; piciorul drept, de la şold până la genunchi, sub Tăbârcă; umerii şi braţele celor doi îi apasă pieptul; sacii de chimicale îi stau sub ceafă ca o spetează care îi forţează însă coloana în zona cervicală, într-un unghi ascuţit de 31 grade, iar un asemenea sac are tendinţa să lunece şi să-i acopere faţa. În rezumat, problema domnului Moja nu este să admire din înalturi spectacolul vechilor automobile în întrecere, ci să lupte pentru fiecare secundă smulsă sufocării.

— Staţi dracu' la un loc! să răsteşte Mărgărit, simţindu-şi o fesă şutată de o gheată ce nu se poate repera în grămada rugbistă din carlingă.

— Maşina mea nu o văd, se întristează Lostriţă, a cărui pălărie de pai, strivită de plafonul avionetei, a devenit extraplată.

— Camarazi, vigilenţă! Bandiţii sunt sub noi! proclamă Tăbârcă, savurând cu anticipaţie clipa când va smulge câteva buruieni ce otrăvesc corpusul moral al acestui colţ de lume.

— Moooooor... geme Moja, şi spasmul singurei lui articulaţii relativ libere perturbă din nou preocupările convergent-divergente ale celorlalţi.

Dacă partida de poker aerian, ca să zicem aşa, va dori să continue a juca fără să numere o „mână moartă”, ceva trebuie făcut pentru omuleţul ăsta...

...Jos, Benz-ul 1925, pilotat de simpaticul veteran cu mustăţi galice, conduce cursa. Domnul Henri Dinischiotu-Dolj are atenţia suficient de bine distribuită pentru a-i putea istorisi lui Neguş episoadele cele mai colorate ale unei poveşti de dragoste. „Sunt, de o jumătate de secol, amantul divinei mele Mercedes. Am răpit-o unui armator din Hamburg. Nu m-a înşelat niciodată, deşi vicisitudinile istoriei m-au obligat să o abandonez câteodată câte un an-doi. Tinere domn, eu tablouri am vândut, biblioteci întregi am vândut, argintărie şi mobilă stil am vândut, dar la această iubită nemţoaică n-am putut renunţa niciodată. Nici la ea, nici la pipă”.

Interlocutor atent şi copilot serviabil, Titi se oferă să-i aprindă pipa. O face îndemânatec, ferind de curent mica, jucăuşa flăcăruie. Şi, întrebat de ce, dacă aleargă după nişte hoţi, nu se foloseşte de maşina poliţiei – care, uite, este la 50 de metri mai în faţă – răspunde simplu: „Fiindcă eu sunt detectiv şi nu poliţist, stimate domn. Interesul meu privat m-a adus în automobilul dumneavoastră. Dea Domnul să câştigaţi raliul, dar, indiferent de ordinea sosirii, vă asigur că veţi avea o victorie morală. Chestie de palmares general”.

La care domnul Henri Dinischiotu-Dolj, obişnuit de decenii să vorbească cu dinţii strânşi, se mulţumi să dea din cap afirmativ şi să accelereze. Un Austin 1929, colorat ca o guşă de păun, venea ameninţător din urmă.

...Cert: la Dacia 1300 câştigată la Loto, putred nu este doar vişiniul culorii de camuflaj. Undeva, către km 40, Florică Ţone se luptă cu a treia pană de motor. Prima dată, flecuşteţul de jiglor i-a luat câteva minute. A doua oară s-a înecat motorul, defecţiune pe nedrept atribuită doamnei Kitty care, după aceea, a fost mutată pe locul mortului, la volan trecând Tomberon. Sancţiune? Acum, la pana a treia, vina nu mai e de zvârlit în cârca nimănui, cu excepţia fabricii de la Piteşti, care, după ce s-a dat de ceasul morţii să obţină preţ liberalizat, lasă să iasă pe poartă un produs abia însăilat.

—...Dar merge fantastic maşinuţa dumitale! exclamă Olguţa. Ce marcă este?

— Austin, o recomandă colecţionarul-proprietar (dacă întrebarea i-ar fi fost adresată de altcineva, ignorantul ar fi fost debarcat pe loc. Dar domnişoara este o prezenţă mai mult decât agreabilă, aşa încât un

compliment, din ricoşeu tehnic, vine să se adauge firesc). Un Austin 1929, întinerit şi înviorat, aş zice ambiţionat de farmecul duduii co-pilot...

— Şi volanul ăsta fixat pe dreapta, ce chestie!... Cum vă descurcaţi?

— Bine, zice domnul Dinu Scarlat, şi face imediat o demonstraţiune. Cum tocmai se pregăteşte să preia conducerea cursei, printr-un clacson scurt atrage atenţia Benz-ului că va fi depăşit. Şi trece, ţâşnind bărâneşte cu 47 km la oră, pe partea dreaptă a iubitei Mercedes, mândria domnului Henri Dinischiotu-Dolj. Această abatere de la legile circualţiei continentale o aduce, pentru câteva clipe, pe Olguţa în paralel cu Titi. Apropiere suficientă şi timp îndestulător, pentru ca necontestatul detectiv-şef să lanseze ordinul final de luptă:

— Atenţie, fetiţo! Când îi ajungem, tu te repezi la cucoană, eu îl blochez pe Tomberon, nea Pantelică ia restul. Dacă poţi, comunică-i şi lui...

Acum Austinul se distanţează uşor, purtând la bord o Olguţă îmbătată de fericire. Dacă şeful Agenţiei MON NOM şi al sufletului ei feciorelnic este atât de convins că hârbuleţele ce gâfâie pe şosea la 40 km/h vor prinde din urmă Dacia ce se mistuie cu o viteză de trei ori mai mare, atunci minunea, nesmintit, se va produce!

...Situat în poziţia a 7-a din convoi, sprinţarul Topolino găzduieşte şi el mica lui poveste. Numai că, fiind vorba de nea Pantelimon Marghilomănescu, conversaţia se leagă trudnic. Doamna Yvonne Biberi duce tot greul operaţiunii. Întâmplătorul co-pilot stă cu fruntea aproape lipită de parbrizul bătrân şi scrutează şoseaua, aşteptând să vadă prada, însă nezărind, deocamdată, decât şase funduri de hodoroage admirabil întreţinute.

— Ei bine, volubile amic, am mai văzut eu bărbaţi alergând descântaţi după o femeie, dar cum o faci dumneata, nu!

— Nu-i o femeie, doamnă. E o hoaţă.

— Qu'importe! surâde, cucerită. Y.B. Te mână spre ea o dorinţă atât de fanatică, încât nu mă pot abţine să invidiez persoana, cumva... Degeaba negi: mi-e teamă că e o femeie şi jumătate!

Doamna Yvonne, râvnind poziţia a şasea, se concentrează asupra volanului, nu fără a simţi cu plăcere, în greoiul şi ursuzul cavaler de alături, o forţă virilă atât de năpraznică, încât, introdusă sub capotă, pe post de motor, ar propulsa singură maşinuţa; ce, se compară 15 HP cu un bărbat-putere?

...În avionetă, OPA (reamintim: Operaţiunea Patrula Aeriană) trăieşte momente dramatice. Costache Mărgărit, îngrozit de consecinţele iminente ale propriei inconştienţe, s-a hotărât:

— Mă întorc la bază. Altfel ne prăbuşim sigur. Murim stupid, ca proştii. Cum să prinzi de aici, din cer, nişte hoţi fantomă?!

Replica stârneşte o furtună de proteste şi un nou val de vânzoleală. Moja împinge cu ultima energie sacul care-l oprimă cel mai rău. Stupoare: uşa de serviciu a utilitarei a glisat, şi ea scuturată în neştire de un furios Tăbârcă, iar, prin golul căscat, iată o povară de 20 kg. părăsind brusc avioneta, supusă legii gravitaţiei.

— Ce-ai făcut, nenorocitule?! exclamă ecologistul nelegitimat. Vrei să distrugi biet pământul nost'?

Patru perechi de ochi, căscaţi cât cepele, urmăresc traiectoria sacului-bombă. Iar pe măsură ce acest proiectil, poluant al naibii, se apropie de sol, inimile zburătorilor se fac mici-mititele. Sacul cade la 7-8 paşi de o Dacie vişinie, scoasă de pe carosabilul şoselei Constanţa-Tulcea, cu două capote deschise şi doi oameni meşterind la maşină.

Răcnetul lui Lostriţă Ion zguduie fruntariile cerului:

— Dacia mea! Uite şi hoţii! Pă ei, fraţilor!

Tăbârcă:

— Păi asta-i roşie, omule! Ziceai că ţi s-a furat o maşină ca untul.

Ion rezistă logicii lui Aristotel:

— Păi mi-au vopsit-o, nu vedeţi?! Da' numai pe dinafară. Se vede după... ăla, portbagaj. Întoarce, dom'pilot, s-o vedeţi.

Presat de evenimente, Mărgărit cedează. Avioneta excută o buclă, foarte strânsă, după opinia lui de pilot, prea largă, după opinia pasagerilor, şi se apropie de pământul care, indiferent la toate, îi rabdă pe bandiţi.

Mânjiţi de praful chimic al sacului explodat, cei doi depanatori privesc la cer cu două guri căscate, ca orice speriat de bombe.

De sus, încă un strigăt, al micuţului Moja:

— Escrocul! Ăla mai gras! E secretarul de la „Beautiful College"! Nu poţi coborî lângă el, domnule Mărgărit?

Costache Mărgărit nici nu-şi bate capul să demonstreze aberaţia solicitării. De altfel, până când OPA efectuează o nouă buclă de întoarcere,

în aer, pe sol Dacia norocului şi-a văzut cârpit cu sârmă capacul delcoului – deficienţa nr.5 din această călătorie – iar banda a luat-o iarăşi din loc.

Dar nu e pace sub măslini; nu găsim armonie nici în echipajul cioarei vopsite. Kitty Pârloagă-Wilson păstrează cu eforturi disperate rămăşiţele unei demnităţi compromise. I-ar strivi pe cei doi complici sub furia reproşurilor ei: ce rablă au procurat aceste mizerabile capete de lemn, dacă vehicolul face pană după pană, în situaţia lui de urmărit! Aici este ura în stare pură, dar şi frica, pe de altă parte, atenuând invectivele, amuţindu-le chiar; prea e vizibilă turbarea acoliţilor, prea fixă li-e căutătura, mereu atârnată de sacoşa patroanei. Şi, în fond, deocamdată toţi trei sunt în aceeaşi barcă. Până la coborârea în şalupa salvatoare, singură cu Andi, mai va. Ar trebui să-şi reprime sentimentele. Da sau nu? După ce am frecventat-o – fie şi ca lectori – pe doamna Kitty, pe ce latură a complexei ei alcătuiri psihologice mizăm? Pe spontaneitatea decizională? Pe funcţia disimulatorie a compromisului decizional? Alegeţi dumneavoastră în locul nostru. Noi alergăm pe şosea. Noi avem treburi şi printre nori.

... Echipa Urmăririi Rapide, pe scurt EUR, ocupă în prezent locurile 1, 2 şi 5 din coloana raliului. Ceea ce zăreşte Olguţa, din Austin, este vizibil şi pentru Titi Neguş, din Mercedesul Benz, aflat la numai câţiva metri în spate. Pe şoseaua dreaptă ca sfoara, undeva, către linia de orizont, se află un punct sângeriu. Oare stă? E tangibil?

Şansa unui răspuns afirmativ ajunge până la inimile mecanice care bat în piepturile nichelate. Nebunescul du-te-vino al venerabilelor pistoane se înteţeşte. Dacă, odinioară, natura ştia să reflecte atât de fidel simţămintele omului ambietat, de ce n-ar şti tehnica, fiica adoptivă a omului, să tresară emoţionant în ajutorul lui? Aprinderile scânteii din ciocul bujiilor sunt aidoma unor jurăminte de credinţă. Nu te lăsăm, nu te lăsăm, NU TE LĂSĂM...

Punctul sângeriu creşte, devine pată roşie, apoi, treptat, caroserie de Dacie vişinie. Scoasă din carosabil. Stă acolo, înţepenită pe dreapta. Numai bună de acroşat. Gata-gata să... Dar nu. A plecat. Se depărtează în trombă. Ceea ce înseamnă că a şasea ei pană – blocarea unui sabot de frână – a fost, totuşi, remediată. Ay, tu, Florică Ţone, ţi-o fi fost defuncta societate o mamă maşteră, dar ceva-ceva tot te-a învăţat ea printre atâţia ghionţi şi cucuie: depanarea! Uite că reuşeşti să-i menţii pe linie de plutire produsele rebutate!

—...Dom’ Mărgărit, îndură-te şi opreşte, se tânguie ţăranul. Dă-mă jos. Ăia sunt opriţi... Pot pune mâna pe ei! Dă-mă jos!

— Te crezi în căruţă, omule, sau ai înnebunit?!

Dar pilotul are de reprimat nu una, ci două nebunii: e adevărat, de semne contrarii:

— Costache, ia înălţime. Fii bun şi urcă-mă până la o mie. Am nevoie de altitudine.

Omul de la manşa avionetei se uită lung la vechiul coleg Tăbârcă.

— Hotărâţi-vă odată cum să ne sinucidem! Jos, sus, pe o rână? Dumneata, domnule Moja, nu-mi ceri nimic?

— Fă ce-ţi spun, revine Tăbârcă mai autoritar ca oricând. Ia altitudine, că eu săr!

Să recunoaştem, o declaraţie de o asemenea gravitate ar constrânge până şi o statuie să-l privească atent pe cel ce-o formulează. Costache Mărgărit întoarce capul, şi ce vede? Aristotel Tăbârcă şi-a desfăcut încăpătoarea-i pelerină, de sub care a apărut – înhămată, încătărămată, pregătită cu tot dichisul – o paraşută.

Îngălbenind, pilotul imploră:

— Aristotele, astâmpără-te. Tu te duci în mormânt, băiatule, dar eu în puşcărie. De când n-ai mai făcut tu un salt. De 30 de ani?

— Ia înălţime, dacă îţi spun, se arată intratabil cel ce este, probabil, acrobat al aerului exact în măsura în care s-a dovedit expert în enigmistică ori specialist în ecologie. O să pic pe ei ca într-o aterizare la punct fix. Hai, Costache, urcă! Să am de unde coborî!

Ceea ce urcă, în mod sigur, este tensiunea arterială a pilotului. Trebuia, cu orice preţ, să-i scoată nebunului bretelele paraşutei de pe umeri. „Neică, ţine manşa bine, cu amândouă mâinile, şi n-o mişca deloc, m-auzi? Iac-aşa!” Or, dacă nu este prea sigur că Ion Lostriţă ştie ce va să însemne o manşă, dacă în schimb este cert că a picat de şase ori la examenul de conducere auto, fiindcă volanul era rotund şi gardurile, acolo, jos, defilau prea iute, acum, în văzduhul gol şi limpede, iată-l ţinând cu sfinţenie, în pumni, coarnele sculei încredinţate lui de dom’ Mărgărit şi, mai ales, iată, sub această insolită comandă avioneta urcând consecvent într-un unghi de 7 grade, fără ce mai mică şovăire, ca o dovadă că de nimic esenţial nu duc lipsă noile cadre, în afară de acordarea încrederii depline. Dar ce folos; până

să ajungă Mărgărit să lupte, peste trupurile înghesuite, în carlingă, cu Tăbârcă, acesta din urmă, drăguţul de el, s-a şi zvârlit, chiuind, prin deschizătura uşii glisante.

...De data asta am cacarisit-o! scuipă Florică Ţone, zis Tomberon, iar materia dispreţului şi enervării sale se lipeşte de tăblăria de sub fundul negru al Daciei norocului.

Tânărul cavaler al lumii interlope se extrage, înjurând gingaş, din spaţiul strâmt unde ultima depanare, a şaptea, s-a dovedit imposibilă.

— Ei, ce-a făcut acolo? pretinde doamna Kitty raportul tehnic. Pornim?

— Pornim, în paştele mă-sii, pe jos! Pană de benzină, cucoană!

— Cum?! Pana prostului? Când suntem urmăriţi? N-aţi fost în stare nici să...

— Nu mai cotcodăci prosteşte! Aseară am făcut plinul. Dar, rezervor găurit la o maşină nouă, cine dracu' să-şi închipuie? Uite dâra benzinei. S-a scurs până la ultimul strop. Zi bogdaproste că n-ai luat foc. Puteam arde ca şobolanii! Valeriane, trage sacoşa dintre cracii doamnei şi hai! Uşcheală!

La apelul autoritar al colegului, Zbârcea trece peste formula neacademică, decis să se arate, măcar într-al doisprezecelea ceas, eficient. Dar nu în van s-a ocupat Kitty, aseară, de manichiură. Patru dâre de unghii ascuţite marchează obrazul roz al preahigienicului domn. Ţone, venit dinspre uşa cealaltă, are parte de un tratament aplicat cu vârful pantofului (italian, procurat pe valută, deci îndeaproape înrudit cu cizma peninsulei). Numai că, în loc de a ţinti, ca aceasta din urmă, colţul estic al Siciliei, escarpenul calabrez al patroanei izbeşte un punct sudic foarte delicat, foarte sensibil, situat într-altă strâmtoare decât a Messinei.

Şi totuşi, cât poate rezista o femeie, chiar o femeie-tigroaică, la asaltul foştilor acoliţi, întărâtaţi de ură şi lăcomie, cu prada colea, sub ochi, pe o şosea pustie? Numai un miracol, un ajutor picat din ceruri ar putea-o salva.

Iată-l! Are forma unei imense ciuperci de mătase, cu segmente de cerc bleu şi oranj în alternanţă, iar la capătul numeroaselor corzi atârnă un corp ce se agită.

Cu gurile căscate, banda asistă, preţ de câteva zeci de secunde, echivalente cu un armistiţiu impus, la contactul dintre acest înger pedepsitor sau izbăvitor, nu se ştie, cu bogata coroană a unui nuc. Da, aventura paraşutatului Aristotel Tăbârcă ia sfârşit astfel, fiziceşte nedureros, însă

moralmente chinuitor, într-un pom. Ei şi? Meritele acestui turbulent, năzdrăvan, neconvenţional personaj, nu-i pot fi răpite. Ultima-i aparenţă, cea de membru al OPA, îi luminează ieşirea din scenă, întâmplată la 12 m de sol; şi chiar dacă nu vom mai fi martori la salvarea sa cu ajutorul scării pompierilor din Tulcea, îi adresăm un salut respectuos, în care amestecăm un dram de simpatie pentru om şi operă.

...Totul e să intrăm în Europa, sună sloganul, trâmbiţat în urechea românului, de multe luni. Dar iată, există situaţii când vine muntele la Mahomed, nu invers. Când dragul nostru continent se plictiseşte să ne tot aştepte, o ia din loc pentru a ne trage la pieptu-i cald şi mare. În cazul neutralizării achipajului nociv din furata Dacie a norocului, exact aşa s-a întâmplat; la situaţii particulare, soluţii nestandardizate. OPA, reprezentată de o fire pasionată, Tăbârcă, a patrulat prin aer cât a patrulat, apoi s-a lăsat cu paraşuta şi-a rămas agăţată în rămurişul unui nuc inoportun. În schimb, EUR, în persoana greoiului Marghilomănescu, a venit tare din urmă, pe pământul patriei, a recuperat toate întârzierile, a ocupat o nesperată poziţie de conducere în raliu şi a făcut tocmai la timp joncţiunea, salvând unitatea continentului: EUROPA s-a întregit!

Dar să nu anticipăm.

Oricât de plată e şoseaua, spinarea câtorva dulci movile tot îngăduie, din loc în loc, o perspectivă mai clară a kilometrilor din faţă. În punctul cel mai înalt al unei astfel de unduiri, fostul maior de miliţie zări, cu o agerime care face cinste retinelor mult încercate, undeva departe, punctul de culoarea sângelui închegat. Acolo era Kitty. Acolo – ocara de înlăturat, acolo – prestigiul detectivistic de recuperat. Doamna Yvonne Biberi, la volanul maşinuţei Topolino, simţi vag fiorul vânătorului, dar nu şi-l explică. O, nici nu fu nevoie de multe vorbe!

— Vă rog... te rog din tot sufletul... te implor: accelerează!

Şi mâna acestui bărbat voinic, de extracţie populară, se lăsă, tremurătoare în fermitatea sa, fermă în tremurul său, peste braţul alb şi rotunjor al doamnei de familie foarte bună. Diable! Răpciuga de Topolino primi, din senin, o porţie straşnică de jar care, înghiţită pe nemestecate, în loc să-i ardă maţele metalice, i le întineri. Fără a se da de trei ori peste cap, cum zice povestea, răpciuga se prefăcu într-un bidiviu care pulveriză recordul de 47 de km al Lanciei, de 48.500 km al Mercedesului, de 49.200 al Austinului şi care, gonind pe oră cu 51 de km în cap, zbura ca vântul şi ca gândul să

prindă fărădelegea personificată în cei trei buni de legat. La depăşirea primelor două clasate, vocile colaboratorilor i-au strigat ceva lui Pantelică, desigur frânturi din planul bătăliei iminente; dar cine a stat să le asculte, să le descifreze? Victoria sufla, în sfârşit, din trâmbiţa-i de aur, şi cântecul ei se unduia între pământ şi cer...

...Din Dacia rămasă fără combustibil, hoţii ţâşniră afară, luptându-se. Ţone, cu taşca smulsă patroanei, alerga în stânga, pe câmp. După el şchiopăta Zbârcea. Să fie de presupus că fostul creier al bandei, Kitty Pârloagă-Wilson, n-are pregătită nicio variantă pentru cel mai cumplit impas din îndelungata ei carieră de escroacă?! S-ar părea că nu. Stătea cu dezorientarea unei curci bete, în aşteptarea unui ajutor improbabil şi privea cum se depărtează, în cârca unui parşiv dispreţuit, milioanele cu imaginea lui Bălcescu, cel tocit de atingerea atâtor degete nespălate. Cine ştie? Rugăciunea ei ar fi sunat aşa. „Fă, Doamne, ca din rabla aia micuţă ce se apropie, să coboare un om de bine, care să-mi recupereze sacul din ghearele lui Tomberon şi să mă ducă până la Andy, pe cheiul Tulcei; după aceea îţi promit să mă descurc singură...”

Din micuţul Topolino sări, ce-i drept, un om de bine, numai că, la vederea lui, Kitty, simţindu-se mai prejos de orice credinţă, se răsuci pe călcâie şi începu să alerge aidoma complicilor trădători. Nu apucă să se depărteze la mai mult de cinci paşi. O mână grea i se înfipse în părul negru, bogata podoabă pieptănată a la Connie Francis. O, ceruri! Cine-ar fi bănuit că aceea este, într-adevăr, la propriu, o podoabă, şi încă atât de bogată? Cocul circular rămase între degetele strânse ale lui Marghilomănescu! El se dovedi un tub de cauciuc, o teacă flexibilă, din care, o dată cu smulgerea involuntară a dopului, căzură monezi de aur. O ploaie de aur pe seceta pământului.

— Deci eşti falsă din creştet până-n... strigă fostul maior, îmbătat de acest prim succes şi gata să extindă percheziţia corporală asupra unor zone din ce în ce mai intime. Îl opri vocea rugătoare a doamnei Yvonne Biberi:

— Nu poţi face una ca asta, dragule. E totuşi femeie!

Argumentul în sine n-ar fi avut, poate, efect, dracul prins îl umilise prea mult, dar să devii cuiva drag în focurile unui raliu, asta suna într-un fel aparte...

— Percheziţioneaz-o! Şi vezi să nu-ţi scape! îi strigă Pantelimon nepoatei Olguţa, coborâtă din Austinul tip 1929, în timp ce el se avântă să închidă

unghiul celor doi fugari, deja urmăriţi pe scurtătură de Titi Neguş, al cărui Mercedes-Benz 1931 oprise la câţiva zeci de metri în urmă. S-au înţeles, sperăm, dedesubturile figurii de stil: Agenţia MON NOM nu-şi sporise averea cu automobile de epocă, ci câştigase doar simpatia proprietarilor respectivi, suficient de temeinic pentru ca aceştia, oricât de mult tânjeau după trofeu, să se consacre precumpănitor justiţiei.

...Aţi remarcat, stimaţi cititori, procedeul favorit al cameramanilor, la încheierea „subiectelor” filmate în spaţii închise, pentru Actualităţile TV? Pur şi simplu, obiectivul, odată cu stingerea ultimelor cuvinte, se mută undeva, sus, pe strălucitorul candelabru.

Ei bine, suntem pe şoseaua Constanţa-Tulcea, în aer liber, şi n-avem la îndemână decât soarele verii. Dar procedeul e valabil şi ne tentează, totuşi. Să ne ridicăm, deci, pe macaraua imaginară, utilizată şi într-un capitol anterior, pentru a trata de la înălţime acest final de story românesc. Vom renunţa la plăcerea de a mai surprinde, în planuri apropiate, mâinile Olguţei pipăind bustul escroacei, găsirea şi desprinderea centurii-seif; vă vom priva de expresia hoaţei expropiată de prăzile ei într-o încremenire mai eficientă decât o pereche de cătuşe. În mişcarea noastră ascensională, zărim grupul celor patru bărbaţi în joaca lor serioasă de-a hoţii şi vardiştii, dar suntem prea sus ca să separăm, fizionomic, triumful de dezastru, tot ce oferim fiind, cu o transfocare-pumnal, mâinile lui Neguş şi Marghilomănescu înfipte în, respectiv, ceafa lui Ţone şi ceafa lui Zbârcea. Ridicându-ne încă mai sus, îi adresăm lui Aristotel Tăbârcă o vorbă de îmbărbătare şi îi recomandăm virtutea răbdării, deoarece, nefiind vorba de un incendiu, prompierii vor veni cu promptitudine. Mai sus încă, avem distanţa necesară pentru a urmări rotirile avionetei care îşi caută un loc de aterizare. Şi, fiind noi prea departe pentru a vă oferi, în direct, chiotele fruste ale bravului Lostriţă la recuperarea norocului său, vom ilustra sonor această explozie de bucurie cu muzică preclasică, din Vivaldi bunăoară.

Punctul maxim al înălţării pe macaraua fanteziei noastre de operatori ne oferă o privelişte desfăşurată pe mai mulţi kilometri. Mici petice dreptunghiulare, în toate culorile curcubeului, împestriţează şoseaua. E semn că automobilele de epocă se grăbesc către linia de sosire. Dragi broaşte ţestoase! Ce tari li-s carapacele după atâta vreme ninsă, plouată, vânturată peste ele! Şi cât de eroică le este înaintarea când iei ca reper nemişcarea împietritei Dacii 1310 cu îmbunătăţiri, an de fabricaţie 1989, an de livrare 1990, şi ea produs de expocă: EPOCA DE AUR.

O stranie însăilare de piese, căreia mult frământata noastră tranziţie n-a apucat să-i schimbe proiectul, ba nici măcar să-i strângă zdravăn şuruburile. O maşină care, pe parcursul a 49 de kilometri, a reuşit performanţa de a se alege cu şapte pene succesive, dintre care a 7-a, cum s-a văzut, fatală fugarilor. Poftim? Ce auzim? Că ăia erau nişte lepre?! Dar ia să presupunem că, la volanul aceleiaşi Dacii, s-ar fi aflat o pereche de cetăţeni cinstiţi, dând zor să ajungă, cu ţâncul lor fierbinte, la spitalul de copii... A, sunt obiecţiuni la subita notă melodramatică? E neavenită? Atunci – înapoi la tehnică, la timp, la performanţe. Şi, mai ales, la soluţii. Dacă tot ne seacă la inimă irosirea fiecărui strop de benzină, din două să alegem una. Ori trecem urgent la producţia vehiculelor propulsate cu energie neconvenţională, cu sursa în soare sau vânt, ori o ţinem, în continuare, cu lada aia de tablă galavanizată de-i zicem rezervor. Iar, în acest ultim caz, orice găurică în fund, trecută ca atare prin filtrul controlului de calitate, devine caz înaintat pe loc, spre rezolvare urgentă şi definitivă, lui Vlad Ţepeş. Metoda, omologata metodă Ţepeş de astupare a fisurilor şi orificiilor dosnice, deşi neagreată în perioada istoriei moderne, s-a dovedit absolut infailibilă, meritând să-şi trăiască o a doua tinereţe.

EPILOG ÎN CEAŢĂ

Un bărbat tânăr, blond şi suplu, îmbrăcat după ultimul jurnal parizian, îşi consultă din cinci în cinci minute cronometrul. La încheietura mâinii stângi, ultrasofisticatul produs al electronicii elveţiene e pregătit să dea informaţii despre aproape orice, inclusiv anii bisecţi ai mileniului III sau distanţele dintre toate capitalele europene exprimate în kilometri, yarzi şi verste. Cu un singur detaliu acest savant obiect rămâne dator, neştiind să-i comunice stăpânului său: când se va ridica blestemata de ceaţă de pe aeroportul internaţional din Mizil. Or, tânărul cu pricina se află tocmai în şopronul care adăposteşte, temporar, aerogara respectivă, unde aşteaptă, de aproape şapte ore, să ia cursa aeriană Mizil-Barcelona.

Parcă răspunzând impacienţei justificate, parcă oferind un ultim balon de oxigen răbdării muribunde, o voce melodioasă de crainică revine în staţie cu un anunţ:

— Condiţiile meteorologice nefavorabile persistând, decolarea avioanelor se amână în continuare. Rugăm publicul călător să manifeste

înţelegere. Reamintim că toate cursele internaţionale cu destinaţia Mizil au fost orientate pentru aterizarea pe alte aeroporturi din ţară. Vă vom ţine la curent cu eventuala ameliorare a situaţiei. Mulţumim.

Din plictiseală sau, poate, din raţiuni de antrenament, tânărul îşi traduce, în sine şi pentru sine, acest anunţ în franceză şi în engleză, cu câte trei secunde înainte ca vocea din difuzor să facă acelaşi lucru şi, comparând variantele, constată că a comis o singură, minoră greşeală în limba lui Shakespeare, însă niciuna în graiul lui Voltaire. Varianta spaniolă îl lasă rece: n-a concurat... Cum să-şi omoare vremea?

Acelaşi plictis, enervant dar ţinut sub control, îl determină să dea, pentru a câta oară, ocol acestei neprimitoare săli de îmbarcare, astăzi ring unde, repriză după repriză, într-un match interminabil, Natura a pus Tehnica la podea. Ce-i de văzut? Un bar într-o latură. Un stand cu publicaţii şi ceva articole de papetărie, pe latura opusă. La mijloc, ferestrele-ecran dincolo de care ar trebui să se profileze, de n-ar fi ceaţa, impresionantul turn de control şi pistele gigantice ale aerodromului, pe când aşa nu se întrezăresc nici măcar utilajele în funcţiune pe şantierul viitoarei aerogări, bijuterie arhitectonică, deocamdată celebră prin ritmul impetuos al punerii în operă. Oferită nestânjenit vederii este însă, dincoace de sticlă, macheta, Macheta este dovada, tridimensională, a faptului că Otopenii, fruct meschin al epocii de aur, sufocat de traficul prin care Europa şi România, regăsindu-se, s-au strâns cu înfocare la piept, Otopenii, deci au trebuit să se dea deoparte din faţa Mizilului, copil minune, grăbit să recupereze, fără să gâfâie, tot ce i-a fost răpit prin retardarea impusă, artificială şi nedreaptă.

Tânărul călător oftează, regretând sincer că primul săi voiaj occidental începe dintr-un loc tributar, încă, provizoratului; apoi se decide să încredinţeze unui coniac sarcina de a-i face aşteptarea mai suportabilă, dacă două cafeluţe şi un ness au eşuat în aceeaşi misiune. Cu oarecare dificultate îşi face drum printre oamenii ce se înghesuie, numai ei ştiu de ce, la standul de celuloza mânjită ori nu de vorbe. În această trecere, stânjenită serios de piedici vii, i se întâmplă să-şi frece reverele frumosului costum de bluzele, oricum boţite, purtate de doi bărbaţi înalţi, zdraveni în aparenţă, cam pleşuvi, cam agitaţi, dar încolo neasemănându-şi mai deloc.

— Pardon, spune tânărul, cu civilitate, până a nu se depărta agale.

— Nu face nimic, răspund la fel de urban cei doi inşi. Care, însă, tresărind violent, după ce privesc lung, cu ochi holbaţi, în urma lui, se

zgâiesc şi între dânşii, amuţiţi, parcă loviţi cu leuca. Un minut, aproape, rămân aşa, sub şocul indescriptibilei surprize.

— Dar e Neguş! îşi revine unul dintre ei. Formidabil!

— E Titi al nostru, îşi vine în fire şi al doilea. (Totuşi plin de îndoieli, încă). Nu cumva visez?

— Nu. N-am putea avea amândoi exact acelaşi vis.

— Logic. Hai după el!

— Hai!

Nu fără a ruga persoanele din imediata vecinătate să „le ţină rândul” la coadă, vechi şi deocamdată în vigoare obicei al pământului, cei doi se precipită în direcţia barului, unde tânărul şi-a început, de asemeni, stagiul la un rând. Stă acolo, fără expresie, ca orice om plictisit de suprapunerea aşteptărilor, una pentru avionul de Barcelona, alta pentru 100 grame de coniac Milcov.

— Titi băiatule, ce...

—... faci tu pe-aici?!

Şi amândoi, într-un glas:

— Încotro?

Elegantul personaj îi examinează atent şi le răspunde cu răceală.

— Cu cine am onoarea, dacă nu vă supăraţi? Nu-mi amintesc să vă fi cunoscut.

Zâmbind amândoi (că la unul predomină tandreţea, iar la celălalt duioşia, rămân nuanţe irelevante), străinii se desconspiră, defel descumpăniţi de formalismul întâmpinării.

— Noi însă te cunoaştem. De mult. De când te-ai născut. Ba chiar, puţin, dinainte.

Te-ai plăsmuit din fantezia noastră, atâta cât a fost la vremea aceea. Titi băiatule, îţi place ori nu-ţi place, suntem părinţii tăi spirituali. Fără noi, Ion Bucheru şi Ştefan Iureş, sau invers, tu, drăguţule, n-ai fi venit pe lume. Doamne, ce întâlnire!

Demn reprezentant al generaţiei sale, eroul suportă impactul melodramaticei declaraţii fără ca vreun muşchi să se clintească pe faţa plăcută, uşor asimetrică, modernă.

— Aha! Deci dumneavoastră îmi sunteţi... colaborării dintre dumneavoastră datorez eu... Ce chestie! Ei bine, dacă-i aşa, atunci ştiţi că, la capitolul afecte, m-aţi croit destul de măsurat. Ca să nu zic: sec. Sper că nu vă aşteptaţi să vă sar în braţe? De altfel, pentru un gest ca ăsta, sunt prea mare, acum. Însă, desigur, nu putem face onorurile acestei întâmplări aici, aşa, în picioare. Cum spun nord-atlanticii? Let's celebrate. Luaţi loc la o masă. Vin şi eu, imediat.

Titi se duce la omul din capul rândului. Tratează ceva cu acela. Noi, aşezându-ne la masă, urmărim ce face. Abia de acum derutaţi. Stânjeniţi, deşi n-am recunoaşte-o. Cum vorbele lui ne-au rămas în auz, simţim prea bine că efuziunile noastre, după acest prim contact, nu-şi vor mai avea locul. Pentru a comunica, va fi necesar să ne însuşim limbajul şi comportamentul lui, al copilului. Oh, altădată un „fiu" regăsit plângea, de fericire plângea copios la sânul „părinţilor" şi împreună cu aceştia, pe câteva pagini bune. Vremea aceea s-a dus.

După câteva minute, băiatul ne pune pe masă o tavă.

— Serviţi, vă rog!

El îşi însoţeşte invitaţia cu gesturi de gazdă, fără deosebită căldură, în schimb precise; toarnă apă minerală în paharele mari, împinge în dreptul fiecăruia dintre noi păhărelul-balon conţinând alcoolul. Şi ciocneşte, scurt:

— În sănătatea creatorilor.

Ciocnim cu Titi, întrucâtva consolaţi. Dacă iubire nu e, etichetă mai e... În timp ce dăm pe gât câţiva stropi din binefăcătorul lichid arămiu, ne contemplăm, în tăcere, odrasla. De când ne-a zburat de sub pană, s-a mai schimbat, şi nu numai sufleteşte. Unde e moţul? Instrumente şi tehnici de design capilar l-au disciplinat, integrându-l într-o frizură de exemplar masculin apt să candideze, cu egale şanse, la categoriile om de afaceri, star de cinema, grand reporter, şi/sau, de ce nu, detectiv particular. Juecând după vestimentaţie, îi merge bine. Vesta, din catifea, are culoarea coniacului şi este elementul fantezi, de constrast, la costumul de factură clasică. Servieta „diplomat" are încuietori dotate cu cifru. Totul, în ţinuta şi atitudinea lui Titi Neguş, respiră siguranţa de sine a tânărului realizat. Tăcerea riscă să devină jenantă.

— Încotro, deci? Pe o ceaţă ca asta...

Nu mai îndrăznim să ne adresăm cu fiule ori alte asemenea. S-a sfârşit cu familiaritatea, o ştim bine.

Dar ţinta lui, pe cuvânt, n-o ştim. Ne-o spune el. Flegmatic.

— La Barcelona. Invitat la cel de al cincisprezecelea congres LIDP. Nu sunteţi în temă? Păreţi miraţi. Liga Internaţională a Detectivilor Privaţi. Cu ocazia asta mi se decernează premiul Afacerea Prima.

Soarbe încet, sobru, pune paharul jos.

— Despre felul cum m-am descurcat în cazul „Beautiful College” e vorba.

Îl felicităm, care mai de care. Într-o tentativă de a sălta, măcar cu câteva grade, temperatura întâlnirii, unul dintre noi n-are ce face şi riscă o poantă mai diformă decât o vulpe bearcă.

— Tu, nu ăla, eşti ales la al XV-lea Con...

Dar bancul, oricum schilav din pornire, îngheaţă sub privirea eroului, paralizantă.

— Lăsaţi. Şi... dumneavoastră? Tot spre Barcelona?

Iar ne uităm unul la altul, copleşiţi de derizoriul motivaţiei noastre. Să i-o ascundem? La ce bun? Tacit, ne-am pus de acord.

— Nu. Noi n-am venit decât până la Mizil. Am auzit, dintr-o sursă de încredere, că aici, la standul aerogării s-a băgat hârtie de scris. În capitală, să dai cu tunul, n-o găseşti. Decât la nişte privatizaţi. Dar ăştia, pe o coală albă, cer mai mult decât ne oferă editorul pentru aceeaşi coală, gata scrisă şi bătută la maşină...

— Aa, după hârtie umblaţi! Aşadar, continuaţi să scrieţi, constată fără intonaţie progenitura imaginaţiilor noastre reunite. Dacă este aşa, atunci avem ceva de discutat. Mai exact: ţin să vă aduc la cunoştinţă gânduri care mă frământă de mult.

— Foarte bine. Deşartă-ţi tolba, îl îndemnăm.

Doi imprudenţi.

— Nu. Din deferenţă pentru vârsta dumneavoastră, mă voi abţine s-o deşert toată. Am observaţii, am obiecţii, am şi nemulţumiri; v-ar îneca. O să vă spun esenţialul. M-aţi obligat să mă zbat în mijlocul unei construcţii cu defecţiuni de jos până sus.

— Grave?

— Unele, fundamentale. Doar foarte grave, altele.

De astă dată ne-am privit consternaţi.

— Chiar aşa...?

— Chiar! Să vă dau o mostră de coincidenţă, dintr-un şir prea lung. Mi l-aţi plasat în bandă, ca adversar direct, tocmai pe Tomberon. Din cinci miliarde de suflete câte are planeta, nu-mi puteaţi nimeri alt păcătos decât pe fostul meu tovarăş de vagabondări juvenile? Ia să fim serioşi! Ori... exemplu de situaţii, cum să zic, trase de păr: avioneta! Într-un aparat de zbor cu două locuri înghesuiţi patru indivizi, dintre care un caraghios, folosind o paraşută invizibilă până la un punct deoarece a fost, cică, ţinută sub o manta, sare, se produce o busculadă, iar pilotul încredinţează manşa – cui? Unui găgăuţă, analfabet din punct de vedere tehnic, dar care ţine aparatul în aer mai ceva ca Bleriot, etc. Haida, de! Măcar să vă fi tras reciproc de mânecă, dacă... hm, hm. A treia pildă în materie de nevorisimil: Kitty! Cum v-aţi putut închipui că o femeie, chiar escroacă fiind, ar suporta pe creştet, zi şi noapte, povara unui fişic de galbeni înfăşuraţi într-un coc fals? Un nume de împrumut, sub care să acţioneze, i-ar fi fost mai util decât acela şi decât toată inspiraţia din fizicul cântăreţei Connie Francis, cu care aţi proptit atâtea pagini! Cât despre mine, ce să mai spun... M-aţi pus în postura penibilă de a-l căuta, într-un oraş cu peste două milioane de locuitori, pe posesorul unei ridicole bucăţele dintr-o pânză de sac. Unde s-a mai pomenit una ca asta?

— Eee, te-ai descurcat de minune, totuşi...

— Ăsta e meritul meu! Ce credeţi, adică LIDP acordă cu uşurinţă, oricui, premiul prestigios al debutului? Mi-a fost acordat tocmai fiindcă am izbutit să răzbesc prin hăţişul de situaţii, de-a dreptul imposibile, în care, fără prea multă judecată m-ați aruncat.

— Păi altfel nu te afirmai. Nouă se ne mulţumeşti că...

— Vouă? Dar exageraţi, stimabili părinţi – cum aţi spus? – spirituali! Dincolo de primul impuls, nu vă mai datorez absolut nimic. Să fim bine înţeleşi: trăiesc pe propriile mele picioare! De ce faceţi mutrele astea uluite, mă rog? Eu să vă învăţ lucruri elementare despre obiectivarea personajului? Am venit la acest aeroport pe căi separate, da sau nu? Tot aşa ne vom despărţi. Voi pe de o parte, eu pe de altă parte. Coexistăm, dar nu coincidem. Faptul că m-aţi zămislit, cândva, nu-mi răpeşte dreptul la autonomie. Ceva mai mult: realitatea mea epică poate fi, de fapt, mai vie decât livresca voastră existenţă!

— Ia nu te obrăznici, mă Titi Neguş!

— La noi te răţoieşti tu, mă Titi?!

Obrăznicitul şi răţoitul ia paharul cel pântecos, îi leagănă conţinutul, îl ridică până în dreptul gurii şi, înainte de a-l goli, arde a doua închinare.

— În cinstea deplinei libertăţi a creaturilor!

Nimic nu mai e. Ne uităm la dânsul, muţi. Îşi aprinde o ţigară bună şi expediază fumul, drept ca o rază laser, către tavanul prea scund al şopronului-aerogară.

— Observ că vă iritaţi. N-are rost. Ţin să adaug trei lucruri. Unu: în carneţelul mizer cu care, începâd din capitolul III, chiar voi m-aţi înzestrat, îmi însemnam, pentru uzul meu exclusiv, toate inadvertenţele, stângăciile, greşelile, gafele voastre; credeţi-mă când afirm că, dintr-o listă impresionantă, v-am citat, cu blândeţe, numai câteva. Doi: din acest moment, dorind ca disjuncţia să fie completă, vă interzic, categoric şi expres, să vă mai amestecaţi, cu condeiele voastre, în viaţa mea. Şi, de altminteri, trei: cu ocazia călătoriei la Barcelona, am hotărât ce destinaţie dau unei părţi substanţiale din premiul pe care-l voi încasa acolo. Deşi decizia putea rămâne secretă, iată, v-o comunic. O să-mi angajez alt autor.

Neguş priveşte mucul şi, odată cu el, pe noi ne striveşte.

— Inutil să precizez: de astă dată o să-l aleg dintre maeştrii necontestaţi ai genului. Va fi un angajat plătit, desigur, foarte scump. Îi va fi însă interzis, prin contract, să-şi aroge fie şi cel mai mărunt drept asupra mea numai pentru că îmi dă, pe hârtie, vreau să spun şi pe hârtie, relieful meu, de mine însumi solicitat şi...

Aoleu, hârtia! am strigat noi, repudiaţii, amândoi deodată. Am sărit în picioare, alergând către standul librărie-papetărie. Coada se scurtase simţitor, însă niciunul dintre cei rugaţi să ne ţină locul nu se mai afla acolo. Vai, ne trecuse rândul. Ne-am luat altul, am asigurat doi cetăţeni din faţă şi doi din urmă că revenim peste un minut, şi ne-am întors la bar ca să ne luăm rămas bun de la ingratul de Titi.

Ne veţi crede, oare? Dispăruse. De parcă ceaţa de afară l-ar fi supt în făptura ei alcătuită din miliarde de particule lichide. Ceva mai mult, (vorba lui!) ba nu, ceva mai puţin: numai două păhăruţe de coniac şi altele, tot două, de apă minerală străjuiau, golite, măsuţa. Barmanul, căruia ne adresăm cu întrebări buimăcite, ne priveşte dezaprobator. Eu n-am observat o a treia persoană la consumaţia dumneavoastră, cam aşa suna replica lui de

ins care, datorită profesiunii, probabil, şi cine ştie câtor vicioşi perindaţi prin faţă-i, e un antipatic.

Împovăraţi de nedezlegata enigmă, revenim la standul pentru a cărui bogăţie – atât de rară – am acoperit noi distanţa dintre Bucureşti şi Mizil. Unde e ciotul de coadă? Fatalitate! Hârtia de scris s-a epuizat. Ultimul top a intrat în servieta burduhănoasă a domnului ce ne-a precedat nemijlocit. Am încercat, prin persuasiune, să-l convingem a ne ceda nouă preţiosul trofeu. N-am reuşit.

Amărâţi, dezorientaţi la propriu şi la figurat, orbecăind prin ceaţă în căutarea drumului spre gară, respectam amândoi consemnul tăcerilor îndoliate. Caldarâmul părea cufundat în vălătucii de abur. Proprii noştri pantofi sugerau ciudaţi monştri marini jucând de-a v-aţi ascunselea într-un ocean ce fierbe. Pe undeva trebuiau să fie păsări, pomi, iarbă şi flori, cu un cuvânt viaţă, dar certitudinile pieriseră toate în împărăţia lăptoasă.

— Ce părere ai? rosti unul dintre noi. A fost ori n-a fost?

— Mai ştiu şi eu? se îndoi celălalt. Misterul a început mai de mult. Mai zilele trecute am primit, pentru amândoi, o invitaţie. Am rătăcit-o însă, într-un mod indmisibil şi, de ruşine, nu ţi-am mai pomenit de ea. Se însoară nea Pantelică Marghilomănescu! Da, domnule. O ia pe Yvonne Biberi! Parcă văd textul. Sâmbătă la primăria Sectorului IV, duminică la biserica Domniţa Bălaşa...

— Extraordinar! De fapt, de ce m-aş mira? Alaltăseară târziu, după ultimele Actualităţi, printr-un telefon, Olguţa mi-a solcitat sprijinul într-o problemă importantă. Ruga să mă prezint, ca martor, în procesul ei cu neruşinaţii ce i-au contestat şi ocupat ilegal spaţiul obţinut de agenţie, în finalul capitolului VII. Bizar e numai că, o săptămână mai înainte şi 24 de ore după aceea, telefonul meu, anunţat şi la Defecţiuni, era mort...

— Păi, ce semnifică toate astea? Că MON NOM, într-un fel sau într-altul, ne dă târcoale.

— Aşa este. Se răsuceşte în juru-ne ca un vârtej alb...

— Cu sau fără acceptul nostru...

— Mai tare decât noi...

— Şi ne ia pe sus...

Vorbele păreau un ecou al consideraţiilor lui Titi Neguş despre realitatea lui epică, luând în subordine livrescul existenţelor noastre. Aşa că, oprindu-

ne locului, două insule cu ţărmuri şovăitoare în marea de ceaţă, am înţeles că nu ne rămâne decât să alegem: ori ne întoarcem la barul aerogării din Mizil, unde să tragem încă 200 grame coniac Milcov de căciulă, ori ne ducem întins acasă, vindem tot ce bruma mai este de preţ prin gospodăriile noastre, cu banii ne procurăm, la negru, hârtie de scris, ne punem pe muncă şi, în necazul lui Titi, la sugestia lui indirectă dar ambiţionaţi năpraznic de ea, devenim necontestaţi maeştri ai genului.

SFÂRŞIT

mai 1990–ianuarie 1991

** Pentru a fi totalmente sincer, mărturisim, nu privim obiecțiile de mai sus ca absolut întemeiate. Dar, așa cum ne învață un clasic al defunctului socialism științific, dacă 5% dintr-o critică este întemeiată, ți-o însușești, că n-ai încotro. El se exprima: ”dacă nu știi, te învățăm; dacă nu poți, te ajutăm; dacă nu vrei, te obligăm!”*

Cei mai mulți n-au vrut și au fost, binișor, obligați...

** Este vorba de un cu totul alt tip de mandat decât cel care te aducea în mai sus pomenita clădire, deși, recunoaștem, termenul ne-a fost sugerat de context.*

** A propos, monstrul s-o fi născut? Poate că da, dar cine mai intră prin cinematografe, la premierele românești, ca să verifice?*

** Mostre din acest lichid sunt ținute la dispoziția tribunalului, în caz că firma, simțindu-se ultragiată, intenționează să ne acționeze în judecată. Precizăm însă că magistratul va degusta probele pe propriul său risc.*

** Titi Neguş, idolul Olguţei, nu reţinuse din opera lui Karl Marx decât următoarea idee-citat: „Munca prost plătită este muncă de mântuială”. Darmite o muncă neplătită deloc... completa el din capul lui. Şi conchidea: privatizatul care munceşte pe de-a başca este un idiot sinucigaş.*

** Aşa crede, în acest moment, Marghilomănescu, dar el se înşeală. Malversaţiunilor destinului li se datorează faptul că, exact în aceeaşi zi şi la aceeaşi oră, doamna Kitty s-a găsit în altă porţiune a aceluiaşi frumos parc.*

** Dezvăluim o intimitate: achiziţionarea acestui organ de presă s-a datorat exclusiv simţului de prevedere, în raport direct cu primele dar primejdioasele bolboroseli stomacale, amintite mai sus.*

** ...deci cunoscând bine limitele posibilului.*

** De unde și stupefacția neîncrezătoare cu care urmăresc, la emisiunile de actualități ale Televiziunii Române, ba liberă, ba nu, frenezia înfruntărilor din piețele Capitalei.*

** Nicio legătură între acest termen și sutele de plenare la care Barbălată a participat intr-o lungă carieră politică.*

** Unii vor spune: ba pe dedesubt. Nu-i contrazicem.*

** Cu excepţia lunilor decembrie-februarie, când ar fi fost nevoie de un ceai fierbinte.*

** sau scrinul, sau lampadarul, sau patul. Ba nu, rectificăm. Un pat solicitat ca memorialist - niciodată! Din decenţă...*

ION BUCHERU
născut în 1934
la Tâncăbeşti-Ilfov
A absolvit liceul „Mihai Viteazul” şi apoi Facultatea de Filosofie
şi Ziaristică a Universităţii din Bucureşti.
Ziarist, om de televiziune (realizator de emisiuni şi conducător de posturi şi redacţii TV), producător de film (46 de lung-metraje artistice, ca director al Casei de Filme Unu), romancier, dramaturg şi scenarist, a condus publicaţii centrale, a predat cursuri de televiziune în învăţământul superior, a publicat 15 volume de teatru, proză şi eseistică, i-au fost puse în scenă piese în teatre, la teatrul TV şi teatrul radiofonic.
S-au făcut filme (ficţiune şi documentare) după scenariile sale.
Este membru al Uniunii Cineaştilor din România.

”Ion Bucheru are replică şi stil, fraza lui bate sprinten din aripi şi prinde ideea, dialogurile se lansează în comentarii de vădit interes civic, cu ecouri filozofice, estetice, morale. E un polemist şi un moralist, experienţa l-a înzestrat cu numeroase teme de meditaţie asupra cărora are ceva de spus, un punct de vedere de afirmat”.

C. PARASCHIVESCU, Teatrul, nr. 2 din 1985

Naraţiunea este rând pe rând ironică („Toate sistemele politice bazate pe principiul *jumătate plus unu* pornesc de la intuiţia Lăpuşneanului, care i-a şi oferit majorităţii revoltate capul sus-numitului Moţoc, în schimbul liniştii personale”), pasională („unele dintre ciudăţeniile smolite carpato-danubiano-pontice au luat avânt periculos odată cu câştigarea mult doritei şi atât de necesarei libere circulaţii a oamenilor, a ideilor, serviciilor şi capitalurilor”), concluzivă („Când a apus comunismul, Răsăritul s-a mutat la Apus, dar iată că, după un sfert de secol, constatăm cu surprindere cum dinspre Apusul devenit Răsărit ne vin şi pete de întuneric”).

ION MARIN - ultima-ora.ro

Am aşternut pe hârtie primul cuvânt al primei piese după trei decenii de gazetărie, pentru ca - după nici un an și jumătate - să o termin pe-a doua, dintr-o suflare. Plămada lor de gânduri, sentimente, întrebări şi răspunsuri mi se pare, acum, la fel de veche şi de familiară ca amintirile despre paşii dintâi în viaţa de redacţie. Dar dacă aşa stau lucrurile, de ce de-abia acum şi de ce tocmai acum? Poate pentru că ziaristica a însemnat, în ceea ce mă priveşte, întâlnirea (fericită) a mandatului cu vocaţia de a căuta şi promova valoarea şi valorile. Valoarea altora.

AUTORUL

(din prefața primei ediții a pieselor, apărută în colecția „Rampa"

De același autor:

Colocviu cu studenţia
eseuri, în colaborare cu Igor Şerbu
(Editura Politică, 1963)

Faţa nevăzută a lum(n)ii
teatru (Editura „Eminescu", colecţia „Rampa", 1983)

Revanşă târzie
roman (Editura „Sport-turism", colecţia „Cartea de vacanţă", 1984)

Frumosul cotidian
teatru (Editura „Cartea românească", 1984)

Cartea cu audienţe
proză scurtă (editată în regie proprie, 1992)

Afacerea Beautiful College
roman, în colaborare cu Ştefan Iureş
(Editura „Cartea românească", 1993)

Pe asta o ştiaţi?
culegere de glume şi anecdote din „epoca de aur"
(Editura „Coresi", 1995)

Veninul victoriei
roman (Editura „Odeon", 1995)

Fenomenul Televiziune
tratat de specialitate
(Editura „România de mâine", 1997)

Imperiul

roman, în colaborare cu Ştefan Iureş
(Editura „General partner”, 1999)

O piesă: **Circul**
şi un scenariu: **Balada lui Alimoş**
(Editura „Sempre”, 2003)

Tatăl băiatului altuia
roman (Editura „SemnE”, 2006)

Spinii trandafirului
scrişi de Ion Bucheru, desenaţi de Albert Poch

Limbajul imaginii filmate
scenariu şi comentariu pentru un
film serial ştiinţifico-didactic, în colaborare cu Marina Roman
(Editura „Norma”, 2010)

Limbajul imaginii filmate
scenariul şi comentariul filmului serial
ştiinţifico-didactic, în colaborare cu Marina Roman
regia: Dumitru Cucu
(Editura „România de mâine”, 2013)
Videobook distins cu Menţiune specială în cadrul Galei UCIN 2013

Audienţe cu ciudaţi
roman (Editura „SemnE”, 2013)

Muzeul Ciudățeniilor Carpato-Danubiano-Pontice
roman de semificţiune (Editura „SemnE”, 2015)

A meritat?
roman (Editura „SemnE”, 2015)

Un oaspete la cină
scenariul filmului de ficțiune cu același titlu, realizat
la Casa de Filme Unu, în regia lui Mihai Constantinescu, 1986

În curând:
romanul **Gorunii**

Table of Contents